

Vuosikertomus 2010

VARMA
Hyvää työtä.

Keskinäisen työeläkevakuutusyhtiön Varman varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 24.3.2011 klo 10.00 alkaen yhtiön toimitiloissa osoitteessa Salmisaarenranta 11, Helsinki.

Varman vuosikertomus julkaistaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Vuosikertomusta voi tilata ja tulostaa Varman verkkopalvelusta www.varma.fi.

Sisältö

Turvaamme eläkkeet	2	TOIMINTAKERTOMUS, TILINPÄÄTÖS JA SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ 2010	
Varma on edelläkävijä työeläkkeissä	4	Toimintakertomus	36
Taloudellisesti hyvä ja tuloksekas vuosi	6	Tuloslaskelma	45
Toimitusjohtajan katsaus	8	Tase	46
Toimintaympäristö	10	Rahoituslaskelma	48
		Tilinpäätöksen liitetiedot	49
TALOUDELLINEN VASTUU		Laatimisperiaatteet	49
Vakavaraisuus	12	Konserniyhtiöt	51
Sijoitustoiminta	14	Tuloslaskelman liitetiedot	53
Sijoitusvuosi 2010	17	Taseen liitetiedot	57
		Tase ja tuloslaskelma käyvin arvoin	74
SOSIAALINEN VASTUU		Sijoitukset riskin mukaan ryhmiteltynä	76
Yritysten ja yrittäjien palvelut	22	Riskienhallinta	77
Työhyvinvointi ja kuntoutus	24	Tunnusluvut ja analyysit	84
Eläkepalvelut	28	Tilintarkastuskertomus	88
Henkilöstö	30	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	89
		Palkka- ja palkkioselvitys	94
YMPÄRISTÖVASTUU		Hallintoneuvosto	99
Kiinteistöt ja kestävä kehitys	32	Hallitus	100
		Johtoryhmä	102
		Neuvottelukunnat	104
		Sanasto	106

Perustehtävänä eläkkeiden turvaaminen

Varma on suomalaisen työn eläkevakuuttaja. Huolehdimme työntekijöiden sekä yrittäjien lakisääteisestä työeläketurvasta. Asiakkaidemme on noin 66 700 yrittäjä- ja työnantaja-asiakasta, ja vastaamme noin 854 000 henkilön työeläketurvasta. Eläkemaksuina kerätyt varat sijoitamme tuottavasti ja turvaavasti nykyisiä ja tulevia eläkkeitä varten.

Huolehdimme lakisääteisestä työeläkevakuuttamisesta

Yksityisten alojen työeläke on osa suomalaista sosiaaliturvaa. Työeläke määräytyy ansiotulon perusteella, ja sen tarkoitus on taata, että elintaso säilyy kohtuullisena, kun työstä siirrytään eläkkeelle.

Laki velvoittaa työnantajan vakuuttamaan työntekijänsä työntekijän eläkelain TyEL:n mukaan. Yrittäjän taas on huolehdittava itsensä vakuuttamisesta yrittäjien eläkelain YEL:n mukaan. Eläketurvan sisältö on laissa määrätty.

Kaikista palkka- ja yrittäjätuloista karttuu työeläkettä. Pääosan työeläkemaksuista maksavat työnantajat. Myös työntekijän palkasta peritään oma maksuosuus, joka vuonna 2010 oli alle 53-vuotiaille 4,5 prosenttia ja sitä vanhemmille 5,7 prosenttia. Vuonna 2010 TyEL-maksu kokonaisuudessaan

oli keskimäärin 21,6 prosenttia ja YEL-maksu alle 53-vuotiaille 21,2 prosenttia ja tätä vanhemmille 22,4.

Suurin osa kulloinkin maksettavista eläkkeistä rahoitetaan suoraan palkoista perittävillä työeläkemaksuilla. Osa vuosittain kerättävistä työeläkemaksuista rahastoidaan tulevia eläkkeitä varten. Rahastoiduilla varoilla ja niiden tuotoilla rahoitetaan reilu viidennes vuosittain maksettavista eläkkeistä.

Sijoitamme eläkevarat tuottavasti ja turvaavasti

Varman tehtävänä on kartuttaa eläkemaksuina saatavia varoja nykyisten ja tulevien eläkkeiden maksamista varten. Varma on Suomen suurin yksityinen sijoittaja.

Eläkemaksuista kertyvien varojen sijoittaminen on pitkäjänteistä toimintaa.

Perustehtävämme

Varma on keskinäinen yhtiö ja sen omistavat yritys- ja yrittäjäasiakkaat, vakuutetut työntekijät sekä takuupääoman omistajat.

Vastaamme omalta osaltamme eläkevarojen riittävydestä ja eläkejärjestelmän rahoituksen turvaamisesta huolehtimalla sijoitustoiminnan tuotosta, hyvästä vakavaraisuudesta ja liikekulujen alhaisesta tasosta.

Hyvillä sijoitustuotoilla hillitään eläkemaksujen nostoon liittyviä paineita. Korkeiden tuottojen tavoittelu edellyttää huolellista riskienhallintaa. Varman vahva vakavaraisuus antaa hyvät mahdollisuudet korkeiden tuottojen tavoitteluun pitkällä tähtäimellä.

Varma on aktiivinen ja kasvollinen omistaja kotimaisissa yhtiöissä, joihin varoja on sijoitettu. Olemme myös merkittävä suomalainen kiinteistösjoittaja.

Onnistunut sijoitustoiminta mahdollistaa asiakasyrityksille annettavat asiakashyvytykset, jotka alentavat asiakkaan lopullisia vakuutusmaksuja. Varma vaikuttaa asiakas-

hyvitysten suuruuteen myös tehostamalla toimintaansa.

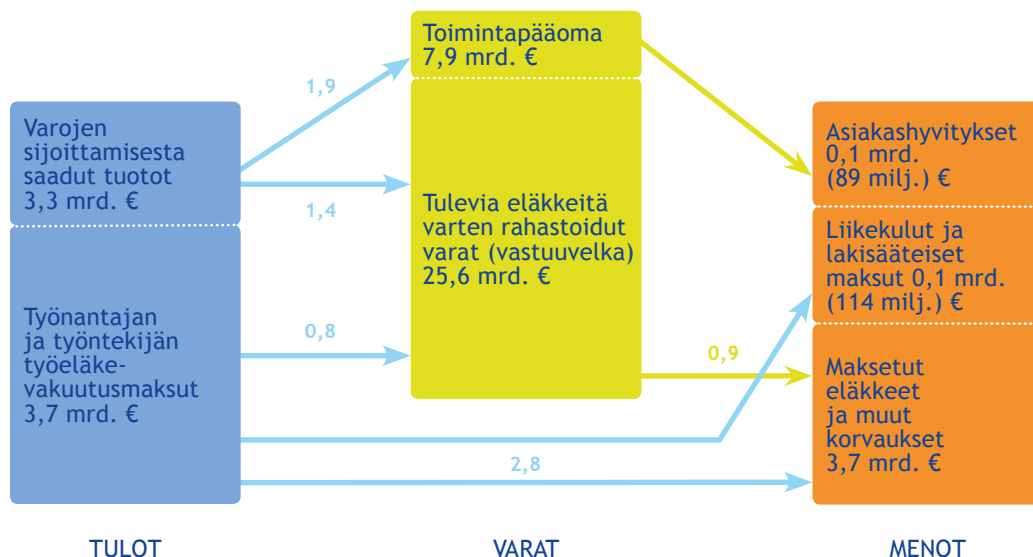
Toimintamme perustuu suomalaisen työhön

Huolehdimme asiakkaidemme työeläketurvasta tehokkaasti ja kilpailukykyisesti ja tarjoamme osuvia työeläkevakuuttamisen palveluja. Varman työeläkekuntoutuksen ja työhyvinvoinnin palvelut tukevat työkykyä ja auttavat jaksamaan pidempään työelämässä ja helpottavat yrityksen eläkemenojen hallintaa.

Käsitlemme eläkkeet oikein ja ajallaan, annamme luotettavaa ja käytännöllistä tietoa eläketurvasta sekä hoidamme eläkepäätökset tehokkaasti. Vakuutus- ja eläkeasioita voi hoitaa ympäri vuorokauden Varman monipuolisessa verkkopalvelussa www.varma.fi.

Varman toimitilat sijaitsevat Helsingin Salmisaaressa ja yhtiön yhteyspäällikköverkosto kattaa lähes koko maan.

Rahavirrat, mrd. €

Varma on edelläkävijä työeläkkeissä

Varman tehtävänä on hoitaa yksityisen sektorin työeläketurvaa tehokkaasti ja kilpailukykyisesti. Vastaamme työeläkkeiden rahoituksen ja etuuksien riittävydestä huolehtimalla vakavaraisuudesta ja sijoitustoiminnan tuottavuudesta.

Perustehtävämme mukaisesti maksamme eläkkeet oikein ja ajallaan sekä huolehdimme asiakkaidemme työeläketurvasta tehokkaasti ja kilpailukykyisesti. Tavoitteemme on palveluja räätälöimällä vastata asiakkaidemme erityistarpeisiin ja tarjota kutakin asiakasta parhaiten palvelevat palvelut. Työeläkealan edelläkävijänä Varma voi tarjota asiakkailleen alan parasta asiantuntemusta sekä kehittyneimmät sähköiset palvelut.

Varman työhyvinvointipalvelut auttavat yrityksiä eläkekustannusten hallinnassa ja siten tukevat asiakkaan liiketoiminnan menestystä. Työhyvinvointi- ja kuntoutuspalvelumme auttavat myös työntekijöitä jatkamaan pidempään työelämässä ja samalla kartuttamaan eläketurvaansa. Työurien pidentyessä paranee myös työeläkejärjestelmän kestävyys.

Teemme tiivistä yhteistyötä asiakasyritystemme kanssa ja seuraamme palveluidemme vaikuttavuutta. Yhteistyön ansiosta asiakasyrityksissä mm. tunnetaan työeläkekuntoutuksen mahdollisuudet ja kuntoutusohjelmiin osallistuvien työllistymisaste kuntoutuksen jälkeen on korkea.

Eläkevaroille paras mahdollinen tuotto

Varman tavoitteena on olla Suomen paras eläkesijoittaja. Pyrimme saamaan parhaan mahdollisen tuoton sijoituksillemme. Hyvät sijoitustuotot auttavat turvaamaan eläkkeiden maksamista ja hillitsemään eläkemaksujen nostoon liittyviä paineita. Taitava ja määrätietoinen riskienhallinta on avainasemassa, kun tavoittelemme eläkevaroille hyvää tuottoa haasteellisilla sijoitusmarkkinoilla.

Suurimpana työeläkesijoittajana Varamalla on merkittävä rooli suomalaisen elinkeinoelämän pitkän aikavälin kehityksessä. Varma on merkittävä sijoittaja suomalaisissa yrityksissä ja haluttu yhteistyökumppani. Olemme suuri kiinteistösiijoittaja ja rahoitamme suomalaisia yrityksiä monella tavalla.

Varma on ollut vuodesta 2008 Suomen vakavaraisin työeläkeyhtiö. Vahva vakavaraisuus on tärkeä hyvien sijoitustuottojen tavoittelussa, koska se muodostaa hyvän puskurin markkinaheilahduksille. Vakavaraisuutta kuvaava toimintapääoma vaikuttaa myös asiakashyvitysten suuruuteen ja alentaa siten kustannustehokkaan toimintamme ohella asiakkaidemme vakuutusmaksua.

Tehokkuus jatkuvana tavoitteena

Eläkekustannuksia voidaan hillitä ja eläketurvan kestävyyttä vahvistaa toimimalla tehokkaasti. Siksi työeläkkeiden hoidon on oltava laadukasta, nopeaa ja taloudellisesti tehokasta.

Varma on viimeisen viiden vuoden ajanjaksolla tarkasteltuna Suomen tehokkain työeläkeyhtiö hoitokustannuksilla mitaten. Varmassa on tehty pitkäjänteisesti työtä tehokkuuden parantamiseksi palveluja sähköistämällä ja prosesseja automatisoimalla.

Tähtäämme myös jatkossa alan parhaaseen hoitokustannustulokseen. Hoitokustannustulos kertoo, kuinka paljon vakuutusmaksuun sisältyvästä hoitokustannusosasta on jäänyt käyttämättä liikekuluihimme, eli kuinka tehokkaasti olemme toimineet. Hoitokustannustulos alentaa vakuutusmaksua asiakashyvitysten kautta, jolloin myös asiakkaamme hyötyvät, kun Varman toiminta on tehokasta.

35 milj. €

Varman toiminnan tehokkuutta kuvaava hoitokustannustulos oli erittäin hyvä vuonna 2010.

Tuloksia asiakaskeskeisellä yhteistyöllä

Varman arvot kiteytyvät lauseeseen ”Tuloksia asiakaskeskeisellä yhteistyöllä”.

Jokainen varmalainen vastaa oman työnsä tuloksista ja Varman menestyksestä. Tuloksellinen toiminta edistää työeläkejärjestelmän tehokkuutta ja toimivuutta.

Asiakaskeskeisyys tarkoittaa Varmassa asiakkaidemme tarpeiden tunnistamista ja toimimista sen pohjalta. Asiointi meillä on helppoa ja palvelemme asiakkaitamme ystävällisesti.

Yhteistyö perustuu avoimuuteen ja joustavuuteen. Kannustamme avoimeen keskusteluun ja pohdintaan sekä kunnioitamme ja arvostamme toisten työtä.

Taloudellisesti hyvä ja tuloksekas vuosi

Varman sijoitukset kehittyivät vahvasti euroalueen julkisten velkamarkkinoiden vaikeuksista huolimatta vuonna 2010. Tuloskehityksen seurauksena vakavaraisuus on vahva ja antaa hyvän puskurin mahdollisille markkinaheilahduksille. Varma vahvisti markkina-asemaansa menestymällä erinomaisesti työeläkevakuutusten myynnissä.

Taloudellisen toimintaympäristön epävarmuus jatkui vuonna 2010. Maailmantalous elpyi selvästi, mutta finanssikriisistä alkanut epävakaus ajoi euroalueen maita rahoituskriisiin. Vaativissa markkinaolosuhteissa Varman tavoitteena on ollut vahvistaa vakavaraisuutta, korostaa huolellista riskienhallintaa sekä varmistaa sijoitusten monipuolinen hajauttaminen.

Sijoitusten tuotto nousi 11,0 (14,1) prosenttiin ja sijoitusten arvo oli vuoden 2010 päättyessä 33,2 (29,9) miljardia euroa. Parhaiten Varman salkussa tuottivat osakesijoitukset, 19,8 prosenttia ja hedge-rahastosijoitukset, 17,1 prosenttia. Sijoitusten viiden vuoden keskituotto vuosina 2006–2010 oli 4,5 prosenttia.

Vuoden 2010 aikana Varma kasvatti salkkunsaa osakesijoitusten osuutta, kun taas korkosijoitusten, erityisesti valtionlainojen, määrää pienennettiin. Varma harjoitti varovaista riskipolitiikkaa ja vältti valtionlainoissaan sijoituksia euroalueen ongelmamihin.

Varman vakavaraisuus kasvoi voimakkaasti vuonna 2010. Vakavaraisuutta

kuvaava toimintapääoma oli 7 913 (6 017) miljoonaa euroa eli 30,8 (24,9) prosenttia vastuuelasta.

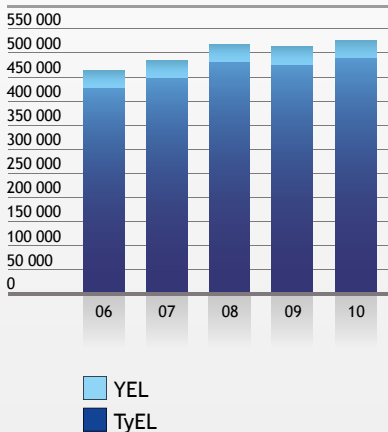
Isot uudet asiakkuudet toivat ennätysmäärän vakuutettuja

Varma vahvisti markkina-asemaansa menestymällä hyvin tarjouskilpailuissa ja työeläkeyhtiöiden välisissä asiakassiiirroissa. Varman vakuutusmaksutulo nousi 10 prosenttia 3 735 (3 400) miljoonaan euroon.

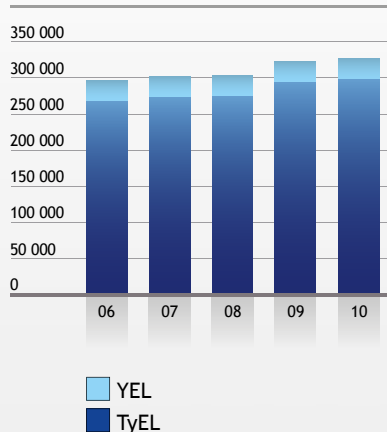
Vuoden päättyessä Varmassa oli vakuutettuna 526 740 henkilöä, mikä on 14 000 enemmän kuin vuotta aiemmin. Vakuutettujen määrää kasvattivat erityisesti viidettä eläkesäätiöstä ja yliopistoista siirtyvät työeläkevakuutukset. Varma teki asiakassiiirroissa historiansa parhaan tuloksen: nettotulos TyEL-vakuutuksissa oli 56 miljoonaa euroa, joka vastaa 260 miljoonan euron vuosipalkkoja.

Vakuutettujen yhteenlaskettu TyEL-palkkasumma kertomusvuodelta oli noin 16,5 (15,2) miljardia euroa, mikä nousi edellisen vuoden toteumaan verrattuna noin 7 prosenttia.

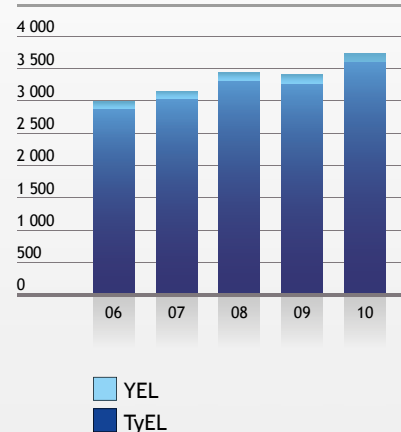
Vakuutetut, hlöä

Eläkkeensaajat, hlöä

Vakuutusmaksutulo, milj. €

Varman hyvät sijoitustuotot ja alan paras vakavaraisuus vahvistavat työeläkejärjestelmän kestävyttä.

Varman liikekulutehokkuus parani edellisvuodesta, ja hoitokustannustulos oli erittäin hyvä 35 (23) miljoonaa euroa. Viimeisen viiden vuoden aikana Varma on ollut Suomen tehokkain työeläkeyhtiö hoitokustannuksilla mitaten.

Varma on varannut vuodelta 2010 maksettaviin asiakashyvityksiin 89 (61) miljoonaa euroa eli 0,5 (0,4) prosenttia TyEL-palkkasummasta.

Eläkkeensaajien määrä kasvoi

Maksoimme eläkkeitä vuonna 2010 yhteensä 3 961 miljoonaa euroa (3 606) eli 10 prosenttia edellisvuotta enemmän. Eläkkeitä maksettiin 326 900 (322 900) henkilölle. Eläkkeensaajien määrän jatkuva nousu johtuu Varman asiakaskannan kasvun lisäksi väestön ikärakenteen muutoksesta ja elinajan pitenemisestä.

Uusien eläkehakemusten kasvu kuitenkin tasaantui edelliseen huippuvuoteen verrattuna. Vuoden aikana tehtiin 25 716 uutta eläkepäätöstä, mikä on lähes 9 prosenttia edellisvuotta vähemmän.

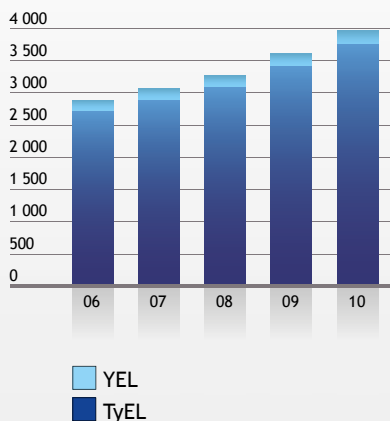
Tunnuslukuja emoyhtiöstä

	2010	2009	Muutos, %
Vakuutusmaksutulo, milj. €	3 735,2	3 399,7	9,9
Eläkkeensaajille maksetut eläkkeet, milj. € ¹⁾	3 961,4	3 606,4	9,8
TyEL-vakuutetut 31.12.	488 330	474 820	2,8
YEL-vakuutukset	38 410	38 320	0,2
Eläkkeensaajat	326 900	322 900	1,2
Sijoitukset, milj. €	33 189,8	29 928,5	10,9
Sijoitustuotot, milj. €	3 277,8	3 551,1	-7,7
Sitoutuneen pääoman tuotto, %	11,0	14,1	
Kokonaistulos, milj. €	2054,4	2185,3	-6,0
Hoitokustannustulos, milj. €	35,4	22,7	56,1
Liikekulut hoitokustannustulosta, %	73	80	
Siirto asiakashyvityksiin, milj. €	89,0	61,0	45,9
% TyEL-palkkasummasta	0,5	0,4	
Vastuovelka, milj.€	29 088,8	27 789,3	4,7
Toimintapääoma, milj. €	7 912,9	6 017,1	31,5
Toimintapääoma/vastuuelka, % ²⁾	30,8	24,9	
Toimintapääoma/vakavaraisuusraja	2,3	2,8	
Emoyhtiön henkilöstö 31.12.	590	612	-3,6

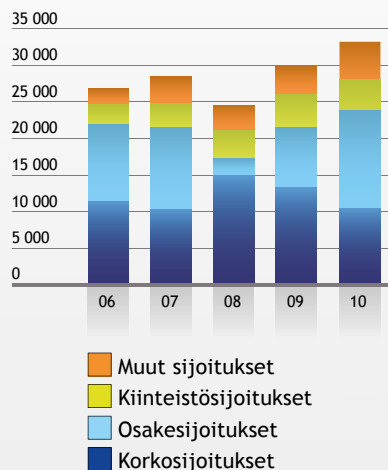
¹⁾ Ennen saatujen vastuunjakokorvausten vähentämistä

²⁾ Suhdeluku laskettu %:na vakavaraisuusrajan laskennassa käytetystä vastuuelasta

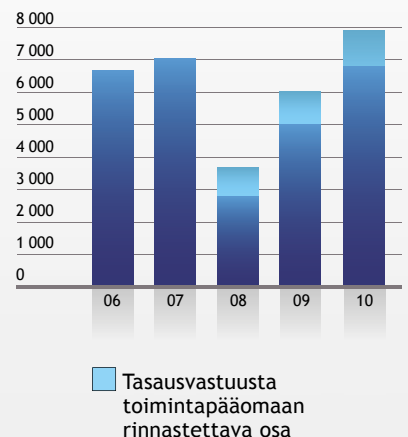
Maksetut eläkkeet, milj. €

Sijoitukset, milj. €

Toimintapääoma, milj. €

Suomi hakee suuntaa

Hyvät sijoitustuotot vahvistivat työeläkejärjestelmän kestävyyttä. Varman markkina-asema vahvistui.

Suomen hallitus ponnistelee EU:ssa erityisesti muiden euromaiden kanssa unionin jäsenten talouksien alijäämien rahoittamiseksi ja vakauttamiseksi. Akuutin kriisin jatkuessa taloudellisen kasvun kannalta keskeiset linjaukset ja avaukset antavat odottaa itseään.

Suomessa suurten teollisuusyritysten tilanne on kaksijakoinen. Finanssikriisin pyörteistä teollisuutemme on selviytynyt hyvin. Osa suurista yrityksistä jatkaa sopeutumistaan globalisaation haasteisiin. Teolliset investoinnit suuntautuvat kuitenkin lähes poikkeuksetta Suomen ja valtaosin myös Euroopan ulkopuolelle. Yritysten vauhdilla kasvavasta viennistä yhä pienempi osuus on fyysistä tavaravientiä Suomesta.

Energiamarkkinoilla tunnutaan uskovan regulaation ja ympäristösitoumusten kasvattavan investointien määrää. Energian hinnat ovat kyllä nousussa, mutta investoinnit ovat vielä näkemättä.

Globalisaation haasteeseen tulee vastata parantamalla kansallista toimintaympäristöä. Maan hallitus onkin toteuttanut erittäin merkittävän yliopistojärjestelmän uudistuksen. Nyt on yliopistojen vuoro osoittaa, että uudet toimintamahdollisuudet tuottavat tulosta.

Alkuvuoden pakkaset ovat osoittaneet, että Suomi ei voi ylpeillä fyysisen infrastruktuurinsa toimivuudella. Liikenteen rata- ja tieverkoston kehittämisen pitkään jatkunut laiminlyönti alkaa olla kaikkien nähtävissä.

Taloudellinen kasvu on hyvinvoinnin ja hyvinvointiyhteiskunnan keskeinen perusta. Jos haluamme säilyttää hyvinvointimme, on meidän uskallettava tavoitella nykyistä tuntuvasti vahvempaa kasvua. Se edellyttää rohkeutta merkittäviin rakenteellisiin uudistuksiin niin kuntasektorilla samoin kuin uusien toimintamallien käyttöönottoa julkisten palvelujen tuotannossa ja julkisten investointien rahoituksessa.

Varman markkina-asema vahvistui

Yksityisen sektorin työeläkejärjestelmä ja sen rahoitus ovat vakaalla pohjalla. Vuosi 2010 oli Varmalle menestyksellinen. Riskienhallinnan ja onnistuneen sijoitustoiminnan avulla Varma on noussut Suomen vakavaraisimmaksi työeläkeyhtiöksi.

Varman sijoitustoiminnassa korostuivat vuonna 2010 vakavaraisuuden vahvistaminen, huolellinen riskienhallinta ja sijoitusten monipuolinen hajauttaminen. Markkinoiden vakauduttua sijoitusten riskitasoa nostettiin ja noteerattujen osakkeiden osuus sijoitussalkussa kasvoi.

Vaikka Varman liikekulutehokkuus on toimialan paras, on meillä edelleen parannettavaa. Hyvän hoitokustannustuloksen ja vakavaraisuutemme vuoksi kykenimme kasvattamaan asiakashyvityksiämme.

Varma vahvisti tuntuvasti markkina-asemaansa vuoden 2010 kuluessa. Vakuutusmaksutulomme kasvoi 10 prosenttia ja vakuutettujen määrä kasvoi merkittävästi.

Kiitokset

Varmalaiset tekivät hyvää työtä vuonna 2010. Esitän tästä henkilöstöllemme parhaat kiitokseni. Kiitän yhtiön asiakkaita Varmalle osoitetusta luottamuksesta.

Matti Vuoria
toimitusjohtaja

Hyvinvointimme säilyttääksemme meidän on uskallettava tavoitella nykyistä tuntuvasti vahvempaa kasvua. Se edellyttää rohkeutta merkittäviin rakenteellisiin uudistuksiin kunta-sektorilla sekä uusien toimintamallien käyttöönottoa julkisten palvelujen tuotannossa ja julkisten investointien rahoituksessa.

Vahva työeläkejärjestelmä tuo turvaa talouden mullistuksissa

Suomessa talous elpyi vahvasti vuonna 2010. Talouskehitystä varjostaa kuitenkin euroalueen rahoituskriisi. Työeläkejärjestelmämme luo vakautta talouden muutoksissa; työeläkkeet ja niitä varten rahastoidut varat on suomalaisessa etuuspuh- jaisessa järjestelmässä hyvin turvattu.

Epävarmuus taloudellisessa toimintaympäristössä jatkui vuonna 2010. Maa- ja maailmantalous elpyi voimakkaasti, mutta finanssikriisistä alkanut epävakaus ajoi euroalueen maita rahoituskriisiin.

Rahoitus- ja valuuttamarkkinoilla nähdyt liikkeet heijastelivat makrotalouden näkyvien epävarmuutta.

Maa- ja maailmantalouden kasvu vahvistui vuoden aikana merkittävästi, ja yritysten toimintaedellytykset palautuivat normaaleiksi. Vetovastuu maailmantaloudesta on edelleen kehittyvillä markkinoilla. Yhdysvaltain talouden kehitystä ennakoivat indikaattorit kohentuivat vuoden loppua kohti. Vientikysynnän elpyminen hyödytti erityisesti Saksan ja Suomen kaltaisia vientiriippuvaisia talouksia euroalueella.

Suomen talouden kasvu nopeutui merkittävästi vuoden aikana. Taustalla on vientiteollisuuden tuotantovolyyymien ripeä elpyminen, joka heijastui myös muuhun talouteen. Suomen teollisuustuotanto reagoi viiveellä maailmantalouden muutokseen. Suomessa työllisyystilanne kehittyi myönteisesti, ja sen odotetaan paranevan edelleen. Kuluttajien talousodotukset olivat pitkään korkealla suhdannetilanteeseen nähden, mutta heikkenivät vuoden lopulla.

Euroopassa velkakriisi johti massiivisiin takausjärjestelyihin ja Euroopan Keskuspankin tukitoimiin. Julkisten talouksien tasapainottaminen vaatii asteittaista siirtymistä kireämpään talouspolitiikkaan. Suomen talouden kannalta on olennaista, että maailmantalouden kasvu pysyy riittävän vahvalla pohjalla.

Varma on vastuullinen sijoittaja ja omistaja

Pitkä sijoitushorisontti antaa Varmalle mahdollisuuden aktiiviseen omistamiseen ja pitkäjänteisyyteen myös vaikeina aikoina. Vastuullinen omistajuus ja sitoutuminen suomalaisen työn tulevaisuuteen luovat vakautta epävarmoissa olosuhteissa.

Suhdannekuva oli koko vuoden epävakaa ja sijoitusympäristö vaativa. Epävarmuustekijät olivat suuria, ja omaisuusarvoissa ja valuuttakursseissa tapahtui nopeita ja jyrkkiä muutoksia varsinkin vuoden ensimmäisellä puoliskolla.

Vaativissa markkinaolosuhteissa Varman tavoitteena on ollut vahvistaa määrätieteisesti vakavaraisuustasoa, korostaa huolellista riskienhallintaa sekä varmistaa sijoitusten monipuolinen hajauttaminen. Osakepainoa Varman salkussa nostettiin ja vastaavasti valtionlainojen osuutta laskettiin. Osakesijoituksissa painotettiin sijoitusten likviditeettiä, jolloin nopeat allokation muutokset on helppo toteuttaa. Yritysten luotonsaanti on suhdannetilanteeseen nähden normaali, mikä on vähentänyt TyEL-lainojen kysyntää.

Suomen työeläkejärjestelmä on kestävällä pohjalla

Työeläkkeet ja niitä varten rahastoidut varat on suomalaisessa etuuspuh- jaisessa järjestelmässä hyvin turvattu. Euroalueen rahoituskriisin seurauksena julkisille talouksille asetetut vaatimukset korostuvat. Eläkejärjestelmien ja niiden rahoituksen kestävyydellä on suuri merkitys julkisille talouksille. Suomen työeläkejärjestelmän varat ovat vakuutettujen ja vakuutusent- täjien omaisuutta ja ne on tarkoitettu annettujen eläkelupausten lunastamiseen.

Suomalaisen työeläkejärjestelmän taloudellinen kestävyys on hyvä. Mitä parempaa tuottoa saamme työeläkevaroilta, sitä pienemmällä työeläkemaksun nostolla selviämme tulevaisuudessa. Riittävällä vakavaraisuudella varmistetaan eläkkeiden maksaminen kaikissa tilanteissa.

Sosiaali- ja terveysministeriössä on valmistumassa uudistus koskien työeläkejärjestelmän vakavaraisuussääntelyä. Uudistuksen tavoitteena on lisätä läpinäkyvyyttä, tehostaa riskipuskureiden käyttöä sekä kehittää hallinto- ja valvontakäytäntöjä.

Työeläkkeet rahoitetaan
työllä ja yrittämisellä.
Vastuullisena sijoittajana
ja omistajana Varma on
sitoutunut suomalaisen
työn tulevaisuuteen.

Palveluissa korostuvat muutosten ennakointi ja asiakkaiden tarpeet

Kestävän eläkejärjestelmän perustana ovat työurien piteneminen, yleinen luottamus eläkejärjestelmään, sukupolvien välinen oikeudenmukaisuus sekä nykyistä parempi jaksaminen työelämässä. Sijoitustuottojen ohella työllisyys ja työvoiman tarjonta ovat eläkkeiden rahoituksen kannalta ratkaisevia.

Työeläkkeet rahoitetaan työllä ja yrittämisellä. Tarvitsemme kotimaista työtä ja menestyviä yrityksiä. Suomessa talouden taantuma toi korostetusti esiin elinkeinorakenteen haasteet. Myös tulevaisuudessa on odotettavissa uusia muutoksia elinkeino- ja yritysraakenteissa. Väestön ikääntyessä työvoiman tarjonta heikkenee.

Varman asiakasyrityksilleen tarjoamissa palveluissa korostuu palvelujen osuvuuden merkitys ja asiakkaan tarpeiden ymmärtäminen sekä ennakointi muutostilanteissa. Varma on vahva osaja työeläkeasioiden hoidossa ja haluttu asiantuntija yritysten työhyvinvoinnin kumppanina. Vaikeissa taloudellisissa olosuhteissa kustannustehokkuuden merkitys korostuu eläketurvan hoitamisessa.

Varman tavoitteena on olla edelläkävijä työeläkkeissä ja tehokain työeläkeyhtiö. Tämä merkitsee paitsi omien palvelujemme kehittämistä myös aktiivista osallistumista työeläkejärjestelmän kehittämiseen.

Toimintapääoma vahvistui tuntuvasti

Varman vakavaraisuus on palannut finanssikriisin jälkeen vahvalle tasolle. Se antaa hyvät edellytykset korkeampien sijoitustuottojen tavoitteluun.

Varman vakavaraisuutta kuvaava toimintapääoma oli vuoden 2010 lopussa 7 913 (6 017) miljoonaa euroa eli 30,8 (24,9) prosenttia vastuuelasta. Tasaisen hyvän sijoitustuottokehityksen ansiosta toimintapääoma vahvistui 1 896 miljoonalla eurolla. Varma on 2000-luvulla noussut Suomen vakavaraisimmaksi työeläkeyhtiöksi.

Vuonna 2010 Varman vakavaraisuus kasvoi tasaisesti vuoden loppua kohti kiihtyen. Varma hyödynsi vahvaa toimintapääomaansa lisäämällä sijoitustensa riskipitoisuutta hallitusti läpi vuoden, mikä näkyi etenkin sijoitussalkun osakepainon kasvuna.

Työeläkeyhtiön eläkevastuut katetaan sijoituksilla, jolloin vakavaraisuus tarkoittaa sitä ylimääräistä varallisuutta, joka ylittää varsinaisten eläkevastuiden määrän. Työeläkevakuutusyhtiössä vakuutusliikkeeseen liittyvää riskiä kannetaan tasoitusvastuulla ja sijoitusriskiä toimintapääomalla.

Toimintapääoma toimii sijoitustoiminnan riskipuskurina etenkin epävarmassa taloustilanteessa. Hyvät sijoitustuotot edellyttävät aina riskinottoa, ja mitä parempaa tuottoa työeläkesijoituksille saadaan, sitä

pienemmällä eläkemaksun nostolla selviään tulevaisuudessa. Pitkällä aikavälillä yksi prosenttiyksikkö enemmän sijoitustuottoa alentaa noin kaksi prosenttiyksikköä työeläkemaksun tasoa.

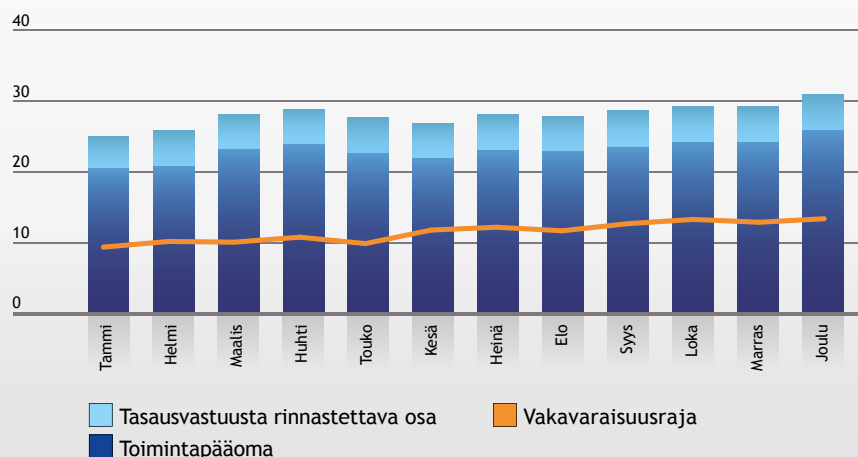
Vahva vakavaraisuus kasvattaa asiakashyvityksiä

Hyvinä sijoitusvuosina tuotoilla kartutetaan toimintapääomaa, kun taas huonoina aikoina - kuten finanssikriisin aikaan - toimintapääoma heikkenee. Hyvä vakavaraisuus antaa mahdollisuuden tavoitella parempaa tuottoa riskipitoisempien sijoitusten avulla.

Vakavaraisuus vaikuttaa myös asiakashyvitysten suuruuteen, eli parempi vakavaraisuus näkyy asiakkaille pienempänä vakuutusmaksuna. Asiakasyrityksemme ovatkin jo vuosia päässeet nauttimaan vahvan toimintapääoman tuomista kilpailukykyisistä asiakashyvityksistä.

Laissa on määritelty vaatimukset toimintapääomalle. Sillä on vähimmäismäärä, jota varten lasketaan vakavaraisuusraja. Vaatimus on mitoitettu niin, että toimintapääoma riittää myös taloudellisesti

Vakavaraisuus 2010, % vastuuelasta

Varman vahvistunut vakavaraisuus lisää yhtiön taloudellista riskinottokykyä ja antaa hyvän puskurin markkinaheilahduksille.

huonoina aikoina. Vakavaraisuusraja muuttuu sijoitusten riskipitoisuuden mukaan. Vuoden 2010 lopussa Varman vakavaraisuusraja oli 13,3 (9,0) % vastuuvellasta ja toimintapääoman suhde vakavaraisuusrajaan oli 2,3 (2,8).

Finanssikriisi vaikutti vakavaraisuussäännöksiin

Finanssikriisin puhjettua syksyllä 2008 eduskunta muutti vakavaraisuussäännöksiä, jotta työeläkeyhtiöiden ei tarvinnut jäykkien säännösten vuoksi myydä epäedullisessa markkinatilanteessa osakemistuksiaan suomalaisissa pörssiyrityksissä. Muutoksen seurauksena toimintapääomat kasvoivat ja vakavaraisuusvaatimukset alenivat. Lakia jatkettiin vuoden 2012 loppuun.

Varman toimintapääoma olisi vuonna 2008 ollut riittävällä tasolla ilman poikkeuslakiakin, mutta lain ansiosta myös Varma pystyi nopeammin kasvattamaan osakeriskiä sijoitusmarkkinoiden elpessä vuonna 2009. Ilman määräaikaislain vaikutusta Varman toimintapääoma olisi vuonna

2010 ollut 25,6 % (19,9 %) vastuuvellasta ja sen suhde vakavaraisuusrajaan olisi 1,9 (2,2).

Lakimuutos tähtää tarkempaan kuvaan sijoitusriskeistä

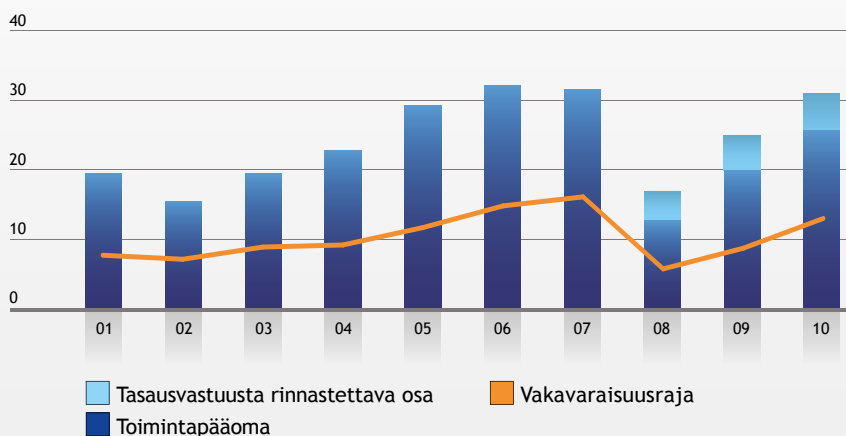
Työeläkeyhtiöiden vakavaraisuussäännösten on tulossa keväällä 2011 muutoksia, joiden tavoitteena on, että vakavaraisuussäännöstö antaisi nykyistä tarkemman kuvan työeläkeyhtiön sijoitusten riskillisyydestä.

Valmisteilla on myös uudistus, jolla tehostettaisiin työeläkeyhtiöiden riskipuskurien käyttöä. Työeläkevakuutusyhtiöillä vakuutus- ja sijoitusriskejä tarkastellaan nykyisin toisistaan riippumattomina ja niihin varaudutaan erikseen, eli kumpaakin varten on oma puskurinsa. Uudistuksen tavoitteena on kehittää näiden puskurien käytösääntöjä siten, että ne yhdessä muodostaisivat nykyistä tehokkaamman riskipuskurin.

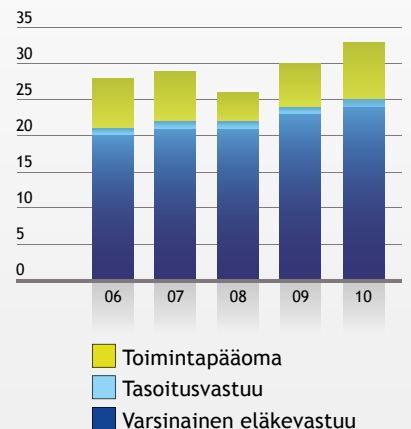
Myös työeläkelaitosten hallinto- ja valvontakäytäntöjä ollaan kehittämässä Euroopanlaajuisen vahinko- ja henkivakuutus-

yhtiöitä koskevan sääntelyn mukaisiksi. Työeläkevakuutusyhtiöille se tarkoittaisi määräyksiä koskien mm. hallintoa ja organisoitumista, riskienhallintaa ja riskien sekä vakavaraisuuden arviointia ja siitä annettavaa informaatiota. Muutosten voimaantuloa suunnitellaan vuoden 2013 alkuun, jolloin ne olisivat luonteva jatkumo vuodenvaihteessa 2012 päättyvälle määräaikaistalvulle.

Vakavaraisuus 2001-2010, % vastuuvellasta

Eläkevastuu ja riskipuskurit, mrd. €

Varma on vastuullinen ja pitkäjänteinen sijoittaja

Varman taloudellinen vastuu liittyy ennen kaikkea eläkevarojen hoitamiseen - yhtiön on hankittava sen haltuun uskotuille eläkevaroille hyvä tuotto pitkällä tähtäimellä.

Varma on 33,2 miljardin euron sijoituksiltaan Suomen suurin yksityinen sijoittaja. Sijoitettavat varat käytämme nykyisten ja tulevien eläkkeiden turvaamiseen.

Varmalla on eläkevaroihin liittyvä pitkäaikainen vastuu. Vastaamme omalta osaltamme eläkevarojen riittävydestä ja eläkejärjestelmän rahoituksen turvaamisesta huolehtimalla sijoitustoiminnan tuottavuudesta, hyvästä vakavaraisuudesta ja liikekulujen alhaisesta tasosta.

Pyrimme saamaan parhaan mahdollisen tuoton sijoituksillemme turvataksemme eläkkeiden maksamisen. Siksi sijoitustoiminnassamme korostuu varojen monipuolinen hajauttaminen ja huolellinen riskienhallinta.

Sijoitamme suomalaisiin ja kansainvälisiin osakkeisiin, joukkovelkakirjalainoihin ja muihin korkoinstrumentteihin, hedge-rahastoihin, pääomarahastoihin ja ei-listattuihin osakkeisiin sekä hyödykkeisiin.

Huolellisella sijoitusriskienhallinnalla varmistamme, etteivät riskit toteutessaan aiheuta olennaisia taloudellisia tappioita. Varma pyrkii pitämään sijoitussalkun

kokonaisriskitason mahdollisimman alhaisena hajauttamalla sijoituksia eri omaisuusluokkiin. Omaisuusluokkien sisällä hajautamme sijoitukset alueellisesti ja toimialakohtaisesti.

Vastuu kotimaassa tehtävän työn edistämisestä

Kaikista Varman sijoituksista noin 44 prosenttia eli 14,7 miljardia on sijoitettu eri muodoissa suomalaiseen yhteiskuntaan.

Olemme merkittävä sijoittaja suomalaisissa yrityksissä ja sitä kautta mukana suomalaisen elinkeinoelämän pitkän aikavälin kehityksessä. Omistajaohjauspolitiikkansa mukaisesti Varma tukee Suomessa tehtävää työtä toimimalla ankkurisijoittajana. Noteerattujen omistusten lisäksi Varma on aktiivinen pääomasijoittaja kotimarkkinoilla. Tuntemme hyvin kotimaiset yhtiöt ja olemme haluttu yhteistyökumppani.

Varma on aktiivinen ja kasvullinen omistaja kotimaisissa yhtiöissä, joihin se on sijoittanut varoja. Osallistumme omistamiemme suomalaisyritysten yhtiökokouksiin. Lisäksi Varmalla on useissa yrityksissä edustus hallituksen nimitysvaliokunnassa, ja käymme vuoropuhelua yritysjohdon kanssa yhtiökokousten välillä.

Rahoitamme suomalaisia yrityksiä monin eri tavoin, kuten yrityslainoilla, TyEL-takaisinlainoilla ja osallistumalla osakeantteihin.

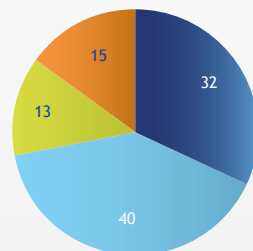
Merkittävä suomalainen kiinteistösiioittaja

Olemme merkittävä suomalainen kiinteistösiioittaja. Varman kiinteistösiioituksiin kuuluu suorien kiinteistösiioitusten lisäksi kotimaisia ja kansainvälisiä kiinteistörahastoja. Lisäksi meille on tärkeää hyvien ja kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen tarjoaminen etenkin kasvukeskusten alueella.

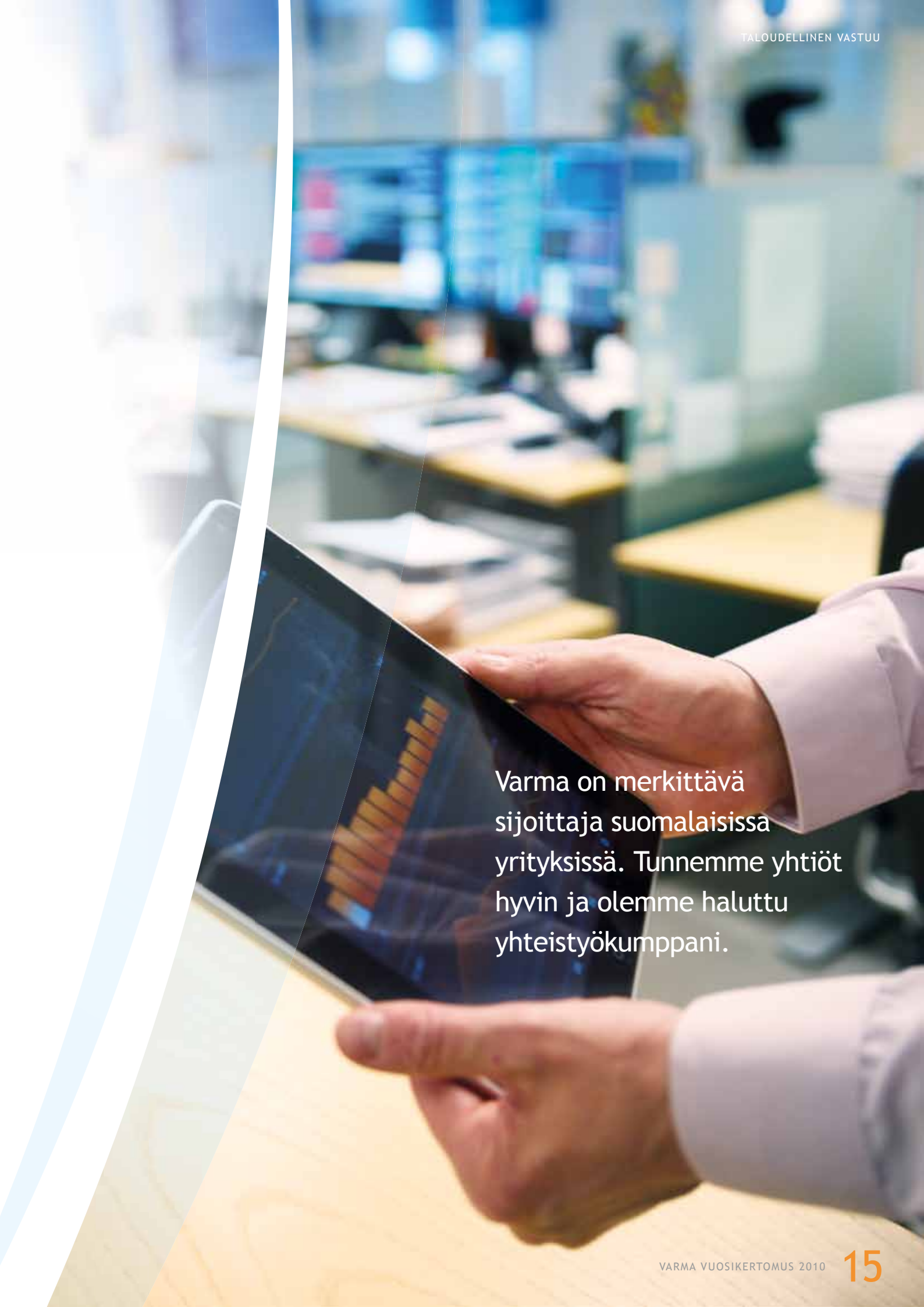
Varma on omalla pääomalla toimivana kiinteistösiioittajana tehnyt merkittäviä kiinteistöinvestointeja ja tukenut useiden kiinteistöhankeiden edistymistä. Näillä

>>

Sijoitusjakauma, %

- Korkosijoitukset
- Osakesijoitukset
- Kiinteistösiioitukset
- Muut sijoitukset

Varma on merkittävä sijoittaja suomalaisissa yrityksissä. Tunnettemme yhtiöt hyvin ja olemme haluttu yhteistyökumppani.

33,2 mrd €

Sijoitettavat varat käytämme nykyisten ja tulevien eläkkeiden turvaamiseen.

toimilla Varma on keskeisesti mukana tuke-
massa kotimaista elinkeinoelämää ja Suo-
messa tehtävää työtä.

Lähtökohtana tehokas salkunhoito

Varma hoitaa sijoitukset lähtökohtaisesti
itse. Ulkomaisia sijoituksia tehdään myös
rahastojen kautta. Tarvittaessa hankimme
ulkopuolista asiantuntemusta, jolloin käy-
tämme alan parhaita koti- ja ulkomaisia
kumppaneita. Pyrimme hyödyntämään suur-
sijoittajan asemaamme, joka mahdollis-
taa tehokkaat kaupankäyntikustannukset ja
parhaan palvelun.

Sijoitustoimintamme on tehokkaasti jär-
jestetty: vuonna 2010 sen suorat liikekulut
olivat 0,054 (0,053 vuonna 2009) prosent-
tia sijoitusten arvosta. Kustannustehok-
uus on sijoitustoiminnassamme merkittävä
kilpailuetu pitkällä aikavälillä.

Omistajapolitiikka tukee yhteiskuntavastuullisuutta

Varma kannustaa hyvään hallintotapaan yri-
tyksiä, joiden osakkeita se omistaa. Omis-
tajaohjausperiaatteillaan Varma pyrkii
omistustensa arvon pitkäjänteiseen kasvat-
tamiseen.

Varman omistajapolitiikka tukee yhteis-
kuntavastuullisten arvojen edistämistä yhtiöiden toiminnassa. Sijoitamme sellaisiin yrityksiin, jotka noudattavat voimassaolevaa lainsäädäntöä, toimivat ihmisarvoa kunnioittavalla tavalla, tuntevat yhteiskunnallisen ja työolosuhteisiin liittyvän vastuunsa toiminnassaan sekä ottavat huomioon ympäristönsuojeluun liittyvät näkökohdat.

Vastuullisen sijoittamisen periaatteiden valvomisessa auttaa ruotsalainen GES Investment Services, joka tarkastaa kaksi kertaa vuodessa Varman osake- ja yritys-
lainasalkun. Arvioinnilla varmistetaan, että Varmalla on ajankohtaista tietoa siitä, miten sijoitussalkussamme olevat yhtiöt ottavat toiminnassaan huomioon yhteiskuntavastuun eri näkökulmat. Näin voidaan

arvioida, täyttävätkö yhtiöt sijoituskohteelta vaadittavat kelpoisuusvaatimukset. Mikäli sijoituskohde ei täytä Varman kriteerejä, Varma selvittää tilannetta tarkemmin ja joko pyrkii vaikuttamaan yrityksen toimintaan tai realisoi sijoituksen ja sijoittaa varat saman toimialan yhteiskuntavastuun kriteerit täyttävään yritykseen.

Avoin ja läpinäkyvä raportointi sijoituksista

Tavoitteenamme on avoin ja läpinäkyvä raportointi sijoituksistamme. Raportoimme taloudellisesta asemastamme ja sijoitustuotoistamme säännöllisesti neljännesvuosittain.

SIJOITUSVUOSI 2010

Hyvä sijoitustulos voimakkaasti muuttuneilla sijoitusmarkkinoilla

Varman sijoitusten tuotto nousi 11,0 prosenttiin ja sijoitusten arvo oli vuoden 2010 päättyessä 33,2 (29,9) miljardia euroa. Varman sijoitusten viiden vuoden keski-tuotto vuosina 2006–2010 oli 4,5 prosenttia. Erityisen hyvin tuottivat osakesijoitukset, 19,8 prosenttia, ja hedge-rahastosijoitukset, 17,1 prosenttia.

17,1%

Hedge-rahastot tuottivat vahvasti ja tasaisesti Varman salkussa vuonna 2010.

Vuosi oli sijoittamisen kannalta kaksijakoinen. Yhtäältä talouskasvun elpyminen, yhtiöiden tulosten vahvistuminen ja matala korkotaso tukivat osakekurssien nousua. Toisaalta valtionlainamarkkinaa leimasi euroalueen epävarmuus. Kreikan kriisiytyminen keväällä johti massiivisiin takausjärjestelyihin ja Euroopan keskuspankin tukitoimiin. Irlannin velkaongelma kärjisty loppuvuodesta, ja reuna-alueiden valtionlainojen riskilisät säilyivät korkeina.

Korkea työttömyys sekä valtioiden budjettivajeet ja velkaantuminen aiheuttavat pitempiä aikoja epävarmuutta. Vastapainona tälle pörssi-yhtiöt ovat vahvassa tulos-kunnossa ja maailmantalous elpymässä.

Vuoden 2010 aikana Varma kasvatti osakesijoitusten osuutta salkussa, kun taas korkosijoitusten, erityisesti valtionlainojen, määrää pienennettiin. Varma harjoitti varovaista riskipolitiikkaa ja vältti euroalueen ongelmamaiden sijoituksia valtionlainoissaan.

Sijoitusten kokonaistuotto oli hyvä

Varman sijoitusten tuotto oli hyvä 11,0 prosenttia. Valtioiden velkaongelmista huolimatta talouskasvu piristyi ja pörssikurssit nousivat. Varman sijoituksissa osakkeiden ja muiden sijoitusten - hedge-rahastojen ja hyödykkeiden - osuus oli korkea ja ne tuottivat erinomaisesti; osakkeiden tuotto oli 19,8 ja muiden sijoitusten 18,0 prosenttia.

Varman 11,0 prosentin sijoitustuloksessa korkosijoitusten vaikutus oli 1,8, osakkeiden 6,4, kiinteistöjen 0,5 sekä muiden sijoitusten 2,2 prosenttiyksikköä.

Sijoitustoiminnassa korostuivat vakava-raisuuden määrätietoinen kasvattaminen, sijoitusten monipuolinen hajauttaminen ja vahva panostus riskienhallintaan. Sijoitusten riskienhallinnassa käytetään myös johdannaisia, erityisesti suojaustarkoituksessa ja salkun riskitason säätelyssä.

Osakeriskin osuus kasvoi vuoden aikana, mutta salkku on pidetty likvidissä muodossa, mikä mahdollistaa osakepainon

muutokset, jos epävarmuus markkinoilla antaa siihen aiheita.

Valtionlainoissa varovainen riskipolitiikka

Korkosijoitusten osuus Varman sijoitussalkusta oli vuoden lopussa 32 (44) prosenttia, markkina-arvoltaan 10,5 miljardia euroa. Sijoitukset koostuivat valtionlainoista, yritysten liikkeelle laskemista joukkovelkakirjalainoista, rahamarkkinasijoituksista ja lainasaamisista, joista pääosan muodostavat TyEL-lainat.

Vuonna 2010 korkotaso säilyi historiallisen matalana keskuspankkien jatkaessa nol-lakorkopolitiikkaansa. Syyskuuhun saakka korot jopa laskivat, mutta nousivat hieman loppuvuodesta. Korkotason hienoinen nousu antaa signaalia sekä maailmantalouden kasvusta että riskitietoisuuden noususta valtioiden velanottotarpeiden edelleen kasvaessa.

Valtioriskissä tapahtui Euroopassa selkeä hajaantuminen reunavaltioiden riskilisten kasvaessa jyrkästi. Kreikan ja Irlannin kriisiytyminen ja muiden reuna-alueiden kasvanut epävarmuus muodostavat rakenteellisen ongelman, jonka ratkaiseminen vaatii runsaasti aikaa.

Varma noudatti valtionlainoissa konservatiivista riskipolitiikkaa ja keskitti sijoituk-sensa Saksan ja Suomen lainoihin. Valtionlainojen osuus sijoituksista on historiallisen matala, 11 prosenttia, ja ne toimivat lähinnä likviditeettipuskurina.

Korkosijoitusten tuotto oli 4,6 prosenttia, joka on vastaavien markkinaindeksien tuottoa korkeampi.

Parhaiten tuottivat yritysten joukkovelkakirjalainat 9,6 prosenttia. Yrityslainojen riskilisät pysyivät tasaisina ja korkeampi-riskisten lainojen marginaalit kaventuivat, mikä paransi yrityslainojen tuottoja.

Varma on tehnyt eri omaisuusluokissa sijoituksia myös euroalueen ulkopuolelle. Perinteisesti Varma on suosinnut pääosan valuuttakurssiriskistä. Vuoden aikana

>>

Varman noteeratuista osakesijoituksista 43,5 % oli kotimaisia, ja suomalaiset osakkeet myös tuottivat salkussa parhaiten, 32,4 %.

valuuttaposiitiota pidettiin normaalia enemmän avoimena, mikä paransi tuottoja, kun euro heikentyi.

TyEL-lainojen kasvu tasaantui

Asiakkailla myönnettävät TyEL-lainat ovat omaisuusluokkana osa korkosijoituksia. Lainojen kysyntä tasaantui vuoden 2010 aikana kahden ennätyskellisen vuoden jälkeen. Uusia lainoja nostettiin 566 (1 708) miljoonaa euroa. TyEL-lainojen tuotto oli vallitsevaan korkotasoon nähden hyvä, 3,5 prosenttia. Lainasaamisten, joihin TyEL-lainat sisältyvät, kokonaistuottoa, 1,5 prosenttia, laskivat pääomasijoitusluontoisin mezzanine-lainoihin tehdyt käyvän arvon alennukset.

TyEL-lainojen korko on sidottu Euroopan alueen valtioiden korkotasoon, ja ne on katettu vakuuksilla, pääasiassa pankkitakauksilla.

Osakesijoituksissa vahva vuosi

Osakesijoitusten osuus Varman sijoituksista oli 40 (27) prosenttia, ja niiden tuotto oli 19,8 (33,3) prosenttia. Osakesijoitukset

koostuvat noteeratuista osakkeista (33 %), private equity -sijoituksista (5 %) ja noteeraamattomista osakesijoituksista (2 %).

Osakekurssit nousivat voimakkaasti kaikilla markkinoilla ja kokonaistuotto oli korkea.

Kurssit tosin heiluivat voimakkaasti kesään saakka, mutta nousivat sen jälkeen vahvasti vuoden loppuun saakka.

Pörssiyhtiöissä oli kokonaisuudessaan hyvä tuloskehitys ja niiden taseet ovat hyvässä kunnossa. Myös korkosijoitusten vaatimattomat tuottonäkymät ohjasivat varoja osakkeisiin. Osinkotuotto oli hyvin kilpailukykyinen korkosijoituksiin nähden.

Varma kasvatti osakesijoitusten määrää vuoden 2010 aikana. Varman noteeratuista osakesijoituksista kotimaisten osakkeiden osuus oli vuoden päättyessä 43,5 prosenttia, ja suomalaiset osakkeet myös tuottivat salkussa parhaiten, 32,4 prosenttia. Eri-tyyppisen vahvoja olivat konepajayhtiöt, jotka hyötyivät Aasian talouksien kasvusta. Kursisikehitys oli voimakasta myös kehittyvillä markkinoilla ja Yhdysvalloissa, kun taas eurooppalaisten osakkeiden tuotto jäi matalammaksi.

Kotimaisten osakkeiden kurssit olivat vuoden päättyessä lähes vuoden 2007 tasolla, joillakin yhtiöillä jopa aiempaa huippua korkeammalla, mikä antaa syytä myös varovaisuuteen.

Pääomasijoitukset (private equity) tuottivat erittäin hyvin, 23,9 (2,3) prosenttia, samoin noteeraamattomat osakkeet, 24,5 (4,5) prosenttia. Rahoitusmarkkina elpyi ja yrityskauppa-aktiiviteetti lisääntyi pitkän hiljaisen kauden jälkeen. Rahastot tekivät uusia sijoituksia ja realisoivat omistuksiin, mutta selkeästi pienemmällä volyyminä kuin ennen finanssikriisiä.

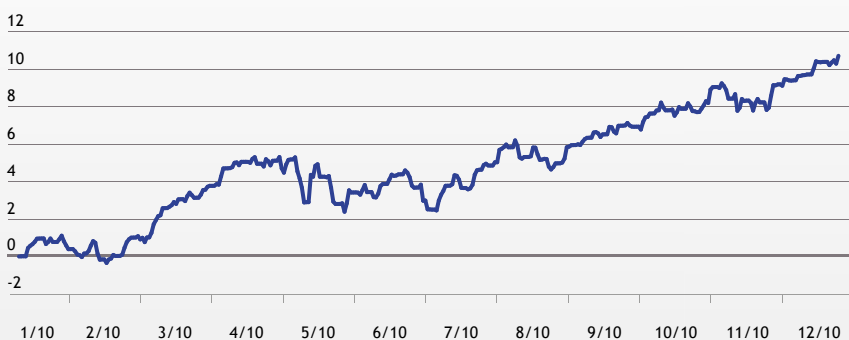
Pääomasijoitukset ja noteeraamattomat osakkeet muodostavat pitkäjänteisen omaisuusluokan, ja omistusten aikajänne sopii pitkäaikaisiin eläkevastuisiin.

Kiinteistösijoituksissa panostettiin vuokra-asuntojen rakentamiseen

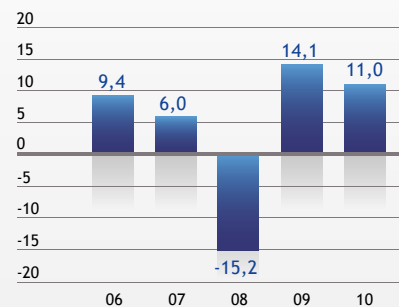
Suomen kiinteistömarkkinoilla oli hiljainta vuonna 2010. Kiinteistöjen kaupankäynnin kokonaisvolyymi jäi vain 2 miljardiin euroon. Varma teki uusia kiinteistösijoituksia 251 miljoonan euron arvosta, mikä oli

>>

Varman sijoitustuoton kehitys vuonna 2010, %

Sijoitusten tuotto, %

15 suurinta osakesijoitusta, omistus milj. €

Sampo Oyj	956,6
Nokia Oyj	295,9
Wärtsilä Oyj	292,9
Nokian Renkaat Oyj	240,0
Nordea Bank AB	227,9
Fortum Oyj	200,4
UPM-Kymmene Oyj	194,6
Kemira Oyj	176,9
Metso Oyj	171,8
Elisa Oyj	165,1
Talvivaaran Kaivososakeyhtiö Oyj	149,2
YIT Oyj	126,8
Stora Enso Oyj	124,0
Sponda Oyj	96,3
Deutsche Telekom AG	88,1

huomattavasti vähemmän kuin edellisvuonna. Suomen markkinoilla toimivat sijoittajat tutkivat aktiivisesti kiinteistökohteita, mutta sijoituskysyntä kohdistui ainoastaan hyviin, riskittömiin kohteisiin, joissa on pitkäaikaiset vuokrasopimukset. Näitä hyviä investointikohteita oli niukasti tarjolla.

Alkuvuonna Varma osti kaksi merkittävää rakennushanketta. Saimaan rannalla Lappeenrannassa sijaitsevan kylpylähankkeen kokonaishankintahinta oli yhteensä noin 51 miljoonaa euroa ja Hyvinkään keskustassa sijaitsevan kauppakeskushankkeen noin 75 miljoonaa euroa.

Varma panosti vuonna 2010 erityisesti vuokra-asuntojen rakennuttamiseen. Parhaillaan rakenteilla on yhteensä 415 uutta vuokra-asuntoa pääkaupunkiseudulle ja Tampereelle. Näistä osa toteutetaan käyttäen välimallin korkotukea. Uudis- ja peruskorjausrakentamiseen käytettiin vuoden 2010 aikana yhteensä 170 miljoonaa euroa.

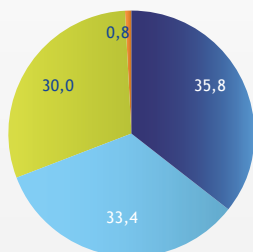
Vuoden lopussa Varma myi 49 kiinteistökohtetta kotimaiselle kiinteistöihin sijoittavalle rahastolle. Kaupan seurauksena

Varman omistamien kiinteistöjen lukumäärä pieneni yli 11 prosentilla. Myydyt kohteet olivat pieniä ja pääasiassa pääkaupunkiseudun ulkopuolella sijaitsevia.

Vuokramarkkinoilla tilanne jatkui haasteellisena. Varsinkin toimistotilojen tarjonta markkinoilla lisääntyi, vajaakäyttöaste jatkoi nousuaan ja vuokratasot joustivat sen mukaisesti. Toimistomarkkinan elpyminen on sidoksissa yleisen taloustilanteen sekä työllisten määrän kehittymiseen. Myös viime vuosien voimakas uudisrakentaminen on osaltaan vaikuttanut tyhjän toimistotilan määrän lisääntymiseen.

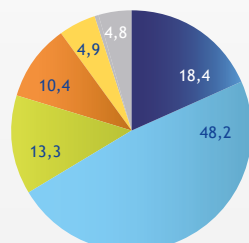
Vuonna 2010 tehtyjen, suoraan omistetun kiinteistöomaisuuden käypien arvojen muutosten vaikutus oli yhteensä -81,5 miljoonaa euroa. Varman suoraan omistetun kiinteistökannan markkina-arvo oli vuoden lopussa noin 3,9 miljardia euroa. Suorien kiinteistösijoitusten sitoutuneen pääoman tuotto oli 3,3 prosenttia. Salkun arvoon ja kokonaistuottoon vaikuttivat tehdyt käypien arvojen muutokset sekä kohteiden myynnit.

Korkisijoitusten jakauma, %

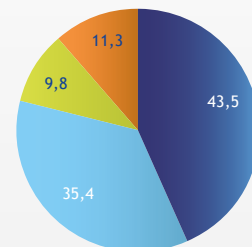
- Lainasaamiset
- OECD/ETA-julkisyhteisöjen joukkovelkairjalainat
- Muiden yhteisöjen joukkovelkakirjalainat
- Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset

Valtionlainojen jakauma maittain, %

- Suomi
- Saksa
- Alankomaat
- Ruotsi
- Ranska
- Muut

Noteerattujen osakesijoitusten jakauma alueittain, %

- Suomalaiset
- Eurooppalaiset
- Yhdysvaltalaiset
- Muut alueet

Sijoitustoiminnassa korostuivat vakavaraisuuden kasvattaminen, sijoitusten monipuolinen hajauttaminen ja vahva panostus riskienhallintaan.

Sijoitukset riskin mukaan ryhmiteltynä

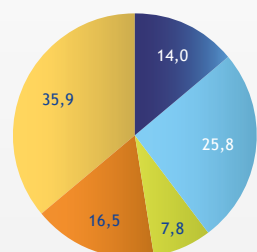
	Markkina-arvo				Riski- jakauma 31.12.2009	Riski- jakauma %	Tuotto % 31.12.2010	Tuotto % 31.12.2009	Volatili- teetti	Modi- fioitu duraatio
	Perus- jakauma 31.12.2010	%	Riski- jakauma 31.12.2010	%						
Korkosijoitukset	11 483,7	34,6	10 482,0	31,6	13 246,3	44,3	4,6	8,6		
Lainasaamiset	3 754,8	11,3	3 754,8	11,3	3 537,2	11,8	1,5	3,4		
OECD/ETA-julkisyhteisöjen joukkovelkakirjalainat	3 671,6	11,1	3 500,3	10,5	5 070,4	16,9	3,4	4,8	3,4 *	3,5 **
Muiden yhteisöjen joukkovelkakirjalainat	2 974,1	9,0	3 145,4	9,5	4 019,0	13,4	9,6	21,6		
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	1 083,1	3,3	81,4	0,2	619,7	2,1	2,1	4,7		
Osakesijoitukset	13 307,7	40,1	13 305,4	40,1	8 225,4	27,5	19,8	33,3		
Noteeratut osakkeet	10 891,4	32,8	10 889,2	32,8	6 796,1	22,7	18,9	46,4	19,1	
Pääomasijoitukset	1 806,4	5,4	1 806,4	5,4	970,7	3,2	23,9	2,3		
Noteeraamattomat osakkeet	609,8	1,8	609,8	1,8	458,6	1,5	24,5	4,5		
Kiinteistösijoitukset	4 321,0	13,0	4 321,0	13,0	4 518,5	15,1	3,5	2,7		
Suorat kiinteistösijoitukset	3 945,2	11,9	3 945,2	11,9	3 924,4	13,1	3,3	5,3		
Kiinteistösiirtorahastot ja yhteissijoitukset	375,7	1,1	375,7	1,1	594,1	2,0	4,8	-12,5		
Muut sijoitukset	4 077,5	12,3	5 081,4	15,3	3 938,4	13,2	18,0	25,3		
Hedge-rahastosijoitukset	3 705,7	11,2	3 705,7	11,2	3 363,0	11,2	17,1	25,1	4,2	
Hyödykesijoitukset	15,0	0,0	1 018,9	3,1	575,4	1,9		28,6		
Muut sijoitukset	356,9	1,1	356,9	1,1						
	33 189,8	100,0	33 189,8	100,0	29 928,5	100,0	11,0	14,1	4,0	

Sijoitusten luokittelu perustuu TELAn tuotonlaskentaryhmän suositukseen.

* Volatiliiteetti on laskettu kaikista (ei pelkästään julkisyhteisöjen) joukkovelkakirjalainoista.

** Kaikkien joukkovelkakirjalainojen modifioitu duraatio.

Suorat kiinteistösijoitukset, %

- Asunto
- Liiketila
- Muu toimitila
- Teollisuus ja varasto
- Toimisto

Rahastomuotoisten kiinteistösijoitusten tuotto vuoden lopussa oli 4,8 prosenttia. Kaikkien kiinteistösijoitusten kokonaistuotto oli yhteensä 3,5 prosenttia.

Muut sijoitukset kehittyivät erittäin hyvin

Muiden sijoitusten osuus Varman sijoituksesta oli 15 (13) prosenttia. Ne koostuvat hedge-rahastoista (11 %) ja hyödykesijoituksista (3 %). Omaisuusluokan tuotto oli erittäin hyvä 18,0 prosenttia.

Hedge-rahastot tuottivat hyvin ja tasaisesti, 17,1 prosenttia, ja selkeästi hedge-indeksiä enemmän. Pitkäjänteinen, onnistunut rahastovalinta ja painottuminen

ns. distress-rahastoihin paransivat tuottoja. Distress-rahastot tuottivat jopa 25,3 prosenttia. Niihin sisältyi paljon finanssikiin aikana tehtyjä velkasijoituksia, joiden arvot nousivat ja juokseva korkotuotto oli korkea.

Kun raaka-ainesijoituksetkin kehittyivät hyvin, tarjosi muiden sijoitusten omaisuusluokka merkittäviä tuotto- ja hajautushyötyjä riskitason säilyessä matalana.

➤ Neljännesvuosittain päivitettyä tietoa sijoituksistamme löytyy verkkosivuiltamme www.varma.fi kohdassa Tietoa Varmasta > Tulostietoa ja sijoitukset.

Asiantuntevaa ja joustavaa palvelua asiakasyrityksille ja yrittäjille

Ennätysmäärä uusia asiakasyrityksiä uskoi henkilöstönsä työeläketurvan Varman hoitoon vuonna 2010. Se on tunnustus Varman vahvasta osaamisesta vakuutusten hoidossa ja asiantunteuksesta työhyvinvoinnin kumppanina.

Yksityisalojen palkkasummat nousivat Suomessa 1,9 prosenttia 50 miljardiin euroon vuonna 2010, kun talous alkoi elpyä finanssikriisistä ja yritysten toimintaedellytykset palautuivat normaaleiksi. Työllisyystilanne kehittyi myönteisesti, joskin yritys- ja toimialakohtaiset erot olivat suuria.

Varman TyEL-palkkasumma nousi selvästi alan keskitasoa enemmän, 7 prosenttia 16,5 (15,2) miljardiin euroon, mikä johtuu pääosin yhtiön menestyksestä työeläkemyynnisissä vuosina 2009-2010. Isot uudet asiakkuudet ja hyvä asiakassiirtotulos kasvattavat Varman markkinaosuutta arviolta kahdella prosenttiyksiköllä noin 36 prosenttiin.

Asiakasmäärä kasvoi ennätysellisesti

Kokonaisuudessaan Varman vakuutusmaksutulo nousi tuntuvasti ja oli 3 735 (3 400) miljoonaa euroa vuonna 2010. Vakuutusmaksutulosta TyEL-vakuutusten osuus oli 3 586 (3 248) miljoonaa euroa ja YEL-vakuutusten 149 (143) miljoonaa euroa. Vuoden päättyessä Varmassa oli vakuutettuna 526 740 (513 140) henkilöä.

Moni suuryritys päätti siirtää työeläketurvan hoidon eläkesäätiöstään tai -kassaan työeläkeyhtiöön keskittyäkseen ydinliiketoimintaansa ja pienentääkseen sitä taloudellista riskiään, jonka oman eläke-

laitoksen sijoitustoiminnan vaihtelut aiheuttavat yrityksen tulokselle. Varma menestyi erinomaisesti kilpailussa eläkesäätiöiden ja -kassojen vastuunsiirroista: viisi eläkesäätiötä päätti siirtää työeläketurvansa hoidon Varmaan vuoden 2010 alussa ja kaksi eläkesäätiötä vuoden 2011 alussa. Lisäksi kaikki Suomen 16 yliopistoa siirtyivät Varman asiakkaiksi vuonna 2010.

Vuonna 2010 työeläkevakuutusten siirtomarkkinat olivat vilkkaat ja kilpailu työeläkevakuutusten hoitamisesta kiristyi entisestään. Noin joka 20. asiakas vaihtoi työeläkeyhtiötään kilpailutuksissa. Varma menestyi historiallisen hyvin asiakassiirroissa ja yhtiön nettotulos TyEL-vakuutuksissa oli 56 miljoonaa euroa, joka vastaa 260 miljoonan euron vuosipalkkoja.

Kilpailukykyiset asiakshyvitykset

Varma varasi vuodelta 2010 maksettaviin asiakshyvityksiin 89 (61) miljoonaa euroa eli 0,5 (0,4) prosenttia työnantajan TyEL-maksuista.

Varma on antanut asiakkailleen viimeisen viiden vuoden aikana alan parhaat asiakshyvitykset, ja vuonna 2010 ne säilyivät edelleen erittäin kilpailukykyisellä tasolla muihin yhtiöihin verrattuna. Asiakshyvitykset alentavat työnantajan lopullista vakuutusmaksua. Hyvitysten suuruuteen

Vakuutettujen määrä

	31.12.2010	31.12.2009	muutos
Vakuutettujen määrä			
TyEL ¹⁾	488 330	474 820	13 510
YEL	38 410	38 320	90
Yhteensä	526 740	513 140	13 600
¹⁾ joista TEL-lisäeläkevakuutus	7 461	9 079	-1 618
Vakuutusten määrä			
TyEL	28 348	27 593	755

Varma huolehtii asiakasyritystensä työntekijöiden sekä yrittäjien lakisääteisestä eläketurvasta. Tavoitteenamme on tarjota työeläkealan osuvimmat palvelut.

89 milj. €

Varman asiakashyvitykset nousivat erinomaiselle tasolle hyvän sijoitustuloksen ja kustannustehokkuuden ansiosta.

vaikuttavat työeläkeyhtiön vakavaraisuutta kuvaava toimintapääoma sekä toiminnan tehokkuudesta kertova hoitokustannustulos.

Varma panostaa asiakaspalveluun

Seuraamme jatkuvasti asiakkaidemme palvelutarpeita ja haluamme tarjota alan osuvimmat palvelut. Vuonna 2010 Varma panosti asiakaskontaktien laadun parantamiseen ja asiakaspalvelijoidensa osaamisen laajentamiseen.

Yrittäjä- ja pienyrityisasiakkaille Varma tarjoaa kattavan palveluverkoston yhteistyökumppaneittemme Ifin, Trygin ja Nordea Pankin kautta. Lisäksi yrittäjiä ja pienyrityksiä palvelevat Varmassa yrittäjien ja pienyritysten vakuutus- ja eläketurva-asioihin erikoistuneet asiakaspalvelijat.

Suuret työnantajat saavat entiseen tapaan palvelua yrityskohtaiselta palveluryhmältä, joka kanavoi koko Varmassa olevan asiantuntemuksen asiakkaan hyväksi. Maakunnissa asiakkaitamme palvelevat myös ympäri Suomea sijoittuneet yhteyspäälliköt.

 Lue lisää palveluistamme yrittäjille ja yrityksille: www.varma.fi > Yrittäjät ja yritykset

Verkkoasiointi päihittää puhelinpalvelun

Varma on uudistanut verkkopalvelujaan viime vuosina ja niiden suosio on kasvanut merkittävästi. Nykyään sähköinen asiointi on suositumpaa kuin puhelimitse tehty yhteydenotto. Näin puhelinpalvelun hetkittäiset ruuhkat tasoittuvat ja vakuutusasioita pääsee hoitamaan kellonajasta riippumatta.

Yrittäjäasiakkaiden kirjautumiset verkkopalveluun lisääntyivät 64 prosentilla vuoden 2010 aikana. Verkosta saammm. maksutilanetodistuksen ja ennakkomaksun muutoksen. Myös vakuutushakemuksen voi tehdä vaivattomasti verkossa.

Michael Casagrande on toimitusjohtajana espoolaisessa elektroniikkalaitteiden puhdistuspalveluita tarjoavassa CleanSide Oy:ssä. Casagrande hoitaa mielellään yrityksensä työeläkevakuutusasiat verkossa vaivattomuuden takia.

- Varman yrityksille tarjoamat verkkopalvelut ovat helppoja ja selkeitä käyttää. Erityisen käyttökelpoiseksi on osoittautunut ansiotietojen kuukausi-ilmoittaminen verkossa, hän sanoo.

CleanSiden kaltaiselle kasvuyritykselle on ollut hyödyllistä päästä vakuuttamaan uudet työntekijät verkkopalvelussa.

Työhyvinvointitoiminta on tuloksellista

Työhyvinvointi- ja kuntoutustoiminnalla voidaan pidentää työuria ja parantaa näin eläketurvan kestävyttä. Asiakasyritysten kanssa tekemämme yhteistyö parantaa työn tuotavuutta, vähentää sairauspoissaoloja ja laskee työkyvyttömyyseläkekustannuksia.

Varman työhyvinvointitoiminta tukee asiakasyritysten liiketoiminnan menestystä. Työhyvinvoinnin kehittäminen työpaikalla alentaa sairauspoissaolo- ja työeläkekustannuksia ja lisää näin suomalaisen työn kilpailukykyä. Myös työviihtyvyys ja työnantajakuva paranevat, mikä helpottaa osaan työvoiman pysyvyyttä ja hankkimista.

Tuemme asiantuntemuksellamme ja taloudellisin resurssein pitkäjänteisiä työhyvinvoinnin kehittämiseen tähtäviä hankkeita, joihin työnantajat sitoutuvat omin panostuksin. Varman asiantuntijat auttavat silloin, kun yritys haluaa mm. kehittää käytäntöjä sairauspoissaolojen hallintaan ja työhönpaluun tukemiseen tai löytää keinoja henkilöstön vahvuuksien hyödyntämiseen.

Työhyvinvoinnin eteen tehty työ on tuloksellista: työkyvyttömyyseläkekustannukset Suomessa ovat pudonneet 5-6 vuodessa noin neljännekseen huippuvuosista.

Työkykyjohtamisen käytännöt kuntoon

Menestyksellinen työkykyjohtaminen auttaa Varman asiakasyrityksiä pitämään yhä paremmin huolta henkilöstöstään ja säästämään eläkekustannuksissa. Tuemme asiakasyritystemme työkykyjohtamisen kehittämistä eri tarpeisiin räätälöidyillä palvelukokonaisuuksilla, jotka sisältävät konsultointia ja valmennusta. Työkykyjohtamisen käytäntöjä kehittämällä selkeytetään esimiestyötä sekä parannetaan työn sujuvuutta, työkuntoa ja terveysongelmien ratkaisemista.

Vuonna 2010 Varman asiakasyritysten työhyvinvointityössä painottuivat erityisesti toimintamallien luominen, prosessien kehittäminen ja esimiehen rooli työkyvyn tukemisessa. Kaikille asiakkaillemme avoimissa valmennustilaisuuksissa käsiteltiin mm. sitä, miten pienyritykseen voidaan rakentaa työkykyä tukeva malli ja miten työterveyspalveluita tulisi ostaa.

>>

Verkosta apua työhyvinvoinnin kehittämiseen

Varma antoi aiemmin vain asiakkaidensa käytössä olleet työhyvinvoinnin verkko-työvälineet kaikkien halukkaiden käyttöön vuonna 2010. Verkkosivuiltamme löytyvien välineiden avulla voi mm. arvioida henkilökohtaista työhyvinvointia, laskea sairauspoissaoloista aiheutuvia kustannuksia sekä rakentaa työkyvyn tukemisen mallin.

Syksyllä 2010 asiakkaille tehdyn työhyvinvointipalveluiden vaikuttavuuskyselyn mukaan 84 prosenttia vastaajista on sitä mieltä, että Varman tuki auttaa työhyvinvointitoiminnan kehittämistä. Sama määrä vastaajista toteaa, että kehittämistyöllä on saatu aikaan haluttuja tuloksia mm. muutostilanteissa ja sairauspoissaolojen vähentämisessä. Kyselyssä kiitosta saavat myös Varman työhyvinvoinnin asiantuntijoiden ammattitaito sekä kattavat verkkopalvelut.

Polku työkyvyttömyyseläkkeelle voidaan katkaista

Työeläkekuntoutus antaa työntekijälle ja yrittäjälle mahdollisuuden jatkaa työelämässä, kun työkyky on uhattuna.

Varma on työeläkekuntoutuksen edelläkävijä. Työeläkekuntoutushakemusten määrä on viime vuosina tasaisesti kasvanut 5-10 prosentin vuosivauhtia. Vuonna 2010 määrä kasvoi 11 prosentilla 1 553 hakemukseen.

72%

Varman työeläkekuntoutujien työllistymisaste kuntoutuksen jälkeen oli hyvällä tasolla vuonna 2010.

Myös kuntoutuksen jälkeinen työllistyminen oli hyvällä tasolla: 72 (69) prosenttia kuntoutujista eli 810 henkilöä työllistyi kuntoutuksen jälkeen.

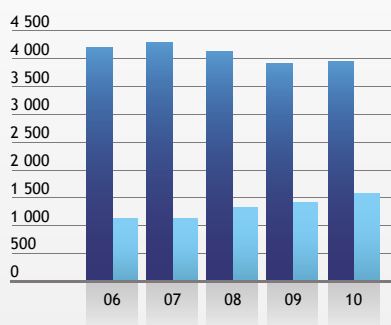
Suosituin kuntoutuksen muoto oli erilaiset työpaikoilla järjestettävät kuntoutusohjelmat, kuten työkokeilu tai työhönvalmennus. Niiden osuus kaikista oli 73 prosenttia.

Vuonna 2010 Varma käynnisti kokeiluhankkeen kuntoutus-, tutkimus- ja konsultointipalveluja tarjoavan Verven kanssa. Hankkeen tavoitteena on saada esimerkiksi kuntoutustukea saavat asiakkaamme takaisin työelämään työeläkekuntoutuksen avulla.

Vuonna 2010 tehdyn asiakastytyväisyyskyselyn mukaan Varman kuntoutusasiakkaat olivat tyytyväisempiä saamiinsa palveluihin verrattuna kaikkiin työeläkekuntoutujiin. Erityisesti asiakkaamme kiittivät asiantuntemustamme ja kirjallisen materiaalin selkeyttä.

Tutustu työhyvinvoinnin välineisiin klikkaamalla www.varma.fi-palvelun Työhyvinvointi-linkkiä etusivun alalaidassa.

Uudet työkyvyttömyyseläkkeet ja kuntoutujat, hlöä

■ Kuntoutustuella olevat tai työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet
■ Kuntoutushakemukset

Työhyvinvoinnin tukeminen näkyy viivan alla

VAASAN Oy on panostanut työhyvinvoinnin kehittämiseen voimakkaasti viimeisen viiden vuoden aikana. Määrätietoisena työn tuloksena sairauspoissaolot ja tapaturmat ovat vähentyneet ja työkyvyttömyyseläkkeen maksuluokka on saatu putoamaan. Tätä kautta on kerätynyt parhaimmillaan 1,6 miljoonan euron vuosisäästöt.

- Käytössämme on ns. varhaisen tuen malli, jossa vaikeiksi koettuja asioita nostetaan esille jo aikaisessa vaiheessa. Tämä edellyttää luottamuksellista ja avointa ilmapiiriä sekä sujuvaa yhteistyötä henkilöstöhallinnon, esimiesten ja työterveyshuollon kesken, kertoo VAASANin henkilöstöjohtaja Liisa Väyrynen.

VAASAN hyödyntää myös Varman tukemaa työkokeilua, jossa pitkältä sairauslomalta palaava tekee ensin osapäivätyötä.

- Työkokeilut ovat lisääntyneet tasaisesti viime vuosina. Samaan aikaan määräaikaiset työkyvyttömyyseläkkeet ovat pudonneet puoleen takavuositä ja tätä eläkettä saavien keski-ikä on noussut 41 vuodesta 53 vuoteen.

Työhyvinvoinnin kehittäminen alentaa sairauspoissaolo- ja työeläkekustannuksia ja lisää näin suomalaisen työn kilpailukykyä.

Työkykyjohtamisen palvelukokonaisuudet

TARVE

Hyvä hanke

Miten löydetään keskeiset työhyvinvoinnin kehittämiskohdat? Miten työhyvinvointihanke toteutetaan sujuvasti?

TULOS

Selkeä ja konkreettinen työhyvinvoinnin kehittämisen hankesuunnitelma, johon on kirjattu tavoitteet, keinot, aikataulu, seuranta, vastuuhenkilöt sekä kustannukset. Työhyvinvointihankkeen sujuva ja tarkoituksenmukainen toteutus. Yrityksen ja esimiesten yhteinen käsitys työhyvinvoinnin johtamisen vahvuuksista ja kehittämisalueista.

Hyvä työkyky

Miten rakennetaan selkeä käytäntö työkyvyn tukemiseen, sairauspoissaolojen hallintaan ja työhönpaluu tukemiseen?

Yrityksen oma toimintamalli työkyvyn tukemiseen, sairauspoissaolojen hallintaan ja työhönpaluu tukemiseen.

Hyvä esimiestyö

Miten esimiestyötä kehitetään työhyvinvoinnin ja työkyvyttömyyskustannusten hallinnan näkökulmasta?

Yrityksen ja esimiesten yhteinen käsitys työhyvinvoinnin johtamisen vahvuuksista ja kehittämisalueista.

Hyvä ikä

Miten varmistetaan osaamisen ja työvoiman riittävyys?

Kokeneen henkilöstön työnhallintaan ja työkykyyn liittyvien tarpeiden tunnistaminen ja toimenpiteiden toteutus.

Kattavaa asiantuntemusta työeläketurvasta

Vuonna 2010 eläkehakemusten kasvu tasaantui edelliseen huippuvuoteen verrattuna. Vuoden aikana tehtiin 25 716 uutta eläkepäättöä, mikä on lähes 9 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Yhteensä eläkkeitä maksettiin noin 4,0 miljardia euroa 326 900 eläkkeensajalle.

Vanhuuseläkkeiden määrä pysyi edelleen korkeana, mutta niiden kasvu pysähtyi: vuonna 2010 Varma antoi 10 756 vanhuuseläkepäättöä, mikä on 1,3 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna. Vanhuuseläkehakemusten korkean määrän taustalla on se, että suurten ikäluokkien kaksi ensimmäistä ikäluokkaa - vuonna 1946 ja 1947 syntyneet - ovat nyt saavuttaneet joustavan vanhuuseläkkeen 63 vuoden alarajan.

Vaikka Varman asiakaskanta kasvoi vuonna 2010, pysyi työkyvyttömyyseläkehakemusten määrä ennallaan. Osatyökyvyttömyyseläkehakemusten osuus työkyvyttömyyseläkkeiden kokonaismäärästä on jatkanut tasaista kasvuaan. Vuonna 2010 osaeläkehakemuksia tuli lähes 9 prosenttia edellisvuotta enemmän. Osatyökyvyttömyyseläke on osoittautunut työssä jatkamista tukevaksi eläkemuodoksi: noin 85 prosenttia eläkkeen saajista työskentelee eläkkeen rinnalla.

1940-luvulla syntyneille pitkäaikaistyöttömille tarkoitettu työttömyyseläke loppuu asteittain vuoden 2011 loppuun mennessä, mikä vähensi työttömyyseläkehakemusten määrää voimakkaasti, yli 62 prosenttia.

Tämä onkin pääasiallinen syy eläkehakemusten kokonaismäärän laskuun.

Vuonna 2010 Varmassa tehostettiin toimintaa ottamalla käyttöön eläkkeiden automaattinen maksunkäynnistys, jonka avulla noin 40 prosenttia uusista eläkkeistä siirtyy automaattisesti eläkekäsittelystä maksatukseen.

Eläkkeitä maksettiin vuonna 2010 yhteensä 4,0 miljardia, mikä on 10 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Syynä on eläkkeensaajien määrän jatkuva kasvu, joka on seurausta väestön ikärakenteen muutoksesta ja eliniän pitenemisestä. Samoin myönnettyjen uusien eläkkeiden keskimääräinen euromäärä on kasvanut jatkuvasti, mikä johtuu eläkkeenhakijoiden ansiotason kasvusta ja eläkettä kerryttäviin työurien pitenemisestä.

Henkilöasiakkaan verkkopalvelut laajentuivat

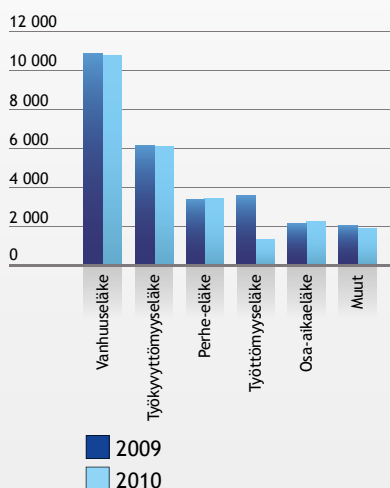
Varmalla on kattavat verkkopalvelut henkilöasiakkaille. Palvelut laajentuivat vuonna 2010 eläkkeensaajien asiointipalvelulla, jossa eläkkeensaaja voi itse tarkastella ja ylläpitää omia osoite- ja maksuyhteystietojaan.

Eläkkeensaajien määrä eläkelajeittain

	31.12.2010	31.12.2009	muutos
Eläkkeensaajien määrä, henkilöä			
Osa-aikaeläke	5 062	4 938	124
Perhe-eläke	51 816	51 629	187
Työkyvyttömyyseläke	41 612	40 418	1 194
Työttömyyseläke	6 094	13 880	-7 786
Vanhuuseläke	207 187	197 020	10 167
Varhennettu vanhuuseläke	15 137	15 008	129
Yhteensä	326 908	322 893	4 015

Varman henkilöasiakkaat saavat meiltä asiantuntevaa eläkeneuvontaa ja ystävällistä palvelua. Tarjoamme asiakkaillemme asiantuntemusta kaikissa yksilön työeläketurvaan liittyvissä kysymyksissä.

Eläkepää tökset eläkelajeittain 2009-2010

Työelämässä olevat voivat rekisteröityä palvelussa sähköisen työeläkeotteen käyttäjäksi ja seurata näin oman eläketurvansa kehittymistä. Sähköinen ote on postitse kotiin lähetettävää otetta kattavampi ja ajantasaisempi. Verkossa voi myös laskea yksilöllisiä eläkearvioita. Verkossa on myös runsaasti tietoa työeläkekuntoutuksesta ja työhyvinvoinnista.

Henkilöasiakkaamme suosivat asioinnissaan verkkopalveluja. Esimerkiksi eläkearvioista laskettiin vuonna 2010 yli 80 prosenttia verkossa. Yhteensä eläkearvioita laskettiin 88 300, joista Varman eläkeasiantuntijat laskivat 16 200.

Asiakastytyväisyys korkealla

Tutkimme vuosittain eläkepää tökseen saaneiden asiakkaidemme asiakastytyväisyyttä. Tyytyväisyys on jo vuosia ollut korkealla tasolla. Vuonna 2010 asiakkaat antoivat palvelullemme kouluarvosanaksi 9,1. Henkilökohtaiseen asiakaspalveluumme ollaan erittäin tyytyväisiä. Parhaiten olemme onnistuneet palvelusta jääneen myönteisen mielikuvan kohdalla. Asiakkaat kiittivät verkkopalveluamme helppokäyttöisyydestä.

Vuonna 2010 tutkimme myös eläkkeensaaja-asiakkaidemme asiakastytyväisyyttä. Kaikkien palvelun laatua mittaavien osa-alueiden perusteella asiakaspalvelumme on korkeatasoista ja laadukasta. Eläkkeensaajat antoivat asiakaspalvelullemme kouluarvosanaksi 9,0.

Käy tutustumassa Varman henkilöasiakkaiden verkkopalveluun osoitteessa www.varma.fi

Sähköinen työeläkeote pitää ajan tasalla työeläketurvasta

Vuonna 2010 Varma postitti henkilöasiakkailleen noin 720 000 työeläkeotetta. Otteen voi käydä tarkistamassa myös Varman verkkopalvelussa, kuten helsinkiläinen Irma Kronlöf on tehnyt.

- Käytän yleensäkin paljon verkkopalveluja, joten oli luontevaa siirtyä myös sähköisen työeläkeotteen käyttäjäksi. Sen avulla pysyn paremmin ajan tasalla eläketurvani kehityksestä, hän sanoo.

Kronlöf on ollut pitkään saman työnantajan palveluksessa, joten eläkkeen kertyminen on vakaata. On kuitenkin hyvä muistaa, että erityisesti pätkätöitä tekevien ja opiskelujen ohessa työskentelevien nuorten kannattaa tarkistaa eläketurvansa työeläkeotteesta säännöllisesti.

Sähköinen palvelu on kätevä, koska otteen voi tarkistaa milloin vain, eikä paperien arkistoinnille ole tarvetta. Palvelu toimii verkkopankkitunnuksilla.

Kronlöf vierailee Varman verkkopalvelussa säännöllisesti, ja työssään luottamusmiehenä hän hakee sivuilta myös eläketietoa. Työnantaja on tehnyt tiedonhauksen helpoksi: intranetistä on suorat linkit Varman eri sisältöisivuille.

Varmassa tehdään hyvää työtä

Varman tehtävänä on tuottaa laadukkaita, asiakastarpeiden mukaisia palveluja. Vuonna 2010 panostimme asiantuntemuksen ja johtamisen kehittämiseen.

Tavoitteenamme on tarjota laadukkaita palveluita eri asiakasryhmillemme. Tämä tavoite ohjaa toimintamme jatkuvaa kehittämistä, jossa hyödynnämme muun muassa EFQM-laaturaportointikriteeristömallia. Vuosittain tehtävillä itsearvioinneilla kartoitamme palvelujen, toimintatapojen ja prosessien vahvuuksia ja kehittämiskohteita.

Suurin osa varmalaisista tekee vaativaa asiantuntijatyötä, joka edellyttää jatkuvaa osaamisen kehittämistä. Panostamme asiantuntijuuden ja asiakaspalvelutaitojen vahvistamiseen ja laajentamiseen, perehdyttämme perusteellisesti uusiin tehtäviin, tarjoamme mahdollisuuksia työkiertoon ja työtutustumisiin sekä hyödynnämme mentorointia kokemusten jakamisessa. Käytössämme on nykyaikaisia koulutusmenetelmiä, kuten verkko-ohjelmia ja osallistavia työpajoja. Osaamisen johtamisen tukena käytämme Varmalle määriteltyjä strategisia yhteisiä osaamis- ja ammatillisia osaamisprofileja.

Vuonna 2010 kehitimme asiakaspalvelutaitojamme ja verkkopalvelujamme, jotta asiakkaamme voisivat asioida kanssamme

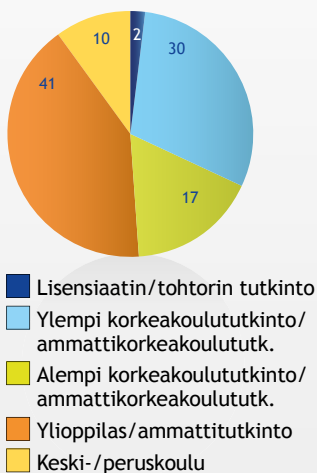
yhä helpommin ja nopeammin. Jatkoimme myös asiantuntijavalmennusta ja uudistimme käytössämme olevan mentorointivalmennuksen.

Hyvä johtaminen vie tavoitteisiin

Hyvällä johtamisella ja esimiestyöllä varmistamme Varman tavoitteiden saavuttamisen. Panostamme jatkuvaan esimies- ja johtamistaitojen kehittämiseen ja arviointiin. Esimiehille järjestetään vuosittain sekä yritys- ja toimintokohtaista valmennusta että yksilöllisiä kehittymisohjelmia rakentamamme STEP-mallin mukaisesti.

Vuonna 2010 keskityimme erityisesti liiketoiminta- ja muutosjohtamisen kehittämiseen. Varman esimiehille järjestetyt valmennuksen teemoina olivat työhyvinvointi ja ihmisten johtaminen, asiakaskeskeisen työn johtaminen sekä tuloksellisen työn johtaminen. Ylin johto ja keskijohto osallistuivat STEP360-arviointiin, jonka tulosten mukaan Varman johdon vahvuuksia ovat vastuullisuus, sitoutuneisuus, luotettavuus ja päämäärätietoisuus.

Koulutustaso, %

Henkilöstötietoja

	2010	2009
Henkilöstö vuoden lopussa	590	612
josta naisten osuus	75 %	76 %
josta miesten osuus	25 %	24 %
Keski-ikä	47 v 6 kk	47 v 2 kk
Keskimääräinen vanhuuseläkkeelle jäämisikä	63 v 4 kk	63 v 8 kk
Palvelusaika keskimäärin	14 v 9 kk	14 v 6 kk
Henkilöstön lähtövaihtuvuus	5 %	5 %
Sairauspoissaolot	5 %	4 %
Koulutuspäivät/henkilö	3,4	3,8

Huolehdimme henkilöstömme työhyvinvoinnista

Työhyvinvointi syntyy hyvästä työstä. Hyvä johtaminen ja esimiestyö, toimiva organisaatio ja ajanmukaiset työvälineet luovat mahdollisuudet onnistua työssä.

Työhyvinvoinnista huolehtiminen on osa varmalaisista toimintatavoista. Edistämme henkilöstön työkykyä ylläpitämällä turvallisia ja terveellisiä työoloja. Erilaisia elämäntilanteita huomioimme työaikajoustoilla. Tarjoamme kattavan työterveyshuollon ja kannustamme terveellisiin elämäntapoihin.

Vuonna 2010 Varmassa määriteltiin työhyvinvoinnin tavoitteet ja mittarit. Työhyvinvointia kehitetään erityisesti johtamisen, yhteistyön kehittämisen ja työkyvystä huolehtimisen näkökulmista. Kehittämistyössä onnistumista mitataan mm. henkilöstötutkimuksen, sisäisen liikkuvuuden ja sairauspoissaolojen määrän avulla.

Vuonna 2010 Varmassa aloitettiin johdon työkyvyn ja jaksamisen edistämisen hanke. Koko henkilöstölle järjestettiin työhyvinvointipäivä, joka sisälsi työhyvinvointiaiheisia luentoja ja monipuolista liikuntaa.

➤ Varmalaiset kertovat työstään www.varma.fi-sivuilla kohdassa Tietoa Varmasta > Vastuullinen työnantaja.

Varma tarjoaa henkilöstölleen mielenkiintoisia asiantuntijatehtäviä, mahdollisuuksia kehittää osaamistaan ja tasa-arvoisen työpaikan. Vastuullisena työnantajana huolehdimme monin eri tavoin siitä, että Varmassa on hyvä tehdä työtä.

Vastuu ympäristöstä korostuu kiinteistösijoituksissa

Vastuun kantaminen ympäristöstä on keskeisessä roolissa Varman kiinteistösijoitustoiminnassa. Kestävät arvot ovat toimintamme ohjenuorana.

Varman kiinteistökohteiden ympäristövastuu liittyy energiatehokkuuteen, hankkeiden ympäristöominaisuuksien parantamiseen, ympäristöriskien- ja vastuiden kartoitukseen sekä elinkaariajattelun lisäämiseen.

Merkittävänä kiinteistösijoittajana Varma kehittää jatkuvasti omistamiensa kiinteistökohteiden energiatehokkuutta ja sitä kautta vähentää kiinteistötoimialan ympäristövaikutuksia. Varma edellyttää kaikilta yhteistyökumppaneiltaan vastuullisuutta ja ympäristönäkökulmien huomioimista. Kiinteistötoiminnassamme olemme valinneet yhteistyökumppaneiksemme valtakunnallisia toimijoita, joilla on omat sertifioidut toiminnanhallinta- ja ympäristöjärjestelmät.

Varma on yhdessä toimitilakiinteistöjensä ylläpidosta ja huollosta vastaavan kumppaninsa kanssa käynnistänyt energiatehokkuusohjelman, jonka tavoitteena on energian käytön kokonaisvaltainen tehostaminen. Kunkin kiinteistökohteen osalta kartoitetaan lähtötilanne. Tämän jälkeen tehdään tarvittavat kehittämis- ja korjaustoimenpiteet, joiden vaikutuksia seurataan tulevaisuudessa säännöllisesti. Tavoitteena on energiatehokkuuden jatkuva parantaminen.

Sijainti ja muunneltavuus keskeisiä kriteerejä

Uusia kiinteistösijoituskohteita analysoitaessa arvioimme kiinteistöt ja tontit tarkasti ennen sijoituspäätösten tekemistä. Kohteen sijainti on keskeinen kriteeri. Tavoitteena on sijoittaa kiinteistöihin, jotka ovat luonteva osa yhdyskuntarakennetta ja joiden käyttö on sekä taloudellisesti että ympäristön kannalta tehokasta. Ympäristö- ja energiansäästösyistä olemme suosineet erityisesti kiinteistökohteita, joihin on hyvät julkiset kulkuyhteydet.

Uudisrakennushankkeissa huomioimme ympäristövastuulliset näkökulmat koko rakennuksen elinkaaren ajalta - niin rakennuksen suunnittelun, rakentamisen,

rakennuksen käytön kuin lopulta purkamisenkin osalta. Kiinteistöt pyritään suunnittelemaan ja rakentamaan niin, että ne olisivat tulevaisuudessa tarvittaessa muunneltavissa uusiin käyttötarpeisiin.

Rakennuksen muunneltavuus vaatii huolellista suunnittelua, viisaita materiaaliveintoja mutta myös tiivistä yhteistyötä rakennuttajan, suunnittelijoiden, rakentajan ja kohteen käyttäjien välillä. Teknisten järjestelmien, rakennusmateriaalien ja rakenteiden valinnalla sekä tilaratkaisuilla pyrimme vaikuttamaan myös käyttö- ja ylläpitokustannuksiin sekä tuleviin korjauskustannuksiin.

Kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja kasvukeskuksiin

Tavoitteenamme on tarjota kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja etenkin kasvukeskuksissa. Varma omistaa suoraan noin 4 000 vuokra-asuinhuoneistoa. Lisäksi vuonna 2010 rakenteilla oli vuokra-asunnoiksi viisi uutta asuinrakennuskohdetta pääkaupunkiseudulla ja yksi Tampereella.

Uudisrakentamisen ohella kunnostamme vanhoja kiinteistöjä niiden historiaa ja ympäristöä kunnioittaen. Myös työ- ja asuin ympäristön terveellisyys ja viihtyisyys otetaan aina huomioon. Vuonna 2010 Varma käytti yhteensä 53 miljoonaa euroa omistamiensa kohteiden peruskorjaus- ja kunnostustoimenpiteisiin.

Varma noudattaa toiminnassaan kestäviä arvoja

Varma toimii Helsingin Salmisaaressa omistamassaan kiinteistössä. Toimitilojemme ylläpidon peruseriaatteet ovat samat kuin sijoituskiinteistöjenkin hoidossa: kiinteistön koko eliniän kattava elinkaariajattelu ottaa huomioon taloudelliset ja ympäristöseikat.

Energiataloudellisuus on huomioitu rakennuksessa monella tavalla, kuten lämmön talteenottoratkaisuissa, kiinteistön sähkö- ja ilmastointijärjestelmien käyttöaikojen ohjaamisessa sekä materiaalien ympäristöystävällisyyden ja pitkäikäisyyden

valinnoissa. Energiankulutuksen tasoa ja poikkeamia normaaleista seurataan valvontajärjestelmien avulla.

Laatu- ja ympäristökriteerit huomion kohteena

Palveluiden ja tuotteiden hankintasopimuksia solmiessamme valitsemme yhteistyökumppaneiksemme kilpailukykyisiä, luotettavia yrityksiä. Yhteistoiminnan tavoitteet asetetaan toiminnan suunnittelun yhteydessä ja niiden toteutumista seurataan säännöllisesti kehityskokouksissa ja asiakastytyväisyytutkimuksilla.

Tuotteiden on täytettävä korkeat laatuvaatimukset käytettävyyden, kulutuskestävyyden, turvallisuuden ja ympäristöystävällisyyden osalta. Hankittavien tuotteiden tulee olla mahdollisuuksien mukaan luontoa kuormittamattomia ja kierrätettäviä. Uusien autojen hankinnoissa noudatetaan yhtiön asettamia hiilidioksidipäästöarvoja, joita arvioidaan vuosittain.

Toimitilojemme ylläpitopalveluista ja säännöllisestä siivoamisesta huolehtivien yritysten toimintajärjestelmät kattavat tärkeimmät laatu- ja ympäristöasiat. Myös Varmalle lounaspalveluja tarjoava palveluntuottaja noudattaa ympäristöohjelmaa.

➤ Tutustu vapaina oleviin vuokratiloimihiimme klikkaamalla www.varma.fi-etusivun linkkiä.

Varma on merkittävä kotimainen kiinteistösijoittaja. Sijoitamme kiinteistöihin, jotka ovat luonteva osa yhdyskuntarakennetta ja joiden käyttö on sekä taloudellisesti että ympäristön kannalta tehokasta.

Toimintakertomus, tilinpäätös ja selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2010

Sisältö

Toimintakertomus	36
Tuloslaskelma	45
Tase	46
Rahoituslaskelma	48
Tilinpäätöksen liitetiedot	49
Laatimisperiaatteet	49
Konserniyhtiöt	51
Tuloslaskelman liitetiedot	53
Taseen liitetiedot	57
Tase ja tuloslaskelma käyvin arvoin	74
Sijoitukset riskin mukaan ryhmiteltynä	76
Riskienhallinta	77
Tunnusluvut ja analyysit	84
Tilintarkastuskertomus	88
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	89

Tilinpäätös

Keskinäisen työeläkevakuutusyhtiön Varman tilinpäätös ja konsernitilinpäätös ovat nähtävissä yhtiön pääkonttorissa, osoitteessa Salmisaarenranta 11, 00180 Helsinki

Toimintakertomus vuodelta 2010

- Kokonaistulos oli 2 054 (2 185) miljoonaa euroa, ja taseen loppusumma käyvin arvoin 34,3 (30,7) miljardia euroa.
- Sijoitusten tuotto oli hyvä 11,0 (14,1) prosenttia, sijoitusten markkina-arvo 33,2 (29,9) miljardia euroa.
- Vakavaraisuus oli vahva eli 7 913 (6 017) miljoonaa euroa ja 30,8 (24,9) prosenttia vastuuvälästä.
- Vakuutettujen määrä kasvoi 14 000:lla ja siirtoliikkeen tulos oli erittäin hyvä.
- Yhtiön kulutehokkuus oli toimialaan nähden hyvä ja hoitokustannustulos oli 35,4 (22,7) miljoonaa euroa.

Taloudellinen toimintaympäristö

Suomen talous elpyi vahvasti vuoden 2010 aikana ja yritysten toimintaedellytykset paranivat. Taloudellinen toimintaympäristö oli kuitenkin edelleen epävarma. Maailmantalouden kasvu nopeutui merkittävästi, mutta finanssikriisistä alkanut epävakaus ajoi euroalueen maita rahoitus- ja velkakriisiin. Kasvun dynamiikka vaihteli eri talousalueilla. Vetovastuu maailmantalouden kasvusta oli edelleen kehittyvissä taluksissa. Yhdysvaltain talouden kehitystä ennakoivat indikaattorit paraniivat vuoden loppua kohti. Yhdysvalloissa taloutta elvytettiin voimakkaasti. Maan keskuspankki pyrki ehkäisemään deflaatiokerrettä lisäämällä rahan määrää.

Euroalueella vientikysynnän elpyminen hyödytti erityisesti Saksan ja Suomen kaltaisia vientiin pohjautuvia talouksia. Samaan aikaan EU:n kriisimaiden taloustilanne oli heikko. Euroopassa velkakriisi johti massiivisiin takausjärjestelyihin ja Euroopan Keskuspankin tukitoimiin. Finanssipoliittisen elvytyksen liikkumavara kaventui, ja

talouspolitiikan suunta oli kääntymässä elvyttämisestä menojen leikkaamiseen. Epävarmuus euroalueen tulevaisuudesta lisääntyi.

Suomen talous kasvoi arviolta kolme prosenttia. Yritysten näkymät kohenevat ja vientiteollisuuden tuotantovoimallisuus nousivat. Myös työllisyyskehitys oli positiivista ja kotitalouksien kulutus vahvaa. Rahoitus- ja valuuttamarkkinoilla nähtiin vuoden aikana jyrkkiä liikkeitä, jotka heijastelivat makrotalouden näkymien epävarmuutta. Suomessa julkisen talouden alijäämä syveni. Vaikka Suomen talous elpyy tällä hetkellä muita Euroopan maita vahvemmin, on meillä isoja haasteita julkisen talouden tasapainottamisessa sekä uusien kasvuyritysten ja toimialojen synnyttämisessä.

Työeläkejärjestelmä

Suomalainen työeläkejärjestelmä on luotettava ja taloudellisesti kestävällä pohjalla. Luvatut etuudet maksetaan suhdanteista riippumatta, eikä eläkkeiden taso riipu suoraan sijoitustulosta. Osittainen rahastointi ja pitkä sijoitushorisontti helpottavat rahoituksen sopeuttamista poikkeustilanteissa ja sallivat pitkäjänteisen tuotontavoittelun. Työeläkkeiden rahoitus riippuu niin työllisyydestä kuin sijoituksille saatavista tuotoista. Suomella on moniin maihin nähden suuria haasteita väestörakenteen ikääntymisen vuoksi. Suurten ikäluokkien eläkkeellesiirtymisen jatkuu, minkä vuoksi on tärkeää huolehtia työvoiman saannista ja työkyvyn ylläpitämisestä. Työmarkkinoilla pysyminen, tuottavuuden kasvattaminen ja koko työuran aikaisen työpanoksen lisääminen ovat tässä ratkaisevia kysymyksiä. Eläkejärjestelmää kehitettäessä eläkkeelle siirtymisen ikärajojen ohella olennaista on työkyvyttömyyseläkkeiden vähentäminen.

Valtioneuvosto ja työmarkkinajärjestöt valmistelivat niin kutsutun Kestävän talouskasvun ja työllisyyden ohjelman. Osana tätä työeläkejärjestelmän uudistamiselle asetettiin kolme päätavoitetta:

1. työeläke-etuuksien riittävä taso on turvattava oloissa, joissa elinaikakertoimet alentavat tulevia eläkkeitä aiemmin oletettua enemmän,
2. työeläkejärjestelmän rahoituksen kestävyys on turvattava työeläkemaksujen kehityksellä, joka ei heikennä työllisyyden ja talouskasvun edellytyksiä, ja
3. keskimääräisen eläkkeellesiirtymisiän on noustava riittävästi, jotta kaksi edellä mainittua tavoitetta toteutuvat. Työmarkkinaosapuolet selvittivät keinoja, joilla nämä tavoitteet saavutettaisiin.

Eläkkeellesiirtymisiän odote nousi vuonna 2010 yli puoli vuotta sekä 25-vuotiailla 60,4 vuoteen että 50-vuotiailla 62,3 vuoteen. Työttömyyseläkkeen poistuminen selittää noin puolet eläkkeellesiirtymisiän noususta.

Sosiaali- ja terveysministeriön asettama kolmikantatyöryhmä selvittää keinoja ehkäistä erityisesti pitkittyviä työkyvyttömyystapauksia työhyvinvointitoiminnan avulla. Lisäksi työryhmä arvioi tarvetta säädellä työeläkeyhtiöiden työhyvinvointitoimintaa vaikuttavuuden lisäämiseksi. Työterveyshuoltoon ja sen kehittämiseen liittyviä kysymyksiä arvioitiin myös toisessa kolmikantaisessa työryhmässä. Työryhmien selvitykset luovat pohjaa mahdollisille työurien pidentämiseen tähtääville lainmuutoksille 2011 eduskuntavaalien jälkeen.

Eläkelaitosten sijoitustoimintaa ja vakavaraisuutta koskevan määräaikaisen lainsäädännön voimassaoloa jatkettiin vuoden 2012 loppuun saakka. Määräaikaislain jatko varmistui työeläkelaitosten mahdollisuudet omistaa korkean tuotto-odotuksen riskillisiä arvopapereita, jotta eläkemaksutaso pysyisi kohtuullisena pidemmällä aikavälillä. Määräaikaislain voimassaoloaikana eläkelaitokset eivät saa ottaa huomioon vakavaraisuussäännösten muutoksesta johtuvaa toimintapääoman vahvistumista asiakashyvitysten laskennassa.

Työeläkelaitosten sijoitustoimintaa ja vakavaraisuutta koskevan lainsäädännön

uudistamistarpeita selvittänyt työryhmä ehdotti, että ensin voimaan saatettaisiin parannuksia nykyiseen vakavaraisuusmekanismiin, katesäännöstöön sekä verolainsäädäntöön ja että täydennyskerroin määritettäisiin neljännesvuosittain. Vakavaraisuusrajan laskennassa sijoitusten luokittelua muutettaisiin paremmin heijastamaan sijoitusten riskillisyyttä, erityisesti luottoriskiä. Vakavaraisuusraportointi tapahtuisi yksinomaan sijoitusten todellisen riskin mukaan, johdannaisien käyttörajoituksia täsmennettäisiin ja vakavaraisuusrajan laskennassa osake-tuottosidonnaisen vastuuvelan määräytymistä tarkistettaisiin. Vastuuvelan kattamista koskevia säännöksiä muutettaisiin koskien sijoituksia muihin kuin ETA- ja OECD-valtioihin, vakuudettomia velkasitoumuksia ja yhtä yhteisöä. Työnantajakohtaisissa vakuutus-kannan, vakuutustoiminnan tai vastuun siirroissa käytettävä siirtyvän toimintapääoman määrä annettaisiin asetuksella neljä kertaa vuodessa. Lisäksi työnantajakohtaisen vakuutuskannan luovuttamiselle ja vastuun siirtämiselle asetettaisiin puolen vuoden aikaraja sopimuksen tekemisestä. Ehdotusten pohjalta syntyi verolainsäädäntöä lukuun ottamatta ensimmäistä vaihetta koskeva lakiesitys, jonka mukaan uudet säännökset tulisivat voimaan 31.3.2011. Toisessa vaiheessa työryhmä esitti käyppiin arvoihin siirtymistä varojen osalta tilinpäätöksessä, työeläkeyhtiöiden riskipuskurien käytön tehostamista sekä poikkeuksellisten tilanteiden hallintaan tarkoitettujen vakavaraisuussäännösten ja uusien hallinto- ja valvontasäännösten käyttöön-ottoa. Myöhemmin saatettaisiin voimaan vakavaraisuus- ja katesäännösten pitkän ajanjakson uudistukset.

Vuoden 2010 alusta alkaen elinai- kakerroin sopeutti eläketurvaan kohoavan eliniän aiheuttamiin kustannuksiin pienentämällä alkavan työeläkkeen määrää. Elinaikakertoimen soveltamista työkyvyttömyystapauksissa lievennettiin ja nuorina työkyvyttömiksi tulleiden

eläkkeeseen tehtävää kertakorotusta ja ns. tulevan ajan laskentaa parannettiin.

Vuonna 2010 TyEL-vakuutuksen perittävä keskimääräinen maksu oli 21,6 (21,3) prosenttia palkoista, mistä palkan-saajan maksuosuus oli 4,5 (4,3) prosenttia alle 53-vuotiailla ja 5,7 (5,4) prosenttia tätä vanhemmilla. YEL-maksu oli 21,2 (20,8) prosenttia vahvistetusta työtu- losta alle 53-vuotiailla ja 22,4 (21,9) prosenttia tätä vanhemmilla. Keskimää- räistä maksua alennettiin tilapäisesti 0,6 (1,0) prosenttiyksiköllä aiemmin työky- vttömyyseläkemaksuista muodostu- neen ylijäämän purkamiseksi. Alen- nuksesta puolet kohdistuu työntekijän maksuun ja puolet sellaiseen työnanta- jan maksuun, joka perustuu kokonaan tai osittain tariffimaksuun. Työeläkemaksu nousee etupainotteisesti vuosina 2011– 2014 yhteensä 1,6 prosenttiyksikköä korotuksen jakaantuessa puoliksi työnan- tajille ja työntekijöille. Osa-aikaeläkkeen alaikäraja nousee vuoden 2011 alusta 58 vuodesta 60 vuoteen vuoden 1952 jälkeen syntyneillä, ja samalla eläkkeen karttumi- nen osa-aikaeläkkeen ansion alenemasta poistuu.

Vastuuvelan tuottovaatimus koos- tuu 3,0 (3,0) prosentin rahastokorosta, eläkevastuiden täydennyskertoimesta ja osaketuottokertoimesta. Täydennys- kertoimen arvo oli vuonna 2010 kesä- kuun loppuun saakka 0,24 prosenttia ja sen jälkeen 0,98 prosenttia. Osaketuotto- kerroin vuonna 2010 oli 20,67. Vanhim- pten takaisinlaintojen, vakuutusmaksujen ja eräiden muiden erien korkona käyte- tään perustekorkoa, joka oli kesäkuun loppuun saakka 3,5 prosenttia ja sen jälkeen 4,5 prosenttia.

Yrittäjän eläkelakiin tehdyn muutok- sen mukaan yrittäjän määritelmä muut- tuu vuoden 2011 alusta alkaen. Yrittä- jäksi luokitellaan henkilö, joka omistaa yli 30 prosenttia osakeyhtiön osakkeista tai äänistä, kun vastaava omistusosuus oli aiemmin yli 50 prosenttia.

Kansaneläkejärjestelmän kautta tulee voimaan ns. takuueläke 1.3.2011 lähtien.

Takuueläke on noin 685 euroa kuukaudessa ja sen saa noin 130 000 eläkkeensaajaa.

Varman taloudellinen kehitys

Työeläkevakuutusyhtiössä tase ja tuloslaskelma laaditaan kirjanpitoarvo- in, ja sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa etukäteen näytettävän tuloksen. Varman liitetiedoissa esitetään läpinäkyvästi tase ja tuloslaskelma käyvin arvo- in, sijoituk- set ja niiden tuotot riskijakauman mukai- sesti ryhmiteltyinä sekä selvitetään tulok- sen muodostumista.

Varman käypien arvojen mukainen kokonaistulos oli 2 054 (2 185) miljoonaa euroa. Kokonaistulos vuosineljän- neksittäin käy ilmi tilinpäätöksen liite- tiedoista. Liitetietojen tunnusluvuissa esitetään kokonaistuloksen jakautumi- nen vertaamalla sijoitustuottoja käyvin arvo- in vastuuvelan tuottovaatimukseen (”sijoitustulos”), liikekuluja vakuutus- maksuihin sisältyvään hoitokustannus- tuloon (”hoitokustannustulos”) ja omalla vastuulla olevaa korvausmenoa vastaa- vaan vakuutusmaksutuloon (”vakuu- tusliikkeen tulos”). Näistä kaksi ensiksi mainittua vaikuttavat yhtiön vakavarai- suuteen kun taas vakuutusliikkeen tulos vaikuttaa vastuuvelan tasoitusmäärään.

Varman vuosi 2010 oli kokonaisuutena erittäin hyvä, mutta haasteellinen volatiileilla sijoitusmarkkinoilla. Toimin- tapääoma kasvoi ja vakavaraisuus oli vahva. Liikekulutehokkuus oli edelleen toimialan huippua. Olosuhteista johtuen korostettiin sijoitusten riskienhallinnan merkitystä läpi koko vuoden.

Sijoitustuotto käyvin arvo- in oli 3 278 (3 551) miljoonaa euroa eli 11,0 (14,1) prosenttia sijoitetulle pääomalle. Vastuu- velalle hyvitetävä korko oli 1 404 (1 400) miljoonaa euroa. Näin vuoden sijoitustulos oli 1 874 (2 151) miljoonaa euroa. Varman viiden vuoden keski- määräinen sijoitustuotto oli 4,5 prosenttia vuodessa ja kymmenen vuoden 5,3 prosenttia vuodessa. Toiminnan tehok- kuudesta johtuen liikekulut olivat 27 (20) prosenttia eli selvästi vakuutusmaksuihin

sisältyviä hoitokustannusosia alhaisempia, ja hoitokustannusyljäämä oli 35 (23) miljoonaa euroa. Omalla vastuulla oleva korvausmeno alitti vastaavan vakuutusmaksutulon, ja vakuutusliikkeen tulos oli 145 (12) miljoonaa euroa.

Varman vakavaraisuus kasvoi 1 896 (2 319) miljoonaa euroa. Toimintapääoma oli vuoden lopussa 7 913 (6 017) miljoonaa euroa ja suhteessa vastuovelkaan 30,8 (24,9) prosenttia. Vakavaraisuusrajan verrattuna se oli 2,3-kertainen (2,8-kertainen) eli hyvällä tasolla. Vakavaraisuusraja muuttuu sijoitusten riskipitoisuuden mukaan. Toimintapääomaan sisältyvä määräaikaikaislainsäädännön mukainen osuus tasausvastuusta oli 1 070 (1 006) miljoonaa euroa. Ilman tasausvastuuta koskevaa rinnastusta toimintapääoma olisi ollut 6,8 (5,0) miljardia euroa, sen suhde vastuovelkaan 25,6 (19,9) prosenttia ja suhde vakavaraisuusrajan 1,9 (2,2). Toimintapääoman vähimmäismäärä oli vuoden lopussa 514 miljoonaa euroa, kun se ilman määräaikaikaislakia olisi ollut 2 382 miljoonaa euroa.

Omalla vastuulla olevan vakuutusliikkeen riskejä kattava tasoitusmäärä kasvoi 142 (8) miljoonaa euroa ja oli 1 158 (1 016) miljoonaa euroa.

Vahvan vakavaraisuuden ja hyvän hoitokustannustuloksen johdosta asiakashyvityksiä varten siirrettiin 89 (61) miljoonaa euroa ositettuun lisävakuutusvastuuseen. Hyvityssiirto on noin 0,5 (0,4) prosenttia vakuutettujen arvioidusta palkkasummasta.

Vakuutustoiminta

Varma on Suomen suurin yksityisen sektorin työeläkevakuuttaja. Yhtiössä vakuutettujen yhteenlaskettu TyEL-palkkasumma vuodelta 2010 oli noin 16,5 (15,2) miljardia euroa. Palkkasumman arvioidaan nousseen 7,0 prosenttia verrattuna vuoden 2009 toteumaan. Yhtiön vakuutusmaksutulo oli 3 735 (3 400) miljoonaa euroa, mistä TyEL-vakuutusten osuus oli 3 586 (3 257) miljoonaa euroa ja YEL-vakuutusten 149

(143) miljoonaa euroa. Vuoden päättyessä Varmassa oli vakuutettuna 526 740 (513 140) henkilöä eli 13 600 enemmän kuin vuotta aiemmin. Voimassa olevia vakuutuksia oli vuoden 2010 lopussa 66 758 (66 340) ja näissä vakuutettuina 38 410 (38 320) yrittäjää ja 488 330 (474 820) työntekijää. Vuoden 2010 aikana saatettiin voimaan uusia TyEL-vakuutuksia 4 124 (4 073) kappaletta ja YEL-vakuutuksia 5 300 (4 889) kappaletta. Ansio- ja työsuhteilmoituksia tuli yhteensä 1 189 380 (1 020 070) kappaletta, joista 85 (83) prosenttia erilaisia sähköisiä kanavia pitkin.

Vakuutettujen määrän kasvuun vaikuttivat vuoden alussa viidestä eläkesätiöstä ja 16 yliopistosta siirtyneet vakuutetut. Varmalle koko vuoden TyEL-vakuutusten siirtokierros oli erinomainen ja samalla työeläkealan paras. Yhä useamman asiakkaan valitessa Varman vakuutusyhtiöseen Varmaan siirtyi hakemustietojen perusteella 56 miljoonaa euroa enemmän maksutuloa kuin Varmasta muihin yhtiöihin. TyEL-asiakkuuksia Varmaan siirtyi 405 enemmän kuin Varmasta muihin yhtiöihin. Sen sijaan YEL-asiakkuuksia Varmasta muihin yhtiöihin siirtyi 185 kappaletta enemmän kuin muista yhtiöistä Varmaan.

Varma noudattaa hyvän vakuutustavan mukaisia periaatteita. Liiketoimet vakuutusnottajien kanssa tehdään markkinaehtoin. Erityistä huomiota kiinnitetään liiketoimiin, jotka koskevat vakuutusnottajan toiminnan rahoittamista, kiinteistö- ja muita kauppoja sekä vuokrasopimuksia. Varmassa työeläkevakuutukseen tai sijoitustoimintaan liittyvät liiketoimet tehdään itsenäisesti. Varma kiinnittää huomiota siihen, ettei asiakassiirtojen yhteydessä uutta omaisuutta hankittaessa loukata vanhan vakuutuskannan etuja.

Varma palvelee vakuutusnottajia oman asiakasyhteistoiminnan lisäksi If Vahinkovakuutus Oy:n ja Nordea-konsernin palveluverkon kautta.

Vuonna 2010 eläkkeitä maksettiin 3 653 (3 266) miljoonaa euroa. Eläkkeen-

saajien määrä kasvoi ja vuoden lopussa Varma maksoi TyEL- ja YEL-eläkkeitä 326 900 (322 900) henkilölle. Vuoden aikana tehtiin 25 716 (28 167) uutta eläkepäätöstä. Uusien eläkepäätösten määrä oli 9 prosenttia ja kaikkien eläkepäätösten kokonaismäärä 6 prosenttia pienempi kuin vuonna 2009. Pääasiallinen syy eläkepäätösten volyymin laskuun oli työttömyyseläkehakemusten määrän voimakas aleneminen (63 prosenttia), mikä johtuu työttömyyseläkkeiden myöntämisen vaiheittaisesta loppumisesta vuoden 2012 alkuun mennessä. Vanhuuseläkepäätösten volyyymi oli korkea 10 756 (10 903) kappaletta sen lievästä määrällisestä laskusta huolimatta. Osa-aikaeläkehakemusten määrä 2 219 (2 111) kasvoi 5 prosenttia. Työkyvyttömyyseläkepäätösten määrä 6 131 (6 143) nousi alkuvuonna, mutta asettui viime vuoden tasolle. Tähän saattaa vaikuttaa niin terveydentilan paraneminen, taloudellinen suhdanne kuin työeläkekuntoutuskin. Eläkehakemusten käsittelyajat pysyivät hyvin hallinnassa. Jatkopäätöksiä tehtiin 5 068 (4 563) ja muita päätöksiä 17 405 (19 114) kappaletta. Syksyn aikana toteutetuissa asiakastytyväisyyssmittauksissa eläkkeenhakijat antoivat asteikolla 4–10 Varmasta saamalleen palvelulle yleisarvosanan 9,1 ja eläkkeensaajat yleisarvosanan 9,0.

Työeläkekuntoutus on yhä selvemmin vaihtoehto työkyvyttömyyseläkkeelle ja kuntoutuksen volyyymi kasvoi Varmassa edelleen työeläkejärjestelmän keskiarvoa nopeammin: Varman kuntoutushakemusten volyyymi kasvoi 11 prosenttia, kun kasvua koko alalla oli 6 prosenttia. Kuntoutustoiminta oli myös tuloksellista: 72 (69) prosenttia Varman kuntoutujista jatkoi työelämässä kuntoutuksen jälkeen. Varma on ollut vuosia työeläkekuntoutuksen edelläkävijä. Vuoden aikana Varma auttoi yritysasiakkaitaan henkilöriskien hallinnassa työhyvinvointi-, kuntoutus- ja eläkeratkaisupalvelujen asiakaskohtaisella koordinoinnilla eläkekustannusten hallinnan ja työssä jatkamisen tukemiseksi. Varma osallistui

	31.12.2010	31.12.2009	muutos
Vakuutettujen määrä			
TyEL ¹⁾	488 330	474 820	13 510
YEL	38 410	38 320	90
Yhteensä	526 740	513 140	13 600
Vakuutusten määrä			
TyEL	28 348	27 593	755
¹⁾ joista TEL-lisäeläkevakuutus	7 461	9 079	-1 618
Eläkkeensaajien määrä			
Osa-aikaeläke	5 062	4 938	124
Perhe-eläke	51 816	51 629	187
Työkyvyttömyyseläke	41 612	40 418	1 194
Työttömyyseläke	6 094	13 880	-7 786
Vanhuuseläke	207 187	197 020	10 167
Varhennettu vanhuuseläke	15 137	15 008	129
Yhteensä ²⁾	326 908	322 893	4 015
²⁾ YEL-eläkkeensaajat	28 968	28 825	143
TEL/YEL-lisäeläkkeensaajat	41 815	40 814	1 001

myös asiakkaiden työhyvinvointihankkeisiin yhteisesti sovittujen kirjallisten usein pitkäaikaisten suunnitelmien ja sopimusten mukaisesti. Varma teki asiakkailleen työhyvinvointipalveluja koskevan vaikuttavuuskyselyn. Vastausten mukaan hankesuunnitelmat tukivat yritysten työhyvinvointitoiminnan kehittämistä, vaikutukset olivat hankesuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden suuntaisesti, ja Varman palveluista oli hyötyä haluttujen tavoitteiden saavuttamisessa.

Varman asiakaspalvelussa teknologian merkitys lisääntyy edelleen ja uudistunut verkkopalvelu lisäsi sähköistä asiointia merkittävästi. Varman eläkkeensaajat pääsivät nyt itse muuttamaan osoitteensa ja tilinumeronsa kirjautumalla verkkopalveluun pankkitunnuksillaan. Varman verkkopalvelussa voi tarvittaessa saada tuoreen arvion vanhuus- ja osa-aikaeläkkeen suuruudesta eläköitymisiän eri vaihtoehdoissa.

Varma lähetti vakuutetuilleen 712 000 työeläkeotetta. Otteesta näkyvät tiedot eläkkeeseen vaikuttavista ansioista sekä edellisen vuoden loppuun mennessä

karttuneesta työeläkkeestä. Otteesta ei ole tietoa julkisen alan palveluksesta tai siitä kertyneestä eläkkeestä. Työeläkeotteen saa myös sähköisesti Varman verkkopalvelun kautta. Asiakasyhteydenottoja ja selvityspyynnöitä työeläkeotteen johdosta tuli maltillisesti: puhelimitse Varmaan otti yhteyttä 0,9 prosenttia ja työsuhdetietojaan koskevan selvityspynnön esitti 0,3 prosenttia otteen saajista. Eläkeneuvonnassa verkkopalvelujen merkitys palvelukanavana kasvoi edelleen: eläkeneuvonnan asiakaskontakteista verkon osuus ylitti 80 prosenttia.

Vastuuelka

Varman vastuuelka kasvoi 5 (15) prosenttia 29 089 (27 789) miljoonaan euroon. Vastuuelkaan sisältyy kasvaneiden vakuutusmaksu- ja korvausvastuiden lisäksi asiakashyvytyksiin käytettävää ositettua lisävakuutusvastuuta 89 (61) miljoonaa euroa, toimintapääomaan sisältyvää osittamatonta lisävakuutusvastuuta 2 309 (2 612) miljoonaa euroa ja sijoitustuottojen puskurina toimivaa osaketuottosidonnaista lisä-

vakuutusvastuuta 263 (-211) miljoonaa euroa. Tasoitusmäärä oli 1 158 (1 016) miljoonaa euroa. Vastuuelan katteena olevan omaisuuden arvo oli vuoden lopussa 116 (109) prosenttia vastuuelasta.

Kahdesta eläkesäätiöstä siirtyi vuoden lopulla Varmaan eläkevastuita 201 miljoonaa euroa. Kaikki Varmaan vuonna 2010 ja sitä aikaisemmin puretut eläkesäätiöt ovat kattaneet siirtyneen eläkevastuun ja ns. siirtyvän toimintapääoman täysimääräisesti säännösten sekä myös Finanssivalvonnan 29.12.2010 antaman vastuunsiirtoihin liittyvän kannanoton mukaisesti.

Sijoitustoiminta

Varman sijoitusten arvo oli vuoden päättyessä 33 190 (29 928) miljoonaa euroa ja tuotto käyvin arvo 3 278 (3 551) miljoonaa euroa eli 11,0 (14,1) prosenttia. Viiden viimeisen vuoden keskimääräinen tuotto oli 4,5 prosenttia. Liitetiedoista käy ilmi sijoitusten ja niiden tuottojen jakautuminen eri sijoituslajeihin sekä säännösten mukaisesti että alan suositusten mukaisesti riskin mukaisesti ryhmiteltyinä. Jälkimmäisen ryhmittelyn tarkoituksena on lisätä työeläkeyhtiöiden sijoitustoiminnan läpinäkyvyyttä. Liitetiedoissa on esitetty täsmäytys näiden kahden erittelytavan välillä. Toimintakeromuksessa tiedot esitetään riskin mukaisesti ryhmiteltyinä.

Varman sijoitustoiminnassa korostui edelleen vastuu hyvien tuottojen ja eläkevarojen turvaamisesta sekä vahvasta vakavaraisuusasemasta huolehtiminen. Varmassa hyvät vakavaraisuuspuskurit mahdollistivat korkeampien sijoitustuottojen tavoittelun markkinoiden nousun jatkuessa. Yhtiön sijoitustoiminnassa korostui varojen monipuolinen hajauttaminen. Vuoden aikana Varma kasvatti osakesijoitusten osuutta salkussa, kun taas korkosijoitusten, erityisesti valtionlainojen, määrää pienennettiin. Varman sijoituksissa osakkeiden ja hedge-rahastosijoitusten osuus oli korkea ja ne

tuottivat hyvin. Varmalla oli dollari-määräisiä sijoituksia erityisesti osake- ja hedge-rahastosijoituksissa. Vuoden alkupuolella Varma piti dollaripositiota tavanomaista enemmän avoimena, mikä vaikutti positiivisesti tulokseen.

Korkosijoitukset olivat 10 482 (13 246) miljoonaa euroa: niistä lainasaamiset olivat 3 755 (3 537), joukkovelkakirjat 6 645 (9 089) ja muut rahoitusmarkkinavälineet 81 (620) miljoonaa euroa. Korkosijoitusten tuotto oli 4,6 (8,6) prosenttia: niistä lainasaamisten 1,5 (3,4), joukkovelkakirjalainojen 6,3 (11,2) ja muiden rahoitusmarkkinavälineiden 2,1 (4,7) prosenttia.

Osakesijoitukset olivat 13 305 (8 225) miljoonaa euroa: niistä noteeratut osakkeet 10 889 (6 796) miljoonaa euroa, pääomasijoitukset 1 806 (971) ja noteeraamattomat osakesijoitukset 610 (459) miljoonaa euroa. Osakesijoitusten tuotto oli 19,8 (33,3) prosenttia: niistä noteeratujen osakkeiden 18,9 (46,4), pääomasijoitusten 23,9 (2,3) prosenttia ja noteeraamattomien osakesijoitusten 24,5 (4,5) prosenttia.

Kiinteistösijoitukset olivat 4 321 (4 518) miljoonaa euroa: niistä suorat kiinteistösijoitukset olivat 3 945 (3 924) ja kiinteistösijoitusrahastot 376 (594) miljoonaa euroa. Kiinteistösijoitusten tuotto oli 3,5 (2,7) prosenttia: niistä suorien kiinteistösijoitusten 3,3 (5,3) ja kiinteistösijoitusrahastojen 4,8 (-12,5) prosenttia.

Muut sijoitukset 5 081 (3 938) miljoonaa euroa koostuivat hedge-rahastosijoituksista 3 706 (3 363), hyödykesijoituksista 1 019 (575) ja muista sijoituksista 357 (0) miljoonaa euroa. Muiden sijoitusten tuotto oli 18,0 (25,3) prosenttia.

Korkosijoitusten tuotto oli hyvä valtio- ja yritysainojen korkeiden tuottojen ansiosta. Varma harjoitti konservatiivista riskipolitiikkaa valtionlainasalkun ollessa keskittynyt Saksan ja Suomen lainoihin. Valtionlainojen osuus sijoituksista oli historiallisen matala, 11 prosenttia, ja ne toimivat lähinnä likviditeetti-

puskurina. Sijoituksia riskialttiisiin nk. PIIGS-lainoihin ei pääsääntöisesti tehty. Yrityslainoja oli korkosalkusta vajaa kolmannes. Joukkovelkakirjalainasalkun keskimääräinen riskipainotettu luottokelpoisuus oli A kuten edellisen vuoden lopussa. Joukkovelkakirjalainojen keskimääräinen juoksuaika oli vuoden lopussa 3,5 (3,2) vuotta. Takaisinlainojen kysyntä väheni edelleen finanssikriisin aikaiseen tilanteeseen verrattuna. Vuonna 2010 uusia takaisinlainoja nostettiin 566 (1 708) miljoonaa euroa. Näiden lainojen korko on sidottu Euroopan alueen valtioiden korkotasoon. Lainasaamisten tuottoa laskivat pääomasijoitusluontoihin lainoihin tehdyt arvonalennukset. Rahamarkkinoiden tuotto oli matala Euroopan Keskuspankin ohjauskoron ollessa ennätyskellisen alhaisella tasolla.

Noteerattujen osakkeiden tuotto oli 18,9 prosenttia, mikä johtui pääosin kotimaisten osakesijoitusten hyvästä kurssinoususta. Kotimaisten osakkeiden osuus noteeratuista osakkeista oli vuoden lopussa 43,5 (46,0) prosenttia. Suurimmat yksittäiset osakesijoitukset olivat kaikki kotimaisia. Sijoitusten riskitasoa nostettiin markkinoiden normalisoiduttua, mikä näkyi erityisesti noteerattujen osakkeiden osuuden kasvamisessa sekä arvonnousun että ostojen kautta. Korkea osaketuotto oli paljolti heijastusta matalasta korkotasosta. Pörssiyritysten tuottokehitys on keskimäärin hyvässä kunnossa, mutta pitkän aikavälin kasvudotuksiin sisältyy edelleen epävarmuutta.

Pääomasijoitukset ja noteeraamattomat osakkeet muodostavat pitkien eläkevastuiden kattamiseen soveltuvan omaisuusluokan. Pääomarahastoissa alkoi näkyä merkkejä yrityskauppa-aktiviteetin lisääntymisestä. Kaikkiaan Varma on sitoutunut merkitsemään pääomajä kiinteistösijoitusrahastojen osuuksia 1 686 (2 038) miljoonaa euroa. Lisäksi Varmalla on rahastojen kohdeyhtiöissä useita suoria rinnakkaissijoituksia.

Vuoden aikana kiinteistösijoitus-kysyntä kohdistui kohteisiin, joissa on

pitkäaikaiset vuokrasopimukset. Vuokramarkkinoilla tilanne jatkui haasteellisenä. Varsinkin toimistotilojen tarjonta lisääntyi, vajaakäyttöaste jatkoi nousuaan ja vuokratasot joustivat sen mukaisesti. Myös viime vuosien voimakas uudisrakentaminen vaikutti osaltaan toimistotilan lisääntymiseen. Varman kiinteistöjen vajaakäyttöaste oli ilman asuntoja vuoden lopussa 4,7 (4,2) prosenttia.

Varma investoi vuoden aikana kiinteistöihin suoraan 251 (706) miljoonaa euroa ja myi kiinteistöjä 130 (33) miljoonalla eurolla. Lisäksi uudisrakentamisen ja peruskorjausten osuus oli 169 miljoonaa euroa. Jakson merkittävimmät uudet kiinteistöhankeet ovat Lappeenrantaan Saimaan rannalle rakennettava suuri kylpylähotelli sekä Hyvinkään keskustaan rakennettava kauppa- ja palvelukeskus. Rakenteilla on myös yli 400 uutta vuokra-asuntoa pääkaupunkiseudulle ja Tampereelle. Suoraan omistettuja ulkomaisia kiinteistökohteita ei Varmalla ole. Vuoden 2010 lopussa Varma-konsernin omistamien kiinteistöjen vuokratava pinta-ala oli noin 2,4 (2,4) miljoonaa neliometriä. Sijoitetun pääoman mukaisen jaon mukaan kiinteistökannasta oli toimisto- ja liiketiloja 62 (63) prosenttia, asuinhuoneistoja 12 (12) prosenttia, teollisuus- ja varastotiloja 17 (17) prosenttia ja muita tiloja 9 (8) prosenttia. Kotimaisiin kiinteistörahastoihin sijoitettiin 33 (57) miljoonaa euroa ja ulkomaisiin 24 (159) miljoonaa euroa. Kiinteistöjen tuotto laski markkinatilanteen mukaisesti kiinteistöjen käypien arvojen tarkistusten jälkeen.

Muut sijoitukset koostuivat hedge-rahastosijoituksista ja raaka-ainepositiosta. Merkittävä osa hedge-rahastosijoituksista kohdistui luottomarkkinoille ja distressed-rahastoihin, jotka pyrkivät hyödyntämään heikon likviditeetin ja hintojen tarjoamia sijoitusmahdollisuuksia. Hedge-rahastosijoitusten tuotto oli erinomainen ja selkeästi vertailuindeksejä korkeampi. Pitkäjänteinen, onnistunut rahastoivalinta ja painottuminen

luottomarkkinoille paransivat tuottoja.

Myös hyödykesijoitusten tuotto oli hyvä hyödykemarkkinoiden vahvan kehityksen ansiosta.

Sijoitusten markkinariski muodostaa suurimman yhtiön tulokseen ja vakava-raisuuteen kohdistuvan riskin. Osakkeiden osuus sijoitusten markkinariskistä oli selkeästi suurin. Varman sijoitusten kokonaisriskiä mittaava VaR-luku oli 1 244 (1 147) miljoonaa euroa. Luku tarkoittaa 97,5 prosentin todennäköisyydellä sijoitusten suurinta mahdollista markkina-arvon alenemista tavanomaisissa olosuhteissa kuukauden aikana.

Varman omistajaohjauksen keskeisiä periaatteita ovat omistettujen yritysten korkeatasoinen hallinnointi, toiminnan läpinäkyvyys, aktiivinen vaikuttaminen sekä avainhenkilöstön kannustinjärjestelmien seuranta. Kevään 2010 aikana Varma osallistui aktiivisesti omistamiensa kotimaisten yhtiöiden yhtiökokouksiin.

Liikekulut

Varma käytti vakuutusmaksun hoitokustannustulolla katettavaan liikekuluihin 73 (80) prosenttia saaduista hoitokustannusosista. Yhtiön tehokkuudesta kertoo se, että vuoden 2009 lopussa edellisen viiden vuoden aikana Varman liikekulusuhde oli keskimäärin seitsemän prosenttiyksikköä alempi koko toimialan kulutasoon verrattuna. Toiminnan tehokkuus koituu Varman asiakkaiden hyväksi korkeina asiakashyvityksinä. Varman tulee hoitaa niin nykyisten kuin tulevienkin eläkkeensaajien varoja

mahdollisimman tehokkaasti. Varma kasvattaa edelleen sähköisten palvelujen roolia, mikä lisää tehokkuutta ja parantaa asiakaspalvelua. Markkinaosuuden kasvaessa edellytykset kilpailijoita paremmalle hoitokustannustulokselle vahvistuvat edelleen, kun otetaan huomioon Varman toiminnan suuruuden ekonomia.

Tehokkuuden lisääminen edellyttää myös henkilöstöresurssien ja tietojärjestelmäkulujen jatkuvaa hallintaa, sillä henkilöstö- ja tietotekniikkakulut muodostavat Varman liikekuluista valtaosan. Kokonaisliikekuluista henkilöstökulut olivat 35 prosenttia, tietotekniikkakulut 28 prosenttia, lakisääteiset maksut 11 prosenttia ja muut kulut 26 prosenttia. Kokonaisliikekulut nousivat edellisestä vuodesta 4 (8) prosenttia ja olivat 132 (127) miljoonaa euroa.

Alan toimijoiden omistamassa Arek Oy:ssä hoidetaan toimialan yhteistä ansaintarekisteriä sekä hajautetun työeläkejärjestelmän yhteystietojärjestelmiä. Keskeisten toimintaprosessien osalta eläkelaitokset hoitavat tietojärjestelmänsä itse. Uudemmat hankkeet Arek kerää asiakkailtaan pitkälti ennakkomaksuina. Ansaintarekisterijärjestelmän kulut poistetaan Arek Oy:ssä 10 vuodessa alkaen vuodesta 2007. Vastavalla tavalla käsitellään Varman suuri käynnissä oleva eläkehakemusten käsittelyjärjestelmän uusimisprojekti. Järjestelmäkokonaisuus muodostuu käsittelyjärjestelmä- ja laskentapalveluosuksista. Laskentapalvelun yhteishankinnassa ovat

mukana Varman lisäksi Keva ja Ilmarinen. Työeläkealalla jatkuvasti kasvaviin, korkeisiin tietojenkäsittelykustannuksiin on kiinnitetty alalla huomiota. Kulutasoon vaikuttavat muun muassa jokaista toimijaa koskeva nk. viimeisen laitoksen periaate, lukuisat eri eläkelait, alan sähköisen palvelutason nousu ja eri toimijoiden moninaisten tarpeiden yhteensovittaminen. Varma osallistuu aktiivisesti yhteisten tietojärjestelmien hallinnointiin ja edellyttää järjestelmiltä kustannustehokkuutta sekä kustannusten läpinäkyvyyttä. Varman tietotekniikkakuluista Arek Oy:n osuus on noin 40 prosenttia. Arek Oy:n lisäksi Varman tärkeimmät ulkoistukset ovat tietojenkäsittelypalveluissa Tieto Oyj ja Tieto Esy Oy.

Henkilöstö

Henkilöstömäärä keskimäärin ja tilikaudella maksetut palkat käyvät ilmi alla olevasta taulukosta. Konsernin luvut poikkeavat emoyhtiöstä Tieto Esy Oy:n luvuista johtuen.

Vuoden lopussa henkilöstöstä työskenteli 66 prosenttia eläkevakuutuksen ja asiakaspalvelujen osastoilla, sijointustoiminnoissa 13 prosenttia ja muissa toiminnoissa 21 prosenttia.

Finanssivalvonta antoi vuonna 2010 kannanoton, jonka tavoitteena oli saattaa finanssialan yritysten palkitsemiseen liittyvä ohjeistus kansainvälisten suositusten tasolle. Varman palkitsemisperiaatteet on tältä osin viimeksi päivitetty tammikuussa 2011.

		2010	2009	2008	2007	2006
Henkilöstö keskimäärin	konserni	720	738	776	816	850
	emoyhtiö	601	615	629	646	671
Palkat ja palkkiot, milj. euroa *	konserni	36,9	34,3	34,6	33,6	32,2
	emoyhtiö	36,9	34,3	34,6	33,6	32,2

*) ei sisällä Tieto Esy Oy:n palkkoja, koska kyseisen yhtiön luvut yhdistetään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen

Konserni- ja osakkuusyhtiöt

Vuoden 2010 lopussa Varma-konserniin kuului 228 (213) tytär- ja 21 (34) osakkuusyhtiötä. Tärkeimmät tytär- ja osakkuusyhtiöt ovat Tieto Esy Oy (50,1 prosenttia), Silta Oy (39,1 prosenttia), Vakuutusosakeyhtiö Garantia (30,5 prosenttia), SATO Oyj (39,3 prosenttia) ja NV Kiinteistösisijoitus Oy (45 prosenttia). Lisäksi Varma-konserni omistaa 50 prosenttia Keskinäisen vakuutusyhtiön Kalevan takuupääomasta. Pääosa tytär- ja osakkuusyhtiöistä oli kiinteistöyhtiöitä.

Yhtiön hallinto

Varman yhtiökokouksessa käyttävät äänivaltaa vakuutusosantajat (äänioikeus noin 78 prosenttia), vakuutetut (noin 20 prosenttia) sekä takuupääoman omistaja Sampo-konserni (noin kaksi prosenttia).

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 25.3.2010 valittiin hallintoneuvoston uusiksi jäseniksi Mikko Niinivaara, Markus Rauramo, Pertti Saarela ja Kari Virta. Hallintoneuvoston jäsenenä jatkavat Martti Alakoski, Berndt Brunow, Erkki Etola, Stig Gustavson, Ilkka Hallavo, Tapio Huttula, Matti Huutola, Kari Jordan, Juha Kivistö, Seppo Koskinen, Tapio Kuula, Päivi Kärkkäinen, Liisa Leino, Hannu Penttilä, Antti Piippo, Juha Rantanen, Leena Saarinen, Kari Sairo, Jyrki Salo, Antti Sippola, Jorma J. Takanen, Pekka Tefke, Veli-Matti Töyrylä ja Göran Åberg. Hallintoneuvoston kokouksessa puheenjohtajaksi valittiin Tapio Kuula sekä varapuheenjohtajiksi Martti Alakoski ja Kari Jordan. Tilintarkastajiksi valittiin KHT Raija-Leena Hankonen ja KHT Pekka Pajamo sekä varatilintarkastajiksi KHT Paula Pasanen ja tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab.

Hallintoneuvosto valitsi kokouksessaan 2.12.2010 uudelleen seuraavat hallituksen erovuorossa olleet jäsenet: Sakari Tamminen, Ole Johansson ja Johanna Ikäheimo sekä hallituksen varajäsenet Mikko Ketonen ja Sinikka Näätäari. Uusiksi jäseniksi valittiin erovuorossa

olleiden Erkki Kangasniemen tilalle Veli-Matti Töyrylä ja varajäsen Anne Brunilan tilalle Liisa Leino. Hallituksen puheenjohtajana toimi Sakari Tamminen sekä varapuheenjohtajina Ole Johansson ja Mikko Mäenpää. Tarkastusvaliokunnan jäseninä toimivat Sakari Tamminen, Mikko Mäenpää, Karsten Slotte ja Kai Telanne sekä nimitys- ja palkkiovaliokunnan jäsenenä Sakari Tamminen, Ole Johansson ja Mikko Mäenpää. Vaalivaliokunnan puheenjohtajana toimi hallintoneuvoston puheenjohtaja Tapio Kuula. Valiokunnan jäsenistä Martti Alakoski (varapuheenjohtaja), Mikko Mäenpää ja Veli-Matti Töyrylä edustivat vakuutettuja ja Tapio Kuula, Ole Johansson ja Kari Jordan vakuutusosantajia.

Varman internet-sivuilla on esitetty hallinto- ja ohjauksjärjestelmistä ajantasainen selvitys, joka perustuu listayhtiöiden hallinnointikoodin suositukseen. Selvityksestä käy ilmi muun muassa taloudelliseen raportointiprosessiin ja hallintoelimiin liittyvää informaatiota. Varma on julkaissut ainoana työeläkeyhtiönä osavuosiraportin jokaisella vuosineljänneksellä vuoden 2009 alusta lähtien. Varman pyrkimyksenä on, että sen taloudellinen julkinen raportointi on läpinäkyvää ja parhaiden käytäntöjen mukaista.

Oma pääoma

Yhtiöllä on 71 takuusuutta, jotka ovat Sampo Oyj:n ja Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiön hallussa. Yhtiöjärjestyksen mukaan takuupääomalle 11 941 342,78 euroa suoritetaan vuosittain yhtiökokouksen päättämä korko, joka voi olla enintään työntekijöiden eläkkeitä koskevan lainsäädännön mukaisessa vakuutuksessa sovellettava perustekorko lisätyn yhdellä prosenttiyksiköllä. Takuusuuden äänimäärä yhtiökokouksessa on 420.

Riskienhallinta

Varman tulokseen ja vakavaraisuuteen liittyviin riskeihin vaikuttaa

pääasiallisesti sijoitustoiminnan tulos. Tärkein operatiivinen riski liittyy tietojärjestelmiin, joiden toiminta on keskeistä varsinkin suurkoneympäristössä toimivien eläkkeiden ja vakuutusten käsittelyssä.

Työeläkejärjestelmän likviditeettiriski on hallinnassa, koska eläkemeno on hyvin ennustettavissa ja sijoituksissa on merkittävä paino likvideissä korkoinstrumenteissa. Varman vakuutusliikkeen riskit liittyvät kerättyjen vakuutusmaksujen ja niistä kertyneen vastuuvelan riittävyteen suhteessa yhtiön vastuulla oleviin eläkkeisiin.

Varman hallituksen vahvistamassa sijoitussuunnitelmassa määritellään muun muassa sijoituksille asetettavat yleiset turvaavuustavoitteet, sijoitusten hajautus- ja likviditeettitavoitteet sekä valuuttaliikkeen järjestämisen periaatteet. Hallitus arvioi yhtiön sijoituksiin sisältyvät riskit arvonmuutoksen, odotetun tuoton, turvaavuuden ja valuuttaliikkeen suhteen sekä yhtiön riskikantokyvyn sijoitusten osalta mukaan lukien arvio vakavaraisuusarvosuorituksen kehityksestä. Lisäksi hallituksessa seurataan muun muassa katetta ja vakavaraisuutta koskevien sijoitusten luokitteluperusteiden noudattamista sekä johdannaisten käytön vaikutusta vakavaraisuusrajaan.

Hallituksen vahvistamassa sijoitussuunnitelmassa määritelty sijoitussalkun perusallokaatio määrittää perustason sijoitussalkun kokonaisriskille. Sijoitussalkku voi poiketa perusallokaatiosta erikseen määriteltyjen allokaatorajojen puitteissa. Maksimiriskitaso mitoitetaan siten, että noteerattuihin osakesijoituksiin sekä osaan hedge-rahastosijoituksista kohdistuvan 25 prosentin arvonnalkun jälkeen toimintapääoma on vähintään VaRin verran toimintapääoman vähimmäismäärää korkeammalla ja kuitenkin aina vähintään vakavaraisuusrajalalla.

Sijoitussalkun hajauttaminen perustuu omaisuusluokkien tuottokorrelaatiot huomioivaan allokointiin. Sijoitusriskejä

eliminoidaan hajauttamalla sijoituksia omaisuusluokittain ja kohteittain, sijoituskantaa ja -kohteita analysoimalla, riskikeskittymiä välttämällä, turvaavalla vakuuspolitiikalla, varovaisella arvostuskäytännöllä, johdannaisten käytöllä, riittävällä ja oikea-aikaisella valvonta- ja seurantajärjestelmällä.

Liitetiedoissa kuvataan tarkemmin vakuutus-, sijoitus-, operatiivisia ja muita riskejä hallintakeinoineen sekä esitetään määrällisiä tietoja.

Tulevaisuuden näkymät

Vaikka maailmantalous on elpynyt, epävarmuus talouden suunnasta ja varsinkin euroalueen ongelmien kehityksestä on suuri. Talouden alueelliset epätasapainot saattavat aiheuttaa uusia markkinahäiriöitä. Julkisten taluksien kestävyysvajeen takia finanssipoliittisen elvytyksen liikkumavara kaventui. Suomella kuten muillakin euroalueen mailla on vaativa tehtävä julkisen talouden tasapainottamisessa. Pitkällä tähtäimellä väestön ikääntyminen kasvattaa julkisia menoja. Ihmisten pysyminen työmarkkinoilla on tulevaisuuden kasvun kannalta erityisen tärkeää.

Suomalaisen työeläkejärjestelmän tila on kansainvälisesti ottaen hyvä. Ajankohtainen taloudellinen tilanne korostaa työeläkeyhtiön vastuuta sijoitusvarallisuuden hoitamisesta. Koska eläkemeno ylittää vakuutusmaksutulon, uusien sijoitusten tekeminen edellyttää aikaisempaa useammin nykyisten sijoitusten realisointia. Työeläkevakuutusyhtiön tulee hoitaa sille toimiluvassa määritetty tehtävä nykyisten ja tulevien eläkkeensaajien kannalta mahdollisimman tehokkaasti. Varma pyrkii esimerkiksi lisäämään toimialan läpinäkyvyyttä ja tukemaan työeläkevakuutustoimialan yhteisten täytäntöönpanojärjestelmien tehostamista. Varma on itsenäinen ja tehokas asiakkaidensa etua ajava keskinäinen työeläkeyhtiö.

Hallituksen esitys tilikauden voiton käsittelystä

Jakokelpoisten varojen määrä liitetietojen mukaan	77 491 699,40 euroa
Hallitus esittää, että tilikauden voitosta	4 291 907,38 euroa
varmuusrahastoon (vapaa rahasto) siirretään	3 600 000,00 euroa
takuupääomalle maksetaan korkoa	597 557,88 euroa
hallituksen käyttövaroihin siirretään	60 000,00 euroa
voitto- ja tappioutilille jätetään	34 349,50 euroa

Helsingissä 17. helmikuuta 2011

Sakari Tamminen

Ole Johansson

Mikko Mäenpää

Jouko Ahonen

Mikael Aro

Johanna Ikäheimo

Ari Kaperi

Lasse Laatumen

Karsten Slotte

Kari Stadigh

Kai Telanne

Veli-Matti Töyrylä

Matti Vuoria
toimitusjohtaja

Tuloslaskelma

1.1.-31.12., milj. €	Emoyhtiö 2010	Emoyhtiö 2009	Konserni 2010	Konserni 2009
Vakuutustekninen laskelma				
Vakuutusmaksutulo	3 735,2	3 399,7	3 735,2	3 399,7
Sijoitustoiminnan tuotot	4 278,5	4 274,3	4 266,4	4 270,6
Korvauskulut				
Maksetut korvaukset	-3 684,1	-3 290,7	-3 684,1	-3 290,7
Korvausvastuun kokonaisuutos	-1 399,8	-749,0	-1 399,8	-749,0
Vastuunsiirto	59,6	386,7	59,6	386,7
	-5 024,2	-3 652,9	-5 024,2	-3 652,9
Vakuutusmaksuvastuun muutos				
Kokonaisuutos	100,3	-2 835,3	100,3	-2 835,3
Vastuunsiirto	143,4	713,8	143,4	713,8
	243,6	-2 121,5	243,6	-2 121,5
Liikekulut				
Liikekulut	-82,9	-86,0	-82,9	-86,0
Sijoitustoiminnan kulut	-3 141,1	-1 809,1	-3 137,6	-1 816,9
Vakuutustekninen tulos	9,2	4,4	0,5	-7,1
Muu kuin vakuutustekninen laskelma				
Vakuutustekninen tulos	9,2	4,4	0,5	-7,1
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta			13,5	9,3
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta				
Tilikauden verot	-4,9	-1,1	-4,9	-1,1
Voitto varsinaisesta toiminnasta verojen jälkeen	4,3	3,4	9,1	1,1
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta			0,0	0,0
Tilikauden voitto	4,3	3,4	9,1	1,2

31. 12., milj. €	Emoyhtiö 2010	Emoyhtiö 2009	Konserni 2010	Konserni 2009
VASTAAVAA				
Aineettomat hyödykkeet				
Muut pitkävaikuttiset menot	37,1	23,8	37,1	23,8
Sijoitukset				
Kiinteistösijoitukset				
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	2 036,2	1 994,7	3 176,1	3 163,8
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	1 252,9	1 266,6		
	3 289,1	3 261,3	3 176,1	3 163,8
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä				
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	4,3	4,3	0,8	0,8
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	0,1	0,2	0,1	0,2
Osakkeet ja osuudet osakkuusyhteisöissä	117,0	100,1	137,3	112,2
	121,4	104,5	138,1	113,1
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	13 852,1	10 132,0	13 867,2	10 147,5
Rahoitusmarkkinavälineet	7 446,1	10 467,2	7 446,1	10 467,2
Kiinnelainasaamiset	748,8	613,5	748,8	613,5
Muut lainasaamiset	2 892,5	2 840,2	2 892,5	2 840,2
Talletukset	280,0	53,0	280,0	53,0
	25 219,6	24 105,8	25 234,6	24 121,3
	28 630,1	27 471,6	28 548,8	27 398,3
Saamiset				
Ensivakuutuslaitosten osuudet				
Vakuutusosajilta	192,9	72,2	192,9	72,2
Muut saamiset				
Muut saamiset	500,0	318,4	514,3	326,3
	692,9	390,6	707,1	398,4
Muu omaisuus				
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusto	5,0	5,9	5,0	5,9
Muut aineelliset hyödykkeet	0,8	0,8	0,8	0,8
	5,8	6,7	5,8	6,7
Rahat ja pankkisaamiset	306,8	285,7	306,9	286,5
	312,7	292,4	312,7	293,3
Siirtosaamiset				
Korot ja vuokrat	129,9	161,1	133,2	162,5
Muut siirtosaamiset	12,2	9,7	13,7	9,9
	142,1	170,8	147,0	172,4
VASTAAVAA YHTEENSÄ	29 814,9	28 349,2	29 752,7	28 286,1

31.12., milj. €	Emoyhtiö 2010	Emoyhtiö 2009	Konserni 2010	Konserni 2009
VASTATTAVAA				
Oma pääoma				
Takuupääoma	11,9	11,9	11,9	11,9
Muut rahastot	73,0	70,4	73,0	70,4
Edellisten tilikausien voitto/tappio	0,2	0,2	-70,9	-68,7
Tilikauden voitto	4,3	3,3	9,1	1,2
	89,4	85,9	23,1	14,7
Vähemmistöosuus			15,1	17,2
Vakuutustekninen vastuovelka				
Vakuutusmaksuvastuu	17 283,5	17 383,7	17 283,5	17 383,7
Korvausvastuu	11 805,3	10 405,6	11 805,3	10 405,6
	29 088,8	27 789,3	29 088,8	27 789,3
Velat				
Ensivakuutustoiminnasta	10,6	62,6	10,6	62,6
Muut velat	598,3	393,0	587,2	383,1
	608,9	455,6	597,8	445,7
Siirtovelat				
	27,7	18,5	27,8	19,2
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	29 814,9	28 349,2	29 752,7	28 286,1

Rahoituslaskelma

1.1.-31.12., milj. €	Emoyhtiö 2010	Emoyhtiö 2009	Konserni 2010	Konserni 2009
Liiketoiminnan rahavirta				
Voitto/tappio varsinaisesta toiminnasta	9,2	4,4	0,5	-7,1
Oikaisut				
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	1 299,5	3 584,3	1 299,5	3 584,3
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonorotukset	-214,1	-693,8	-225,9	-694,4
Suunnitelman mukaiset poistot	24,2	23,9	112,3	89,4
Myyntivoitot ja -tappiot	-369,5	-323,6	-373,8	-323,7
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	749,3	2 595,2	812,6	2 648,6
Käyttöpääoman muutos:				
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-273,6	599,4	-283,3	589,1
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (-) / vähennys (+)	162,7	59,7	160,7	64,3
Liiketoiminnan rahavirta ennen veroja	638,3	3 254,3	690,0	3 302,0
Maksetut välittömät verot	-4,9	-1,1	-4,9	-1,1
Liiketoiminnan rahavirta	633,5	3 253,2	685,2	3 300,9
Investointien rahavirta				
Nettosijoitukset ja luovutustulot	-596,8	-3 200,0	-649,3	-3 247,2
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot	-14,8	-13,4	-14,8	-13,4
Investointien rahavirta	-611,6	-3 213,5	-664,1	-3 260,6
Rahoituksen rahavirta				
Maksetut takuupääoman korot ja muu voitonjako	-0,7	-0,8	-0,7	-0,8
Rahoituksen rahavirta	-0,7	-0,8	-0,7	-0,8
Rahavarojen muutos	21,2	39,0	20,3	39,4
Rahavarat tilikauden alussa	285,7	246,7	286,5	247,1
Rahavarat tilikauden lopussa	306,8	285,7	306,9	286,5

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tilinpäätös laaditaan kirjanpito-, osakeyhtiö-, vakuutusyhtiö- ja työeläkevakuutusyhtiölain sekä eläkelaitosten vakava-raisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain mukaisesti. Lisäksi tilinpäätöksessä noudatetaan sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetusta vakuutusyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä, kirjanpitoasetusta sekä sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön vahvistamia laskuperusteita ja Finanssi- valvonnan antamia määräyksiä.

Konsernitilinpäätös

Konsernitilinpäätökseen yhdistellään emoyhtiön lisäksi ne tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli puolet kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä (määräysvalta).

Emoyhtiöllä on tytäryhtiöinä 226 (211) kiinteistöyhtiötä ja 2 (2) muuta yhtiötä. Konserniin kuuluvat yhtiöt esitetään liitetiedoissa.

Konsernitilinpäätös laaditaan emojen ja tytäryhtiöiden tuloslaskelmien, taseiden ja liitetietojen yhdistelminä. Konsernitilinpäätöstä laadittaessa eliminoidaan yhtiöiden väliset tuotot ja kulut, voitonjako, saamiset ja velat sekä keskinäinen osakeomistus. Tieto Esy Oy, jonka osakkeista Varma omistaa 14,4 %, mutta jonka kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä Varma omistaa yli puolet, yhdistellään pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Vuoden aikana hankitut tytäryhtiöt yhdistellään hankintahetkestä lähtien. Vähemmistön osuus tuloksesta ja omasta pääomasta erotetaan omaksi eräkseen.

Konsernin sisäinen osakeomistus eliminoidaan hankintamenomenetelmää käyttäen. Syntynyt konserniaktiiva jaetaan tytäryhtiöiden omaisuuserille niiden käypien arvojen sallimissa rajoissa, ja sitä poistetaan näiden omaisuuserien poistosuunnitelmien mukaan. Konserniyhtiöiden osakkeisiin tehdyt arvonnkorotukset merkitään konsernitaseessa tytäryhtiön omistaman kiinteistön arvonnkorotukseksi.

Pääomaosuusmenetelmää käyttäen konsernitilinpäätökseen yhdistellään olenaiset, pysyvään omistukseen tarkoitetut osakkuusyritykset, joissa konsernin osuus on 20–50 prosenttia kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. Konserniin ei kuitenkaan yhdistellä Keskinäistä Vakuutusyhtiötä Kalevaa, jonka takuupääomasta Varma-konserni omistaa 50 prosenttia ja äänimäärästä 25 prosenttia.

Asunto- ja kiinteistöyhtiöitä ei käsitellä osakkuusyrityksinä. Koska näiden yhtiöiden kulut katetaan osakkailta perittävällä yhtiövastikkeella, on yhdistelemättä jättämisen merkitys konsernin tulokseen ja omaan pääomaan vähäinen.

Konsernituloslaskelmaan sisällytetään osuus osakkuusyritysten tuloksesta. Konsernitaseessa lisätään osakkuusyritysten hankintameno osuus hankinnan jälkeen kertyneistä tuloksista.

Osakkuusyritykset esitetään liitetiedoissa.

Sijoitusten kirjanpitoarvo

Rakennukset ja rakennelmat merkitään taseeseen tehdyillä poistoilla vähennettyyn tai sitä alempaan käypään arvoon. Kiinteistöjen arvoja on aiempina vuosina korotettu arvonnkorotuksilla. Suunnitelmanmukaiset poistot vähennetään myös rakennuksiin tuloutetuista arvonnkorotuksista.

Osakkeet ja osuudet arvostetaan hankintameno tai sitä alempaan käypään arvoon.

Rahoitusmarkkinavälineet merkitään taseeseen hankintameno tai sitä alempaan käypään arvoon. Korkotason vaihtelusta aiheutuvia arvonnmuutoksia ei kuitenkaan kirjata. Rahoitusmarkkinavälineiden nimellisarvon ja hankintameno erotus jaksotetaan korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi rahoitusmarkkinavälineen juoksuaikana. Hankintameno lisäykseksi tai vähennykseksi kirjattu jaksotusten vastaerä ilmoitetaan taseen liitetiedoissa. Hankintameno on keskiahinta, joka lasketaan rahoitusmarkkinavälinekohtaisesti.

Lainasaamiset merkitään taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Sijoituksista aikaisempina tilikautina tehdyt arvonnalennukset palautetaan tulosvaikutteisesti hankintamenoon käyvän arvonn nousua vastaavalta osalta.

Vakuutusmaksusaamiset ja muut saamiset

Vakuutusmaksusaamiset ja muut saamiset arvostetaan nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Johdannaissopimukset

Suojaamistarkoituksessa tehdyt johdannaissopimukset arvostetaan kokonaisuutena suojattavan tase-erän kanssa. Jos suojattavasta tase-erästä ei kirjata arvonnmuutosta, ei myöskään suojaavasta sopimuksesta tehdä tulosvaikutteista kirjausta tilinpäätökseen, ellei sen negatiivinen arvonnmuutos ylitä suojattavan tase-erän positiivista arvonnmuutosta. Jos suojauksen kohteesta kirjataan arvonnalennuksen palautusta, kirjataan käytetyn johdannaisten arvonnmuutos kokonaisuudessaan kuluksi. Syntyneet tuotot ja kulut kirjataan arvonnalennusten ja palautuneiden arvonnalennusten oikaisuina.

Muiden kuin suojaamistarkoituksessa tehtyjen johdannaissopimusten negatiivinen arvonnmuutos kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi. Tilikauden aikana sopimusten sulkemisesta tai raukeamisesta syntyvät voitot ja tappiot kirjataan tilikauden tuotoksi tai kuluksi. Korkojohdannaisten tuotot ja kulut kirjataan korkotuottoihin.

Suunnitelman mukaiset poistot

Rakennusten hankintameno mukaan lukien rakennusten ainesosat, irtaimisto ja pitkävaikutteiset menot poistetaan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaan. Myös rakennusten tuloutettu arvonnkorotus poistetaan suunnitelman mukaan. Taseen muihin pitkävaikutteisiin menoihin merkittyjen eläkehakemusten käsittelyjärjestelmän uusimiseen liittyvän

projektin menojen poistoaika on kymmenen vuotta ja aika alkaa järjestelmän käyttöönotosta. Suunnitelman mukaiset poistot lasketaan tasapoistoina käyttäen seuraavia taloudellisia käyttöaikoja:

Asuin-, toimisto- ja liikerakennukset, hotellit	40–60 vuotta
Teollisuus- ja varistorakennukset	25–50 vuotta
Rakennusten tekniset laitteet	10 vuotta
Atk-laitteet	3 vuotta
Atk-ohjelmistot	5 vuotta
Autot	5 vuotta
Kalusto	10 vuotta
Konttorikoneet	7 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	5–10 vuotta

Sijoitusten käyvät arvot

Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden käyvät arvot määritetään kohteittain Finanssivalvonnan määräysten edellyttämällä tavalla perustuen yhtiön omien ja ulkopuolisten asiantuntijoiden laskelmiin ja lausuntoihin.

Noteerattujen arvopapereiden käypinä arvoina käytetään tilinpäätöspäivän viimeistä saatavilla olevaa ostokurssia tai sen puuttuessa viimeisintä kaupankäyntikurssia.

Pääomarahasto-osuuksien käypänä arvona käytetään hallinnointiyhtiön ilmoittamaa arviota käyvästä arvosta tai sen puuttuessa hankintamenoa. Sijoitusrahasto-osuuksien käypänä arvona käytetään viimeisintä saatavissa ollutta hallinnointiyhtiön laskemaa rahasto-osuuden arvoa.

Muiden osakkeiden ja osuuksien käypänä arvona käytetään hankintamenoa tai todennäköistä luovutushintaa tai tasesubstanssiin pohjautuvaa arvoa.

Rahoitusmarkkinavälineiden käypä arvo perustuu ensisijaisesti markkinahintoihin. Mikäli markkinahintaa ei ole saatavilla eikä sijoituksen arvo ole luotettavasti määritettävissä, käytetään ulkopuolisen tahon arvostuksia tai yleisesti hyväksytyjä laskentamalleja käyvän arvon määrittämiseksi tai käypänä arvona käytetään hankintamenoa.

Saamisten käypänä arvona pidetään nimellisarvoa tai tätä alemmaa todennäköistä arvoa.

Johdannaissopimuksien käyvät arvot ja niihin liittyvät vastuut ja vakuudet

Johdannaissopimuksien käypien arvojen määrittäminen sekä vastuut ja johdannaiskaupan selvittämisen vakuudeksi saadut ja annetut vakuudet esitetään liitetiedoissa.

Lainaksi annetut arvopaperit

Lainaksi annetut arvopaperit sisältyvät taseeseen. Tiedot lainaksi luovutetuista arvopapereista esitetään taseen liitetiedoissa.

Tilikauden voitto ja oma pääoma

Työeläkevakuutusyhtiössä tilikauden voitto emoyhtiön tuloslaskelmassa määräytyy sosiaali- ja terveysministeriön etukäteen vahvistamien laskuperusteiden mukaisesti. Liitetiedoissa esitetään emoyhtiön oman pääoman jakautuminen vakuutuskannan ja takuupääoman omistajien kesken.

Toimintapääoma

Vakavaraisuuden keskeisin mittari toimintapääoma lasketaan käypiin arvoihin arvostettujen varojen ja velkojen erotuksena. Toimintapääoma koostuu omasta pääomasta, tilinpäätössiirtojen kertymästä, arvostuseroista ja osittamattomasta lisävakuutusvastuusta.

Määräaikaisen, vuoden 2012 loppuun voimassa olevan lain mukaan vakavaraisuutta laskettaessa toimintapääomaan rinnastetaan ja vastuuvelasta vähennetään tasausvastuusta osuus, joka sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen mukaan on 4 prosenttia vakavaraisuusrajan laskennassa käytettävästä vastuuvelasta.

Toimintapääoman vähimmäismäärä on kaksi kolmasosaa vakavaraisuusrajasta kuitenkin siten että 2012 loppuun voimassa olevan määräaikaislain mukaan se on 2 prosenttia vastuuvelasta. Vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti ottaen huomioon sijoitusten jakautuminen eri omaisuuslajeihin sekä niiden keskinäiset korrelaatiot lainsäädännössä esitetyllä tavalla. Rajaa laskettaessa luokitellaan sijoitukset niiden todellisen riskin mukaan.

Vakavaraisuusasemalla tarkoitetaan toimintapääoman suhdetta vakavaraisuusrajaan. Vakavaraisuusaste laskeaan toimintapääoman suhteena vastuu-

velkaan, johon ei lueta osittamatonta lisävakuutusvastuuta.

Toimintapääoma ja vakavaraisuusraja esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Verot

Tuloslaskelmaan merkitään tilikauden ja aikaisempien tilikausien suoriteperusteiset verot.

Laskennallista verovelkaa tai -saataavaa ei lasketa väliaikaisista eroista tuloslaskelman erien ja verotuksessa hyväksytyjen tulojen ja menojen välillä kuten vahvistetuista tappioista tai veronhyvityssaataavista, koska yhtiön nettotulos määräytyy sosiaali- ja terveysministeriön etukäteen vahvistamien laskuperusteiden mukaisesti. Myöskään konsernin omistamissa keskinäisissä kiinteistöyhtiöissä ei lasketa laskennallista verovelkaa tai -saataavaa, koska ne eivät ole kyseisen yhtiön tai konsernin kannalta olennaisia.

Ulkomaanrahanmääräiset sijoitukset

Ulkomaanrahanmääräiset sijoitukset merkitään taseeseen hankinta-ajan kohdan kurssia tai sitä alemmaa tilinpäätöspäivän valuuttakurssia käyttäen, kuitenkin niin, että arvostuksessa huomioidaan myös arvopaperin markkinahinnan muutoksen vaikutus. Valuuttakursierot kohdistetaan tulojen ja menojen oikaisueriksi. Rahojen ja pankkisaamisten sekä talletusten valuuttakursierot samoin kuin erät, joita ei voida kohdistaa suoraan tulon tai menon oikaisuksi, kirjataan sijoitustoiminnan tuotoiksi ja kuluiksi. Laskettaessa käypiä arvoja käytetään Euroopan keskuspankin 31.12. noteeraamia keskikursseja.

Toimintokohtaiset liikemenot ja poistot

Liikekulut sekä kaluston ja pitkävaikutteisten menojen poistot sisällytetään toimintokohtaisesti tuloslaskelman eriin. Korvaustoiminnan ja työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokulut sisältyvät tuloslaskelmassa maksettuihin korvauksiin, sijoitusten hoitamiseen liittyvät kulut sijoitustoiminnan kuluihin. Liikekuluina esitetään vakuutusten hankinnan ja hoidon sekä hallinnon kulut. Lakisääteiset maksut sisältyvät hallintokuluihin. Rakennusten suunnitelmanmukaiset poistot esitetään sijoitustoiminnan kuluina.

Eläkejärjestelyt ja palkkioselvitys

Konserniyhtiöiden henkilöstön eläketurva on järjestetty TyEL-vakuutuksiin ja vapaaehtoisilla lisäeläkevakuutuksilla. Toimitusjohtajan ja hänen sijaisensa eläkejärjestelyt on selostettu liitetiedoissa. Finanssivalvonnan kannanoton mukainen palkka- ja palkkioselvitys on julkaistu yhtiön internet-sivuilla sekä vuosikertomuksessa.

Tase ja tuloslaskelma käyvin arvoin

Liitetiedoissa on säännösten edellyttämän laajuuden lisäksi esitetty emoyhtiön tase ja tuloslaskelma käyvin arvoin muodossa, jonka tarkoituksena on lisätä työeläkevakuutusyhtiön tilinpäätösinformaation läpinäkyvyyttä.

Taseessa vakavaraisuutta mittaavan erikseen esitettävän toimintapääoman pääkomponentit ovat oma pääoma, osittamaton lisävakuuutusvastuu ja sijoitusten arvostuserot. Lisäksi määräämiskäisen, vuoden 2012 loppuun voimaassaolevan lainsäädännön mukaan, osa

tasausvastuusta rinnastetaan toimintapääomaan. Asiakashyvityksiin varattu ositettu lisävakuuutusvastuu, osaketuotosidonnainen lisävakuuutusvastuu sekä tasoitusmäärä näytetään omilla riveillään. Sijoitukset ja sijoitusten nettotuotto esitetään käyvin arvoin. Vastuuvälille hyvitetävä korko sisältyy vastuuvälän muutokseen. Yhtiön toiminnan liikekulut on yhdistetty tuloslaskelmassa yhdelle riville.

Sijoitukset riskin mukaisesti ryhmiteltynä

Läpinäkyvyyden lisäämiseksi liitetietoihin on sisällytetty sijoitukset ja niiden tuottoprosentit ryhmiteltynä riskin mukaan. Sijoitusten luokittelu perustuu Työeläkevakuuttajat Telan tuotonlaskentaryhmän suositukseen. Tuottoprosenttien laskennassa noudatetaan samoja Finanssivalvonnan määräyksiä kuin tunnuslukuja laskettaessa. Tapa kuvataan kohdassa Tunnusluvut ja analyysit.

Tunnusluvut ja analyysit

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut ja analyysit on laskettu ja esitetty Finanssivalvonnan liitetietoja koskevien määräysten mukaisesti.

Sijoitustoiminnan ja vakavaraisuuden tunnusluvut ja analyysit esitetään käyvin arvoin.

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin suhteessa sitoutuneeseen pääomaan on laskettu sijoituslajeittain ja sijoitusten yhteismäärälle ottaen huomioon päivittäin tai kuukausittain aikapainotetut kassa- tai suoritevirrat.

Kauden tuotto on laskettu ns. mukautettua Dietzin kaavaa (aika- ja rahapainotettua kaavaa) käyttäen niin, että sitoutunut pääoma on laskettu lisäämällä kauden alun markkina-arvoon kauden aikaiset kassavirrat (kassavirta/suoritevirta = ostot – myynnit – tuotot + kulut) painotettuna sillä suhteellisella osuudella koko kauden pituudesta, joka on jäljellä tapahtumapäivästä kauden loppuun.

Konserniyhtiöt 31.12.2010

Varman konsernitiilinpäätökseen sisältyvät uusina tytäryhtiöinä:

Asunto Oy Järvenpään Bjarnenkuja 6
As. Oy Espoon Amiraali
Asunto Oy Helsingin Hiihtäjätien Huippu
Asunto Oy Helsingin Hiihtäjätien Kaarre
Asunto Oy Helsingin Hiihtäjätien Laakso
Asunto Oy Turun Vilhonkatu 15
Kiinteistö Oy Heinolan Hevossaarentie 2
Kiinteistö Oy Helsingin Suolakivenkatu 1
Kiinteistö Oy Hyvinkään Hämeenkatu 9
Kiinteistö Oy Hämeenlinnan Katsastusmiehentie 6
Kiinteistö Oy Hämeenlinnan Tiiriö
Kiinteistö Oy Iisalmen Satamakatu 10-12
Kiinteistö Oy Joensuun Linjatie 2
Kiinteistö Oy Joensuun Pilkontie 3
Kiinteistö Oy Jyväskylän Sorastajantie 1
Kiinteistö Oy Jyväskylän Tourulantie 13
Kiinteistö Oy Järvenpään Asponkatu 2
Kiinteistö Oy Kouvolan Tommolankatu 18
Kiinteistö Oy Lahden Makasiininkatu 3
Kiinteistö Oy Lohjanharjun kauppapuisto 4
Kiinteistö Oy Lohjanharjun kauppapuisto 5
Kiinteistö Oy Nokian Nuijamiestentie 5
Kiinteistö Oy Porin Itsenäisyydenkatu 5
Kiinteistö Oy Porin Satakunnankatu 39
Kiinteistö Oy Porvoon Ratsumestarinkatu 3
Kiinteistö Oy Seinäjoen Jalostajantie 3
Kiinteistö Oy Seinäjoen Puskantie 13

Kiinteistö Oy Seinäjoen Rengastie 4
Kiinteistö Oy Tampereen Harjuntausta 7
Saimaan Kylpyläkiinteistöt Oy

Konserniin sisältyvät lisäksi seuraavat 198 tytäryhtiötä:

Asunto Oy Espoon Keijumäki
Asunto Oy Espoon Kilonlemmikki
Asunto Oy Espoon Kiskottajankuja 4
As. Oy Espoon Kyyhkysmäki 14
Asunto Oy Espoon Lintuvaarantie 37-39
Asunto Oy Espoon Pyölinpuisto
Asunto Oy Haukikoto
Asunto Oy Helsingin Haukilahdenkuja 13
Asunto Oy Helsingin Kaustisenpolku 1
Asunto Oy Helsingin Kimmontie 3
Asunto Oy Helsingin Kivihaanrinne
Asunto Oy Helsingin Klaneettitie
Asunto Oy Helsingin Näyttelijäntie 22
Asunto Oy Helsingin Päijäntie 4-6
Asunto Oy Helsingin Roihuvuorentie 20
Asunto Oy Helsingin Roihuvuorentie 30
Asunto Oy Jyväskylän Kiramo 4
Asunto Oy Kokkovouri
Asunto Oy Korkeavuorenkatu 2 a
As Oy Kuokkalan Tahkonkartano
Asunto Oy Lahden Kulmakatu 10
Asunto Oy Lahden Kulmakatu 12
Asunto Oy Lahden Lahdenkatu 39

Asunto Oy Lahden Massinhovi
Asunto Oy Lahden Massinpoiju
As. Oy Lahden Vilhon Vaakuna
Asunto Oy Merihauki
Asunto Oy Neilikkatie
Asunto Oy Niittymaanpuisto
As. Oy Näkinkuja 4
Asunto Oy Oulun Lehmuskuja
Asunto Oy Paatsamatie 3
Asunto Oy Paratiisintie
Asunto Oy Raision Tasontorni
Asunto Oy Rovaniemen Väilirakka
Asunto Oy Siltavoudintie 1
Asunto Oy Taivalpolku
Asunto Oy Tampereen Jankansampo
Asunto Oy Tampereen Kultaköynnös
Asunto Oy Tampereen Nahkakuja 9
Asunto Oy Tampereen Nahkakuja 13
Asunto Oy Tampereen Näsijärvenkatu 3
Asunto Oy Tampereen Palatsinraitti 1
Asunto Oy Tampereen Puuvillatehtaankatu 6
Asunto Oy Tampereen Satakunnankatu 22
Asunto Oy Tampereen Vihilahdenkontu
Asunto Oy Tervahovinkatu 12
Asunto Oy Turun Itäinen Rantakatu 64
Asunto Oy Turun Itäinen Rantakatu 70
Asunto Oy Turun Laivurinkatu 2
Asunto Oy Vantaan Kaivoslähde
Asunto Oy Vantaan Kärjäkuja 1

Asunto Oy Vantaan Vernissakatu 5
Hakunilan Kiinteistöt Oy
Helsingin Kiinteistösiirto Oy
Kiinteistöosakeyhtiö Iisalmen Lammenkaari 4
Kiinteistöosakeyhtiö Mikkelin Karikontie 101
Kiinteistöosakeyhtiö Varma
Kiinteistö Oy Ahertajantie 3
Kiinteistö Oy Ahtialan Liikekeskus
Kiinteistö Oy Arabian Parkki
Kiinteistö Oy Aspium
Kiinteistö Oy Atomitalo
Kiinteistö Oy Avia Prima
Kiinteistö Oy Eerikinkatu 24
Kiinteistö Oy Elocinkulma 3
Kiinteistö Oy Espoon Kamreerintie 2
Kiinteistö Oy Espoon Kiltakallionrinne
Kiinteistö Oy Espoon Komentajan-Varma
Kiinteistö Oy Espoon Niittyhaka
Kiinteistö Oy Espoon Ruukkimestarintie 2
Kiinteistö Oy Fredrikinkatu 42
Kiinteistö Oy Friisikeskus
Kiinteistö Oy Gigahermia
Kiinteistö Oy Haunistenniitty
Kiinteistö Oy Helsingin Hiilipiha
Kiinteistö Oy Helsingin Hiiliranta
Kiinteistö Oy Helsingin Itämerenkatu 11-13
Kiinteistö Oy Helsingin Lemuntie 7
Kiinteistö Oy Helsingin Lönnrotinkatu 18
Kiinteistö Oy Helsingin Malminkatu 28
Kiinteistö Oy Helsingin Putkitie 3
Kiinteistö Oy Helsingin Ratavartijankatu 5
Kiinteistö Oy Helsingin Ristipellontie 16
Kiinteistö Oy Helsingin Tapulikaupungintie 13
Kiinteistö Oy Helsingin Valimopolku 4
Kiinteistö Oy Helsingin Valimotie 9-11
Kiinteistö Oy Helsingin Valimotie 16
Kiinteistö Oy Helsinki Niittylänpolku 10
Kiinteistö Oy Hiihtäjätie 1
Kiinteistö Oy Hotelli Levihovi
Kiinteistö Oy Hotelli Tori
Kiinteistö Oy Hämeentie 135
Kiinteistö Oy Ilmailunkatu 7
Kiinteistö Oy Itäinen Rantakatu 60
Kiinteistö Oy Itälahdenkatu 15-17
Kiinteistö Oy Itälahdenkatu 22 A
Kiinteistö Oy John Stenberginranta 2
Kiinteistö Oy Juhana Herttua 3
Kiinteistö Oy Jyväskylän Kylmälahdentie 6
Kiinteistö Oy Jyväskylän maalaiskunnan Kotikeskus
Kiinteistö Oy Jyväskylän Mattilanniemi
Kiinteistö Oy Jyväskylän Saarijärventie 50-52
Kiinteistö Oy Espoon Kattilantanhua 6
Kiinteistö Oy Kaakkurinhovi
Kiinteistö Oy Kaakkurinkulman Kauppakeskus
Kiinteistö Oy Kaikukatu 7
Kiinteistö Oy Kangasalan Vihervarpu
Kiinteistö Oy Keskustahotelli
Kiinteistö Oy Koirasaarentie 1
Kiinteistö Oy Kolmisopentie 3
Kiinteistö Oy Koroppa
Kiinteistö Oy Koskikastanja
Kiinteistö Oy Kotkan Jumalniementie 2
Kiinteistö Oy Kouvola Lehtikaari 3
Kiinteistö Oy Kuntotalo
Kiinteistö Oy Kuopion Koiravedenkatu 10
Kiinteistö Oy Kuopion Lukkosalmenportti
Kiinteistö Oy Kuperitie 2
Kiinteistö Oy Kuusankosken Puhjonrinne
Kiinteistö Oy Lahden Jussilankatu 6
Kiinteistö Oy Lahden Tupalankatu 3
Kiinteistö Oy Lahden Virastotalo

Kiinteistö Oy Lappeenrannan Kodinkeskus
Kiinteistö Oy Lappeenrannan Patria
Kiinteistö Oy Lassilanlinna
Kiinteistö Oy Lohjanharjun kauppapuisto 1
Kiinteistö Oy Lohjanharjun kauppapuisto 2
Kiinteistö Oy Lohjan Sampotalo
Kiinteistö Oy Lönnrotinkatu 12
Kiinteistö Oy Lönnrotinkatu 12 A
Kiinteistö Oy Lönnrotinkatu 13
Kiinteistö Oy Mannerheimintien Pysäköintitalo
Kiinteistö Oy Menotie 1
Kiinteistö Oy Metsäpojankuja 1
Kiinteistö Oy Myyrkumpu
Kiinteistö Oy Nummenvaara
Kiinteistö Oy Olarinluoma 9
Kiinteistö Oy Oulun Aurora
Kiinteistö Oy Oulun Kallisuusora 5
Kiinteistö Oy Oulunkyläntori 1
Kiinteistö Oy Oulun Tulliväylä 3
Kiinteistö Oy Oulun Tyrnäväntie 6
Kiinteistö Oy Palokanvarma
Kiinteistö Oy Partolan Kauppajätti
Kiinteistö Oy Pharma City
Kiinteistö Oy Pirkkalan Myllyhaantie
Kiinteistö Oy Pirkkalan Sorkkalantie 394
Kiinteistö Oy Pirkkalan Vesalanportti
Kiinteistö Oy Pitkäniemen R15
Kiinteistö Oy Porin Eteläväylä 2
Kiinteistö Oy Primulan Herkkupaja
Kiinteistö Oy Quartetto Gongi
Kiinteistö Oy Rajalla
Kiinteistö Oy Rajasampaanranta 2
Kiinteistö Oy Salmisaaren Liikuntakeskus
Kiinteistö Oy Savonkatu 21
Kiinteistö Oy Scanaine
Kiinteistö Oy Sinihelmi
Kiinteistö Oy Sompasaaren Tukoeka
Kiinteistö Oy Spektrin Trio
Kiinteistö Oy Suometsänkaari 2
Kiinteistö Oy Tampereen Hyllilänkatu 17
Kiinteistö Oy Tampereen Kalevanpaasi
Kiinteistö Oy Tarhaajantie 2
Kiinteistö Oy Tarhaajantie 5
Kiinteistö Oy Tavastkulla
Kiinteistö Oy Teerivuorenkatu 28
Kiinteistö Oy Teerivuorenpuisto
Kiinteistö Oy Tekniikantie 4
Kiinteistö Oy Teräslautelarinne
Kiinteistö Oy Tietotalo
Kiinteistö Oy Tilkan Paletti
Kiinteistö Oy Turun Aninkaistenkatu 13
Kiinteistö Oy Vaasan Huvilatit 2
Kiinteistö Oy Vaasan Monopol Fastighets Ab
Kiinteistö Oy Vaasan Producta I
Kiinteistö Oy Vaasan Sampotalo
Kiinteistö Oy Vantaa Jokiniementie 31
Kiinteistö Oy Vantaan Martintalo
Kiinteistö Oy Vantaan Rasti
Kiinteistö Oy Vantaan Sarkatie 1
Kiinteistö Oy Vantaan Tasetie 8
Kiinteistö Oy Varmantalo
Kiinteistö Oy Vierumäen Portti
Kiinteistö Oy Vääksyntie 4
Old Mill Oy
Osakevarma Oy
Oy Ässäkeskus Ab
Pitäjänmäen Kiinteistöt Oy
P-Turkuparkki Oy
Tampereen Kiinteistö Invest Oy
Tieto Esy Oy

Upper Limit Oy
Vaasa Hitec Park Oy
Vaasa Tekno Park Oy
Valtamaat Osakeyhtiö
Ässäparkki Oy

Konsernista poistui kertomusvuonna 15 tytäryhtiötä:

As.Oy Espoon Rautiaisentie 21
Kiinteistö Oy Kaarenhanka
Asunto Oy Väinämöisenkatu 7
Kiinteistö Oy Heinolan Lampikatu 16
Kiinteistö Oy Kuutosseppä
Kiinteistö Oy Lammin Työkeskus
Kiinteistö Oy Liike- ja Autokulma
Kiinteistö Oy Loimaanportti
Kiinteistö Oy Länsi-Kaisla
Kiinteistö Oy Nurmijärven Liiketalo
Kiinteistö Oy Porvoon Kuninkaantie 1
Kiinteistö Oy Rastilan Liikekeskus
Kiinteistö Oy Turun Asemakeskus
Talo-osakeyhtiö Kuopion Tulliportinkatu 25
Variston Liikekeskus Oy

Konserniin sisältyvät lisäksi seuraavat 21 osakkuusyhtiötä:

As. Oy Helsingin Haapaniemenkatu 11
Kamreerintien Pysäköintitalo Oy
Kiinteistö Oy Elocinkulma 1
Kiinteistö Oy Karkkilan Sähkökiinteistö
Kiinteistö Oy Liikejalava
Kiinteistö Oy Puijonlaakson Palvelukeskus
Kiinteistö Oy Selloparkki
Kiinteistö Oy Suursuon Ostoskeskus
Koivulan Liikekeskus Oy
Martinparkki Oy
NV Kiinteistösiirto Oy
Näkin Pihapuistikko II Oy
Oulun Lehmusparkki Oy
Poha-Pysäköinti Oy
Ruohoparkki Oy
SATO Oyj
Silta Oy
Spektri Business Oy
Spektri-Park Oy
Vakuutusosakeyhtiö Garantia
Vaasan Toripysäköinti Oy

Varman konsernitilinpäätökseen sisältyy uusi osakkuusyhtiö:

As.Oy Espoon Rautiaisentie 21

Konsernista poistui kertomusvuonna 13 osakkuusyhtiötä:

As Oy Harjavallankatu 6
Asunto Oy Kuusiniementie 12
Haaga III Liikekeskus
Kiinteistö Oy Alavuden Rantakeskus
Kiinteistö Oy Friitalan Liiketalo
Kiinteistö Oy Kemin Asemakatu 4
Kiinteistö Oy Kevätkummun Palvelukeskus
Kiinteistö Oy Salpausseläntie 11
Kiinteistö Oy Sammontori
Kiinteistö Oy Turun Autopiha
Kiinteistö Oy Zeppelinin Markkinapaikka
Kulosaaren Ostoskeskus Oy
Lansantien Liikekiinteistö Oy

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuutusmaksutulo

1.1.-31.12., milj. €	Emoyhtiö 2010	Emoyhtiö 2009	Konserni 2010	Konserni 2009
Ensivakuutus				
TyEL:n mukainen perusvakuutus				
Työnantajan osuus	2 790,3	2 557,9	2 790,3	2 557,9
Työntekijän osuus	788,7	689,8	788,7	689,8
	3 579,0	3 247,7	3 579,0	3 247,7
TEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	7,8	9,0	7,8	9,0
YEL:n vähimmäisturvan mukainen vakuutus	148,6	143,1	148,6	143,1
	3 735,3	3 399,8	3 735,3	3 399,8
Jälleenvakuutus				
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	3 735,3	3 399,9	3 735,3	3 399,9
Jälleenvakuuttajien osuus	-0,1	-0,2	-0,1	-0,2
Vakuutusmaksutulo ¹⁾	3 735,2	3 399,7	3 735,2	3 399,7
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista				
TyEL	13,8	16,7	13,8	16,7
YEL	1,6	1,7	1,6	1,7
	15,4	18,4	15,4	18,4

Maksetut korvaukset

1.1.-31.12., milj. €	Emoyhtiö 2010	Emoyhtiö 2009	Konserni 2010	Konserni 2009
Ensivakuutus				
Maksettu eläkkeensaajille				
TyEL:n mukainen perusvakuutus	3 653,5	3 305,9	3 653,5	3 305,9
TEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	99,5	100,2	99,5	100,2
YEL:n vähimmäisturvan mukainen vakuutus	208,0	199,8	208,0	199,8
YEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	0,5	0,5	0,5	0,5
	3 961,4	3 606,4	3 961,4	3 606,4
Saatu vastuunjakokorvauksia ²⁾				
TyEL-eläkkeet	-90,7	-144,9	-90,7	-144,9
YEL-eläkkeet	-37,9	-39,1	-37,9	-39,1
Osuus työttömyysvakuutusrahaston vakuutusmaksusta ja palkattomien aikojen perusteella karttuneiden eläkeosien kustannustenjaosta	-159,9	-139,4	-159,9	-139,4
YEL:n valtion osuus	-19,8	-16,9	-19,8	-16,9
VEKL:n valtion korvaus	-0,1	0,0	-0,1	0,0
	-308,4	-340,3	-308,4	-340,3
Jälleenvakuutus	0,0	0,0	0,0	0,0
	3 653,0	3 266,1	3 653,0	3 266,1
Korvaustoiminnon hoitokulut	25,1	20,8	25,1	20,8
Työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokulut ³⁾	6,0	3,9	6,0	3,9
Maksetut korvaukset ennen jälleenvakuuttajien osuutta	3 684,1	3 290,8	3 684,1	3 290,8
Jälleenvakuuttajien osuus	-0,1	-0,2	-0,1	-0,2
Maksetut korvaukset yhteensä	3 684,1	3 290,7	3 684,1	3 290,7

¹⁾ Luottotappioilla vähennettynä

²⁾ Maksettuihin/saatuihin vastuunjakokorvauksiin ei sisällytetä osuutta työttömyysvakuutusrahaston vakuutusmaksusta, palkattomien aikojen perusteella karttuneiden eläkeosien kustannustenjaosta, osuutta YEL:n valtion osuudesta eikä VEKL:n korvausta.

³⁾ Vuosina 2000-2010 Varman vakuutusmaksutuloon sisältyvät työkyvyttömyysriskin hallintaosat olivat yhteensä 51 miljoonaa euroa, joista työhyvinvointihankkeisiin käytettiin osana korvauskuluja 88 prosenttia. Vuonna 2010 hallintaosat olivat 4,8 miljoonaa euroa ja siirto korvauskuluihin oli 6,0 miljoonaa euroa.

Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely

1.1.-31.12., milj. €	Emoyhtiö 2010	Emoyhtiö 2009	Konserni 2010	Konserni 2009
Sijoitustoiminnan tuotot				
Tuotot sijoituksista saman konsernin yrityksiin				
Osinkotuotot	0,5	0,5		
Korkotuotot		0,0		0,0
	0,5	0,5		0,0
Tuotot sijoituksista osakkuusyhtiöihin				
Osinkotuotot	4,6	4,4		
	4,6	4,4		0,0
Tuotot kiinteistösijoituksista				
Osinkotuotot	0,2		0,2	
Korkotuotot				
Konserniyhtiöt	33,4	21,4		
Muut			0,6	0,4
Muut tuotot	289,2	249,3	310,6	272,9
	322,6	270,7	311,2	273,4
Tuotot muista sijoituksista				
Osinkotuotot	347,3	167,2	347,5	167,3
Korkotuotot	439,3	488,1	439,3	488,1
Muut tuotot	1 283,1	961,0	1 283,0	961,0
	2 069,7	1 616,2	2 069,8	1 616,4
	2 397,4	1 891,8	2 381,2	1 889,8
Arvon alentumisten palautukset				
Myyntivoitot	640,0	1 233,5	640,0	1 231,8
Yhteensä	1 240,8	1 149,0	1 245,1	1 149,0
Yhteensä	4 278,3	4 274,3	4 266,4	4 270,6
Sijoitustoiminnan kulut				
Kulut kiinteistösijoituksista				
Kulut muista sijoituksista	-159,3	-127,4	-79,7	-72,0
Korkokulut	-1 660,5	-293,4	-1 660,5	-293,4
	-2,1	-1,1	-2,1	-1,1
	-1 821,9	-422,0	-1 742,2	-366,5
Arvon alentumiset ja poistot				
Arvon alentumiset	-425,9	-539,7	-414,1	-537,4
Rakennusten suunnitelmapoistot	-22,0	-22,1	-110,0	-87,6
	-447,9	-561,7	-524,1	-625,0
Myyntitappiot	-871,4	-825,4	-871,4	-825,4
Yhteensä	-3 141,1	-1 809,1	-3 137,6	-1 816,9
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	1 137,2	2 465,2	1 128,8	2 453,7

Tuloslaskelman erä "Liikekulut"

1.1.-31.12., milj. €	Emoyhtiö 2010	Emoyhtiö 2009	Konserni 2010	Konserni 2009
Vakuutusten hankintamenot				
Ensivakuutuksen palkkiot	1,6	1,3	1,6	1,3
Muut vakuutusten hankintamenot	10,8	11,0	10,8	11,0
	12,3	12,4	12,3	12,4
Vakuutusten hoitokulut	41,8	46,2	41,8	46,2
Hallintokulut				
Lakisääteiset maksut				
ETK:n kustannusosuus	12,8	12,1	12,8	12,1
Oikeushallintomaksu	0,8	0,9	0,8	0,9
Finanssivalvonnan valvontamaksu	0,8	0,7	0,8	0,7
	14,4	13,7	14,4	13,7
Muut hallintokulut	14,4	13,7	14,4	13,7
	82,9	86,0	82,9	86,0

Kokonaisliikekulut toiminnoittain

1.1.-31.12., milj. €	Emoyhtiö 2010	Emoyhtiö 2009	Konserni 2010	Konserni 2009
Maksetut korvaukset				
Korvaustoiminnan hoitokulut	25,1	20,8	25,1	20,8
Työkyvyn ylläpitotoiminnan hoitokulut	6,0	3,9	6,0	3,9
	31,1	24,7	31,1	24,7
Liikekulut	82,9	86,0	82,9	86,0
Sijoitustoiminnan hoitokulut				
Kulut kiinteistösjoiituksista	5,9	4,4	5,9	4,4
Kulut muista sijoituksista	11,9	11,5	11,9	11,5
	17,9	15,9	17,9	15,9
Kokonaisliikekulut yhteensä	132,0	126,6	132,0	126,6

Henkilöstökulut

1.1.-31.12., milj. €	Emoyhtiö 2010	Emoyhtiö 2009	Konserni 2010	Konserni 2009
Palkat ja palkkiot	36,9	34,3	36,9	34,3
Eläkekulut	6,7	6,2	6,7	6,2
Muut henkilösivukulut	5,0	4,3	5,0	4,3
Yhteensä	48,5	44,8	48,5	44,8

Johdon palkat ja palkkiot

1.1.-31.12., milj. €	Emoyhtiö 2010	Emoyhtiö 2009	Konserni 2010	Konserni 2009
Toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	1,0	0,9	1,0	0,9
Hallitusten jäsenet ja varajäsenet	0,4	0,4	0,4	0,4
Hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet	0,1	0,1	0,1	0,1
Yhteensä	1,5	1,4	1,5	1,4
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	601	615	720	738

Toimitusjohtaja Matti Vuorian palkka ja luontaisedut olivat 763 068 euroa. Toimitusjohtaja Vuoria jatkaa tehtävässään vuoden 2013 loppuun asti ja jää vanhuuseläkkeelle täyttäessään 63 vuotta maaliskuussa 2014. Toimitusjohtajalle otetun lisäeläkevakuutuksen mukainen eläke-etuus on 60 % lisäeläkkeen eläkepalkasta, jonka perustana on kaksi keskimmäistä neljän viimeisen vuoden ansioista. Lisäeläkevakuutus ei kerrytä lisäeläkettä toimitusjohtajan täytettyä 60 vuotta. Toimitusjohtajan sijaisen Hannu Tarvosen palkka ja luontaisedut olivat 247 069 euroa. Hannu Tarvosen eläkeikä on 60 vuotta ja hänen eläkkeensä on 66 prosenttia laskennallisesta eläkepalkasta.

Tilintarkastajien palkkiot

1.1.-31.12., milj. €	Emoyhtiö 2010	Emoyhtiö 2009	Konserni 2010	Konserni 2009
KPMG Oy Ab				
Tilintarkastuspalkkiot	0,3	0,2	0,3	0,2
Veroneuvonta	0,1	0,0	0,1	0,0
Muut palkkiot	0,1	0,0	0,1	0,0
Ernst & Young Oy				
Veroneuvonta	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut palkkiot				
Deloitte & Touche Oy				
Muut palkkiot		0,0		0,0

Tuloverot

Laskennallista verovelkaa tai -saatavaa tilinpäätössiirtojen kertymästä tai muista väliaikaisista eroista kirjanpidon ja verotuksellisten arvojen välillä ei ole merkitty taseeseen, koska näiden laskennallisten verovelkojen tai -saamisten realisoitumista ei voida pitää lakisääteistä eläkevakuuttamista harjoittavan yhtiön ja sen konsernin tilinpäätöksessä todennäköisenä.

Taseen liitetiedot

Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero, emoyhtiö

31.12., milj. €	Jäljellä oleva hankinta- meno 2010	Kirjanpito- arvo- 2010	Käypä arvo 2010	Jäljellä oleva hankinta- meno 2009	Kirjanpito- arvo- 2009	Käypä arvo 2009
Kiinteistöisijoitukset						
Kiinteistöt	534,5	551,1	725,5	577,0	593,6	780,8
Konserniyhtiöosakkeet	1 449,0	1 449,0	1 940,6	1 579,5	1 579,5	2 061,4
Muut kiinteistöosakkeet	36,2	36,2	38,2	47,2	47,2	51,7
Lainasaamiset konserniyrityksiltä	829,1	829,1	829,1	745,7	745,7	745,7
Saamiset kiinteistöyhtiöiltä	423,9	423,9	423,9	295,2	295,2	295,2
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä						
Osakkeet ja osuudet	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
Lainasaamiset	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
Sijoitukset osakkuusyryksissä						
Osakkeet ja osuudet	117,0	117,0	219,9	100,1	100,1	168,7
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	13 850,6	13 850,6	17 233,9	10 126,7	10 126,7	11 584,1
Rahoitusmarkkinavälineet	7 432,7	7 432,7	7 733,2	10 447,0	10 447,0	10 579,7
Kiinnelainasaamiset	748,8	748,8	748,8	613,5	613,5	613,5
Muut lainasaamiset	2 892,5	2 892,5	2 903,3	2 840,2	2 840,2	2 841,5
Talletukset	280,0	280,0	280,0	53,0	53,0	53,0
Muut sijoitukset	-14,8	-14,8	1,1			3,9
	28 583,8	28 600,4	33 081,7	27 429,5	27 446,1	29 783,5
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:						
- korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-) jaksotettua nimellisarvon ja hankintamennon erotusta				-82,3		
Kirjanpitoarvo sisältää						
Tuloutettuja arvonkorotuksia		16,6			16,6	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			4 481,3	2 337,5		

Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero, konserni

31.12., milj. €	Jäljellä oleva hankinta- meno 2010	Kirjanpito- arvo- 2010	Käypä arvo 2010	Jäljellä oleva hankinta- meno 2009	Kirjanpito- arvo- 2009	Käypä arvo 2009
Kiinteistösjoiotukset						
Kiinteistöt	3 123,3	3 139,9	3 953,8	2 874,3	2 890,9	3 706,4
Muut kiinteistöosakkeet	36,2	36,2	38,2	47,2	47,2	51,7
Saamiset kiinteistöyhtiöiltä				225,6	225,6	225,6
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä						
Osakkeet ja osuudet	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Lainasaamiset	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
Sijoitukset osakkuusyrityksissä						
Osakkeet ja osuudet	136,2	137,3	216,6	112,2	112,2	168,7
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	13 865,7	13 865,7	17 248,9	10 142,1	10 142,1	11 596,2
Rahoitusmarkkinavälineet	7 432,7	7 432,7	7 733,2	10 447,0	10 447,0	10 579,7
Kiinnelainasaamiset	748,8	748,8	748,8	613,5	613,5	613,5
Muut lainasaamiset	2 892,5	2 892,5	2 903,3	2 840,2	2 840,2	2 841,5
Talletukset	280,0	280,0	280,0	53,0	53,0	53,0
Muut sijoitukset	-14,8	-14,8	1,1			3,9
	28 501,4	28 519,1	33 124,7	27 356,1	27 372,7	29 841,2
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:						
-korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-) jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenon erotusta					-82,3	
Kirjanpitoarvo sisältää						
Tuloutettuja arvonkorotuksia		16,6			16,6	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			4 605,6	2 468,5		

Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja osakkuusyryyksissä, emoyhtiö

31.12.2010, milj. €	
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	
Hankintameno 1.1.	4,3
Hankintameno 31.12.	4,3
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	
Hankintameno 1.1.	0,2
Vähennykset	-0,1
Hankintameno 31.12.	0,1
Osakkeet ja osuudet osakkuusyryyksissä	
Hankintameno 1.1.	100,1
Lisäykset	16,9
Hankintameno 31.12.	117,0

31.12.2010	Kotipaikka	Osuus kaikista osakkeista	Osuus kaikista äänistä	Kirjanpitoarvo milj. €
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä				
Tieto Esy Oy	Helsinki	14,4 %	50,1 %	0,9
Osakevarma Oy	Helsinki	100,0 %	100,0 %	3,3
				4,3
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt				1 449,0

31.12.2010	Kotipaikka	Osuus kaikista osakkeista	Osuus kaikista äänistä	Kirjanpitoarvo milj. €
Osakkeet ja osuudet osakkuusyryyksissä				
NV Kiinteistösijoitus Oy	Helsinki	45,0 %	45,0 %	0,0
Sato Oyj	Helsinki	39,3 %	39,3 %	107,4
Silta Oy	Helsinki	39,1 %	39,1 %	1,3
Vakuutusosakeyhtiö Garantia	Helsinki	30,5 %	30,5 %	8,4
				117,0
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt				16,8

Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja osakkuusyhteisöissä, konserni

31.12.2010, milj. €	
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	
Hankintameno 1.1.	0,8
Lisäykset	0,3
Vähennykset	-0,3
Hankintameno 31.12.	0,8
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	
Hankintameno 1.1.	0,2
Vähennykset	-0,1
Hankintameno 31.12.	0,1
Osakkeet ja osuudet osakkuusyhteisöissä	
Hankintameno 1.1.	112,2
Lisäykset	25,1
Vähennykset	0,0
Hankintameno 31.12.	137,3

31.12.2010	Kotipaikka	Osuus kaikista osakkeista	Osuus äänistä	Kirjanpitoarvo milj. €
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä				
Tieto Esy Oy	Helsinki	14,4%	50,1%	0,8
				0,8

31.12.2010	Kotipaikka	Osuus kaikista osakkeista	Osuus äänistä	Kirjanpitoarvo milj. €
Osakkeet ja osuudet osakkuusyhteisöissä				
NV Kiinteistöinvestointi Oy	Helsinki	45,0 %	45,0 %	0,1
Sato Oyj	Helsinki	39,3 %	39,3 %	125,9
Silta Oy	Helsinki	39,1 %	39,1 %	2,5
Vakuutusosakeyhtiö Garantia	Helsinki	30,5 %	30,5 %	8,8
				137,3
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt				27,0

Kiinteistösijoitusten muutokset

31.12.2010, milj. €	Emoyhtiö Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Emoyhtiö Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	Konserni Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Konserni Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä
Hankintameno 1.1.	2 282,1	1 266,6	3 792,1	225,6
Lisäykset	166,8	134,9	445,3	
Vähennykset	-97,1	-148,6	-121,4	-225,6
Hankintameno 31.12.	2 351,8	1 252,9	4 116,0	0,0
Kertyneet poistot 1.1.	-159,9		-749,5	
Myytyjen kohteiden kertyneet poistot	14,7		14,7	
Tilikauden poistot	-22,0		-80,3	
Kertyneet poistot 31.12.	-167,2		-815,2	
Arvonalentumiset 1.1.	-144,1		-121,0	
Myytyjen kohteiden arvonalentumiset	7,0		8,1	
Tilikauden arvonalentumiset	-27,9		-28,5	
Arvonalentumiset 31.12.	-165,0		-141,3	
Arvonkorotukset 1.1.	16,6		16,6	
Arvonkorotukset 31.12.	16,6		16,6	
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 036,2	1 252,9	3 176,1	

Omassa käytössä olevat kiinteistösijoitukset

31.12.2010, milj. €	Emoyhtiö	Konserni
Jäljellä oleva hankintameno	90,9	90,9
Kirjanpitoarvo	90,9	90,9
Käypä arvo	100,4	100,4

Emoyhtiön muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet

31.12.2010	Osuus osakkeista %	Kirjanpito-arvo milj. €	Markkina-arvo milj. €
Noteeratut osakkeet			
Kotimaiset			
Affecto Oyj	1,4	0,7	0,7
Ahlstrom Oyj	3,3	22,1	22,7
Alma Media Oyj	9,7	31,1	59,5
Amer Sports Oyj	4,4	34,7	55,7
Aspo Oyj	1,7	0,7	3,8
Atria Yhtymä Oyj	2,7	6,9	6,9
CapMan Oyj	2,1	3,1	3,1
Cargotec Oyj	2,0	34,0	49,9
Componenta Oyj	5,6	4,4	5,8
Comptel Oyj	4,8	3,5	3,5
Cramo Oyj	0,2	0,9	1,0
Digia Oyj	3,6	3,3	3,8
Efore Oyj	4,0	1,2	1,2
Elisa Oyj	6,1	127,7	165,1
Etteplan Oyj	4,1	2,3	2,3
Finnair Oyj	0,5	3,0	3,0
Fiskars Oyj Abp	3,0	24,9	42,8
Fortum Oyj	1,0	139,7	200,4
F-Secure Oyj	0,5	1,4	1,4
HKScan Oyj	5,9	22,7	22,7
Honkarakenne Oyj	4,2	0,6	0,9
Kemira Oyj	9,8	165,8	176,9
Kesko Oyj	1,1	16,7	39,5
Kesla Oyj	4,4	1,0	1,0
Konecranes Oyj	3,2	25,6	61,6
Kone Oyj	0,7	21,7	72,7
Lassila Tikanoja Oyj	3,3	14,2	18,6
Lemminkäinen Oyj	4,2	12,7	21,2
Marimekko Oyj	4,8	3,4	5,6
Metso Oyj	2,7	129,5	171,8
M-real Oyj	4,3	36,7	36,7
Neste Oil Oyj	1,7	52,8	52,8
Nokian Renkaat Oyj	6,9	126,0	240,0
Nokia Oyj	1,0	290,1	295,9
Nordic Aluminium Oyj	5,2	2,1	7,1
Okmetic Oyj	2,8	1,6	2,5
Oriola-KD Oyj	4,2	15,7	20,2
Outokumpu Oyj	3,3	84,3	84,3
Outotec Oyj	3,7	24,4	77,4
PKC Group Oyj	2,9	4,4	8,8
Pohjola Pankki Oyj	0,6	15,1	15,9
Ponss Oyj	1,4	1,6	4,2
Pöyry Oyj	4,7	20,9	25,5
Raisio Oyj	1,7	7,0	7,6
Ramirent Oyj	7,2	76,8	76,8
Rautaruukki Oyj	2,5	61,5	61,5
Raute Oyj	1,3	0,5	0,5
Sampo Oyj	8,5	380,7	956,6
Sanoma Oyj	1,6	41,0	41,0
Scanfil Oyj	1,0	1,7	1,7
Sponda Oyj	9,0	80,7	96,3
SRV Yhtiöt Oyj	1,2	2,6	2,8
Stockmann Oyj Abp	3,5	60,0	70,5
Stonesoft Oyj	2,7	1,0	1,0
Stora Enso Oyj	2,0	123,9	123,9
Talvivaaran Kaivososakeyhtiö Oyj	8,6	32,5	149,2
Technopolis Oyj	12,6	24,2	32,2
Telestet Oyj	2,9	2,3	2,3
Tieto Oyj	2,9	29,6	29,6
Tiimari Oyj Abp	5,0	0,7	0,7
Tikkurila Oyj	8,6	56,9	62,7
Trainers House Oyj	4,6	1,1	1,1
UPM-Kymmene Oyj	2,8	194,2	194,6
Uponor Oyj	7,1	50,0	71,1
Vaahro Group Oyj	4,2	0,8	0,8
Vaisala Oyj	2,0	6,6	7,3
Wulff-Yhtiöt Oyj	6,8	1,2	1,2
Wärtsilä Oyj	5,2	144,7	292,9
YIT Oyj	5,4	57,7	126,8
Muut		0,5	0,5
Kotimaiset yhteensä		2 976,0	4 510,1

31.12.2010	Osuus osakkeista %	Kirjanpito-arvo milj. €	Markkina-arvo milj. €
Ulkomaiset			
Alankomaat			
Akzo Nobel N.V.	0,0	2,9	3,0
Arcelor Mittal	0,0	8,2	9,8
ASM Lithography Holding N.V.	0,0	3,3	4,3
Boussard & Gavaudan Holding	8,4	48,1	48,1
Heineken N.V.	0,1	9,7	11,0
Iberdrola S.A.	0,4	20,6	21,0
Koninklijke BAM Groep N.V.	0,0	0,5	0,5
Koninklijke DSM N.V.	0,0	1,4	2,1
Koninklijke KPN N.V.	0,1	19,7	19,7
Qiagen N.V.	0,2	5,0	5,1
Reed Elsevier N.V.	0,1	6,5	7,4
Royal Dutch Shell Plc	0,1	71,8	81,4
TomTom N.V.	0,0	0,8	0,8
Unilever N.V. CVA	0,1	57,1	62,8
Wavin N.V.	0,2	1,1	1,3
Wolters Kluwer N.V.	0,1	3,3	3,3
Australia			
Coal of Africa Plc	0,4	2,0	2,1
Belgia			
Anheuser-Busch InBev N.V.	0,0	8,6	8,6
Belgacom SA	0,2	17,0	17,0
UCB SA	0,2	10,7	10,9
Umicore N.V.	0,1	4,0	4,3
Bermuda			
Arch Capital Group Ltd	0,2	5,5	7,3
Caymansaaret			
Polarcus Ltd	3,6	9,5	11,3
Espanja			
Indra Sistemas S.A.	0,1	2,6	2,6
Repsol YPF S.A.	0,1	19,9	21,2
Telefonica S.A.	0,1	55,8	55,8
Hong Kong			
BYD Company Ltd	0,0	2,2	2,2
Irlanti			
CRH Plc	0,0	0,8	0,8
Kentz Corporation Ltd	1,8	3,2	7,6
Iso-Britannia			
Aceryg S.A.	0,3	8,1	11,0
Anglo American Plc	0,0	10,1	11,7
Astra Zeneca Group Plc	0,0	10,2	10,3
Barclays Plc	0,0	2,4	2,4
BG Group Plc	0,0	18,2	21,1
BHP Billiton Plc	0,0	13,9	16,6
British Sky Broadcasting Plc	0,0	3,1	4,3
BT Group Plc	0,1	6,7	8,4
Cairn Energy Plc	0,0	2,2	2,7
Centrica Plc	0,0	6,1	7,3
Diageo Plc	0,0	13,1	15,3
Eurasian Natural Resources Corporation	0,0	6,7	7,3
Glaxosmithkline Plc	0,0	14,0	14,0
Hammerson Plc	0,0	0,7	0,7
HSBC Holding Plc	0,0	15,8	15,8
Informa Plc	0,1	1,7	2,4
International Power Plc	0,1	7,0	7,1
Kazakhmys Plc	0,0	3,0	3,6
Lloyds TSB Group Plc	0,0	2,9	3,8
Michael Page International Plc	0,1	1,3	1,4
Misys Plc	0,3	2,4	4,0
Petropavlovsk Plc	0,1	2,3	2,5
Premier Oil Plc	0,1	1,9	2,3
Reckitt BenckiserGroup Plc	0,0	9,2	10,6
Rolls-Royce Group Plc	0,0	5,2	5,9
Shire Plc	0,1	6,2	7,1
Smith and Nephew Plc	0,2	10,3	11,2
Smiths Group Plc	0,2	7,7	10,1
SOCO International Plc	0,1	1,8	2,1
The Sage Group Plc	0,1	2,8	3,5
Tullow Oil Plc	0,0	5,1	5,1
Vodafone Airtouch Plc	0,0	13,6	15,1
Volga Gas Plc	2,8	2,1	2,1
WPP Group Plc	0,0	3,2	4,1
Xstrata Plc	0,0	17,1	19,0

31.12.2010	Osuus osakkeista %	Kirjanpito- arvo milj. €	Markkina- arvo milj. €
Italia			
Edison S.p.A.	0,1	4,5	4,5
Enel S.p.A.	0,0	16,8	16,8
Eni S.p.A.	0,1	57,5	57,6
Fiat S.p.A.	0,1	13,7	15,9
Finmeccanica S.p.A.	0,0	1,5	1,5
Mediaset S.p.A.	0,1	4,8	4,8
Saipem S.p.A.	0,0	4,8	5,5
Telecom Italia S.p.A.	0,1	10,1	10,1
Itävalta			
Telekom Austria AG	0,1	5,8	5,8
Wienerberger AG	0,2	2,6	3,1
Österreichische Elektrizitätswirtschafts AG	0,1	7,9	7,9
Jersey C.I.			
Black Earth Farming Ltd	1,7	6,2	6,2
Kanada			
Questerre Energy Corporation	1,6	5,6	5,6
Kazakhstan			
Kazakhstan Kagazy Plc	9,5	1,5	1,9
Kypros			
Songa Offshore SE	2,1	11,7	14,2
Luxemburg			
Evraz Group S.A.	0,0	5,0	5,4
Norja			
Austevoll Seafood ASA	0,8	7,4	10,5
Bakka Frost P/F	0,9	1,8	2,9
Cermaq ASA	0,2	1,6	2,3
Dolphin Group ASA	3,0	1,5	2,1
EDB Ergogroup ASA	0,1	0,8	0,8
Fred. Olsen Energy ASA	0,3	5,0	6,6
Leroy Seafood Group ASA	1,3	8,0	16,9
Marine Harvest ASA	0,2	5,0	5,5
Morpol ASA	1,1	4,8	5,2
Norske Skogindustrier ASA	2,2	4,6	7,5
Norsk Hydro ASA	0,4	29,5	34,2
Norwegian Energy Co ASA	1,2	6,2	7,0
Orkla ASA	0,6	38,6	43,6
Panoro Energy ASA	0,8	1,2	1,3
Petroleum Geo-Services ASA	0,7	10,6	17,4
Prospector Offshore Drilling SA	4,1	2,2	2,5
Renewable Energy Corp ASA	0,9	20,1	20,1
Schibsted ASA	0,1	1,0	1,3
Sevan Marine ASA	0,9	3,9	3,9
Sparebanken Rogaland	0,5	3,9	4,5
Statoil Fuel & Retail ASA	0,1	1,2	1,7
Statoilhydro ASA	0,1	33,1	35,5
Storebrand ASA	1,8	38,2	46,4
Telenor ASA	0,1	22,3	27,3
TGS Nopec Geophysical Company ASA	0,1	0,8	1,7
Tomra Systems ASA	2,1	10,1	15,5
Wilh. Wilhelmsen ASA	0,2	1,8	1,8
Yara International ASA	0,2	14,7	20,3
Portugali			
Galp Energia, SGPS, S.A.	0,0	1,4	1,4
Ranska			
Atos Origin S.A.	0,1	3,4	4,0
AXA S.A.	0,1	19,3	19,3
BNP Paribas S.A.	0,0	28,4	28,4
Bouygues S.A.	0,1	10,7	10,9
Bureau Veritas S.A.	0,1	3,0	4,0
Cap Gemini S.A.	0,1	4,5	4,5
CNP Assurance	0,1	4,9	4,9
Compagnie de Saint-Gobain S.A.	0,0	1,4	1,5
Danone Group	0,0	9,8	10,9
EDF Energies Nouvelles S.A.	0,0	1,9	1,9
EDP Renovaveis S.A.	0,0	1,7	1,7
Electricite de France S.A.	0,0	7,7	7,7
Essilor International S.A.	0,1	5,0	6,1
France Telecom S.A.	0,2	70,2	70,2
GDF Suez	0,0	26,3	26,3
Klepierre	0,0	1,5	1,5
Lafarge S.A.	0,1	12,3	13,9
Michelin CGDE	0,0	4,0	4,0

31.12.2010	Osuus osakkeista %	Kirjanpito- arvo milj. €	Markkina- arvo milj. €
Nexans S.A.	0,3	4,7	4,7
Publicis Groupe S.A.	0,0	2,1	2,9
Rhodia S.A.	0,1	2,9	3,0
Sanofi-Aventis S.A.	0,1	38,5	38,5
Schneider Electric S.A.	0,0	10,5	13,4
Technip-Coflexip S.A.	0,0	2,1	2,8
Total S.A.	0,0	44,4	45,0
Unibail-Rodamco SE	0,0	1,5	1,5
Vallourec S.A.	0,2	11,7	14,4
Veolia Environnement S.A.	0,1	9,3	9,5
Vinci S.A.	0,0	1,6	1,6
Vivendi S.A.	0,1	23,8	23,9
Ruotsi			
Alfa Laval AB	0,1	2,9	5,2
Atlas Copco AB	0,0	2,5	5,7
Autoliv Inc.	0,4	11,9	21,1
Electrolux AB	0,4	21,3	24,6
Elekta AB	0,8	15,8	20,4
Getinge AB	0,2	6,6	6,9
HennesMauritz AB	0,0	7,7	9,0
Hexagon AB	0,1	5,2	7,8
Husqvarna B AB	0,1	3,6	4,1
JM AB	0,1	1,7	1,8
KappAhl Holding AB	1,4	5,4	5,4
Lindab International AB	0,5	4,0	4,0
Nobia AB	0,3	3,2	3,3
Nordea Bank AB	0,7	196,4	227,9
Peab AB	0,2	2,8	2,9
Proffice B	0,7	1,8	1,8
Sandvik AB	0,1	7,4	9,8
SKF AB	0,2	9,8	15,2
Swedbank AB	0,2	7,4	15,7
Svenska Cellulosa AB	0,0	0,8	1,2
Tele2 AB	0,1	3,2	5,1
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	0,0	4,2	5,2
TeliaSonera AB	0,0	6,7	7,3
Volvo AB	0,1	23,1	35,2
Ångpanneforeningen AB	1,3	3,7	7,1
Saksa			
Allianz SE	0,1	20,7	21,6
Basf SE	0,1	29,5	38,7
Bayer AG	0,1	32,7	34,6
Bayerische Motoren Werke AG	0,0	2,8	2,9
Bilfinger Berger SE	0,1	1,1	1,9
Brenntag AG	0,0	3,1	3,9
Daimler AG	0,0	12,6	12,9
Demag Cranes AG	0,4	1,3	2,9
Deutsche Bank AG	0,0	17,7	17,7
Deutsche Boerse AG	0,2	20,7	20,8
Deutsche Post AG	0,1	9,6	9,6
Deutsche Telekom AG	0,2	88,1	88,1
Deutsche Wohnen AG	0,2	1,6	1,6
Draegerwerk AG	0,2	1,7	1,9
E.On AG	0,1	50,7	54,1
Fresenius Medical Care AG	0,0	2,5	3,0
Fresenius SE	0,1	9,6	9,6
GEA Group AG	0,2	5,4	7,6
Hannover Rueckversicherung AG	0,3	10,7	12,2
Hochtief AG	0,0	1,2	1,9
Lanxess AG	0,1	3,3	6,6
Linde AG	0,1	7,5	10,5
MAN AG	0,2	18,7	25,4
MTU Aero Engines Holding AG	0,2	3,2	4,0
MunichRe	0,1	20,7	22,7
Porsche Automobil Holding SE	0,0	2,0	2,0
ProSiebenSat1 Media AG	0,2	3,0	7,4
Rhoen-Klinikum AG	0,5	11,1	11,1
RWE AG	0,1	20,1	20,5
SAP AG	0,0	13,8	15,2
Siemens AG	0,0	30,3	38,2
Stada Arzneimittel AG	0,3	5,0	5,1
Symrise AG	0,2	3,8	5,3
Thyssen Krupp AG	0,0	4,1	4,5
Wacker Chemie AG	0,0	2,3	2,6
Volkswagen AG	0,0	7,5	8,4

31.12.2010	Osuus osakkeista %	Kirjanpito- arvo milj. €	Markkina- arvo milj. €
Sveitsi			
ABB Ltd	0,0	12,8	14,5
Adecco SA	0,1	9,7	10,8
Credit Suisse Group AG	0,0	15,1	15,1
Geberit AG	0,0	1,0	1,7
Holcim Ltd	0,0	1,4	1,7
Kuehne and Nagel International AG	0,1	10,8	14,5
Nestle SA	0,0	36,4	49,3
Novartis AG	0,0	51,8	55,8
Roche Holding AG Genuschein	0,0	14,6	14,6
Syngenta AG	0,0	6,2	8,1
UBS AG	0,0	17,0	17,2
Tanska			
A P Moller-Maersk A/S	0,0	8,0	8,8
Christian Hansen Holding A/S	0,2	3,9	5,0
DSV A/S	0,1	4,1	5,1
FLSmidth and Co A/S	0,5	13,1	18,0
Jyske Bank A/S	0,2	3,8	5,3
NKT Holding A/S	0,2	2,0	2,0
Novo Nordisk A/S	0,0	13,5	18,0
Sydbank A/S	0,2	2,8	3,2
TDC A/S	0,2	9,7	9,7
Vestas Wind Systems A/S	0,2	9,0	9,0
Venäjä			
Bank St. Petersburg	0,4	4,5	4,8
Federal Hydrogenerating Company	0,0	2,9	2,9
Inter-Regional Distribution Network Co Center OAO	0,6	8,5	8,5
Inter-Regional Distribution Network Co North-West OJSC	1,5	9,4	9,4
Inter-Regional Distribution Network Co Volga OAO	0,8	6,2	6,2
LSR Group O.J.S.C - GDR	0,1	1,3	2,4
Magnitogorsk Iron & Steel Works -MMK	0,1	7,5	9,0
Mechel ADR	0,3	7,8	9,3
OGK-1-CLS	0,1	2,5	2,8
PIK Group	0,2	3,2	3,2
Polyus Gold OJSC	0,0	1,4	1,4
Sberbank	0,0	9,6	9,6
Seligdar OJSC	4,0	7,8	7,8
VTB Bank OJSC-GDR-REG	0,0	5,2	6,2
Yhdysvallat			
Activision Blizzard Inc.	0,0	2,3	2,8
Bill Barret Corporation	0,3	3,8	4,1
Goodyear Tire and Rubber Co	0,0	3,0	3,6
Ocean Rig UDW Inc.	1,4	23,3	23,3
TransDigm Group, Inc.	0,4	6,0	10,9
Meksiko			
Fresnillo Plc	0,0	3,0	4,1
Muut		3,4	5,0
Ulkomaiset yhteensä		2 658,2	3 018,1
Noteeratut osakkeet yhteensä		5 634,2	7 528,2

31.12.2010	Osuus osakkeista %	Kirjanpito- arvo milj. €	Käypä arvo milj. €
Noteeraamattomat			
Kotimaiset			
Ahlström Capital Oy	6,5	8,4	15,5
Arek Oy	18,0	2,5	2,5
Fingrid Oyj	12,2	13,6	13,6
FIT Biotech Oy	12,8	0,9	0,9
GWS Staff Oy	15,9	1,4	1,4
Havator Group	9,4	5,4	5,5
Holiday Club Resorts Oy	14,4	3,7	3,7
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva	30,0	2,6	2,6
Kiitosimeon Oy	15,3	1,0	1,0
Kytäjä Golf Oy	3,8	1,2	1,2
Lujapalvelut Oy	6,0	0,7	0,7
Mediverkko Yhtymä Oy	9,1	1,5	1,5
Mervento Oy	17,5	3,6	4,0
Metsä Tissue Oyj	8,4	15,3	15,3

31.12.2010	Osuus osakkeista %	Kirjanpito- arvo milj. €	Käypä arvo milj. €
Realia Holding Oy	18,5	0,3	0,3
Tornator Oy	13,1	10,5	54,6
Vaasa Engineering Oy	9,4	3,1	3,1
Vierumäki Country Club Oy	17,2	0,6	0,6
VVO-yhtymä Oyj	11,6	21,2	43,1
Muut		0,3	0,3
Kotimaiset yhteensä		97,9	171,5
Ulkomaiset			
Alankomaat			
BenCo Insurance Holding B.V.	3,5	0,7	3,7
Australia			
Seven Media Group	4,7	2,8	5,1
Caymansaaret			
Fir Tree Special Opportunities SPC, Ltd	0,0	11,9	11,9
Yhdysvallat			
DBP Holding Corporation	0,0	0,9	1,2
Moelis Holdings Feeder L.P.		9,6	11,1
Scitor Corporation	0,4	1,1	1,4
Slap Shot Holdings Corporation	0,0	1,4	2,5
SunGard Capital Corporation	0,6	7,4	7,4
Muut		0,5	3,3
Ulkomaiset yhteensä		36,2	47,5
Noteeraamattomat osakkeet yhteensä		134,1	219,0

31.12.2010	Kirjanpito- arvo milj. €	Käypä arvo milj. €
Hedge-rahastosijoitukset		
1903 Offshore Debt Fund Ltd	59,2	72,8
AIM Diversified Strategies Fund	12,7	13,3
Artemis Holding EUR Class	0,7	0,8
Attara Ltd	28,1	53,9
Bayview Opportunity Offshore II L.P.	17,3	17,5
Bayview Opportunity Offshore L.P.	83,4	116,6
Black River Commodity Multi-Strategy Fund Ltd	5,8	5,8
Blackstone First Avenue Offshore Fund Ltd	81,3	81,4
Blackstone Global Park Avenue Fund Ltd	77,5	87,0
Blackstone Market Opportunities OffshoreFund SPC	15,6	15,6
Blackstone Select Opportunities Offshore Fund Ltd Class A1	193,0	227,2
Blackstone Strategic Equity Offshore Fund Ltd Class A1	2,2	2,2
Blackstone Value Recovery Offshore Fund Ltd	95,1	126,6
BlueMountain Equity Alternatives Fund, Ltd	53,1	60,9
BlueTrend Fund Limited Class B shares	64,9	97,6
Boussard & Gavaudan Plc BGF	23,1	23,6
Capula Global Relative Value Fund Ltd E	59,8	86,7
Capula Tail Risk Fund Limited EUR Class S	55,0	57,0
Carlson Capital L.P.- Double Black Diamond, Ltd	132,3	181,2
CarVal Global Value Fund B L.P. Class P Distressed	201,4	244,9
Cognis I Fund	1,6	1,6
Credit Distressed Blue Line Offshore Fund, Ltd Class A	35,2	56,5
CS Iris V Fund Limited	48,8	56,7
D.E.Shaw Composite International Fund	3,5	4,4
Dialectic Antithesis Offshore, Ltd	57,5	59,8
Element Capital Fund Ltd	51,3	115,4
Element Titanium Horizon Offshore Feeder Fund Limited	1,7	3,6
Elliot International Ltd	122,3	169,7
Fir Tree International Value Fund II Ltd	18,9	23,7
Fir Tree International Value Fund Ltd	34,3	50,9
Five Mile Capital Partners II LP	20,8	20,8
Five Mile Capital Partners LLC	2,7	2,7
Glenview Capital Partners Ltd Class A Series 12	9,3	9,3
GoldenTree CLO Debt Recovery Fund, Ltd	16,7	31,1
Golden Tree Credit Opportunities D , Ltd	26,4	66,4
Golden Tree Distressed Debt Fund, Ltd	15,2	15,3

31.12.2010	Kirjanpito- arvo milj. €	Käypä arvo milj. €
Golden Tree MultiStrategy, Ltd	7,8	10,8
Golden Tree Offshore Fund II Ltd	31,3	37,1
Golden Tree Offshore Fund Ltd	32,8	37,5
GSO Special Situations Overseas Fund Ltd	10,5	15,3
H/2 Credit Partners Ltd Class B Tranche 1, Class C Series 1	67,8	67,8
H/2 Special Opportunities L.P.	30,0	49,0
H/2 Targeted Return Strategies I Ltd	8,3	14,5
Harbinger Capital Partners Offshore Fund II Ltd	7,0	7,0
Harbinger Capital Partners Special Situations Offshore Fund L.P.	18,7	27,1
Harbinger Class PE, L Holdings Cayman Ltd	5,6	7,9
HBK Offshore Fund II L.P.	147,4	163,0
King Street Capital, Ltd	57,6	79,0
Mortality Fund I	23,1	23,1
Newport Global Opportunities Fund L.P.	24,2	24,2
Oak Hill Credit Alpha Fund Ltd Class A	30,5	39,8
Ospraie Special Opportunities Ltd Class A20	25,5	33,1
OZ Asia Oveaseas Fund Ltd	4,2	4,2
OZ Europe Oveaseas Fund II Ltd	43,6	49,3
OZ Oveaseas Fund Ltd	15,2	21,6
Reservoir Capital Overseas Partners II L.P.	15,1	16,7
Scout Capital Long Term, Ltd	51,7	67,1
Selectinvest ARV MC Ltd Ser. P EA	0,8	0,8
Selectinvest ARV MC Ltd Ser. P Q	3,6	3,6
Seneca Capital International, Ltd Class 2 Ser. E	1,3	1,3
Seneca Capital International SLV Ltd	3,6	3,6
Spinnaker Global Emerging Markets Fund Ltd Class I	3,1	3,2
Spinnaker Global Opportunity Fund Ltd Class I	49,9	57,8
Spinnaker Global Strategic Fund Ltd Class I	49,6	55,1
SRM Global Fund Limited	5,6	5,6
The Canoy Special Opportunities Fund Ltd	75,2	75,2
The Canoy Value Realization Fund Ltd	36,1	42,2
Titan Global Relative Value, Ltd	46,1	46,1
UBS O Connor Multistategy Fund Limited	5,4	5,6
Whippoorwill Distressed Opportunity Fund, Ltd	54,1	65,3
York Investment Limited Class A/1	23,4	33,6
ZAIS Empiricus Fund	52,2	52,2
ZAIS Matrix VI-A Ltd	18,3	24,6
Zais Opportunity Fund Ltd B Series	29,4	34,0
ZAIS SerVertis Fund I Ltd	28,8	31,9
ZAIS Zephyr Offshore Feeder Fund A-2 Ltd	25,0	28,8
Muut	32,7	41,6
Hedge-rahastosijoitukset yhteensä	2 929,9	3 667,8
Kiinteistöpääomarahastot		
Alinda Infrastructure Parallel Fund II L.P.	15,6	15,7
Alinda Infrastructure Parallel Fund I L.P.	42,4	42,9
Apollo European Real Estate Fund II Euro L.P.	11,3	11,3
Apollo European Real Estate Fund III L.P.	21,4	21,4
Arcus European Infrastructure Fund 1 L.P.	31,0	31,0
AXA European Real Estate Opportunity Fund II L.P.	7,7	7,7
Blackstone Real Estate Partners Europe III L.P.	3,9	5,0
Blackstone Real Estate Partners International II L.P.	20,7	20,7
CapMan Hotels RE Ky	6,2	7,5
CapMan Real Estate I Ky	8,5	8,5
CapMan RE II Ky	1,7	1,9
Captiva Capital Partners II S.C.A.	14,9	14,9
Colony Investors VII, L.P.	11,1	11,1
Colony Parallell Investors VIII, L.P.	28,1	28,1
EPI Baltic I Oy	0,7	0,7
EPI Russia II Ky	21,1	24,5
EPI Russia I Ky	26,2	26,2
EQT Infrastructure No. 1 L.P.	10,6	10,6
Fairfield Aerium International SCA Class B	9,5	13,9
ICECAPITAL Housing Fund II Ky	1,5	1,5
ICECAPITAL Housing Fund I Ky	15,5	15,5
ICECAPITAL Saint Petersburg Residential Fund I Ky	13,1	13,1
Macquarie European Infrastructure Fund III L.P.	128,6	140,2
Macquarie European Infrastructure Fund II L.P.	84,7	84,7
MGPA Asia Fund III L.P.	12,9	12,9
Moorfield Real Estate Fund II B L.P.	3,8	3,8

31.12.2010	Kirjanpito- arvo milj. €	Käypä arvo milj. €
NV Property Fund I Ky	98,0	100,3
Sponda Fund II Ky	15,1	16,0
The CIT Real Estate Limited Partnership	2,3	2,3
Muut	4,8	7,3
Kiinteistöpääomarahastot yhteensä	673,0	701,0
Korkorahastot		
H/2 TRS II CDO Holdings LTD Class A - Initial Series	41,1	68,9
Korkorahastot yhteensä	41,1	68,9
Osakerahastot		
Amundi Funds India I class	7,5	14,7
Amundi Latin America Equity I7C Fund	21,0	27,3
Avaron Emerging Europe Small Cap Fund B	11,4	11,4
Babylon Class A initial series	7,7	9,4
Blakeney Investors Fund	23,4	44,2
Capital International Emerging Markets Fund I	100,0	111,5
DB X-trackers DJ Stoxx 600 Banks	161,5	161,5
DB X-trackers DJ Stoxx 600 ETF	715,2	768,0
DB X-trackers DJ Stoxx 600 Technology ETF	11,8	12,2
DB X-Trackers Emerging Market ETF	48,4	63,9
DB X-Trackers MSCI Russia Capped Index ETF	30,1	34,3
East Capital Bering Russia Fund Series Master	8,0	16,7
East Capital Bering Ukraine Fund Series R	4,0	4,0
East Capital Financial Investors AB	19,6	19,6
EFG-Hermes Middle East and Developing Africa Fund Limited	38,8	38,8
Estonia Timberland Fund	8,5	8,8
FF Asian Special Situations Fund A ACC	70,0	72,5
FF Emerging Asia Fund A ACC	30,0	30,4
Fidelity Funds America A Fund	101,0	108,4
FTIF Templeton Asian Growth Fund I EUR Share Class	100,0	122,0
GS US Blend Equity Portfolio fund	80,5	88,5
iShares FTSE BRIC 50 ETF	9,8	13,6
Lazard Emerging Markets Fund	49,6	56,1
Leopard Cambodia Equity Fund	5,7	5,7
Martin Currie China Healthcare Partnership Master Fund LP	9,5	23,0
Nordea Venäjä A kasvu	45,0	57,4
OP Venäjä A kasvu	30,5	40,7
Osiris Degroof Eq US Behavioral Value Fund	28,0	28,0
PXP Vietnam Fund Ltd	1,1	1,1
SEB Russia Fund	30,1	33,5
Source Markets plc DJ Stoxx 600 Insurance ETF	101,0	101,6
Source Markets plc DJ Stoxx 600 Optimised Oil and Gas ETF	6,5	7,4
Source Markets plc DJ Stoxx 600 Optimised Retail Source ETF	67,1	67,1
SPDR S and P 500 ETF TR UNIT SER 1 STANDARD	358,4	388,0
Taalritehdas Lyidian Leijona Osake	15,3	32,6
The Lyxor ETF DJ Stoxx 600 Construction Materials	26,7	29,6
The Lyxor ETF DJ Stoxx 600 Media	6,5	7,4
The Lyxor ETF DJ Stoxx 600 Personal Household Goods	90,3	104,2
The Lyxor ETF DJ Stoxx 600 Travel and Leisure	21,9	23,2
Turquoise Partners Limited Class D	24,0	27,0
Vanguard Emerging Markets Stock Index Fund	201,2	205,7
Vanguard Institutional Index Fund Plus shares	310,7	406,6
Vietnam Enterprise Inv Ltd	0,9	0,9
Muut	0,5	0,5
Osakerahastot yhteensä	3 038,7	3 428,9
Pääomarahastot		
1903 Equity Fund L.P.	3,7	3,7
Abingworth Bioventures III B L.P.	3,8	3,8
Access Capital Fund L.P. II	16,2	25,7
AC Cleantech Growth Fund I Ky	11,4	11,4
Alpha Private Equity Fund 4 - Elara CI L.P.	2,7	2,7
Alpha Private Equity Fund 5 - JABBAH CI L.P.	21,0	29,1
Altor Fund III No. 1 L.P.	7,6	12,9
Altor Fund II No. 1 L.P.	18,5	23,0
Amanda III Eastern Private Equity L.P.	3,1	3,6
Apollo Investment Fund VII Euro Holdings, L.P.	28,6	37,8

31.12.2010	Kirjanpito- arvo milj. €	Käypä arvo milj. €
Armada Mezzanine Fund III Ky	3,2	3,2
Auda Asia II L.P.	4,9	5,0
Auda Secondary II Feeder Fund L.P.	6,6	6,6
Behrman Capital III L.P.	18,2	19,1
Behrman Capital IV L.P.	12,6	12,6
Blackstone Capital Partners IV L.P.	20,5	27,2
Blackstone Capital Partners V L.P.	62,7	62,7
Blackstone Health Comm Partners A L.P.	1,8	2,4
Blackstone Mezzanine Partners II L.P.	14,2	14,2
Blackstone V Co-Investors L.P.	11,0	11,9
BlueRun Ventures, L.P.	11,7	11,9
CapMan Buyout IX Fund A L.P.	20,1	20,1
CapMan Buyout VIII Fund A L.P.	19,0	19,0
CapMan Equity VII B L.P.	3,1	4,2
CapMan Life Science IV Fund L.P.	7,2	7,2
CapMan Public Market Fund FCP-SIF	9,4	14,7
CapMan Russia Fund L.P.	2,5	2,5
CapMan Technology Fund 2007 L.P.	4,5	4,5
CapVest Equity Partners II L.P.	10,4	11,8
Cognetas Fund II B L.P.	10,1	10,1
Crown Co-Investor L.P.	19,5	43,8
CVC European Equity Partners IV L.P.	12,2	13,0
CV Drie Partners II L.P.	21,4	25,1
Dutch Cable L.P.	14,6	23,4
EQT III ISS L.P.	10,0	13,6
EQT III UK No. 1 L.P.	8,4	8,4
EQT IV No. 1 L.P.	35,9	35,9
EQT V No 1 L.P.	40,4	49,2
Eqvitec Technology Fund III K/S	3,2	3,2
Green Equity Investors IV L.P.	11,7	12,4
Green Equity Investors V L.P.	17,8	20,5
Hamilton Lane Co-Investment Fund II L.P.	24,2	25,6
Hamilton Lane Co-Investment Fund L.P.	52,4	52,4
Helmet SME Ventures II G Ky	1,0	1,0
Industri Kapital 1997 Limited Partnership I,IV	6,7	6,7
Industri Kapital 2000 Limited Partnership I, II, IV	9,6	9,6
Industri Kapital 2004 Limited Partnership I	14,8	14,8
Industri Kapital 2007 Limited Partnership III	32,4	33,4
Inveni Secondaries Fund II Follow-On Ky	0,8	0,8
Inveni Secondaries Fund II Ky	0,8	0,8
Kelso Investment Associates VIII, L.P.	23,2	23,2
Kelso Investment Associates VII, L.P.	23,5	29,2
MB Equity Fund III Ky	7,4	9,4
MB Equity Fund IV Ky	6,5	6,5
MBK Partners Fund II, L.P.	40,4	43,0
MBK Partners, L.P.	25,2	41,4
MCP Co Invest L.P.	12,3	13,8
Mezzanine Management Fund IV A L.P.	21,6	28,1
MML Capital Partners Fund V L.P.	1,9	1,9
Moelis Capital Partners Opportunity Fund I L.P.	28,7	29,1
MX International S.á r.l.	20,0	24,0
Nokia Venture Partners II L.P.	3,6	3,6
Nordic Mezzanine Fund III Limited Partnership	3,0	3,0
Nordic Mezzanine Fund II Limited Partnership	1,7	3,1
Onex Partners III L.P.	21,8	21,8
Onex Partners II L.P.	30,3	40,1
Permira Europe III L.P.2	15,6	15,6
Permira Europe II L.P. 2	2,0	2,0
Permira Europe IV L.P.2	29,9	29,9
Platinum Equity Capital Partners II, L.P.	37,3	45,2
Power Fund II Ky	3,4	3,4
Power Fund I Ky	2,4	7,8
Profta Fund III Ky	5,2	5,2
QCP II Equity Investors GET L.P.	6,6	6,6
Quadriga Capital Private Equity Fund III L.P.	19,4	19,4
Renaissance Private Equity Fund I L.P.	8,5	9,5
Saw Mill Capital Partners, L.P.	7,5	7,5
Selected Mezzanine Funds I Ky	4,0	4,0
Selected Private Equity Funds I Ky	2,8	2,8
Sponsor Fund III Ky	4,7	4,7
Sponsor Fund II Ky	2,5	5,9
TCW Crescent Mezzanine Partners IV B L.P.	24,6	24,6

31.12.2010	Kirjanpito- arvo milj. €	Käypä arvo milj. €
TCW Crescent Mezzanine Partners V L.P.	29,5	33,3
The Fourth Cinven Fund L.P.	34,1	35,7
Warburg Pincus Private Equity IX, L.P.	58,6	77,8
Warburg Pincus Private Equity VIII, L.P.	24,0	54,3
Warburg Pincus Private Equity X, L.P.	71,7	75,2
VSS-Cambium Holdings, LLC	2,5	2,5
VSS Communications Parallel Partners IV, L.P.	22,8	22,8
Muut	2,5	15,4
Pääomarahastot yhteensä	1 401,2	1 650,6
Rahastot yhteensä	8 083,9	9 517,3
Emoyhtiö yhteensä	13 852,1	17 264,4
Konsernin osakeomistus poikkeaa emoyhtiöstä seuraavasti:		
Keskinäisen Vakuutusyhtiön Kalevan takuupääoma	3,3	3,3
Martinparkki Oy	2,4	2,4
Poha-Pysäköinti Oy	1,4	1,4
Ruohoparkki Oy	3,3	3,3
Vaasan Toripysäköinti Oy	2,3	2,3
Muut	2,4	2,8
Konserni yhteensä	13 867,2	17 279,9

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset, emoyhtiö

31.12.2010, milj. €	Muut pitkävaikutteiset menot	Kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	25,2	8,6	0,8	34,7
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	-0,2	-0,8		-1,0
Lisäykset	14,6	0,4	0,0	15,0
Vähennykset		-0,2		-0,2
Hankintameno 31.12.	39,6	8,0	0,8	48,5
Kertyneet poistot 1.1.	-1,4	-2,7		-4,2
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	0,2	0,8		1,0
Tilikauden poistot	-1,3	-1,1		-2,3
Kertyneet poistot 31.12.	-2,5	-3,1		-5,6
Kirjanpitoarvo 31.12.	37,1	5,0	0,8	43,0

Konsernin luvut ovat samat kuin emoyhtiöllä.

Muiden lainasaamisten erittely vakuuden mukaan

31.12., milj. €	Emoyhtiö 2010	Emoyhtiö 2009	Konserni 2010	Konserni 2009
Pankkitakaus	1 485,2	1 328,5	1 485,2	1 328,5
Takausvakuutus	543,6	620,9	543,6	620,9
Muu vakuus	863,6	890,8	863,6	890,8
Jäljellä oleva hankintameno yhteensä	2 892,5	2 840,2	2 892,5	2 840,2

Eläkelainasaamisten yhteismäärä tase-erittäin

31.12., milj. €	Emoyhtiö 2010	Emoyhtiö 2009	Konserni 2010	Konserni 2009
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	0,1	0,2	0,1	0,2
Kiinnelainasaamiset	641,7	449,3	641,7	449,3
Muut lainasaamiset	2 008,2	1 848,5	2 008,2	1 848,5
Jäljellä oleva hankintameno yhteensä	2 649,9	2 297,9	2 649,9	2 297,9

Saamiset saman konsernin yrityksiltä

31.12., milj. €	Emoyhtiö 2010	Emoyhtiö 2009	Konserni 2010	Konserni 2009
Muut saamiset	0,3	0,1		0,1

Lähipiirilainat

31.12., milj. €	Emoyhtiö 2010	Emoyhtiö 2009	Konserni 2010	Konserni 2009
Konserniin kuuluville yhtiöille myönnettyt lainat	829,1	745,7		

Laina-aika on pääsääntöisesti enintään 15 vuotta.

Lainojen korko on sidottu pääsääntöisesti kiinteään korkoon tai perustekorkoon.

Johdannaiset

31.12., milj. €	Emoyhtiö 2010	Emoyhtiö 2009	Konserni 2010	Konserni 2009
Muut saamiset				
Ennakkomaksut optiosopimuksista	16,9	1,7	16,9	1,7
Siirtosaamiset				
Korkosaamiset johdannaisista	1,5	1,2	1,5	1,2
Muut velat				
Ennakkomaksut optiosopimuksista	1,6	0,2	1,6	0,2
Johdannaisten arvonmuutokset	29,7		29,7	
Siirtovelat				
Korkovelat johdannaisista	2,6	0,3	2,6	0,3

Velat saman konsernin yrityksille

31.12., milj. €	Emoyhtiö 2010	Emoyhtiö 2009	Konserni 2010	Konserni 2009
Muut velat	1,4	1,1		1,1

Vakuutustekninen vastuuvélka

31.12., milj. €	Emoyhtiö 2010	Emoyhtiö 2009	Konserni 2010	Konserni 2009
Vakuutusmaksuvastuu				
Vastaiset eläkkeet	14 622,3	14 922,2	14 622,3	14 922,2
Osittamaton lisävakuutusvastuu	2 309,4	2 611,5	2 309,0	2 611,5
Ositettu lisävakuutusvastuu	89,0	61,2	89,0	61,2
Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu	262,8	-211,2	262,8	-211,2
Vakuutusmaksuvastuu yhteensä	17 283,5	17 383,7	17 283,5	17 383,7
Korvausvastuu				
Alkaneet eläkkeet	10 647,0	9 389,4	10 647,0	9 389,4
Tasoituserä	1 158,3	1 016,2	1 158,3	1 016,2
Korvausvastuu yhteensä	11 805,3	10 405,6	11 805,3	10 405,6
Vakuutustekninen vastuuvélka yhteensä	29 088,8	27 789,3	29 088,8	27 789,3

Toimintapääoma, emoyhtiö

31.12., milj. €	2010	2009
Oma pääoma	89,4	85,9
Jaettavaksi esitetty takuupääoman korko	-0,6	-0,5
Omaisuuksien käyppien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen välinen arvostusero	4 481,3	2 337,5
Osittamaton lisävakuutusvastuu	2 309,4	2 611,5
Aineettomat hyödykkeet	-37,1	-23,7
Tasausvastuusta toimintapääomaan rinnastettava osa	1 070,5	1 006,4
	7 912,9	6 017,1
Työeläkevakuutusyhtiölain 17 §:n toimintapääoman vähimmäismäärä ¹⁾	513,8	483,1
Runasvahinkoisten vuosien varalle vakuutustekniseen vastuuelkaan sisältyvä tasoitusmäärä	1 158,3	1 016,2
Työeläkevakuutusyhtiölain 16 §:n mukainen toimintapääoma esitettynä siten, että siihen ei sisälly tasausvastuusta toimintapääomaan rinnastettavaa osaa	6 842,4	5 010,7
Työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärä esitettynä ilman lain 853/2008 mukaisia väliaikaisia huojennuksia vuosille 2008-2010	2 381,8	1 514,7

¹⁾ Laskettuna lain 853/2008 6 §:n mukaisesti

Vakuudet ja vastuusitoumukset, emoyhtiö

31.12., milj. €	2010	2009
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Johdannaiskaupan vakuudet	108,7	206,8

Johdannaissopimusten selvittämisen edellyttämiä annettuja käteisvakuuksia 111,8 miljoonaa euroa sisältyy taseen rahat- ja pankkisaamiset erään ja saatuja käteisvakuuksia 33,8 miljoonaa euroa taseen muut velat erään.

Oma pääoma

31.12., milj. €	Emoyhtiö 2010	Konserni 2010
Takuupääoma	11,9	11,9
Muut rahastot 1.1.	70,4	70,4
Siirto vuoden 2009 voitosta	2,6	2,6
Muut rahastot 31.12.	73,0	73,0
Edellisten tilikausien voitto/tappio	3,6	-67,6
Siirto varmuusrahastoon	-2,6	-2,6
Jaettu takuupääoman korkona	-0,5	-0,5
Siirto hallituksen käyttövaroihin	0,0	0,0
Yliopistojen työkykyä ylläpitäviin hankkeisiin	-0,2	-0,2
	0,2	-70,9
Tilikauden voitto	4,3	9,1
Oma pääoma yhteensä	89,4	23,1

Oman pääoman jakautuminen ehdotetun voitonjaon jälkeen

31.12., milj. €	Emoyhtiö 2010
Takuuosuuden omistajien osuus	
Takuupääoma	11,9
Ehdotettu voitonjako takuupääoman omistajille	0,6
Vakuutusosantajien osuus	76,9
Yhteensä	89,4

Voitonjakokelpoiset varat

31.12., milj. €	Emoyhtiö 2010
Tilikauden voitto	4,3
Muu oma pääoma	
Muut rahastot	73,0
Edellisten tilikausien voitto	0,2
Voitonjakokelpoiset varat yhteensä	77,5

Takuupääoma

31.12.2010, milj. €	Lukumäärä	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo
Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö	14	2,4	2,4
Sampo Oyj	57	9,6	9,6

Vakuudet ja vastuusitoumukset, emoyhtiö

31.12., milj. €		2010	2009
Taseeseen sisällyttömät vastuusitoumukset ja vastuut			
Johdannaissopimukset			
Korkojohdannaiset			
Optiosopimukset			
Ostetut	kohde-etuuden nimellisarvo	15,0	15,0
	sopimusten käypä arvo	0,0	0,0
Koronvaihtosopimukset			
	kohde-etuuden nimellisarvo	735,8	819,2
	sopimusten käypä arvo	-8,1	-12,7
Valuuttajohdannaiset			
Termiinisopimukset			
	kohde-etuuden arvo	1 576,5	963,4
	sopimusten käypä arvo	20,1	-27,5
Optiosopimukset			
Ostetut	kohde-etuuden arvo	1 721,3	20,7
	sopimusten käypä arvo	-16,1	-0,1
Asetetut	kohde-etuuden arvo	149,7	39,0
	sopimusten käypä arvo	0,8	0,0
Valuutanvaihtosopimukset			
	kohde-etuuden arvo	7 130,3	5 639,0
	sopimusten käypä arvo	-67,0	-170,1
Osakejohdannaiset			
Termiini- ja futuurisopimukset			
	kohde-etuuden arvo	0,2	749,0
	sopimusten käypä arvo	0,9	-3,9
Optiosopimukset			
Ostetut	kohde-etuuden arvo	10,2	60,4
	sopimusten käypä arvo	-0,4	-0,4
Asetetut	kohde-etuuden arvo		5,1
	sopimusten käypä arvo		0,0
Muut johdannaiset			
Termiini- ja futuurisopimukset			
	kohde-etuuden arvo	1 019,0	593,1
	sopimusten käypä arvo	15,1	3,8
Yhteensä	kohde-etuuden arvo	12 357,9	8 903,8
	sopimusten käypä arvo	-54,6	-210,8

Noteerattujen johdannaisten käyvät arvot on laskettu käyttäen pörssissä noteerattua hintaa.

Muiden johdannaisten käyvät arvot perustuvat vastaavanlaisten noteerattujen sopimusten markkinahintoihin tai ulkopuolisten tahojen antamiin arvioihin käyvistä arvoista.

Valuuttatermiinit ja valuutanvaihtosopimukset ovat suojaavia, muut ei-suojaavia.

Vakuudet ja vastuusitoumukset, emoyhtiö

31.12., milj. €	2010	2009
Sijoitussitoumukset		
Pääomarahastot	1 200,0	1 293,4
Muut rahastot	485,9	744,9
Muut sijoitussitoumukset		13,6
Eläkevastuut		
Yhtiön vastuulla olevat eläkesitoumukset	1,2	1,2
Leasing- ja vuokravastuut		
Seuraavana vuonna erääntyvät	0,8	0,6
Myöhemminä vuosina erääntyvät	0,8	0,9
Muut vastuusitoumukset		
Kiinteistösjoitusten arvonnäkövähennysten tarkistusvastuu	131,4	126,2
Arvopaperilainaus		
Osakkeet		
Määrä		2 121 723
Jäljellä oleva hankintameno		9,4
Käypä arvo		9,9
Joukkovelkakirjalainat		
Nimellisarvo	1 376,3	959,4
Jäljellä oleva hankintameno	1 542,5	995,4
Käypä arvo	1 557,5	1 006,7

Lainaksi annetut arvopaperit sisältyvät taseeseen. Lainaustoiminnan vastapuolena on säilytyspankki, Northern Trust Co. London, jolle lainaksiottajat asettavat vakuudet. Lainojen vakuutena on vastapuolelle pantattuja arvopapereita. Arvopaperilainat ovat milloin tahansa keskeytettävissä.

Varman tase ja tuloslaskelma käyvin arvoin

Työeläkevakuutusyhtiön tilinpäätöstä säätelevät laki työeläkevakuutusyhtiöistä, vakuutusyhtiölaki, kirjanpitolaki, osakeyhtiölaki, sosiaali- ja terveysministeriön asetus vakuutusyhtiön tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä, eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemista ja vastuuelan kattamista koskeva laki sekä sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamat laskuperusteet ja Finanssivalvonnan määräykset. IFRS-standardit eivät koske työeläkevakuutusyhtiötä.

Työeläkejärjestelmä on osittain rahoittoa järjestelmä. Tämä tarkoittaa muun muassa, että työeläkevakuutusyhtiön taseessa näkyvä vastuuelva on määrältään noin neljännes tilinpäätöshetkeen mennessä karttuneiden eläkkeiden pääoma-arvosta. Lisäksi lakisääteisessä eläkevakuutuksessa on yhteistakuujärjestelmä, jonka mukaan eläkelaitoksen joutuessa maksukyvyttömäksi työeläkejärjestelmä vastaa yhteisesti siitä, että vakuutettujen etuudet tulevat turvatuiksi.

Työeläkevakuutusyhtiön kirjanpitoarvoihin perustuva tuloslaskelma ja tase eivät kerro yhtiön taloudellista tulosta eivätkä taloudellista tilaa. Emoyhtiön tuloslaskelman nettotulos 4 (3) miljoonaa euroa määräytyy sosiaali- ja terveysministeriön etukäteen vahvistamien laskuperusteiden mukaisesti. Liitetiedot auttavat käsityksen muodostamisessa emoyhtiön taloudellisesta tilanteesta. Liitetiedoissa esitettävät tunnusluvut lasketaan emoyhtiön tilinpäätöksen perusteella toisin kuin listayrityksissä, joissa tunnuslukujen perustana on konsernitilinpäätös.

Vastuuelvaan sisältyvät myös vakavaraisuutta kasvattava tulospuskurina oleva merkittävä osittamaton lisävakuutus-

vastuu, asiakashyvityksiin varattu ositettu lisävakuutusvastuu, työeläkeyhtiöiden osakkeiden arvon heilahteluja puskuroiva osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu sekä vakuutusyhtiölain mukainen tasoitusmäärä runsasvahinkoisten vuosien varalta. Vakavaraisuutta mittaavan toimintapääoman pääkomponentit ovat oma pääoma, osittamaton lisävakuutusvastuu, ja sijoitusten arvotuserot. Lisäksi määräaikaislainsäädännön mukaan osa tasausvastuusta rinnastetaan toimintapääomaan.

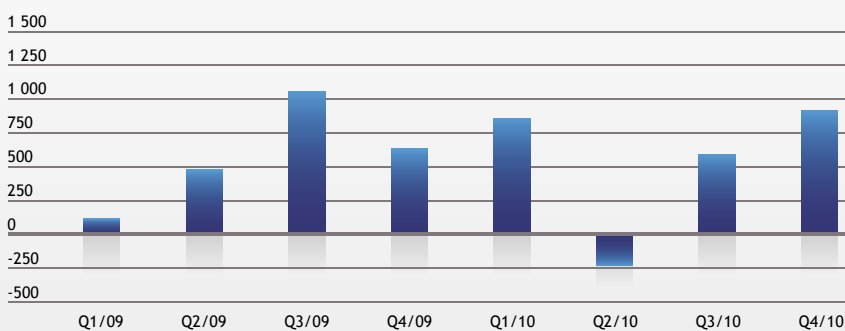
Yhtiön toiminnan liikekulut on jaettu tuloslaskelmassa ja tunnusluvuissa useille riveille. Käypien arvojen vaikutus yhtiön sijoituksiin ja niiden tuloksiin esitetään liitetiedoissa. Työeläkeyhtiön ei tarvitse laskea piilevää verovelkaa ainakaan niin kauan kun sosiaali- ja terveysministeriön nettotuloksen vahvistava laskuperuste on voimassa. Laskuperusteesta johtuen työeläkeyhtiö ei voi hyödyntää täysimääräisesti verotuksessa osinkotuottojen verotonta osuutta tai aikaisemmin osinkoihin liittyneitä veronhyvityksiä.

Työeläkeyhtiössä konsernitilinpäätöksen merkitys on lähinnä tekninen.

Liitetiedoissa verrataan sijoitustuottoja käyvin arvoin vastuuelalle hyvitetävään korkoon, liikekuluja (ilman korvausmenoon ja sijoitustoiminnan kuluihin siirrettyjä kuluja) vakuutusmaksuihin sisältyvään hoitokustannustuloon ja omalla vastuulla olevaa korvausmenoa (Varmassa noin neljännes kokonaisuudesta) vastaavaan vakuutusmaksutuloon. Yhtiön kokonaistulokseksi kutsuttu, edellä mainitulla tavalla laskettu sijoitustoiminnan tulos, hoitokustannustulos ja vakuutusliikkeen tulos yhteenlaskettuna vastaavat suunnilleen tuloslaskelman tulosta käyvin arvoin.

Tilinpäätösinformaation läpinäkyvyyden parantamiseksi esitetään seuraavassa Varman emoyhtiön tase ja tuloslaskelma käyvin arvoin samalla olennaisia eriä selventävästi ryhmitellen. Varman kokonaistulos oli vuonna 2010 2 054 (2 185) miljoonaa euroa ja taseen loppusumma 34 252 (30 650) miljoonaa euroa.

Kokonaistulos vuosineljänneksittäin (milj. €)

Tase käyvin arvoin, emoyhtiö

31.12., milj. €	2010	2009	2008
Vastaavaa			
Sijoitukset	33 190	29 928	24 585
Saamiset	1 019	692	1 186
Kalusto	43	31	19
	34 252	30 650	25 791
Vastattavaa			
Oma pääoma	89	85	82
Arvostuserot	4 444	2 314	1 251
Toimintapääomaan rinnastettava tasausvastuu	1 070	1 006	909
Osittamaton lisävakuutusvastuu	2 309	2 612	1 454
Toimintapääomaa yhteensä	7 913	6 017	3 698
Ositettu lisävakuutusvastuu (hyvityksiin)	89	61	38
Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu	263	-211	-890
Tasoituspääoma	1 158	1 016	1 008
Toimintapääomaan rinnastettava tasausvastuu	-1 070	-1 006	-909
Varsinainen vastuuvelka	25 269	24 312	22 596
Yhteensä	25 620	24 110	21 804
Muut velat	630	462	252
	34 252	30 650	25 791

Tuloslaskelma käyvin arvoin, emoyhtiö

1.1.-31.12., milj. €	2010	2009	2008
Vakuutusmaksutulo	3 735	3 400	3 431
Maksetut korvaukset	-3 653	-3 266	-2 998
Vastuuvelan muutos	-1 190	-1 376	-96
Sijoitustoiminnan nettotulos	3 299	3 555	-4 421
Kokonaisliikekulut	-132	-127	-118
Verot	-5	-1	-6
Kokonaistulos *	2 054	2 185	-4 207

*) Tulos käyvin arvoin ennen lisävakuutusvastuiden ja tasoituspääoman muutosta.

Sijoitukset riskin mukaan ryhmiteltynä

31.12., milj. €	Markkina-arvo		Riski-		Riski-		Tuotto%		Volati- liteetti	Modifioitu duraatio
	Perus- jakauma 31.12.2010	%	jakauma 31.12.2010	%	jakauma 31.12.2009	%	31.12.2010	31.12.2009		
Korkosijoitukset	11 483,7	34,6	10 482,0	31,6	13 246,3	44,3	4,6	8,6		
Lainasaamiset	3 754,8	11,3	3 754,8	11,3	3 537,2	11,8	1,5	3,4		
OECD/ETA-julkisyhteisöjen joukkovelkakirjalainat	3 671,6	11,1	3 500,3	10,5	5 070,4	16,9	3,4	4,8	3,4 *	3,5 **
Muiden yhteisöjen joukkovelkakirjalainat	2 974,1	9,0	3 145,4	9,5	4 019,0	13,4	9,6	21,6		
Muut rahoitusmarkkina- välineet ja talletukset	1 083,1	3,3	81,4	0,2	619,7	2,1	2,1	4,7		
Osakesijoitukset	13 307,7	40,1	13 305,4	40,1	8 225,4	27,5	19,8	33,3		
Noteeratut osakkeet	10 891,4	32,8	10 889,2	32,8	6 796,1	22,7	18,9	46,4	19,1	
Pääomasijoitukset	1 806,4	5,4	1 806,4	5,4	970,7	3,2	23,9	2,3		
Noteeraamattomat osakkeet	609,8	1,8	609,8	1,8	458,6	1,5	24,5	4,5		
Kiinteistösijoitukset	4 321,0	13,0	4 321,0	13,0	4 518,5	15,1	3,5	2,7		
Suorat kiinteistösijoitukset	3 945,2	11,9	3 945,2	11,9	3 924,4	13,1	3,3	5,3		
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	375,7	1,1	375,7	1,1	594,1	2,0	4,8	-12,5		
Muut sijoitukset	4 077,5	12,3	5 081,4	15,3	3 938,4	13,2	18,0	25,3		
Hedge-rahastosijoitukset	3 705,7	11,2	3 705,7	11,2	3 363,0	11,2	17,1	25,1	4,2	
Hyödykesijoitukset	15,0	0,0	1 018,9	3,1	575,4	1,9		28,6		
Muut sijoitukset	356,9	1,1	356,9	1,1						
	33 189,8	100,0	33 189,8	100,0	29 928,5	100,0	11,0	14,1	4,0	

Sijoitusten luokittelu perustuu TELAn tuotonlaskentatyöryhmän suositukseen

*) Volatiliteetti on laskettu kaikista (ei pelkästään julkisyhteisöjen) joukkovelkakirjalainoista

***) Kaikkien joukkovelkakirjalainojen modifioitu duraatio

Sijoitukset käyvin arvoin säännösten vs riskin mukaan ryhmiteltynä 31.12.2010

Sijoitukset säännösten mukaan ryhmiteltynä	milj. €	Muutos	Sijoitukset riskin mukaan ryhmiteltynä *)	milj. €
Lainat	3 679		3 679	
Rahoitusmarkkinavälineet	8 107		8 107	
		Muut joukkovelkakirjalainat	-371	
		Korkorahastot	69	Korkosijoitukset
				11 484
Osakkeet	17 458		17 458	
		Hedge-rahastosijoitukset	-3 706	
		Kiinteistösijoitusrahastot	-376	
		Korkorahastot	-69	Osakesijoitukset
				13 307
Kiinteistöt	3 945		3 945	
		Kiinteistösijoitusrahastot	376	Kiinteistösijoitukset
				4 321
Muut sijoitukset	1		1	
		Hedge-rahastosijoitukset	3 706	
		Muut joukkovelkakirjalainat	371	Muut sijoitukset
				4 078
Yhteensä	33 190			33 190

*) Luokiteltu TELAn tuotonlaskentatyöryhmän suosituksen mukaisesti

Riskienhallinta

Riskienhallinta osana sisäistä valvontaa

Sisäinen valvonta on prosessi, jonka avulla pyritään osaltaan varmistamaan 1) asetettujen päämäärien ja tavoitteiden saavuttaminen, 2) voimavarojen taloudellinen ja tehokas käyttö, 3) toimintaan liittyvien riskien riittävä hallinta, 4) taloudellisen ja muun johtamisinformaation luotettavuus ja oikeellisuus, 5) lakien ja määräysten noudattaminen sekä 6) hallintoelinten päätösten, sisäisten suunnitelmien, sääntöjen ja menettelytapojen noudattaminen. Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja sillä tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien ja siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, rajoittamista ja valvontaa. Sisäisellä valvonnalla yhtiön johto pyrkii varmistamaan tehokkaan, taloudellisen ja luotettavan toiminnan.

Varmaa johdetaan ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. Yhtiöllä on keskeisten toimintojen osalta kirjallisesti määriteltyjä toimintatapoja sekä määrällisiä ja laadullisia tavoitteita. Hallituksella on kirjallinen työjärjestys, jossa on määritelty hallituksen keskeiset tehtävät ja toimintaperiaatteet. Varman riskienhallinta järjestetään ottaen huomioon hallituksen päätökset sisäisen valvonnan sisällöstä ja organisoinnista, sisäisen valvonnan osa-alueiden ja periaatteiden toteuttamisesta sekä yhteisistä suuntaviivoista konsernin sisäiselle valvonnalle.

Osana yhtiön sisäistä valvontaa hallitus käsittelee mm. yhtiön riskejä, taloudellista raportointia, strategiaa, organisaation kehittämiseen ja johtamiseen liittyviä peruslinjauksia, budjetteja, sijoitustoimintaa, eläkevakuutustoimintaa, toimintasuunnitelmia sekä projekteja. Varma laatii vuosittain selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

Riskienhallinnan organisointi, vastuut, valvonta ja raportointi

Hallitus hyväksyy vuosittain koko toiminnan kattavan riskienhallintasuunnitelman ja arvioi, onko sisäinen valvonta asianmukaisesti järjestetty yhtiössä. Hallituksen tarkastusvaliokunta valvoo

taloudellista ja muuta raportointia sekä sisäisen valvonnan tilaa muun muassa seuraamalla sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen työn etenemistä sekä käymällä läpi erilaisia valvontaraportteja. Toimintajohtaja valvoo yhtiön riskejä hallituksen vahvistamien riskienhallinta-, sijoitus- ja valmiussuunnitelman periaatteita noudattaen.

Johtoryhmä seuraa yhtiön sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa sekä ylläpitää ja kehittää riskienhallinnan sekä valmiussuunnittelun periaatteita.

Hallituksen tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle esitetään riskikatsaus vähintään puolivuositain. Yhtiön tilintarkastaja sekä sisäisen tarkastuksen johtaja osallistuvat näihin kokouksiin.

Esimiehet vastaavat sisäisen valvonnan, riskienhallinnan, oikeudellisen compliance-toiminnan ja hyvän hallinnon järjestämisestä vastuualueellaan, jolloin sisäinen valvonta on osa normaalia toimintaa. Jokaisen toiminnon vastuulla on riskinoton rajojen ja käytettävien mittareiden määrittäminen. Jokainen toiminto vastaa toimintasuunnitelmien ja budjettien toteuttamisesta, toiminnan tehokkuudesta, ulkoistettujen toimintojen valvonnasta ja häiriötilanteisiin varautumisesta. Tietohallinto toimii asiantuntijana liiketoimintojen vastuulla olevien järjestelmien kehittämisessä, ylläpidossa, projektihallinnassa, infrastruktuurissa sekä riskienhallinnassa.

Sijoituspäätöksiä valmisteleva ja toteuttava toiminto (sijoitustoiminto) sekä valvova ja raportoiva toiminto (taloushallinto ja aktuaaritoimi) on eriytetty toisistaan. Sijoitustoiminnan päätösvaltuudet ja sijoitusten erilaiset enimmäisarajat esitetään erillisinä riskirajoina sijoitussuunnitelmassa. Sijoitustoiminnasta riippumattoman riskienhallinnan vastuulla on hallituksen asettamien rajojen mukainen limiittityyppinen sijoitusriskien valvonta mukaan lukien rahoitus- ja riskiteoreettinen sijoitusriskien arviointi sekä tulosraportointi.

Yhtiön kokonaistulos, sijoitustoiminnan eriteltyt tulokset, vakavaraisuus ja kate lasketaan taloushallinnossa pääsääntöisesti päivittäin. Taloushallinto raportoii

hallitukselle kuukausittain taseen ja tuloslaskelman käyvin arvoihin, sijoituslokaation, sijoitusten tuotot, johdannais- ja valuuttaposition, riskikeskittymät, vakavaraisuusarvosuorituksen, stressitestit, riskirajojen seurannasta sekä päätösvaltuuksien käytöstä. Taloushallinnossa laaditaan kuukausittainen seurantaraportti hallituksen vahvistamien katetta ja vakavaraisuutta koskevien sijoitusten luokitteluperusteiden noudattamisesta, selvitys oikeudellisesta muodosta poikkeavista luokitteluista ja näiden vaikutuksesta vakavaraisuusrajaan sekä raportointi johdannaisopimusten käytön seurannasta hallituksen vahvistamien periaatteiden mukaisesti.

Aktuaaritoimen sijoitusriskienhallintapäällikkö laskee maksimiriskitason hallituksen vahvistamien periaattein sekä seuraa sijoitussuunnitelmassa määriteltyjä turvaavuustavoitteita, likviditeettitavoitteita sekä valuuttaliikkeen järjestämisen periaatteita. Hän antaa myös lausunnon vakavaraisuusrajalaskennan oikeudellisesta muodosta poikkeavasta sijoituksen luokitteluesityksestä. Kuukausittaisessa raportissa seurataan sijoitusriskejä ja niiden mahdollisen realisoidumisen vaikutuksia Varman riskinkantokykyyn. Kuukausittain raportoidaan mm. maksimiriskitason kehitys, Value-at-Risk suuret omaisuusluokittain ja niiden riskikontribuutiot kokonaisriskiin sekä likviditeetin riittävyys. Tarkemmalla tasolla Value-at-Risk lukuja raportoidaan mm. osakeriski esitetään toimialatasolla, korkoriski duraa-tioluokittain, luottoriskiä tarkastellaan korkoriskistä erikseen, muita sijoituksia tarkastellaan sijoituslajeittain ja valuuttariskiä tarkastellaan erikseen. Lisäksi riskiraportissa raportoidaan sen hetkiset markkinariskitasot, mm. markkinoiden merkittävimpien volatiliiteetti-indeksien tasot ja omaisuuslajien välisten korrelaatioiden kehitys. Aktuaaritoimi tekee selvityksiä myös hallitukselle Varman riskitasosta suhteessa työeläkejärjestelmän riskitasoon.

Sijoitustoiminnon oma riskienhallintatoiminto seuraa ja raportoii päivittäin sijoitussalkun position kehitystä

suhteessa sijoitussuunnitelmassa määriteltyihin riskirajoihin sekä perusallokaatioon. Päätösvaltuuksien ja allokaation noudattamista sekä sijoitustoimeksiantoja seurataan sijoitustoiminnossa päivittäin. Sijoituskannan hoidon ja sijoitusten operatiivisen riskienhallinnan järjestäminen on sijoitusjohdon vastuulla.

Taloushallinnossa koordinoidaan osastojen operatiivisten riskien tunnistamista ja hallintakeinoja. Taloushallinto laatii yhteenvedon osastoilla laadittavista riskikartoituksista.

Compliance officer raportoi Varman sisäpiiriohjeen noudattamisesta hallitukselle. Väärinkäytösriskien hallitsemiseksi korostetaan eettisten toimintaperiaatteiden jatkuvaa huomioimista ja väärinkäytösriskeiltä suojautumiseksi on käytössä erilaisia kontrolleja. Vastuu väärinkäytösriskien hallinnasta on kullakin osastolla. Varmalla on erillinen ohjeistus rahanpesun ja terrorismin estämistä varten.

Varma noudattaa soveltuvin osin Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia.

Tavoitteet ja riskienhallinnan yleiset periaatteet

Riskienhallinnan tavoitteena on eläkkeensaajien ja vakuutuksenottajien oikeuksien turvaaminen. Yhtiön toimintaan liittyviä riskejä tunnistetaan, arvioidaan, rajoitetaan ja valvotaan pitkäjänteisellä tavalla. Riskienhallinnalla varmistetaan, etteivät riskit toteutessaan aiheuta olennaisia taloudellisia tappioita, vaaranna yhtiön asiakas- tai muuta palvelutoimintaa, toiminnan jatkuvuutta, yhtiön toiminnallisten tavoitteiden saavuttamista tai yhtiöön kohdistuvaa luottamusta. Yhtiössä ja sen yhteistyötahojen kanssa sovelletaan tehokkaita ja toimintavarmoja prosesseja.

Riskien hallitsemiseksi korostetaan mm. päätösten huolellista valmistelua, asiantuntijoiden käyttöä, riskien vakuuttamista, toimenkuvia ja hyväksymisrutiineja, toimintojen ja tehtävien hajauttamista, fyysisiä kontrolleja, tietoteknisiä suojaus- ja kontrolleja, henkilöstön kouluttamista, suunnitteluprosessia, erilaisten varajärjestelyjen olemassaoloa,

tarpeellisen tiedon jakamista sekä luottamuksellisen tiedon rajoittamista vain sitä tarvitsevien käyttöön. Tehtävien, päätösvallan ja vastuun jaolla kukaan ei yksin saa hoitaa toimenpidettä läpi käsittelyketjun, jolloin vaaralliset työyhdistelmät on eriytetty. Tapahtumiin kohdistetaan riippumattomia valvonta- ja hyväksymismekanismeja. Henkilökunta ei saa osallistua itseään ja lähipiiriään koskevan asian valmisteluun tai päätöksentekoon.

Ulkoistamisen ehdoista sovittaessa otetaan huomioon Varman vastuu ulkoistetuista toiminnoista kuten esim. säännösten noudattaminen, liiketoiminnan jatkuvuus sekä häiriöttömyys ja valmiussuunnittelu. Ulkoistavan toiminnon tulee ottaa huomioon selkeät sopimukset ja prosessit, ulkoistetun toiminnan valvonta, ja ulkoistukseen liittyvät riskit.

Varma antaa julkisuudessa avointa informaatiota. Tilinpäätöksessä ja neljännesvuosittaisessa osavuositiedotuksessa selvitetään tuloksen muodostumista, esitetään Varman tase ja tuloslaskelma käyvin arvoihin sekä sijoitukset riskin mukaisesti ryhmiteltyinä.

Varma noudattaa hyvän vakuutustavan mukaisia periaatteita. Vakuutuksenottajia käsitellään tasapuolisesti. Liiketoimet vakuutuksenottajien kanssa tehdään markkinaehdoin. Erityistä huomiota kiinnitetään liiketoimiin, jotka koskevat vakuutuksenottajan toiminnan rahoittamista, kiinteistö- ja muita kauppvoja sekä vuokrasopimuksia. Varma ei käytä suhteissaan vakuutuksenottajiin yhtiön toimintaan kuulumattomia järjestelyjä.

Varmalla on hallituksen hyväksymä valmiussuunnitelma, jota täydentävät toimintojen laatimat yksityiskohtaiset suunnitelmat. Varma täyttää myös poikkeusoloissa lakeihin ja sopimuksiin perustuvat velvoitteensa mahdollisimman kattavasti ja pitkään. Ensimmäisessä turvataan kansalaisten toimeentuloturvaan liittyvät palvelut. Tavoitteena on, että toimintoja jatketaan vähintään perushuoltotason palvelujen mukaisessa laajuudessa ottaen huomioon käytävissä olevat resurssit ja käyttäen hyväksi joko tuotannossa olevia tietojärjestelmiä tai poikkeusoloja varten tehtyjä erillis-

ratkaisuja. Tällöin pyritään turvaamaan eläkkeiden maksaminen sekä rahoitus, maksusuoritusten saanti, uusien eläkkeiden sekä korvausten käsittely, kirjanpito, vakuutustekniset laskelmat ja tiedottaminen. Tarjottaviin palveluihin vaikuttaa lisäksi vakuutus- ja pankkipalveluverkoston sekä tietoverkkojen ja muun yhteiskunnan infrastruktuurin käytettävyyden.

Yhtiön toiminnan jatkuvuuden varmistamiseen sekä yhtiön varojen ja hallinnoimien tietojen turvaamiseen liittyvien suunnitelmien ja ohjeiden laatimisesta ja ylläpidosta, varautumistoimenpiteistä, varajärjestelmien rakentamisesta ja niiden testaamisesta, ajantasaisten tietojen käyttöön saamisesta ja tietojen säilymisen varmistamisesta vastaa kukin osasto yhteistyötahojensa kanssa. Yhtiö järjestää toimintansa siten, ettei avainhenkilöiden työpanoksen menettäminen lamauta yrityksen toimintaa.

Liiketoimintariskit

Varman liiketoimintariskit liittyvät työeläkejärjestelmäriskeihin, sijoitusriskeihin, vakuutusriskeihin, asiakaskannan kehitykseen ja operatiivisiin riskeihin. Yhtiön pääasialliset toiminnot ovat eläkepalvelut, vakuutuspalvelut, asiakaspalvelut ja sijoitustoiminto tukitoimintoinen. Olennaiset riskit liittyvät sijoitustoimintaan, tietojenkäsittelyyn sekä eläkejärjestelmän verkottuneeseen toimintatapaan. Merkittäviä ovat myös uusien hankkeiden projekti-, teknologiavalinta- ja käyttöönottovaiheen riskit. Toiminnallisesti keskeistä on hoitaa eläke- ja vakuutustapahtumat ajallaan ja oikein. Taloudellisesti merkittävimpiä ovat sijoitusriskit.

Muita riskejä liittyy johtamisformaatioon, sijoitusten virheelliseen käsittelyyn kirjanpidossa ja raportoinnissa, yhtiön fyysiseen toimintaympäristöön, jakeluteihin ja asiakaskannan kehitykseen, säännösten noudattamiseen, voimavarojen käytön tehokkuuteen, sopimus- ja vastapuolikiusymyksiin, luottamuksellisen tiedon virheelliseen käsittelyyn sekä julkisuuskuvaan. Eläkejärjestelmään kohdistuu myös sen rakenteeseen, toimivuuteen ja kansantalouden kehittymiseen liittyviä riskejä.

Varmalla on yksi toimipiste, yksi toimialue (Suomi), yksinkertainen konsernirakenne, lakisääteiset tuotteet, liikevaihtoon nähden alhainen henkilöstömäärä sekä sijoitusvolyyymiin nähden alhainen tapahtumamäärä. Varmassa riskejä analysoidaan sekä alhaalta ylös että ylhäältä alas-periaatteilla sen varmistamiseksi, että yhtiön kannalta riskit tulevat kattavasti huomiioon otetuiksi eri näkökulmista. Varman riskienhallintasuunnitelma jakautuu lähinnä sijoitusriskeihin ja muihin riskeihin.

Vakuutusriskit

Eläkevakuutus toiminnan riskejä ovat palvelutuotantoa ylläpitävän monimutkaisen tietojärjestelmäkokonaisuuden hallinta, toimialan keskitettyjen rekisterien ja ulkoistusten toimivuus sekä mahdolliset virheet eläkekäsittelyssä, eläkkeiden maksatuksessa, vakuutusmaksujen laskennassa tai -perinnässä. Verkkopalvelujen lisääntyessä sekä yhtiön sisäisen että yhteiskunnan infrastruktuurin toimintahäiriöt vaikeuttavat palvelutuotantoa.

Työeläkejärjestelmä on TyEL:n osalta osittain rahastoiva. Vuosittain maksettavista eläkkeistä on ennalta rahastoitua osaa keskimäärin noin viidennes ja loppuosa niin kutsuttua tasausosaa, joka kustannetaan vuosittain kerättävällä vakuutusmaksulla (ns. maksun tasausosa). Eläkkeen rahastoidut osat ovat yksittäisten eläkelaitosten vastuulla ja tasausosat eläkelaitosten yhteisellä vastuulla. Eläkelaitosten yhteisellä vastuulla olevan vakuutusliikkeen puskurina toimii vastuuvelkaan sisältyvä tasausvastuu. Työeläkejärjestelmän tasolla tasausvastuun arvioidaan vastavan suuruudeltaan vuoden 2010 lopussa lähes vuoden tasauseläkemenoa. Tasausjärjestelmä on rakennettu siten, että se eliminoi ne vaikutukset, jotka aiheutuvat eri eläkelaitosten aktiivikannan erilaisesta kehityksestä. Näin ollen eläkkeiden tasausosien kustantamisesta ei aiheudu riskejä yksittäiselle eläkelaitokselle. YEL:n mukaiset peruseläkkeet rahoitetaan kokonaan jakojärjestelmän

mukaisesti vuosittain kerätyillä vakuutusmaksuilla ja valtion osuudella, siten niidenkään kustantamisesta ei aiheudu riskiä yksittäiselle eläkelaitokselle.

Työeläketurvan taso on etuusperusteinen eikä siten perustu suoraan rahastoitujen eläkevarojen tuottoon ja työeläke-etuudet on turvattu vakuuteuille ja eläkkeensaajille kaikkia työeläkelaitoksia koskevalla lakisääteisellä konkurssiyhteisvastaulla. Eläketurvan kustannuksista vastaavat työnantajat ja työntekijät yhteisesti. Sosiaali- ja terveystoimi ministeriö vahvistaa vuosittain työeläkeyhtiöille yhteiset vakuutusmaksun ja vastuuvelan laskentaa koskevat laskuperusteet. Laskuperusteisiin sisältyvät muun muassa vastuuvelan laskennassa käytettävät vakuutusmatemaattiset oletukset, kuten kuolevuus ja työkyvyttömyysalkavuus. TyEL:n mukaan laskuperusteet on mitoitettava turvaavasti ja vastuuvelan perusteiden osoittautuessa kaikilla työeläkelaitoksilla riittämättömäksi voidaan vastuuvelan täydentämiseen käyttää tasausjärjestelmää.

Varman vakuutusliikkeen riskit liittyvät kerättyjen vakuutusmaksujen ja niistä kertyneen vastuuvelan riittävyteen suhteessa yhtiön vastuulla oleviin eläkkeisiin. Koska yhteisiä laskuperusteita voidaan muuttaa vuosittain ja tasausjärjestelmä toimii puskurina kaikkia työeläkelaitoksia koskevien vakuutusriskien suhteen, jää yksittäisen eläkelaitoksen riskiksi näiltä osin poikkeaminen eläkejärjestelmän keskiarvosta. Vakuutusliikkeen vuotuisen tuloksen heilahteluun varaudutaan tasoitusmäärällä, jolla on riskiteoreettisesti määrätty ala- ja yläraja. Varman TyEL:n mukainen tasoitusmäärä oli vuoden 2009 lopussa noin 971 miljoonaa euroa, joka oli noin 6,3 prosenttia vakuutetusta palkkasummasta. TyEL:n vakuutusmaksussa vastaavien riskikomponenttien osuus oli vuonna 2010 noin 4,0 prosenttia palkkasummasta. Vakuutusliikkeen osalta suurin vaihtelu liittyy työkyvyttömyyseläkkeisiin. Työkyvyttömyys- ja työttömyysliikkeen osalta Varman tasoitusmäärä vastaa suuruudeltaan melkein kahden vuoden rahastoitua eläkemenoa.

Vastuuvelka lasketaan henkilö- ja vakuutusasolla tilivuoden jälkeisenä keväänä niin sanotussa vuosilaskennassa työnantajien toimitettua tarvittavat ansiotiedot. Eläketurvakeskus tekee tasausjärjestelmän vuotuisen selvityksen vasta tilivuoden jälkeisenä syksynä, jolloin loputkin vastuuvelan osat voidaan laskea. Tilinpäätöksessä vastuuvelka lasketaan arviokaavoin.

Varman vuosilaskennan mukainen vastuuvelan rakenne oli 31.12.2009 seuraava:

	milj. €	%
TyEL-perusvakuutus		
Vakuutusmaksuvastuu:		
Vastaisten vanhuuseläkkeiden vastuu	13 762	49,4 %
Vastaisten työkyvyttömyyseläkkeiden vastuu	449	1,6 %
Osittamaton lisävakuutusvastuu	2 612	9,4 %
Ositettu lisävakuutusvastuu	61	0,2 %
Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu	-207	-0,7 %
Vakuutusmaksuvastuu yhteensä	16 677	59,9 %
Korvausvastuu:		
Alkaneiden vanhuuseläkkeiden vastuu	5 197	18,7 %
Alkaneiden työkyvyttömyyseläkkeiden vastuu	1 730	6,2 %
Alkaneiden työttömyyseläkkeiden vastuu	167	0,6 %
Tasausvastuu	2 495	9,0 %
Tasoitustasausvastuu	971	3,5 %
Korvausvastuu yhteensä	10 560	37,9 %
TyEL-perusvakuutus yhteensä	27 237	97,8 %
TEL:n mukainen lisäeläkevakuutus yhteensä	592	2,1 %
YEL-perusvakuutus yhteensä	17	0,1 %
YEL:n mukainen lisäeläkevakuutus yhteensä	3	0,0 %
Vastuuvelka yhteensä	27 849	100,0 %

%
palkka-
sum-
mista
milj. €

**TyEL tasoitusvastuu
31.12.2009**

Vanhuuseläkeosa	33	0,2 %
Työkyvyttömyyseläkeosa	627	4,1 %
Työttömyyseläkeosa	132	0,9 %
Maksutappio-osa	179	1,2 %
Yhteensä	971	6,3 %
<hr/>		
Tasoitusvastuun alaraja	231	
Tasoitusvastuun yläaraja	1 181	

Varmassa vakuutettujen työntekijöiden ikärakenne tai työnantajien koko- tai toimialarakenne eivät poikkea merkittävästi työeläkelaitosten keskimääräisestä ja yhtiön tasoitusmäärä on jopa jonkin verran keskimääräistä suurempi. Varmalla ei siten ole poikkeavaan vakuutuskantaan liittyvää riskiä.

Vakuutusliikkeen riskienhallinnassa käytetään vakuutusteknisiä analyysejä. Vakuutusriskejä analysoidaan mm. riskiperusteanalyysillä (kuolevuus, työkyvyttömyysintensiteetti), tilinpäätös- ja liikeluotulosanalyyseillä (vakuutustekniikka, vastuunjako) sekä mm. maksutappioita ja työkyvyttömyyseläkemenoa tilastoitaessa. Tilinpäätöstä laadittaessa varsinkin vakuutettujen palkkasumma-arvio voi poiketa lopullisesta. Tämä heijastuu yhtiön maksutuloon ja vastuuvelan suuruuteen, mutta ei vaikuta juuri ollenkaan yhtiön tulokseen.

Vastuuvelan katteeseen sisältyviin riskeihin eli pääasiassa sijoitusriskeihin varaudutaan toimintapääomalla, jonka määrää seurataan suhteessa vastuuvelkaan ja sijoitusjakauman perusteella laskettuun vakavaraisuusrajaan ja muihin rajoihin. Toimintapääomalla varaudutaan siis vuosiin, joina vastuuvelan katteena oleville varoille saatava tuotto alittaa vastuuvelalle hyvitetävän koron.

Osa vastuuvelalle hyvitetävistä korosta määräytyy eläkelaitosten toteutuneiden osaketuottojen perusteella jälkikäteen. Tähän osuuteen, joka on 10 prosenttia vastuuvelasta, liittyvää riskiä

kannetaan työeläkejärjestelmätasolla osaketuottosidonnaisella lisävakuutusvastuulla, jonka koko voi vaihdella välillä -10 prosenttia – +5 prosenttia vastuuvelasta. Yksittäinen eläkelaitos kantaa riskin toimintapääomallaan siltä osin kuin sen osaketuotot eroavat keskimääräisestä. Tätä keskimääräistä osaketuottoa laskettaessa rajoitetaan suurimpien eläkelaitosten paino-osuus 15 prosenttiin.

Sijoitustoimintaa ja vakavaraisuutta koskevia säännöksiä muutettiin vuoden 2008 loppupuolella väliaikaisesti, jotteivät suomalaiset eläkelaitokset joutuisi väliaikaisten kurssiheilahtelujen seurauksena luopumaan pitkäaikaisen sijoittajan roolistaan esimerkiksi kotimaisissa pörssiyhtiöissä liian tiukkojen vakavaraisuussäännösten vuoksi. Tätä lakia on sittemmin jatkettu 31.12.2012 saakka, johon asti siis tasausvastuuseen sisältyviä niin sanottuja EMU-pusku-reita käytetään tilapäisesti toimintapääoman tukemiseen ja myös toimintapääoman vähimmäismäärävaatimusta on alennettu.

Vakavaraisuusrajaa laskettaessa sijoitukset jaetaan viiteen pääryhmään, joilla on useampia alaluokkia. Sijoitukset sisällytetään todellista riskiä kuvaavaan luokkaan. Vakavaraisuusraja lasketaan kertomalla vakavaraisuusvastuuvetka lain (Laki eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta) kaavan avulla lasketulla arvolla, joka on aina vähintään 5 prosenttia. Alaluokilla on omat tuotto- ja riskiparametrit. Pääryhmän tuotto-odotukset ja riskipitoisuudet määritellään alaluokkia painottamalla. Pääryhmien väliset korrelaatiot huomioidaan vakavaraisuuslain mukaisina. Vakavaraisuusrajaa laskettaessa osakesijoituksista vähennetään osaketuottosidonnaisen vastuuvelan osuus.

Vakavaraisuussäännökset ovat muuttumassa 31.3.2011 alkaen. Eduskunnalle annetun esityksen mukaan parametreihin tulevien muutosten lisäksi muun muassa siirrytään pelkästään todellisen riskin mukaiseen laskentaan, täsmennetään johdannaisten ja osaketuotto-

sidonnaisen vastuuvelan käsittelyä sekä julkisen kaupankäynnin määrittelyä, sekä joukkovelkakirjalainat luokitellaan luottoluokituksen perusteella. Esitetyt muutokset nostavat arviolta vakavaraisuusrajaa Varmassa noin 0,6 prosenttiyksikköä. Myös katesäännöstöön on tulossa muutoksia ja täsmennyksiä.

Sijoitusriskit

Markkinariskillä tarkoitetaan sijoituskohteiden arvon heilahtelua. Markkinariskeistä suurin on osakkeiden markkinariski. Muita markkinariskejä ovat korkoriski, valuuttariski ja kiinteistöjen arvonmuutosriski. Korkoriski voi toteutua hintariskinä tai ennenaikainen pääoman takaisinmaksu uudelleen-sijoitusriskinä. *Inflaatoriskillä* tarkoitetaan omaisuuden reaaliarvon tai -tuoton alenemista. *Luottoriskillä* tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu vastapuolen kyvyttömyydestä vastata sitoumuksesta. *Likviditeettiriskillä* tarkoitetaan kassavirran toteutumista erisuuruusena kuin on odotettu. Riskin muodostavat myös sijoitukset, jotka eivät ole joko lainkaan tai vain huomattavalla tappiolla rahaksi muutettavissa. Likviditeetin hallinnassa on otettava huomioon myös tehdyt sitoumukset. Pankkijärjestelmän likviditeettihäiriöt heijastuvat myös Varman likviditeettiin. *Malliriskillä* tarkoitetaan riskimittauksiin liittyviä riskejä. Mittauksessa joudutaan tekemään laskentamenetelmistä sekä laskenta-aineistosta oletuksia ja yksinkertaistuksia, jotka voivat poiketa todellisuudesta. Myös sijoitusten arvonmäärittelyyn voi liittyä riskejä ja osittain sijoitusten arvot ovat saatavissa viipeellä.

Sijoitusriskien hallintaa sääntelevät mm. laskuperusteet sekä kate- ja vakavaraisuussäännöstö. Sijoitusten riskienhallintaan kuuluu hyväksyttävän riskitason määrittely eri sijoituslajeille hallituksen vahvistamissa puitteissa sekä riskien jatkuva mittaaminen valituilla menetelmillä (erilaiset riskienhallinnassa käytetyt mittarit, markkinainformaatio ja -analyysit, atk-sovellukset), hyväksyttävään tasoon vertailu ja raportointi. Riskienhallintaan kuuluu myös

sijoitusportfolion sopeuttaminen oikean riski- ja tuottosuhteen ylläpitämiseksi. Vastuuvelan luonne ja sen tuottovaatimus otetaan huomioon sijoitusten aikajänteen ja rahaksi muutettavuuden suunnittelussa.

Hallituksen vahvistamassa sijoitussuunnitelmassa määritellään mm. sijoituksille asetettavat yleiset turvaavuustavoitteet, sijoitustoiminnan suuntaamisen yleiset periaatteet, sijoitusten tuotto-, hajautus- ja likviditeettitavoitteet, johdannaissopimusten käyttämistä koskevat perusteet sekä valuuttaliikkeen

järjestämisen periaatteet. Hallitus arvioi vähintään kerran vuodessa yhtiön toimintaympäristön tilan ja kehitysnäkymät, yhtiön sijoituksiin sisältyvät riskit arvomuutoksen, odotetun tuoton, turvaavuuden ja valuuttaliikkeen suhteen, sekä yhtiön riskinkantokyvyn lyhyellä ja pitkällä aikavälillä mukaan lukien arvio vakavaraisuusaseman kehityksestä. Vakavaraisuusrajan laskemisessa ja vastuuvellan kattamisessa otetaan huomioon sijoittamiseen liittyvät riskit todellisen riskin mukaisesti. Lisäksi hallituksessa seurataan katetta ja vakavaraisuutta koskevien

sijoitusten luokitteluperusteiden noudattamista sekä oikeudellisesta muodosta poikkeavien luokittelujen sekä johdannaisten käytön vaikutusta vakavaraisuusrajaan.

Hallituksen vahvistamassa sijoitussuunnitelmassa määritelty sijoitussalkun perusallokaatio määrittää perustason sijoitussalkun kokonaisriskille. Sijoitussalkku voi poiketa perusallokaatiosta sijoitussuunnitelmassa erikseen määriteltyjen allokaatorajojen puitteissa. Sijoitusten tuotto-odotus pyritään maksimoimaan valitulla kokonaisriskitasolla,

Seuraavassa taulukossa on kuvattu sijoitusten jakautuminen vakavaraisuusryhmiin vuoden lopussa:

	Osuus	Painotettu tuotto	Painotettu vola	Sijoitukset 31.12. milj. €
I	2,52 %	3,38 %	0,79 %	847
II	31,07 %	5,30 %	4,70 %	10 448
III	16,36 %	7,00 %	10,12 %	5 502
IV	43,43 %	8,70 %	20,24 %	14 606
V	6,63 %	9,16 %	23,91 %	2 230
	100,00 %	6,39 %		33 634

Noteeratut osakesijoitukset jakautuivat alueellisesti seuraavasti:

	Riskijakauma 31.12.2010 milj. €		Riskijakauma 31.12.2009 milj. €	
	milj. €	%	milj. €	%
Amerikkalaiset osakkeet	1 072	9,8	1 130	16,6
Eurooppalaiset osakkeet	3 852	35,4	1 989	29,3
Muiden alueiden osakkeet	1 226	11,3	553	8,1
Suomalaiset osakkeet	4 739	43,5	3 124	46,0
Noteeratut osakkeet	10 889	100,0	6 796	100,0

Suorat kiinteistösijoitukset jakautuivat käyttötarkoituksittain seuraavasti:

	Riskijakauma 31.12.2010 milj. €		Riskijakauma 31.12.2009 milj. €	
milj. €	milj. €	%	milj. €	%
Asunto	554	14,0	480	12,2
Liiketila	1 016	25,8	990	25,2
Muu toimitila	308	7,8	319	8,1
Teollisuus ja varasto	651	16,5	660	16,8
Toimisto	1 416	35,9	1 476	37,6
Suorat kiinteistösijoitukset	3 945	100,0	3 924	100,0

Kiinteistökannan vajaakäyttöaste oli 4,6 (4,2) prosenttia.

Joukkovelkakirjalainat jakautuivat luottoluokittain seuraavasti:

	2010 milj. €		2009 milj. €	
	milj. €	%	milj. €	%
AAA	3 583	53,9	4 757	52,3
AA	151	2,3	347	3,8
A	1 324	19,9	2 141	23,6
BBB tai huonompi	840	12,6	1 224	13,5
Ei luokiteltu	592	8,9	497	5,5
Muut erät	155	2,3	124	1,4
	6 646	100	9 089	100

Lainakanta vakuuksittain käy ilmi liitetietojen kohdasta Lainasaamiset.

Alla oleva taulukko kuvaa, miten tilinpäätöksen tuotto ja vakavaraisuusluvut muuttuisivat osakekurssien ja kiinteistöjen arvojen laskiessa ja korkotason noustessa:

	Arvo 31.12.2010	Osakekurssit -30 %	Vaikutus Korkotaso +1 %-yksikkö	Kiinteistöjen arvo -10 %
Toimintapääoma	7 913 milj. €	4 490 milj. €	7 603 milj. €	7 481 milj. €
% vastuuvellasta	30,8 %	18,0 %	29,6 %	29,1 %
suhteessa vakavaraisuusrajaan	2,3 -kert.	1,5 -kert.	2,2 -kert.	2,2 -kert.
Sijoitusten tuotto, %	11,0 %	-3,1 %	9,9 %	9,5 %

jolloin sijoitukset ovat mahdollisimman tuottavia siinä määrin kuin yhtiön riskinkantokyky sallii. Eri omaisuusluokille ja -lajeille on asetettu aktiiviriskitavoitteet, joiden puitteissa sijoitussalkulle pyritään aktiivisella sijoitustoiminnalla saavuttamaan markkinaindeksiä suurempi tuotto. Sijoitussalkun toteutuneita markkinariskejä, aktiiviriskejä sekä aktiivisen sijoitustoiminnan tuottoja seurataan ja raportoidaan säännöllisesti sijoitustoiminnon sisällä.

Varman sijoituskannan rakenne omaisuusluokittain sekä eri omaisuusluokkien tuotot vuodelta 2010 on esitetty liitetiedoissa. Sijoitusten luokittelu noudattaa työeläkelaitosten yhdessä sopimia suosituksia.

Lisäksi otetaan huomioon sijoitusten suuntaamisen yhteiskuntavastuulliset periaatteet sekä omistajaohjauksen periaatteet, joissa mm. koti- ja ulkomaisten yritysten korkeatasoinen hallinnointi ja toiminnan läpinäkyvyys ovat sijoitus päätöksissä tärkeitä valintaperusteita.

Sijoitusten, pääasiassa osakkeiden, markkinariski muodostaa suurimman tulokseen ja vakavaraisuuteen kohdistuvan riskin. Varman sijoitusten kokonaisriskiä mittaava VaR (Value-At-Risk) -luku oli vuoden 2010 lopussa 1 244 (1 141) miljoonaa euroa. Kyseinen luku tarkoittaa yhtiön sijoituskannan suurinta mahdollista markkina-arvon alenemista tavanomaisissa markkinaolosuhteissa kuukauden aikana 97,5 prosentin todennäköisyydellä.

Sijoitusten kokonaisriski sovitaan yhtiön riskinkantokykyyn siten, että yhtiön vakavaraisuusasema ei vaarannu. Maksimiriskitaso mitoitetaan siten, että noteerattuihin osakesijoituksiin sekä osaan hedge-rahastosijoituksista kohdistuvan 25 prosentin arvonlaskun jälkeen toimintapääoma on vähintään VaRin verran toimintapääoman vähimmäismäärää (= 2/3 vakavaraisuusrajasta, määräaikaislain voimassa ollessa kuitenkin kaksi prosenttia vastuuvέλasta) korkeammalla ja kuitenkin aina vähintään vakavaraisuusrajalla. Myös eri sijoituslajeihin kohdistuvat rajoitukset vastuuvέλän katetta laskettaessa otetaan huomioon.

Sijoitusten erilaiset enimmäisrajat esitetään erillisinä riskirajoina sijoitussuunnitelmassa. Sijoitussalkun hajauttaminen perustuu omaisuusluokkien tuottokorrelaatiot huomioivaan allokointiin. Sijoitusriskejä eliminoidaan mm. hajauttamalla sijoituksia omaisuusluokittain ja kohteittain, sijoituskantaa ja -kohteita analysoimalla, riskikeskittymiä välttämällä, rajoittamalla noteeraamattomien arvopaperien määrää, turvaavalla vakuuspolitiikalla, varovaisella arvostuskäytännöllä, varoja ja vastuita yhteen sovittamalla, johdannaisten käytöllä, riittävällä ja oikea-aikaisella valvonta- ja seurantajärjestelmällä sekä vastapuoliriskejä minimoimalla. Sijoitussuunnitelmassa määritellyt riskirajoja ja päätösvaltuuksia seurataan sijoitustoiminnossa sekä ennen toimeksiantoa että toimeksiantojen jälkeen. Lisäksi seurataan sijoitusmarkkinoita koskevien analyysien ohella mm. sijoitusten duraatiota, luokitusta ja likvidiyttä, kiinteistöjen osalta kiinnitetään huomiota mm. teknisiin ja sijainnillisiin riskeihin.

Uudet sijoitusinstrumentit, jotka tuotto- ja riskiprofililtaan poikkeavat olennaisesti yhtiön nykyiseen salkkuun kuuluvista instrumenteista, käsitellään sijoitustoimikunnassa ja ne esitellään myös hallitukselle ennen käyttöönottoa. Tuotto- ja riskiprofililtaan tavanomaisista sijoitusinstrumenteista poikkeavien sijoitusinstrumenttien toteutunutta riskiä tarkastellaan säännöllisesti, ja sen perusteella määritellään sijoitusinstrumenteille niiden oikeudellisesta muodosta poikkeava todellisen riskin mukainen vakavaraisuusluokittelu.

Kate- ja vakavaraisuussäännöissä sijoitusten hajauttamisvaatimus on keskeinen. Vakavaraisuusrajan laskennassa sekä vastuuvέλkaa kattavien varojen luetteloinnissa sijoitukset luokitellaan vakavaraisuusryhmiin niiden todellisen riskin mukaisesti. Säännöstö edellyttää myös euromääräisten johdannaismuutuksien ja sallitun enimmäistappion määrittelyn sekä johdannaissopimusten luokittelun riskiä pienentäviin ja muihin kuin riskiä pienentäviin johdannaissopimuksiin. Varman suurin yksittäinen riskipositio on osakeomistus Sampo Oyj:ssä,

markkina-arvoltaan 957 miljoonaa euroa.

Hallitus päättää sijoitusten oikeudellisesta muodosta poikkeavan luokittelun perusteista sekä johdannaissopimusten käyttämistä ja luokittelua koskevista perusteista. Toimitusjohtaja tekee sijoitustoiminnosta vastaavan johtajan esityksestä päätökset poikkeavasta riskiluokittelusta hallituksen luokitteluperusteita noudattaen, ja riippumaton riskienhallintatoiminto antaa lausunnon esityksistä. Vakavaraisuusluokittelu tarkastetaan säännöllisesti. Hallitukselle laaditaan riippumaton seurantaraportti luokitteluperusteiden noudattamisesta, selvitys poikkeavista luokitteluista ja näiden vaikutuksesta vakavaraisuusrajaan, raportointi johdannaissopimusten käytöstä sekä tämän vaikutuksesta vakavaraisuusrajaan.

Operatiiviset riskit

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan joko yhtiön sisäisten prosessien tai yllättävien ulkoisten tapahtumien aiheuttaman virheellisen toiminnan tuottamaa tappionvaaraa, toiminnan jatkuvuuden vaarantumista tai yhtiöön kohdistuvan luottamuksen vähenemistä. Operatiiviset riskit liittyvät yleensä prosesseihin ja menettelytapoihin, tietojärjestelmiin, väärinkäytösten mahdollisuuteen, omaisuuden vahingoittumiseen sekä henkilöstön osaamiseen.

Yhtiössä pyritään toimimaan siten, että valvontajärjestelmissä ei olisi puutteita, jotka tekisivät mahdolliseksi tahattomat tai tahalliset virheet tai väärinkäytökset liittyen mm. vakuutus- tai korvauskäsittelyyn, sijoitustoimintaan, raportointiin, maksutapahtumiin, rekisteritietoihin, tietojenkäsittelyyn, työnjakoihin, yhteistyötahojen toimintaan tai dokumentaatioon.

Operatiiviset riskit kartoitetaan säännöllisesti. Tunnistettujen riskien vaikutusten merkittävyyttä ja toteutumisen todennäköisyyttä arvioidaan riskikohteisesti ja riskit kytketään strategiaan tavoitteisiin ja prosesseihin. Tunnistetuista riskeistä muodostetaan riskikartta, jossa riskit jaetaan luokkiin harkinnan perusteella sen mukaisesti, kuinka

vakavasti ne toteutuessaan uhkaavat Varman menestystekijöiden ja hallituksen vahvistamien tavoitteiden saavuttamista. Riskien vaikutusten kokonaisvaltainen harkinta ja toimenpiteistä päättäminen tapahtuu Varman normaalien suunnittelu- ja päätöksentekojärjestelmän mukaisesti. Toiminnoille, joihin kohdistuu merkittäviä riskejä, laaditaan linjajohdon harkinnan mukaisesti jatkuvuussuunnitelma.

Muut riskit

Kansainvälisten talousongelmien, kotimaisen kansantalouden kantokyvyn, palkkasumman ja eläkevastuiden katteena olevien varojen negatiivisen kehityksen, finanssijärjestelmän tai muiden tekijöiden aiheuttamat työeläkejärjestelmän merkittävät rakenteelliset muutokset voivat toteutuessaan vaikeuttaa Varman mahdollisuuksia toimia toimeenpanotehtävänsä edellyttämällä tavalla ja sopeuttaa toimintaansa muuttuviin olosuhteisiin. Tällaisten riskien hallitsemiseksi Varma huolehtii toimeenpanotehtävästään ammattitaitoisesti, tehokkaasti ja osallistuu asiantuntemuksellaan työeläkejärjestelmän kehittämiseen. Varma toimii hyvässä yhteistyössä sidosryhmiensä ja alan muiden toimijoiden kanssa ja kehittää prosessejaan siten, että sillä on joustavat valmiudet reagoida riittävän ajoissa mahdollisiin työeläkejärjestelmää koskeviin muutoksiin omassa toiminnassaan.

Työeläkealan mekanismeihin ja työeläkeyhtiön taloudelliseen informaatioon liittyvä monimutkaisuus saattaa aiheuttaa virheellisiä tulkintoja toimialan ulkopuolella. Varma on vapaaehtoisesti lisännyt julkisen taloudellisen informaationsa läpinäkyvyyttä ja frekvenssiä tämän riskin vähentämiseksi.

Sosiaali- ja terveystieteiden vahvistama laskuperuste määrittää tuloslaskelman nettotuloksen etukäteen. Tästä johtuen tuloverotuksen mahdolliset taantnehtivat korjaukset voivat aiheuttaa työeläkeyhtiöille veronmaksua, vaikka yhtiöillä on erittäin merkittävä määrä vahvistettuja tappioita ja käyttämättömiä yhtiöveron hyvityksiä, jotka vanhentuuksaan jäävät käyttämättä.

Varman varautuminen häiriötiloihin ja poikkeusoloihin

Eläkkeiden maksamiseen ja rahoittamiseen liittyviä keskeisiä uhkamalleja ja niihin sisältyviä erityistilanteita ovat mm. verkottuneen toimintatavan edellyttämän infrastruktuurin, väestön terveyden ja toimeentuloturvan tai taloudellisen toimintakyvyn vakava häiriintyminen. Eläketurvan hajautetusta hoitamisesta johtuen työeläkejärjestelmässä on paljon yhteistyötä, mihin liittyy keskinäisen riippuvuuden ja haavoittuvuuden lisääntymistä. Tietotekniikka- ja pankkipalvelujen kansainvälistyminen asettaa haasteita valmiustoiminnalle.

Valmiustoiminnalla turvataan kriittiset toiminnot poikkeusoloissa ja normaaliolojen vakavissa häiriötilanteissa.

Varman tavoitteena on myös poikkeusoloissa tai niiden uhatessa täyttää lakeihin ja sopimuksiin perustuvat velvoitteensa mahdollisimman kattavasti ja pitkään. Ensisijaisesti turvataan kansalaisten toimeentuloturvaan liittyvät palvelut yhteistyössä muiden toimijoiden, pankkien, viranomaisten ja huoltovarmuusorganisaation kanssa.

Varmalla on hallituksen hyväksymä valmiussuunnitelma, jota täydentävät toimintojen laatimat yksityiskohtaiset suunnitelmat. Varautumista koordinoi valmiusryhmä, johon kuuluvat keskeisten toimintojen esimiehet. Valmiusryhmä vastaa valmiussuunnitelman valmistelusta ja sen jäsenet valmiussuunnitelmaan liittyvien muiden suunnitelmien (mm. toipumissuunnitelma, turvallisuus- ja pelastussuunnitelma, suojaväistösuunnitelma) ja ohjeiden laatimisesta ja ylläpidosta, varautumistoimenpiteistä sekä toimialan harjoitusten kokemusten huomioon ottamisesta yhtiön toiminnassa. Valmiusryhmän jäsenet huolehtivat oman vastuualueensa osalta poikkeusolojen toiminnan suunnittelusta, varajärjestelmien rakentamisesta ja niiden testaamisesta, ajantasaisten tietojen käyttöön saamisesta ja tietojen säilymisen varmistamisesta.

Poikkeusoloissa merkittäviä riskejä ovat mm. 1) eläkkeiden maksaminen vaaran- tuu; 2) eläkkeiden rahoitus ja likviditeetin

hallinta vaikeutuu; 3) poikkeusolojen prosessien käyttöön otto ei tapahdu riittävän nopeasti; 4) pankkien järjestelmät (ml. sijoitusten kaupankäyntijärjestelmät) tai muu yhteiskunnan infrastruktuuri eivät toimi; 5) tietoliikennekapasiteetti ja it-palvelujen saatavuus varajärjestelmineen on ongelmallista; 6) keskeisten yhteistyötoimintojen toiminnan yhteensovittamiseen liittyvät riskit; 7) ulkoistettujen toimintojen hallintaan liittyvät riskit; 8) kriisin alkuperäisten tietojen käyttöön saamiseen liittyvät riskit sekä; 9) puutteellinen evakuoitavuus ja suojaväistötiloja koskevien IT- ja muiden toimenpiteiden keskeneräisyys.

Varma osallistuu toimintaharjoituksiin yhdessä muiden eläkelaitosten, vakuutusyhtiöiden, pankkien ja finanssialan toimijoiden kanssa.

Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus toimii sisäisen tarkastuksen ammattistandardeissa määriteltyjen periaatteiden mukaisesti. Sisäinen tarkastus on riippumatonta ja objektiivista arviointi-, varmistus- ja konsultointitoimintaa, jonka tarkoitus on tukea organisaation tavoitteiden saavuttamista tuottamalla riskienhallinnan ja muun sisäisen valvonnan tilaa koskevia arvioita ja kehitysehdotuksia. Sisäisen tarkastuksen organisaatioasema, tehtäväalueet, vastuu ja toimivalta on määritelty hallituksen hyväksymässä toimintaohjeessa. Tarkastuskohteet määritellään vuosittain laadittavassa tarkastussuunnitelmassa, joka johtoryhmän ja tarkastusvaliokunnan käsittelyn jälkeen hyväksytään hallituksessa. Tarkastushavainnot raportoidaan yhtiön johdolle, tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle. Sisäinen tarkastus on organisoitu toimitusjohtajan alaisuuteen.

Viranomaisvalvonta

Lakien ja asetusten ohella Finanssivalvonnan määräykset ja ohjeet sääntelevät Varman toimintaa. Finanssivalvonnalle toimitetaan säännöllisesti sekä pyydettyä viranomaisen haluamia tietoja ja selvityksiä. Valvontaviranomainen suorittaa tehtävänsä mukaisia tarkastuksia mm. vakavaraisuuteen, sijoitustoimintaan ja erilaisiin riskeihin liittyen.

Tunnusluvut ja analyysit

Tiivistelmä

31.12., milj. €	2010	2009	2008	2007	2006
Vakuutusmaksutulo, milj. €	3 735,2	3 399,7	3 431,0	3 146,8	2 983,3
Maksetut eläkkeet ja muut korvaukset, milj. € ¹⁾	3 652,9	3 265,9	2 998,1	2 749,5	2 556,3
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin, milj. €	3 277,8	3 551,1	-4 455,4	1 632,1	2 329,8
tuotto sitoutuneelle pääomalle, %	11,0	14,1	-15,2	6,0	9,4
Liikevaihto, milj. €	4 888,1	5 883,4	1 463,4	4 670,6	4 624,8
Kokonaisliikekulut, milj. €	132,0	126,6	117,5	99,7	104,3
% liikevaihdosta	2,7	2,2	8,0	2,1	2,3
Vakuutusmaksun hoitokustannusosalla katetut liikekulut	93,7	93,1	82,5	75,6	73,4
% TyEL-palkka- ja YEL-työtulosummasta	0,5	0,6	0,5	0,5	0,5
Kokonaistulos, milj. €	2 054,4	2 185,3	-4 207,4	495,2	1 120,7
Vastuovelka, milj. €	29 088,8	27 789,3	24 205,0	25 571,1	23 774,3
Toimintapääoma, milj. €	7 912,9	6 017,1	3 698,0	7 032,7	6 665,7
% vastuovelasta ²⁾	30,8	24,9	16,9	31,5	32,1
suhteessa vakavaraisuusrajaan	2,3	2,8	2,8	1,9	2,1
Tasoisuustasuu, milj. €	1 158,3	1 016,2	1 007,8	938,3	910,4
Eläkevarat, milj. € ³⁾	33 570,1	30 126,8	25 468,5	29 292,3	27 378,0
Siirto asiakashyvityksiin (%) TyEL-palkkasummasta	0,5	0,4	0,2	0,6	0,6
TyEL-palkkasumma, milj. €	16 495,3	15 152,7	15 873,7	14 388,7	13 402,2
YEL-työtulosumma, milj. €	749,4	732,6	694,1	669,1	648,3
TyEL-vakuutuksia ⁴⁾	28 300	27 600	27 400	26 300	25 200
TyEL-vakuutettuja	488 300	474 800	480 200	447 000	426 100
YEL-vakuutuksia	38 400	38 300	38 400	37 300	37 400
Eläkkeensaajia	326 900	322 900	303 500	302 100	296 400

¹⁾ Tuloslaskelman maksetut korvaukset ilman korvaustoiminnan ja työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokuluja

²⁾ Suhdeluku laskettu %:na vakavaraisuusrajan laskennassa käytetystä vastuovelasta

³⁾ Vastuovelka + arvostuserot

⁴⁾ Vakuutus sopimuksen tehneiden työnantajien vakuutukset

Tulosanalyysi

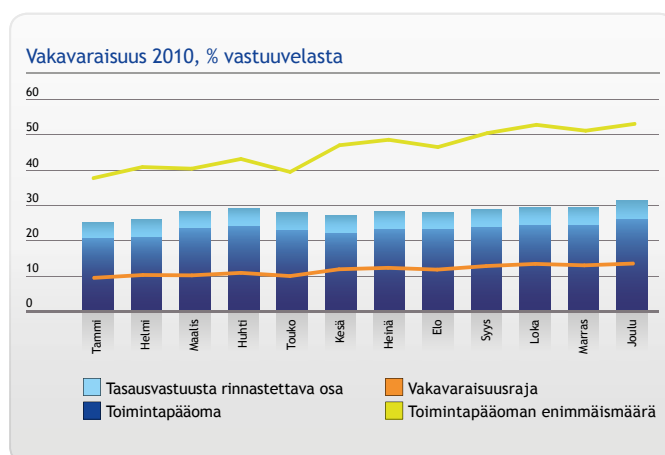
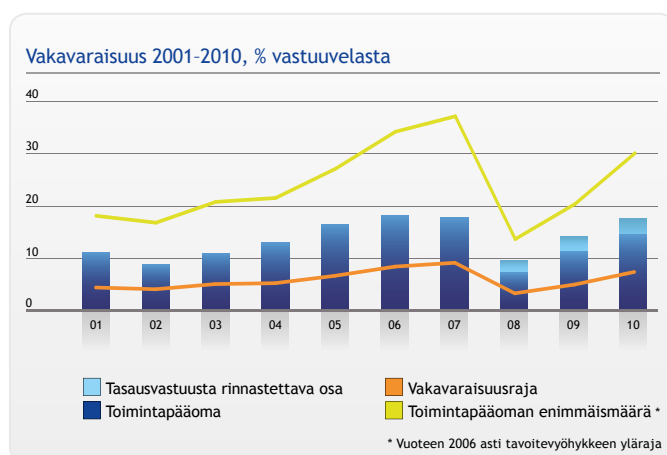
31.12., milj. €	2010	2009	2008	2007	2006
Tuloksen synty					
Vakuutusliikkeen tulos	145,1	11,6	73,9	34,0	-32,1
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvo	1 874,0	2 151,1	-4 318,0	434,6	1 124,2
+ Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo	3 277,8	3 551,1	-4 455,4	1 632,1	2 329,8
- Vastuuvelan tuottovaatimus	-1 403,9	-1 400,1	137,4	-1 197,5	-1 205,6
Hoitokustannustulos	35,4	22,7	36,6	26,6	28,5
Kokonaistulos	2 054,4	2 185,3	-4 207,4	495,2	1 120,7
Tuloksen käyttö					
Vakavaraisuuden muutokseen	1 965,4	2 124,3	-4 244,4	403,2	1 042,7
Tasausvastuun muutokseen	142,1	8,3	69,5	27,9	-36,5
Toimintapääoman muutokseen	1 823,3	2 116,0	-4 313,9	375,2	1 079,2
Osittamattoman lisävakuutusvastuun muutokseen	-324,9	1 038,7	-1 860,5	253,4	368,5
Arvostuserojen muutokseen	2 143,9	1 073,9	-2 457,8	117,6	700,2
Tilinpäätössiirtojen kertymän muutokseen	0,0	0,0	0,0	-0,2	-0,2
Tilikauden voittoon	4,3	3,3	4,4	4,4	10,7
Siirtoon asiakashyvytyksiin	89,0	61,0	37,0	92,0	78,0
Yhteensä	2 054,4	2 185,3	-4 207,4	495,2	1 120,7

Vakavaraisuus

Toimintapääoma ja sen rajat (%:na vakavaraisuusrajan laskennassa käytetystä vastuuvelasta)	2010	2009	2008	2007	2006
Vakavaraisuusraja	13,3	9,0	6,1	16,4	15,1
Toimintapääoman enimmäismäärä ¹⁾	53,2	36,1	24,3	65,7	60,4
Toimintapääoma ²⁾	30,8	24,9	16,9	31,5	32,1

¹⁾ Ajalta ennen 2007 tavoitevyöhykkeen yläraja

²⁾ Vuosina 2008-2010 sisältää tasausvastuusta toimintapääomaan rinnastettavan erän

Sijoitusjakauma käyvin arvoin

	2010		2009		2008		2007		2006	
	milj. €	%	milj. €	%	milj. €	%	milj. €	%	milj. €	%
Lainasaamiset ¹⁾	3 678,8	11,1	3 476,5	11,6	2 424,9	9,9	1 021,4	3,6	930,6	3,5
Joukkovelkakirjalainat ^{1) 2)}	7 092,6	21,4	9 150,1	30,6	8 708,5	35,4	8 337,3	29,3	10 373,5	38,6
* sisältää korkorahastoja	68,7		99,6		114,4		172,1		245,9	
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2) 3)}	1 083,1	3,3	1 715,6	5,7	2 038,2	8,3	955,4	3,4	389,2	1,4
* sisältää korkorahastoja	0,0		0,0		0,0		47,0			
Osakkeet ja osuudet	16 703,2	50,3	11 067,8	37,0	7 640,5	31,1	14 849,1	52,3	12 428,4	46,3
Kiinteistösijoitukset ⁴⁾	4 646,1	14,0	4 518,5	15,1	3 772,8	15,3	3 255,1	11,5	2 736,7	10,2
* sisältää sijoitusrahastoja ja yhteissijoitusyrityksiä	700,8		594,1		512,2		343,1		227,0	
Muut sijoitukset	-13,9	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0				
Sijoitukset yhteensä	33 189,8	100,0	29 928,5	100,0	24 585,2	100,0	28 418,2	100,0	26 858,4	100,0

Jvk-salkun modifioitu duraatio **3,45**

¹⁾ Sisältää kertyneet korot

²⁾ Korkorahastoista pitkän koron rahastot sisältyvät joukkovelkakirjalainoihin ja lyhyen koron rahastot muihin rahoitusmarkkinavälineisiin.

³⁾ Sisältää taseen sijoituksiin kuuluvat talletukset.

⁴⁾ Sisältää niiden sijoitusrahastojen osuudet ja sijoitukset niihin rinnastettaviin yhteissijoitusyrityksiin, jotka sijoittavat kiinteistöihin ja kiinteistöyhteisöihin.

Sijoitustoiminnan tuottoerittely ja tulos

	2010	2009	2008	2007	2006
Suorat nettotuotot	928,2	794,2	1 149,7	1 007,2	899,6
Lainasaamiset	157,9	139,3	91,9	49,6	44,0
Joukkovelkakirjalainat	263,0	279,9	417,1	362,1	431,5
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	6,7	41,1	76,4	45,1	17,8
Osakkeet ja osuudet	327,0	178,6	443,7	438,4	277,6
Kiinteistösijoitukset	181,0	153,6	140,8	139,6	155,8
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut ¹⁾	-7,4	1,8	-20,2	-27,6	-27,1
Arvonmuutokset kirjanpidossa ²⁾	205,7	1 682,9	-3 147,4	507,3	730,0
Osakkeet ja osuudet	293,9	1478,2	-2975,9	513,2	683,6
Joukkovelkakirjalainat	-44,5	294,5	-123,0	10,0	37,8
Kiinteistösijoitukset	-28,5	-90,4	-121,2	-15,9	8,7
Muut sijoitukset	-15,2	0,7	72,7		
Sijoitustoiminnan nettotuotot kirjanpidossa	1 134,0	2 477,2	-1 997,6	1 514,6	1 629,6
Arvostuserojen muutos ³⁾	2 143,9	1 073,9	-2 457,8	117,6	700,2
Osakkeet ja osuudet	1 953,2	608,7	-2 409,4	255,9	1 039,7
Joukkovelkakirjalainat	177,7	419,4	-113,2	-297,6	-384,5
Kiinteistösijoitukset	12,1	45,9	64,6	159,3	45,0
Muut sijoitukset	0,8	0,0	0,2	0,0	0,1
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	3 277,8	3 551,1	-4 455,4	1 632,1	2 329,8
Vastuuvelan tuottovaatimus ⁴⁾	1 403,9	1 400,1	-137,4	1 197,5	1 205,6
Sijoitustoiminnan kirjanpidollinen tulos	-269,9	1 077,1	-1 860,2	317,1	424,0
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin	1 874,0	2 151,0	-4 318,0	434,6	1 124,2
Johdannaisten osuus sijoitustoiminnan nettotuotoista	-536,6	222,5	382,5	631,4	290,5

¹⁾ Sisältää sellaiset tuloslaskelman korkoerät, joita ei kirjata sijoitustoiminnan tuottoihin

²⁾ Myyntivoitot ja -tappiot sekä muut kirjanpidon arvonmuutokset

³⁾ Taseen ulkopuoliset arvonmuutokset

⁴⁾ Vuonna 2008 täydennyskerrointa vastaavaa korkovaatimusta ei lueta mukaan vastuuvelan tuottovaatimukseen

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo

	Sijoitusten nettotuotot käyvin arvo ¹⁾ milj. €	Sitoutunut pääoma ²⁾ milj. €	Tuotto sitoutuneelle pääomalle %	Tuotto sitoutuneelle pääomalle %	Tuotto sitoutuneelle pääomalle %	Tuotto sitoutuneelle pääomalle %	Tuotto sitoutuneelle pääomalle %
	2010	2010	2010	2009	2008	2007	2006
Lainasaamiset	27,0	3 647,0	0,7				
Joukkovelkakirjalainat ³⁾	521,7	7 810,3	6,7	3,2	4,3	5,6	4,7
* josta korkorahastoja	27,5	60,5	45,5	11,3	1,8	1,0	0,8
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ³⁾	12,2	585,6	2,1	40,7	-15,6	-1,5	3,3
Osakkeet ja osuudet	2 574,0	13 282,9	19,4	4,7	8,1	2,6	3,2
Kiinteistöinvestioidut ⁴⁾	164,7	4 572,9	3,6	30,0	-33,9	9,0	20,8
* josta sijoitusrahastoja ja yhteissijoitusyrityksiä	36,6	633,4	5,8	2,7	2,5	10,2	7,9
Muut sijoitukset	-14,4	5,0		-12,5	-29,8	11,5	6,5
Sijoitukset yhteensä	3 285,2	29 903,7	11,0	14,1	-15,1	6,1	9,5
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-7,4	-3,1					
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo ¹⁾	3 277,8	29 900,6	11,0	14,1	-15,2	6,0	9,4

¹⁾ Sijoitustoiminnan nettotuotot käyvin arvo = Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kauden aikana tapahtuneet kassavirrat.

Kassavirralla tarkoitetaan ostojen/kulujen ja myyntien/tuottojen erotusta.

²⁾ Sitoutunut pääoma = Markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin/kuukausittain aikapainotetut kassavirrat.

³⁾ Sisältää ko. sijoituksiin tilastoitavien korkorahastojen tuotot.

⁴⁾ Sisältää kiinteistöinvestiointeihin tilastoitavien sijoitusrahastojen ja yhteissijoitusyritysten tuotot.

Hoitokustannustulos

milj. €	2010	2009	2008	2007	2006
Vakuutusmaksun hoitokustannusosat	123,0	110,2	113,5	97,5	101,3
Korvausratkaisuista aiheutuvien liikekulujen kattamiseen käytettävissä olevat maksuosat	4,9	4,6	4,5	4,3	
Muut tuotot	1,2	1,0	1,1	0,3	0,6
Hoitokustannustulo yhteensä	129,0	115,8	119,1	102,1	101,9
Toimintokohtaiset liikekulut ¹⁾	-93,7	-93,1	-82,5	-75,6	-73,4
Muut kulut		0,0	0,0	0,0	0,0
Liikekulut yhteensä	-93,7	-93,1	-82,5	-75,6	-73,4
Hoitokustannustulos	35,4	22,7	36,6	26,6	28,5
Liikekulut % hoitokustannustulosta	73	80	69	74	72

¹⁾ Ilman sijoitustoiminnan ja työkyvyn ylläpitotoiminnan liikekuluja ja lakisääteisiä maksuja

Tilintarkastuskertomus

Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.2010–31.12.2010. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudattamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankki-

aksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko hallintoneuvoston ja emoyhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan taikka rikkooneet vakuutusyhtiölakia tai työeläkeyhtiöistä annettua lakia.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käsittelystä on vakuutusyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä työeläkevakuutusyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamamme tilikaudelta.

Helsingissä 2. maaliskuuta 2011

Raija-Leena Hankonen
KHT

Pekka Pajamo
KHT

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Selvitys perustuu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodiin, jota Varma noudattaa työeläkevakuutusyhtiön toimintaan soveltuvin osin; poikkeamat selostetaan jäljempänä 5. kohdassa. Ajantasainen selvitys on nähtävissä osoitteessa www.varma.fi.

Selvitys kuvaa tilannetta 31.12.2010.

Sisältö

1. Kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä
2. Kuvaus hallituksen ja hallituksen valio-kuntien kokoonpanosta ja toiminnasta
3. Tiedot toimitusjohtajasta ja hänen tehtävistään
4. Kuvaus hallituneuvoston kokoonpanosta ja toiminnasta
5. Selonteko hallinnointikoodia koskevista poikkeuksista

1. Kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä

Varman taloudellista raportointia sääntelevät kirjanpito-, osakeyhtiö-, vakuutusyhtiö- ja työeläkevakuutusyhtiölain sekä vakavaraisuusrajan laskemista ja vastuuvelan kattamisesta koskevan lain lisäksi sosiaali- ja terveysministeriön asetus vakuutusyhtiön tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä, kirjanpitoasetus, sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamat laskuperusteet sekä Finanssivalvonnan antamat määräykset. IFRS ja Solvenssi II eivät koske työeläkevakuutusyhtiöitä.

Säännösten edellyttämän informaation lisäksi Varma julkaisee osavuositiedon vuosineljänneksittäin. Tilinpäätöstietojen yhteydessä Varma julkaisee mm. taseen ja tuloslaskelman käyvin arvoin sekä sijoitukset ja niiden tuotot riskin mukaisesti ryhmiteltyinä Työeläkevakuuttajat TELA ry:n suositusten mukaisesti. Tilinpäätöksessä verrataan sijoitustuottoja käyvin arvoin vastuuvälille hyvitettävään korkoon, liikekuluja (ilman korvauskuluihin ja sijoitustoiminnan kuluihin siirrettyjä kuluja) vakuutusmaksuihin sisältyviin hoitokustannuksiin, omalla vastuulla olevaa korvausmeno (Varmassa noin neljännes) vastaan vakuutusmaksutulon. Yhtiön kokonaistulokseksi kutsuttu edellä mainitulla tavalla laskettu sijoitus-, hoitokustannus- ja vakuutusliikkeen yhteenlaskettu tulos vastaa suunnilleen tuloslaskelman tulosta käyvin arvoin.

Työeläkejärjestelmä on osittain rahoitava järjestelmä. Tämä tarkoittaa, että työeläkeyhtiön taseessa näkyvä vastuuväli on määrältään noin neljännes tilinpäätöshetken mennessä karttuneiden eläkkeiden pääoma-arvosta. Lisäksi lakisääteisessä eläkevakuutuksessa on yhteistakuujärjestelmä, jonka mukaan eläkelaitoksen joutuessa maksukyvyttömäksi työeläkejärjestelmä vastaa yhteisesti siitä, että vakuutettujen etuudet tulevat turvatuiksi.

Varman taloudellisen raportoinnin kannalta merkittävimmät elementit ovat sijoitusten arvostus ja sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin, vastuuvälille hyvitettävä korko sekä yhtiön vakavaraisuus (toimintapääoma) suhteessa

vakavaraisuusrajaan, joka puolestaan määräytyy sijoitusten riskialttiudesta (vakavaraisuusluokittelusta). Vakavaraisuustunnuslukujen pohjalta määräytyy sijoitustoiminnan riskinkantokyky. Kaikki edellä mainitut luvut lasketaan emoyhtiölle, koska konserniin kuuluvien muiden yhtiöiden, lähinnä kiinteistöyhtiöiden vaikutus konsernin omaan pääomaan on vähäinen. Konserniyhtiöiden osakkeet arvostetaan emoyhtiön vakavaraisuuslaskennassa käyviin arvoihin. Vastuuvelan katteena olevan omaisuuden riittävyys tulee olla jatkuvasti tiedossa.

Vakuutusmaksutulo ja eläkemenot ovat merkittäviä, mutta tuloksen muodostuksen kannalta vähäisempiä vastuuvelan muutokseen liittyviä läpikulkueria. Vakuutusliikkeen tulokseen vaikuttaa yhtiön omalla vastuulla olevan vakuutusliikkeen tulos. Varman vastuuvälille lasketaan tilinpäätöshetkellä ja tilivuoden aikana parhaiden vakuutusteknisten arvioiden mukaisesti. Tarkka vuosilaskenta valmistuu loppukevällä. Työeläkelaitosten vastuunjako tehdään Eläketurvakeskuksen kautta vuosittain.

Sen varmistamiseksi, että yhtiön julkistamat taloudelliset raportit antavat olennaisesti oikeat tiedot yhtiön taloudesta, Varman hallitus päättää sisäisen valvonnan sisällöstä ja organisoinnista, sisäisen valvonnan osa-alueiden ja periaatteiden toteuttamisesta sekä vahvistaa yhteiset suuntaviivat Varma-konsernin sisäiselle valvonnalle ja vahvistaa riskienhallintasuunnitelman. Hallitus arvioi vuosittain, onko sisäinen valvonta asianmukaisesti järjestetty. Taloudellinen

raportointi hallitukselle on määritelty sekä hallituksen työjärjestyksessä että sijoitussuunnitelmassa.

Taloudellinen raportointi hallitukselle, johdolle sekä viranomaisille toteutetaan raportoitavasta toiminnosta riippumattomasti taloushallinnossa siten, että se on sisällöltään olennaista ja luotettavaa. Yhtiön tulos ja vakavaraisuusasema lasketaan päivittäin. Hallitukselle raportoidaan tilinpäätöksen ja osavuositilinpäätösten ohella mm. kokonaistulos, tase ja tuloslaskelma käyvin arvoin, vakavaraisuusasema, sijoitukset tuottoineen riskin mukaan luokiteltuina, johdannais- ja valuuttapositiot, riskikeskittymät sekä kate. Lisäksi taloushallinto raportoi sijoitussuunnitelman mukaisten riskirajojen seurannasta ja päätösvaltuuksien käytöstä sekä suorittaa sijoitusten arvostukseen kohdistuvia kontroleja. Edellisen lisäksi sijoitustoiminto raportoi toiminnastaan erikseen hallitukselle. Päätösvaltuuksien ja allokointinoudattamista sekä sijoitustoimeksiantoja seurataan päivittäin. Aktuaaritoimi huolehtii siitä, että vakuutusmaksut ja vastuuvelka lasketaan laskuperusteiden sekä sosiaali- ja terveystieteiden ja Finanssivalvonnan määräysten mukaisesti. Aktuaaritoimessa riskiä ottavasta toiminnosta riippumattoman sijoitusriskienhallinnan tehtävinä on mm. sijoitusten sisältämien riskien identifiointi, riskitason mittaaminen ja raportointi.

Säännöstössä sijoitusten hajauttamisvaatimus on keskeinen. Vakavaraisuusrajan laskennassa sekä vastuuvelkaa kattavien varojen luetteloinnissa sijoitukset

tulee luokitella vakavaraisuusryhmiin niiden todellisen riskin mukaisesti. Hallitus päättää sijoitusten oikeudellisesta muodosta poikkeavan luokittelun perusteista sekä johdannais- ja sijoitus- ja sijoitustoiminto tekee esitykset ja toimitusjohtaja päätökset poikkeavasta riskiluokittelusta hallituksen luokitteluperusteita noudattaen, ja riippumaton riskienhallintatoiminto antaa lausunnon esityksistä. Sijoitusten todellisen riskin mukainen vakavaraisuusluokittelu tarkastetaan säännöllisesti. Hallitukselle laaditaan seurantaraportti luokitteluperusteiden noudattamisesta, selvitys poikkeavista luokitteluista ja näiden vaikutuksesta vakavaraisuusrajaan, raportti johdannais- ja sijoitus- ja sijoitustoiminto tekee esitykset ja toimitusjohtaja päätökset poikkeavasta riskiluokittelusta hallituksen luokitteluperusteita noudattaen, ja riippumaton riskienhallintatoiminto antaa lausunnon esityksistä. Sijoitusten todellisen riskin mukainen vakavaraisuusluokittelu tarkastetaan säännöllisesti. Hallitukselle laaditaan seurantaraportti luokitteluperusteiden noudattamisesta, selvitys poikkeavista luokitteluista ja näiden vaikutuksesta vakavaraisuusrajaan, raportti johdannais- ja sijoitus- ja sijoitustoiminto tekee esitykset ja toimitusjohtaja päätökset poikkeavasta riskiluokittelusta hallituksen luokitteluperusteita noudattaen, ja riippumaton riskienhallintatoiminto antaa lausunnon esityksistä.

Taloudellisesta raportoinnista on yhtiössä laadittu yksityiskohtaisia toiminnan kuvauksia ja työohjeita. Taloudellisen raportoinnin luotettavuutta tukee periaate, jonka mukaan yhtiön liikekirjanpito on aina jaksotettuna ajan tasalla käyvin arvoin ja että sen tiedot täsmäävät sekä reskontrina toimivien eri sijoituslajien ja sijoitus- ja sijoitustoiminto tekee esitykset ja toimitusjohtaja päätökset poikkeavasta riskiluokittelusta hallituksen luokitteluperusteita noudattaen, ja riippumaton riskienhallintatoiminto antaa lausunnon esityksistä. Sijoituskanta arvostuksineen ja vakavaraisuustietoineen sekä vastuuvelan kate ovat eriteltävissä rivikohtaisesti päivittäin. Valtaosa yhtiön taloudellisista transaktioista käsitellään sähköisesti ja automaattisesti. Sijoitusten käyvät arvot perustuvat tuoreimpiin käytettävissä oleviin noteerauksiin tai arviokirjoihin ja poikkeustapauksissa niiden puuttu-

essa joko substanssiarvoon tai hankintamenuun. Taloushallinnon prosessit on toteutettu siten, että hallitukselle pystytään raportoimaan nopeasti, useimmiten neljäntenä tai viidentenä työpäivänä kuukauden päättymisen jälkeen.

Tarkka vastuuvelka lasketaan vuosittain. Vuoden aikana vastuuvelan laskennassa käytetään eläkevakuutustoiminnan rekisteritietojen ohella vakuutusteknisiä analyysejä. Vakuutusriskejä analysoidaan mm. riskiperusteanalyysillä (kuolevuus, työkyvyttömyysintensiteetti), liikeluokittelulla (vakuutustekniikka, vastuunjako) sekä mm. maksutappioita ja työkyvyttömyysmenoa tilastottaessa. Tilinpäätöstä laadittaessa vakuutettujen palkkasumma on arvio. Tämä heijastuu yhtiön maksutulon ja vastuuvelan suuruuteen, mutta ei vaikuta juuri ollenkaan yhtiön tulokseen.

Yhtiössä pyritään toimimaan siten, että valvontajärjestelmissä ei olisi puutteita, jotka tekisivät mahdolliseksi tahattomat tai tahalliset virheet tai väärinkäytökset raportoinnissa. Varman taloudelliseen raportointiin liittyvät operatiiviset riskit kartoitetaan säännöllisesti. Tunnistettujen riskien vaikutusten merkittävyttä ja toteutumisen todennäköisyyttä arvioidaan riskikohtaisesti.

Varman sisäinen tarkastus toimii sisäisen tarkastuksen ammattistandardissa määriteltyjen periaatteiden mukaisesti. Sisäinen tarkastus on riippumatonta ja objektiivista arviointi-, varmistus- ja konsultointitoimintaa, jonka tarkoitus on tukea organisaation tavoitteiden saavuttamista tuottamalla

riskienhallinnan ja muun sisäisen valvonnan tilaa koskevia arvioita ja kehitysehdotuksia. Sisäisen tarkastuksen organisaatioasema, tehtäväalueet, vastuu ja toimivalta on määritelty hallituksen hyväksymässä toimintaohjeessa. Tarkastuskohteet määritellään vuosittain laadittavassa tarkastussuunnitelmassa, joka johtoryhmän ja tarkastusvaliokunnan käsittelyn jälkeen hyväksytään hallituksessa. Tarkastushavainnot raportoidaan yhtiön johdolle, tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle. Sisäinen tarkastus on organisoitu toimitusjohtajan alaisuuteen.

Varmassa noudatetaan hallituksen vahvistamaa sisäpiiriohjetta, jonka tarkoituksena on edistää sijoitustoiminnan julkista luotettavuutta ja henkilöstön tietämystä sisäpiirisäännöksistä, jottei niitä tahattomastikaan rikota. Sisäpiiriohjetta sovelletaan Varman sijoitustoimintaan ja henkilöstön omiin arvopaperikauppoihin. Sisäpiiriohje edellyttää ennakkokonsultointia pörssiasakkeita ja niihin oikeutettavia arvopapereita koskeviin kauppoihin sellaisilta varmalaisilta, jotka on määritelty kuuluviksi pysyviin sisäpiiriläisiin sillä perusteella, että he asemansa tai tehtävänsä perusteella saavat haltuunsa säännönmukaisesti sisäpiiritietoa. Ennakkokonsultoinnissa pyydetään compliance officerilta lupa ennen kaupan toteuttamista. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, ettei Varmassa ole sisäpiiritietoa, joka koskee asianomaista pörssiasaketta; tämän compliance officer tarkistaa Varman sisäisestä rekisteristä ennen luvan myöntämistä. Pysyvää sisäpiiriläistä koskee myös ns. lyhyen kaupan kieltö.

Ennakkokonsultoinnin jälkeen toteuttamastaan kaupasta pysyvä sisäpiiriläinen on velvollinen tekemään compliance officerille omistusilmoituksen, jossa kerrotaan hankittujen tai luovutettujen arvopaperien määrä Varman sisäistä rekisteriä varten.

2. Kuvaus hallituksen ja hallituksen valiokuntien kokoonpanoista ja toiminnasta

2.1. Hallitus

Hallituksen tehtävänä on huolehtia Varman hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä tarpeellisten ohjeiden antamisesta toimitusjohtajalle. Työeläkevakuutusyhtiöistä annettu laki edellyttää lisäksi, että hallitus laatii sijoitussuunnitelman yhtiön varojen sijoittamisesta.

Hallituksen valinta kuuluu hallinto-neuvostolle työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain nojalla. Hallitukseen kuuluu 12 jäsentä ja kolme varajäsentä. Valintamenettely on yhtiöjärjestyksen mukaan seuraava:

- kolme jäsentä ja yksi varajäsen valitaan henkilöistä, joita ovat ehdottaneet keskeisiä työnantajakeskusjärjestöjä Varman vaalivaliokunnassa edustavat jäsenet,
- kolme jäsentä ja yksi varajäsen valitaan henkilöistä, joita ovat ehdottaneet keskeisiä palkansaaajakeskusjärjestöjä vaalivaliokunnassa edustavat jäsenet ja
- kuusi jäsentä ja yksi varajäsen valitaan vaalivaliokunnan yhteisen ehdotuksen perusteella.

Jäsenvalinnat jaksottuvat siten, että vuosittain on erovuorossa neljä varsinaista jäsentä. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat hallitus valitsee keskuudetaan; työeläkevakuutusyhtiöistä annettu laki edellyttää, että näistä yksi valitaan vaalivaliokunnassa vakuutettuja edustavien jäsenten ehdotuksesta. Hallituksen kokoonpano on esitetty sivuilla 100-101 ja tiedot palkkioista sivulla 98.

Hallituksessa ei ole Varman toimivaan johtoon kuuluvia henkilöitä. Kukaan hallitusjäsenistä ei ole ollut työtai toimitushteessa Varmaan vuonna 2010 tai kahtena sitä edeltävänä vuonna eikä kukaan heistä saa Varmalta konsultointi- tai muita korvauksia hallitustehtäviin liittymättömistä palveluista tai muusta neuvonnasta. Toisaalta Varman toimitusjohtaja *Matti Vuoria* on hallituksen varapuheenjohtajana Sampo Oyj:ssä ja Wärtsilä Oyj Abp:ssä, joiden toimivaa johtoa on mukana Varman hallituksessa; tämä yhteys perustaa hallinnointikoodin (suositus nro 15) tarkoittaman suhteen.

2.2. Hallituksen valiokunnat

Varman hallitus on valinnut keskuudetaan nimitys- ja palkkiovaliokunnan sekä tarkastusvaliokunnan yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Lisäksi hallituksen puheenjohtajisto ja toimitusjohtaja kokoontuvat tarvittaessa valmistelemaan hallituksessa käsiteltäviä asioita; puheenjohtajiston muodostavat hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat. Tarkastusvaliokunnan keskeisiä tehtäviä ovat Varman sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilan sekä taloudellisen ja muun raportoinnin

valvonta sekä tilintarkastajien ja sisäisen tarkastuksen työn etenemisen ja havaintojen seuranta. Valiokunta raportoi toimintaan ja havainnoistaan hallitukselle.

Vuonna 2010 tarkastusvaliokunta kokoontui kaksi kertaa. Jäsenten osallistumisaste kokouksiin oli 87,5 %.

Tarkastusvaliokuntaan kuuluvat *Sakari Tamminen* (puheenjohtaja) sekä *Mikko Mäenpää*, *Karsten Slotte* ja *Kai Telanne*.

Yhtiöjärjestyksessä tarkoitettu nimitys- ja palkkiovaliokunta valmistelee Varman palkitsemis- ja kannustinjärjestelmät sekä johdon toimi- ja työsopimusten ehdot. Valiokunnan esitykset tuodaan hallituksen päätettäväksi. Vuonna 2010 valiokunta kokoontui kuusi kertaa (osallistumisaste 100 %).

Nimitys- ja palkkiovaliokuntaan kuuluvat *Sakari Tamminen* (puheenjohtaja) sekä *Ole Johansson* ja *Mikko Mäenpää*.

Valiokuntajäsenistä *Sakari Tamminen*, *Ole Johansson*, *Karsten Slotte* ja *Kai Telanne* kuuluvat Varman asiakasyrityksen toimivaan johtoon hallinnointikoodin (suositus nro 15) tarkoittamalla tavalla, kuten edellä kohdassa 2.1 esitettiin.

3. Tiedot toimitusjohtajasta ja hänen tehtävistään

Toimitusjohtaja johtaa yhtiötä terveiden liikeperiaatteiden sekä hyvää hallinnointia ja riskienhallintaa koskevien periaatteiden mukaisesti. Toimitusjohtajan tehtävänä on edistää yhtiön etua. Toimitusjohtaja hoitaa Varman hallintoa hallituksen määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito

luotettavalla tavalla järjestetty. Toimitusjohtaja edustaa Varmaa asiassa, joka lain mukaan kuuluu hänen tehtäviinsä.

Varman toimitusjohtaja on *Matti Vuoria* s. 1951 (varatuomari, humanististen tieteiden kandidaatti; Varman toimitusjohtaja vuodesta 2004; Sampo Oyj:n ja Wärtsilä Oyj Abp:n hallitusten varapuheenjohtaja, Stora Enso Oyj:n, Finanssialan Keskusliiton ja Työeläkevakuuttajat TELA ry:n hallitusten jäsen sekä Arvopaperimarkkinayhdistyksen hallituksen puheenjohtaja).

Toimitusjohtajan sijaisena toimii Varman asiakasyhteyksistä vastaava johtaja *Hannu Tarvonen*. Toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen nimitää hallitus.

Toimitusjohtajaa tukee Varman johtoryhmä, johon kuuluu toimitusjohtajan lisäksi yhdeksän johdon ja kaksi henkilöstön edustajaa. Johtoryhmän tehtävä on ohjata ja kehittää Varman toimintaa siten, että yhtiön hallituksen hyväksymät strategiset tavoitteet saavutetaan. Varman johtoryhmän kokoonpano on esitelty sivuilla 102–103.

Sijoitustoimikunta käsittelee keskeiset, toimitusjohtajan päätettäväksi tulevat sijoitusasiat. Toimikuntaan kuuluvat toimitusjohtaja ja sijoitustoiminnasta vastaavat johtajat. Toimikunta valmistelee sijoitusesitykset hallitukselle ja tekee päätökset asioissa, joissa sillä on vuosittain hallituksen vahvistaman sijoitus-suunnitelman nojalla päätösvalta ja joita ei ole delegoitu organisaatiossa alemmalle tasolle. Lisäksi toimikunta seuraa sijoitusriskejä.

Toimitusjohtajan, toimitusjohtajan sijaisen ja hallituksen nimittämien muiden johtajien palkoista ja palkkaeduista päättää hallitus. Näitä koskevat tiedot on esitetty sivulla 96.

4. Kuvaus hallintoneuvoston kokoonpanosta ja toiminnasta

4.1. Hallintoneuvosto

Työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain mukaisesti Varmalla on hallintoneuvosto, joka valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa hallintoa. Tämän valvonta-tehtävän ohella hallintoneuvosto:

- valitsee vaalivaliokunnan ehdotuksen perusteella hallituksen jäsenet ja varajäsenet
- vahvistaa vaalivaliokunnan ehdotuksen perusteella hallituksen palkkiot
- nimittää vaalivaliokunnan jäsenistään tai hallituksen jäsenistä
- antaa varsinaiselle yhtiökokoukselle lausuntonsa tilinpäätöksen, konserni-tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä tilintarkastuskertomuksen johdosta.

Hallintoneuvostoon kuuluu 28 jäsentä, jotka valitsee varsinainen yhtiökokous. Valintamenettely on yhtiöjärjestyksen mukaan seuraava:

- seitsemän valitaan henkilöistä, joita ovat ehdottaneet keskeisiä työnantajakeskusjärjestöjä Varman vaalivaliokunnassa edustavat jäsenet
- seitsemän valitaan henkilöistä, joita ovat ehdottaneet keskeisiä palkansääjakeskusjärjestöjä vaalivaliokunnassa edustavat jäsenet

- neljätoista valitaan vaalivaliokunnan yhteisen ehdotuksen perusteella. Jäsenen toimikausi on kolmivuotinen siten, että vuosittain on erovuorossa enintään kymmenen jäsentä.

Hallintoneuvosto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat vuosittain. Työeläkevakuutusyhtiöistä annettu laki edellyttää, että yksi näistä valitaan vaalivaliokunnassa vakuutettuja edustavien jäsenten ehdotuksesta. Hallintoneuvoston kokoonpano on esitetty sivulla 99 ja tiedot palkkioista sivulla 97.

4.2. Vaalivaliokunta

Työeläkeyhtiöiden hallintomalliin sisällytettiin lainuudistuksessa vuonna 2007 uusi toimielin, vaalivaliokunta, jonka hallintoneuvosto nimittää jäsenistään tai hallituksen jäsenistä. Työeläkevakuutusyhtiöistä annettu laki edellyttää, että joko puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja valitaan vakuutettuja edustavien hallintoneuvostojäsenten ehdotuksesta.

Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi Varman vaalivaliokunnassa on neljä muuta jäsentä, joista:

- kaksi valitaan vakuutuksenottajia edustavien hallintoneuvostojäsenten ehdotuksesta ja
- kaksi valitaan vakuutettuja edustavien hallintoneuvostojäsenten ehdotuksesta.

Vaalivaliokunnan puheenjohtajana toimii hallintoneuvoston puheenjohtaja *Tapio Kuula*. Valiokunnan varapuheenjohtaja

Martti Alakoski (Varman hallintoneuvoston varapuheenjohtaja), *Mikko Mäenpää* (Varman hallituksen varapuheenjohtaja) ja *Veli-Matti Töyrylä* (Varman hallintoneuvoston jäsen 31.12.2010 saakka ja hallituksen jäsen 1.1.2011 alkaen) edustavat vakuutettuja ja puheenjohtaja *Tapio Kuula*, *Ole Johansson* (Varman hallituksen varapuheenjohtaja) ja *Kari Jordan* (hallintoneuvoston varapuheenjohtaja) vakuutuksenottajia.

Vaalivaliokunta tekee yhtiökokoukselle ehdotuksen hallintoneuvoston jäsenten valinnasta erovuoroisten sijaan ja heidän palkkioistaan sekä vastaavanlaisen ehdotuksen hallintoneuvostolle hallituksen jäsenten osalta. Valiokunnalla ei ole muita tehtäviä.

5. Selonteko hallinnointikoodia koskevista poikkeuksista

Seuraavassa esitetään yhteenveto listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksia koskevista poikkeuksista Varmassa.

- Suositus nro 12 – hallitusjäsenten erityinen asettamisjärjestys: Varma poikkeaa suosituksesta, sillä työeläkevakuutusyhtiöistä annettu laki edellyttää, että kaikki jäsenet työeläkevakuutusyhtiön hallitukseen asetetaan hallintoneuvoston toimesta. Suosituksen mukainen järjestys, jossa enemmän kuin puolet jäsenistä nimittää yhtiökokous, ei siten ole lain sallima.
- Suositus nro 14 – riippumattomien hallitusjäsenten määrä: Varman hallituksen varsinaisista jäsenistä kahdeksan ja varajäsenistä kaksi ovat sellaisia, jotka kuuluvat toimivaan johtoon Varman asiakasyrityksessä. Tällöin

suositus riippumattomien hallitusjäsenten enemmistöstä ei täyty; nämä tiedot on esitetty edellä kohdassa 2.1. Poikkeus liittyy Varman yhtiömuodon keskinäisyyteen. Keskinäisessä yhtiössä asiakkuus tuottaa osakkuuden yhtiössä ja poikkeus suosituksesta kompensoi näin sitä, että työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain myötä yhtiökokous ei aseta hallituksen enemmistöä suosituksen nro 12 tarkoittamalla tavalla. Lisäksi asiakkuusedustus hallituksessa varmentaa osaltaan sitä, että Varma toimii tehokkaasti lakisääteisen työeläketurvan tuottamisessa.

- Suositukset nro 25, 26, 29 ja 32 – riippumattomien valiokuntajäsenten määrä: Edellä kohdassa 2.2 esitellyn nimitys- ja palkkiovaliokunnan kolmesta jäsenestä kaksi ja tarkastusvaliokunnan neljästä jäsenestä kolme kuuluu toimivaan johtoon Varman asiakasyrityksessä. Poikkeuksen perustelu on sama kuin mitä edellä esitetään suosituksen nro 14 osalta Varman toiminnan tehokkuuden varmentamisesta.

Palkka- ja palkkioselvitys

1. YLEISKUVAUS

1.1. Päätöksentekojärjestys

Varman hallitus päättää vuosittain tulospalkkioperusteisen palkitsemisen periaatteet, enimmäismäärät ja tulospalkitsemiseen osalliset henkilöpiirit. Hallitus päättää myös toimitusjohtajan ja ”yhden yli” -periaatteen mukaisesti toimitusjohtajan esityksen perusteella johtoryhmään kuuluvien johtajien palkitsemisesta.

1.2. Nimitys- ja palkkiovaliokunnan kokoonpano ja valtuudet

Hallitukselle kuuluvat palkitsemisasiat valmistelee hallituksen asettama nimitys- ja palkkiovaliokunta. Valiokuntaan kuuluvat hallituksen puheenjohtaja Sakari Tamminen sekä varapuheenjohtajat Ole Johansson ja Mikko Mäenpää. Päätökset palkitsemisesta tekee hallitus.

1.3. Tulospäätöksien palkitsemisjärjestelmien sisältö

Varmassa on käytössä kolme tulospäätöksien palkitsemisjärjestelmää:

- pitkäkestoinen kannustinjärjestelmä (jäljempänä kohta 1.3.1),
- sijoitustoiminnon erillisjärjestelmä (kohta 1.3.2) ja
- vuosibonusjärjestelmä (kohta 1.3.3).

Tulospäätöksien palkitsemisessä keskeisinä periaatteina ovat:

- Järjestelmät tukevat Varman pitkän aikavälin tavoitteita, joihin kuuluvat mm. vakavaraisuus, sijoitusten tuotto ja kustannustehokkuus.

- Palkitsemisen tulee olla suunniteltu epätervettä riskinottoa estävällä tavalla; siten järjestelmissä on mm. ennalta määrätty palkkiomaksimit, jotka rajoittavat palkkion enimmäismäärän, ja force majeure -ehto, joka antaa hallitukselle oikeuden järjestelmien keskeyttämiseen kesken kauden, jos yhtiön taloudellinen asema on vaarantunut (lähemmin kohdassa 1.5).
- Järjestelmiin perustuvien tulospalkkioiden maksamisesta päättää hallitus ja päätös tehdään vuosittain kannustinkauden päättyttyä.
- Tulospalkitsemisen osuuden kokonaispalkitsemisesta tulee kasvaa silloin, kun varmalaisen vastuu ja kyky vaikuttaa muiden varmalaisen työn tuloksiin ja yhtiön menestymiseen kasvavat.
- Palkitsemisesta päätettäessä otetaan huomioon myös se, onko asianomainen varmalainen noudattanut toimintaa koskevia normeja. Tulospalkkiota ei makseta ja se peritään takaisin perusteettomana etuna, jos ilmenee, että asianomainen on menettänyt vastoin Varman sisäisiä ohjeita tai eettisiä periaatteita, lainsäädäntöä tai viranomaisten antamia määräyksiä tai ohjeita.
- Palkkioista päätettäessä on aina noudatettava ”yhden yli” -periaatetta.

1.3.1. Pitkäkestoinen kannustinjärjestelmä

Pitkäkestoinen kannustinjärjestelmän tarkoituksena on sitouttaa avainhenkilöt Varmaan ja sen tavoitteisiin ja siksi tulospalkkiot määräytyvät yhteisten

yhtiötasoisien ansaintakriteerien perusteella. Ansaintakriteereille asetettujen tavoitteiden saavuttaminen määrää lineaarisesti sen, kuinka suuri osa kannustimen maksimimäärästä jaetaan.

Varman pitkäkestoinen kannustinjärjestelmä perustuu kolmen kalenterivuoden mittaisiin kannustinkausiin. Hallitus määrittää kunkin kannustinkauden alussa järjestelmän piiriin kuuluvat henkilöt ja heidän maksimipalkkionsa sekä palkkiokriteerit ja niiden mittarit.

Ensimmäinen kannustinkausi kattaa vuodet 2010–2012 (37 varmalaista) ja keväällä 2011 alkanut toinen kannustinkausi kattaa vuodet 2011–2013 (enintään 40 varmalaista). Pitkäkestoinen kannustinjärjestelmän palkkiomaksimit vastaavat asianomaisen varmalaisen 2, 3 tai 4 kuukauden palkkaa. Ansaintakriteerit kannustinkausilla 2010–2012 ja 2011–2013 perustuvat vakavaraisuuteen, asiakastulokseen ja kulukontrolliin.

Sijoitustoiminnon avainhenkilöt eivät osallistu pitkäkestoiseen kannustinjärjestelmään.

1.3.2. Sijoitustoiminnon erillisjärjestelmä

Hallituksen vahvistamalla sijoitustoiminnon erillisjärjestelmällä tavoitellaan lisäarvoa, jota kertyy, jos Varman sijoitusten tuotto ja vakavaraisuus kehittyvät pidemmällä aikavälillä kilpailijoista koostuvaa vertailuryhmää paremmin.

Vuoden 2011 erillisjärjestelmään kuuluu enintään 55 sijoitustoiminnon avainhenkilöä.

Henkilökohtaiset palkkiomaksimit pohjautuvat edeltävän kalenterivuoden viimeisen kuukauden palkkaan ja ovat vuoden 2011 järjestelmässä enintään 3–14 kuukauden palkan suuruiset.

Palkkiosta maksetaan enintään 6 kuukauden kuukausipalkkaa vastaava osuus yhden kuukauden kuluttua siitä, kun hallitus on vahvistanut palkkion ja sen ylittävä osuus kolmen vuoden kuluttua.

1.3.3. Vuosibonusjärjestelmä

Kaikki varmalaiset kuuluvat vuosibonusjärjestelmään lukuunottamatta sijoitustoiminnan erillisjärjestelmän (edellä kohta 1.3.2) piirissä olevia henkilöitä. Vuosibonusmaksu maksettu määrä määräytyy kehityskeskustelussa sovitujen henkilökohtaisten tavoitteiden saavuttamisen ja yhtiötuloksen perusteella; yhtiötuloksen osuus on sitä suurempi, mitä merkittävämmät ovat asianomaisen varmalaisen mahdollisuudet vaikuttaa yhtiötulokseen. Vuonna 2011 yhtiöbonuksen ansaintakriteerit perustuvat asiakastulokseen, sijoitustulokseen ja kulukontrolliin.

Toimitusjohtajan ja johtoryhmäjohtajien bonusmaksimit vastaavat 3–9 kuukauden palkkaa. Pitkäkestoisien kannustinjärjestelmän (edellä kohta 1.3.1) käyttöönoton myötä toimitusjohtajan vuosibonusmaksimi pienenee vuodesta 2012 alkaen yhdellä kuukaudella ja muiden pitkäkestoisien kannustinjärjestelmään kuuluvien maksimi puolella kuukaudella.

1.4. Palkitsemisen yhteys tulokseen

Tulosperusteinen palkitseminen määräytyy kaikissa järjestelmissä tulosmittareihin perustuvien ansaintakriteerien toteutumisen perusteella. Ansaintakriteereille asetettujen tavoitteiden saavuttaminen määrää lineaarisesti sen, kuinka suuri osa enimmäismäärästä tulee jaettavaksi.

1.5. Tuloksen mittaamisen ja riskipainotuksen perusteet

Tuloksen mittaaminen perustuu kaikissa Varman kannustinjärjestelmissä objektiivisiin ansaintakriteereihin, joiden toteuma on riippumattomasti todennettavissa.

Palkkiojärjestelmiin liittyvää riskiä hallitaan etukäteen asetettujen palkkiomaksimien ohella siten, että hallitus on pidättänyt itselleen oikeuden järjestelmien keskeyttämiseen kesken kauden. Keskeyttäminen voi perustua hallituksen arvioon siitä, että Varman taloudellinen asema on vakavasti vaarantunut yhtiön sisäisestä tai ulkoisesta syystä.

Liiallista riskinottoa ehkäisee osaltaan hallituksen vahvistama sijoitusten enimmäisriskitaso.

2. HENKILÖTASOISET TIEDOT

2.1. Hallintoneuvoston jäsenten palkkiot

Varman hallintoneuvosto kokoontui kolme kertaa vuonna 2010. Kokouksiin osallistui keskimäärin 74,4 % jäsenistä. Liite A sisältää jäsenkohtaiset tiedot vuodelta 2010.

Hallintoneuvoston palkkioista päättää yhtiökokous. Hallintoneuvoston puheenjohtajan vuosipalkkio on 5 000 euroa, varapuheenjohtajien 3 800 euroa ja muiden jäsenten 2 500 euroa. Hallintoneuvoston jäsenille maksetaan lisäksi 300 euron kokouspalkkio.

Hallintoneuvoston jäsenet ovat työntekijän eläkelain 8 §:n mukaisessa vakuutuksessa, jonka perusteella palkkiokorvauksesta maksetaan TyEL-maksu.

2.2. Hallituksen jäsenten palkkiot

Hallitus kokoontui 13 kertaa vuonna 2010. Osallistumisaste, varajäsenet mukaan lukien, oli keskimäärin 88,7 %. Liite B sisältää jäsenkohtaiset tiedot vuodelta 2010.

Varman hallituksen palkkioista päättää yhtiön hallintoneuvosto. Vuonna 2011 hallituksen palkkiot ovat seuraavat:

Vuosipalkkio

- puheenjohtaja 40 000 euroa
- varapuheenjohtaja 28 000 euroa
- jäsen 16 000 euroa
- varajäsen 12 000 euroa

Kokouspalkkio puheenjohtajalle, varapuheenjohtajille, jäsenille ja varajäsenille on 500 euroa. Myös hallituksen valiokuntien samoin kuin hallituksen puheenjohtajiston kokouksista ja hallintoneuvoston kokouksiin osallistumisesta maksetaan mainittu kokouspalkkio.

Hallituksen jäsenet ovat työntekijän eläkelain 8 §:n mukaisessa vakuutuksessa, jonka perusteella palkkiokorvauksesta maksetaan TyEL-maksu.

2.3. Toimitusjohtajan ja johtoryhmäjohtajien palkitsemisjärjestelmä

Toimitusjohtajan palkitseminen ja muut etuudet

Hallitus nimittää toimitusjohtajan sekä päättää hänen toimisuhteensa ehdoista.

Toimitusjohtaja *Matti Vuorian* palkka- ja luontoisedut toimitusjohtajan tehtävästä olivat vuonna 2010 yhteensä 763 068 euroa, mistä 260 056 euroa on tulospalkkiota vuodelta 2009.

Toimitusjohtajan vuosibonus määräytyy hallituksen asettamien tulostavoitteiden toteumaprosenttina. Hallituksen Vuorialle määrittelemä maksimibonus vuonna 2009 oli 9 kuukauden kuukausipalkkaa vastaava määrä. Tästä maksettiin toteumaprosentin mukainen osuus vuonna 2010.

Toimitusjohtaja kuuluu edellä kohdassa 1.3.1 kuvattuun pitkäkestoiseen kannustinjärjestelmään, jonka palkkiomaksimi vastaa hänen 4 kuukauden kuukausipalkkaansa sekä kannustinkaudella 2010–2012 että kannustinkaudella 2011–2013. Vuosibonusjärjestelmässä (kohta 1.3.3) toimitusjohtajan palkkiomaksimi vuodelta 2011 on 9 kuukauden kuukausipalkan suuruisen. Mahdollinen vuosibonus vuodelta 2011 tullaan maksamaan vuonna 2012 ja pitkäkestoisen kannustinjärjestelmän mahdolliset palkkiot vuosina 2013 ja 2014. Pitkäkestoisen kannustinjärjestelmän käyttöönoton myötä toimitusjohtajan vuosibonus maksimi pienenee yhdellä kuukaudella vuodesta 2012 alkaen.

On sovittu, että toimitusjohtaja Vuoria jatkaa tehtävässään vuoden 2013 loppuun asti ja jää vanhuuseläkkeelle täyttäessään 63 vuotta maaliskuussa 2014. Toimitusjohtajalle otetun lisäeläkevakuutuksen mukainen eläke-etuus on 60 % lisäeläkkeen eläkepalkasta, jonka perustana on kaksi keskimmäistä neljän viimeisen vuoden ansioista. Lisäeläkevakuutus ei kerrytä lisäeläkettä toimitusjohtajan täytettyä 60 vuotta.

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on kuusi kuukautta, minkä lisäksi hän on oikeutettu kuuden kuukauden palkkaa vastaavaan erokorvaukseen.

Johtoryhmään kuuluvien johtajien palkitseminen ja muut etuudet

Hallitus päättää Varman johtoryhmään kuuluvien johtajien palkitsemisesta ja toimisuhteen muista ehdoista.

Johtoryhmäjohtajat kuuluvat Varman tulospalkkiojärjestelmien piiriin edellä kuvatulla tavalla (kohta 1.3).

Johtoryhmäjohtajien, pois lukien toimitusjohtaja, palkat ja luontoisedut vuonna 2010 olivat 1 430 793 euroa ja tulospalkkio-osuudet 333 197 euroa (vuodelta 2009) eli yhteensä 1 760 990 euroa.

Toimitusjohtajan sijaisena toimivan varatoimitusjohtaja *Hannu Tarvosen* palkka- ja luontoisedut vuonna 2010 olivat 247 068 euroa, joka sisältää 49 647 euron määräisen tulospalkkio-osuuden vuodelta 2009.

Varatoimitusjohtaja Tarvosen eläkeikä on 60 vuotta ja eläkkeen määrä on 66 %

laskennallisesta eläkepalkasta. Muilla johtoryhmäjohtajilla eläkeikä on 60 tai 62 vuotta ja eläkkeen määrä 60 %. Eläkeiän alennus on toteutettu henkivakuutusyhtiöstä otetulla lisäeläkevakuutuksella.

Toimitusjohtajan sijaisen irtisanomisaika on kuusi kuukautta, minkä lisäksi hän on oikeutettu kolmen kuukauden palkkaa vastaavaan erokorvaukseen.

LIITE A

Varman hallintoneuvosto 2010 - osallistuminen ja palkkiot

Nimi	Hallintoneuvoston kokoukset, osallistuminen	Vaalivalio- kunta	Vuosipalkkio, €	Kokous- ja valio- kuntapalkkiot, €	Yhteensä, €
Puheenjohtaja					
Pekka Paasikivi (25.3.2010 saakka)	1/1	2/2	1 250	900	2 150
Tapio Kuula (26.3.2010 alkaen)	2/3	3/3	5 000	1 500	6 500
Varapuheenjohtajat					
Martti Alakoski	2/3	3/3	3 800	1 500	5 300
Jukka Härmälä	1/1		950	300	1 250
Kari Jordan	3/3		3 800	900	4 700
Jäsenet					
Berndt Brunow	2/3		2 500	600	3 100
Erkki Etola	2/3		2 500	600	3 100
Stig Gustavson	3/3		2 500	900	3 400
Ilkka Hallavo	1/3		2 500	300	2 800
Matti Halmesmäki	1/1		625	300	925
Tapio Huttula	1/3		2 500	300	2 800
Matti Huutola	2/3		2 500	600	3 100
Juha Kivistö	3/3		2 500	900	3 400
Seppo Koskinen	2/3		2 500	600	3 100
Päivi Kärkkäinen	2/3		2 500	600	3 100
Liisa Leino	3/3		2 500	900	3 400
Mikko Niinivaara	1/2		2 500	300	2 800
Hannu Penttilä	2/3		2 500	600	3 100
Antti Piippo	1/3		2 500	300	2 800
Juha Rantanen	1/3		2 500	300	2 800
Markus Rauramo	2/2		2 500	600	3 100
Pertti Saarela	2/2		2 500	600	3 100
Leena Saarinen	3/3		2 500	900	3 400
Kari Sairo	2/3		2 500	600	3 100
Jyrki Salo	0/1		625	0	625
Mika Seitovirta	1/1		625	300	925
Antti Sippola	3/3		2 500	900	3 400
Jorma J. Takanen	2/3		2 500	600	3 100
Pekka Tefke	2/3		2 500	600	3 100
Veli-Matti Töyrylä	3/3	3/3	2 500	1 800	4 300
Göran Åberg	2/3		2 500	600	3 100
Kari Virta	2/2		2 500	600	3 100

LIITE B**Varman hallitus 2010 - osallistuminen ja palkkiot**

Nimi	Hallituksen kokoukset, osallistuminen	Nimitys- ja palkkiovaliokunta	Tarkastusvaliokunta	Vaali- valiokunta	Hallinto- neuvosto	Vuosipalkkio, €	Kokous- ja- valiokunta- palkkiot, €	Yhteensä, €
Puheenjohtaja								
Sakari Tamminen	13/13	6/6	2/2		2/3	40 000	11 500	51 500
Varapuheenjohtajat								
Ole Johansson	12/13	6/6		3/3		28 000	9 900	37 900
Mikko Mäenpää	13/13	6/6	2/2	3/3		28 000	11 400	39 400
Jäsenet								
Jouko Ahonen	10/13					16 000	5 000	21 000
Mikael Aro	12/13				1/3	16 000	6 500	22 500
Johanna Ikäheimo	13/13				1/3	16 000	7 000	23 000
Erkki Kangasniemi	13/13				3/3	16 000	8 000	24 000
Ari Kaperi	10/13				1/3	16 000	5 500	21 500
Lasse Laatunen	13/13				2/3	16 000	7 500	23 500
Karsten Slotte	13/13		1/2			16 000	7 000	23 000
Kari Stadigh	13/13				1/3	16 000	7 000	23 000
Kai Telanne	12/13		2/2			16 000	7 000	23 000
Varajäsenet								
Anne Brunila	4/13					12 000	2 000	14 000
Mikko Ketonen	10/13					12 000	5 000	17 000
Sinikka Näätäsaari	12/13				1/3	12 000	6 500	18 500

Hallintoneuvosto

Puheenjohtajisto

Puheenjohtaja

Tapio Kuula

s. 1957

Toimitusjohtaja, Fortum Oyj
erovuorossa 2012 *

Varapuheenjohtaja

Martti Alakoski

s. 1953

Puheenjohtaja,
Sähköalojen ammattiliitto ry
erovuorossa 2013

Varapuheenjohtaja

Kari Jordan

s. 1956

Vuorineuvos
Pääjohtaja, Metsäliitto-konserni
erovuorossa 2012

Jäsenet

Berndt Brunow

s. 1950

Hallituksen puheenjohtaja,
Oy Karl Fazer Ab
erovuorossa 2013

Erkki Etola

s. 1945

Toimitusjohtaja, Etola Oy, Etra Oy ja
Tiiviste-Group Oy
erovuorossa 2011

Stig Gustavson

s. 1945

Vuorineuvos
Hallituksen puheenjohtaja, Konecranes Oyj
erovuorossa 2013

Ilkka Hallavo

s. 1956

Toimitusjohtaja, Sampo Pankki Oyj
erovuorossa 2013

Tapio Huttula

s. 1963

Puheenjohtaja, Erityisalojen
toimihenkilöliitto ERTO ry
erovuorossa 2012

Matti Huutola

s. 1959

Työ- ja elinkeinojohtaja, hallituksen vara-
puheenjohtaja, Suomen Ammattiliittojen
Keskusjärjestö SAK ry
erovuorossa 2012

Juha Kivistö

s. 1967

2. varapuheenjohtaja, Ammattiliitto Pro
erovuorossa 2011

Seppo Koskinen

s. 1946

Päälouottamusmies, Paroc Oy Ab
erovuorossa 2012

Päivi Kärkkäinen

s. 1955

Pääjohtaja, Suomen Kansallisoopperan
säätio
erovuorossa 2012

Liisa Leino

s. 1960

Hallituksen puheenjohtaja, Leinovalu Oy #

Mikko Niinivaara

s. 1950

Toimitusjohtaja, ABB Oy
erovuorossa 2011

Hannu Penttilä

s. 1953

Toimitusjohtaja, Stockmann Oyj Abp
erovuorossa 2011

Antti Piippo

s. 1947

Tekniikan tohtori h.c.
erovuorossa 2013

Juha Rantanen

s. 1952

Vuorineuvos
Toimitusjohtaja, Outokumpu Oyj
erovuorossa 2011

Markus Rauramo

s. 1968

Talousjohtaja, Stora Enso Oyj
erovuorossa 2013

Pertti Saarela

s. 1957

Divisioonajohtaja, VR-Yhtymä Oy
erovuorossa 2013

Leena Saarinen

s. 1960

Elintarviketieteiden maisteri
erovuorossa 2012

Kari Sairo

s. 1955

Talouspäällikkö, Metallityöväen Liitto ry
erovuorossa 2011

Antti Sippola

s. 1955

Liiketoimintajohtaja, Suomen Osuus-
kauppojen Keskuskunta SOK
erovuorossa 2012

Jorma J. Takanen

s. 1946

Konsernijohtaja, hallituksen
puheenjohtaja, Scanfil Oyj
erovuorossa 2012

Pekka Tefke

s. 1950

Varatuomari
erovuorossa 2012

Veli-Matti Töyrylä

s. 1953

Konttorinjohtaja, Nordea Pankki
Suomi Oyj #

Kari Virta

s. 1970

Toimitusjohtaja, ISS Palvelut Oy
erovuorossa 2011

Göran Åberg

s. 1956

Toimitusjohtaja, Oy Schenker East Ab
erovuorossa 2013

Jyrki Salo on eronnut hallintoneuvos-
tosta 1.5.2010.

* **Pekka Paasikivi** (hallituksen puheen-
johtaja, Oras Invest Oy) toimi puheen-
johtajana varsinaiseen yhtiökokoukseen
25.3.2010 saakka.

Jäsenyys päättyi 31.12.2010: **Veli-
Matti Töyrylä** on valittu hallituksen
jäseneksi ja **Liisa Leino** varajäseneksi
1.1.2011 alkaen.

Hallitus

Jäsenet

Puheenjohtaja
Sakari Tamminen

s. 1953, vuorineuvos, kauppatieteiden maisteri Rautaruukki Oyj:n toimitusjohtaja, Varman hallituksen jäsen vuodesta 2008, erovuorossa 2013, Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n hallituksen puheenjohtaja, Sanoma Oyj:n hallituksen varapuheenjohtaja, Metallinjalostajat ry:n ja Teknologiateollisuus ry:n hallitusten jäsen sekä World Steel Associationin johtokunnan jäsen. *

Varapuheenjohtaja
Ole Johansson

s. 1951, vuorineuvos, diplomiekonomi Wärtsilä Oyj Abp:n konsernijohtaja, Varman hallituksen jäsen vuodesta 2005, erovuorossa 2013, Outokumpu Oyj:n hallituksen puheenjohtaja. Wärtsilä Oyj Abp:n ja Teknologiateollisuus ry:n hallitusten jäsen sekä Elinkeinoelämän valtuuskunta EVA:n jäsen. *

Varapuheenjohtaja
Mikko Mäenpää

s. 1954, oikeustieteen kandidaatti Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry:n puheenjohtaja, Varman hallituksen jäsen vuodesta 2000, erovuorossa 2012, Eläketurvakeskuksen edustajiston jäsen, Talousneuvoston jäsen sekä Pohjolan Ammatillisen Yhteisjärjestön ja Euroopan Ammatillisen Yhteisjärjestön hallitusten jäsen.

Jouko Ahonen

s. 1954
Paperiliitto ry:n puheenjohtaja, Varman hallituksen jäsen vuodesta 2003, erovuorossa 2011, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry:n hallituksen jäsen.

Mikael Aro

s. 1965, eMBA
VR-Yhtymä Oy:n toimitusjohtaja, Varman hallituksen jäsen vuodesta 2010, erovuorossa 2012, Oy VR Track Oy:n, Avekra Oy:n ja Coronet Oy:n hallitusten puheenjohtaja sekä Altia Oyj:n hallituksen jäsen. *

Johanna Ikäheimo

s. 1968, hallintotieteiden maisteri Lappset Group Oy:n hallituksen puheenjohtaja, Varman hallituksen jäsen vuodesta 2009, erovuorossa 2013, Suomen Teollisuussijoitus Oy:n hallituksen varapuheenjohtaja, FEPI -Federation of European Play Industry:n hallituksen jäsen, Play Rights and Value Committee:n puheenjohtaja ja Handelsbankenin Suomen aluepankin hallituksen jäsen. *

Erkki Kangasniemi

s. 1945, kouluneuvos
Opetusalan Ammattijärjestö OAJ:n johtaja, Varman hallituksen jäsen vuodesta 1998, VVO:n hallituksen jäsen, Keskinäisen Vakuutusyhtiön Kalevan hallintoneuvoston puheenjohtaja ja Helsingin OP Pankki Oyj:n hallintoneuvoston jäsen. #

Ari Kaperi

s. 1960, kauppatieteiden maisteri Nordea Bank AB (publ):n varatoimitusjohtaja, Varman hallituksen jäsen vuodesta 2010, erovuorossa 2012, Finanssialan Keskusliitto FK:n hallituksen varapuheenjohtaja, Luottokunnan hallintoneuvoston jäsen sekä Kauppakamarin, Turun Yliopistosäätiön, Elinkeinoelämän valtuuskunta EVA:n ja Elinkeinoelämän tutkimuslaitos ETLA:n valtuuskuntien jäsen. *

Lasse Laatunen

s. 1950, oikeustieteen kandidaatti Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n lakiasianjohtaja, Varman hallituksen jäsen vuodesta 1998, erovuorossa 2012, Eläketurvakeskuksen, Tapaturmavakuutuslaitosten liiton (TVL) ja Kansaneläkelaitoksen hallitusten jäsen.

Karsten Slotte

s. 1953, diplomiekonomi
Oy Karl Fazer Ab:n konsernijohtaja, Varman hallituksen jäsen vuodesta 2009, erovuorossa 2011, Onninen Oy:n, Fiskars Oy:n, Elintarviketeollisuusliitto ry:n ja Suomalais-ruotsalaisen kauppakamarin hallitusten jäsen. *

Kari Stadigh

s. 1955, diplomi-insinööri, diplomiekonomi
Sampo Oy:n konsernijohtaja, Varman hallituksen jäsen vuodesta 2008, erovuorossa 2011, Alma Media Oy:n, Keskinäisen Vakuutusyhtiön Kalevan, Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiön ja If Skadeförsäkring Holding AB:n (publ) hallitusten puheenjohtaja sekä Finanssialan Keskusliitto FK:n hallituksen jäsen. *

Kai Telanne

s. 1964, kauppatieteiden maisteri
Alma Media Oy:n toimitusjohtaja, Varman hallituksen jäsen vuodesta 2009, erovuorossa 2011, Viestinnän Keskusliitto ry:n hallituksen puheenjohtaja, Oy Suomen Tieto-toimisto - Finska Notisbyrån Ab:n ja Talentum Oy:n hallitusten varapuheenjohtaja sekä Keskuskauppakamarin, Teleste Oy:n, Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n ja Tampereen Lääkärikeskus Oy:n hallitusten jäsen. *

Varajäsenet

Anne Brunila

s. 1957, kauppatieteiden tohtori
Fortum Oy:n yhteiskuntasuhteiden ja kestävän kehityksen johtaja, Varman hallituksen varajäsen vuodesta 2008, Sampo Oy:n, Kone Oy:n, Aalto-korkeakoulusäätiön, Aalto-Yliopistokiinteistöt Oy:n, Elinkeinoelämän tutkimuslaitos ETLA:n ja Elinkeinoelämän valtuuskunta EVA:n hallitusten jäsen. *, #

Mikko Ketonen

s. 1945, ekonomi
TS-Yhtymä Oy:n hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja, Varman hallituksen varajäsen vuodesta 1998, erovuorossa 2013, Priimus Group Oy:n, Hansaprint Oy:n ja Polytypos Oy:n hallitusten puheenjohtaja. *

Sinikka Näätsaari

s. 1961, yhteiskuntatieteiden maisteri
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry:n sosiaaliasioiden päällikkö, Varman hallituksen varajäsen vuosina 2003-2005 ja vuodesta 2007, erovuorossa 2013, Kansaneläkelaitoksen ja Tapaturmavakuutuslaitosten liiton (TVL) hallitusten jäsen sekä Eläketurvakeskuksen hallituksen varajäsen.

Hallituksen uudet jäsenet 1.1.2011 alkaen:

Jäsen:

Veli-Matti Töyrylä

s. 1953, ekonomi
Konttorinjohtaja, Nordea Pankki Suomi Oyj Akava ry:n hallituksen jäsen.

Varajäsen:

Liisa Leino

s. 1960, kasvatustieteen maisteri
Hallituksen puheenjohtaja, Leinovalu Oy Alko Oy:n, M-Real Oy:n, Rautaruukki Oy:n ja tehtailija Juha Leinin Säätiön hallitusten jäsen, Teknologiaeteollisuus ry:n hallituksen varajäsen sekä Elinkeinoelämän Valtuuskunta EVA:n valtuuskunnan jäsen.

Ajantasaiset tiedot Varman hallituksesta löytyvät www.varma.fi-sivuilla kohdassa Tietoa Varmasta > Hallinto ja johtaminen.

Jäsenyys päättyi 31.12.2010.

* Hallitusjäsenistä luettelossa *-merkityt kuuluvat Varman merkittävän asiakasyrityksen toimivaan johtoon; muut jäsenet ovat hallinnointikoodin (suositus nro 15) tarkoittamalla tavalla riippumattomia.

Johtoryhmä

Matti Vuoria

Toimitusjohtaja

s. 1951, Varatuomari, humanististen tieteiden kandidaatti

Keskeinen työkokemus:

Hallituksen päätoiminen puheenjohtaja, Fortum Oyj 1998-2003; Kansliapäällikkö, kaupp- ja teollisuusministeriö 1992-1998

Sampo Oyj:n ja Wärtsilä Oyj Abp:n

hallitusten varapuheenjohtaja, Stora

Enso Oyj:n, Finanssialan Keskusliiton ja

Työeläkevakuuttajat TELA ry:n hallitusten jäsen

sekä Arvopaperimarkkinayhdistyksen hallituksen puheenjohtaja

Toimitusjohtaja vuodesta 2004

Hannu Tarvonen

Varatoimitusjohtaja, Asiakkuudet

s. 1952, Diplomi-insinööri

Keskeinen työkokemus:

Markkinointijohtaja, Eläke-Sampo 1996-1998

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Kalevan hallituksen

varapuheenjohtaja, Silta Oy:n, Suomen

Urheiluopiston Kannatusosakeyhtiön ja Vierumäki

Country Club Oy:n hallitusten jäsen

Johtoryhmän jäsen vuodesta 1998

Risto Murto

Varatoimitusjohtaja, Sijoitukset

s. 1963, Kauppatieteiden tohtori

Keskeinen työkokemus:

Toimitusjohtaja, Opstock Oy 2000-2005; Johtaja,

Opstock Oy 1997-2000

VVO-yhtymä Oyj:n hallituksen

varapuheenjohtaja, Keskinäinen Vakuutusyhtiö

Kalevan ja NV Kiinteistösijoitus Oy:n hallitusten

jäsen

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2006

Eija Kaipainen-Perttula

Johtaja, Vakuutuspalvelut ja kehitystoiminto

s. 1958, Filosofian maisteri

Keskeinen työkokemus:

Vakuutus- ja suurasiakasyhteyksien johtaja,

Varma 2006-2007; Vakuutusjohtaja, Varma 2002-

2006

Eläketurvakeskuksen, Vakuustiedon

Kehittämissätiön ja Finanssi- ja

vakuutuskustannus Oy FINVA:n hallitusten jäsen

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2007

Timo Kaisanlahti

Johtaja, Hallinto

s. 1962, Oikeustieteen tohtori, kauppatieteiden maisteri

Keskeinen työkokemus:

Neuvotteleva virkamies, Valtiovarainministeriö

2004-2005; Neuvotteleva virkamies,

Liikenneministeriö 2003-2004; Lakimies,

KLegal Oy 2003; Lakimies, Varma-Sampo 2001-

2002; Neuvotteleva virkamies, Kaupp- ja

teollisuusministeriö 1996-2000

Kirjanpitolautakunnan puheenjohtaja ja

Yrityskauppalautekunnan jäsen

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2007

Pasi Mustonen

Johtaja, Aktuaaritoiminto

s. 1964, Filosofian maisteri, SHV

Keskeinen työkokemus:

Aktuaari, Varma 1998-2001; Aktuaari, Eläke-

Sampo 1996-1998

Eläketurvakeskuksen edustajiston jäsen

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2004

Jouko Oksanen

Johtaja, Taloushallinto
s. 1951, Kauppatieteiden maisteri
Keskeinen työkokemus:
Talousjohtaja, Eläke-Varma 1990-1998
Ahlström Capital Oy:n ja If Skadeförsäkring AB:n (publ) hallitusten jäsen; Arek Oy:n hallituksen varapuheenjohtaja
Johtoryhmän jäsen vuodesta 1998

Irmeli Otava-Keskinen

Johtaja, Tietohallinto
s. 1950, Filosofian kandidaatti
Keskeinen työkokemus:
Tietohallintojohtaja, Eläke-Varma 1996-1998
TietoEnator Esy Oy:n hallituksen puheenjohtaja
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2007

Satu Perälampi

Johtaja, Viestintä
s. 1970, Kauppatieteiden maisteri
Keskeinen työkokemus:
Viestintä- ja sijoittajasuhdejohtaja, Pöyry Oyj 2007-2009; Sijoittajasuhdepäällikkö, Pöyry Oyj 2000-2007
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2009

Jyrki Rasi

Johtaja, Eläkepalvelut
s. 1966, Varatuomari
Keskeinen työkokemus:
Osastopäällikkö, Varma 1999-2006; Lakimies, Eläke-Sampo 1996-1998
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2007

Mari Järvinen

Henkilöstön edustaja
s. 1974, Tradenomi
Keskeinen työkokemus:
TyEL-maksuasiantuntija, Varma 2005-
Henkilöstön edustaja johtoryhmässä vuodesta 2010

Tuula Vailama

Henkilöstön edustaja
s. 1960, Merkonomi, VTS
Keskeinen työkokemus:
Asiakaspalvelupäällikkö, Varma 2007-
Henkilöstön edustaja johtoryhmässä 2008-2009, 1.10.2010-

LÄÄKÄRITOIMINTO:

Ylilääkäri Jukka Kivekäs, s. 1954,
vakuutuslääketieteen dosentti, LKV

Asiantuntijalääkärit:

Mari Antti-Poika
Per-Henrik Groop
Tuula Kieseppä
Heikki Nikkilä
Pekka Palin
Ritva-Liisa Peltomäki
Henrik Riska
Sakari Tola

Neuvottelukunnissa vuoropuhelua sidosryhmien kanssa

Haluamme edistää avointa yhteiskunnallista vuorovaikutusta, kehittää toimintaamme asiakaslähtöisesti ja kuunnella asiakastamme. Näitä tavoitteita tukevat Varman viisi neuvottelukuntaa, joiden tehtävä on etupäässä neuvota-antava. Neuvottelukuntien toimikausi on kolme vuotta, ja niiden jäsenet nimittää Varman hallitus.

Eläkeasiain neuvottelukunta

Eläkeasiain neuvottelukunta koostuu Varman ja työmarkkinajärjestöjen edustajista. Neuvottelukunta antaa työkyvyttömyyseläkkeitä koskevia suosituksia.

Puheenjohtaja **Jyrki Rasi**, Varman eläkejohtaja

Varapuheenjohtaja **Jukka Kivekäs**, Varman ylilääkäri

Lasse Laatonen, Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n lakiasiaintoiminnan johtaja

Sinikka Näätsaari, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry:n sosiaali-asioiden päällikkö

Riitta Työläjäjärvi, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry:n sosiaali- ja terveystoiminnallinen asiantuntija

Anja Uljas, Suomen Ekonomiliitto - Finlands Ekonomförbund - SEFE ry:n kehitysjohtaja

Petri Vanhala, Paperiliitto ry:n liittosihteeri

Riitta Wärn, Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n asiantuntija

Neuvottelukunnan kokouksiin osallistuvat Varmasta myös osastopäällikkö **Arto Hartikainen** ja ratkaisupäällikkö **Kari Ahtiainen**.

Eläkkeensaajien neuvottelukunta

Varman ja eläkkeensaajien yhteistyötä kehitetään eläkkeensaajien neuvottelukunnassa. Se koostuu eri puolilla Suomea asuvista Varman eläkkeensaajista sekä asiantuntijajäsenistä.

Puheenjohtaja **Hannu Roine**

Varapuheenjohtaja **Hilppa Viononen**

Hemmo Auvinen

Kari Halme

Antero Ikäheimo

Aulikki Kananoja, asiantuntijajäsen

Matti Klockars, asiantuntijajäsen

Pirkko Lahti

Heikki Malin, sihteeri

Pekka Merenheimo

Tarja Nyman

Maj-Len Remahl

Jouko Seppälä

Venho Takkinen

Antti Viinikka

Vakuutettujen neuvottelukunta

Vakuutettujen neuvottelukunta on Varman ja TyEL-vakuutettujen välinen neuvota-antava yhteistyöelin. Sen tehtävänä on edistää yhtiön ja palkansaajien välistä yhteistyötä ja tiedonvälitystä. Jäsenet edustavat keskeisiä palkansaajajärjestöjä.

Akava ry:n edustajat:

Puheenjohtaja **Sirpa Jukarainen**, Suomen Lähikauppa Oy

Jukka Henriksson, Stora Enso Oyj Sunilan tehdas

Marko Klapuri, Etteplan Design Center Oyj

Ari Liesola, STX Finland Oyj

Tuulia Nissinen, Elektrobitt Oyj

Matti Ollila, Elisa Oyj

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry:n edustajat:

Varapuheenjohtaja **Timo Virtanen**, Metsä Tissue Oyj

Ellen Helo, Suomen Lähikauppa Oy

Eero Holsti, Abloy Oy

Jukka Hämäläinen, Jyväskylän Liikenne Oy

Teuvo Kalso, Ovako Bar Oyj Ab

Jukka Mahlamäki, Meira Oy

Hannu Paronen, Versowood Oyj

Antero Raanoja, Stora Enso Ingerois Oy

Merja Saarti, Savon Sanomat Oyj

Jouni Suomalainen, Sokotel Oyj

Simo Virolainen, Honkarakenne Oyj

Kari Ylikauppila, Fortum Power and Heat Oy

Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry:n edustajat:

Minna Anttonen, Digia Finland Oyj

Arja Fors, Wärtsilä Finland Oyj

Liisa Halme, If Vahinkovakuutusyhtiö Oy

Timo Jaakkola, NCC Rakennus Oyj

Kimmo Koskivaara, TS-Yhtymä Oyj

Irma Kronlöf, Mehiläinen Oyj

Jukka Nyberg, UPM-Kymmene Oyj

Kaija Roukala, Nordea Pankki Suomi Oyj

Osmo Salo, STX Finland Oyj

Ismo Toivonen, Ovako Bar Oyj Ab

Työnantajien neuvottelukunta

Varman ja työnantajien vuorovaikutusta ja tiedonvaihtoa vahvistaa työnantajien neuvottelukunta. Asiakasyritysten työnantajaedustajista koostuva neuvottelukunta seuraa työntekijän eläkelakiin (TyEL) liittyviä asioita sekä antaa lausuntoja ja suosituksia yritysten eläkevakuutuksia koskevissa asioissa ja niiden kehittämisessä.

Puheenjohtaja **Jukka Hyryläinen**,
KATKO Oy:n toimitusjohtaja

Varapuheenjohtaja **Timo Salli**, Katsa
Oy:n toimitusjohtaja

Tuomo Aine, Harjavalta Oy:n toimitus-
johtaja

Matti Bergendahl, Mehiläinen Oy:n
toimitusjohtaja

Harri Broman, Broman Group Oy:n
toimitusjohtaja

Juha Hetemäki, Skanska Oy:n toimi-
tusjohtaja

Kristiina Illi

Kyösti Kakkonen, Tokmanni Oy:n
johtaja

Fredrik Karlsson, Manpower Oy:n
toimitusjohtaja

Erkki Kaunisto, Sähkö-Kaunisto Oy:n
konsernijohtaja

Mika Kiljunen, Kaleva Travel Invest
Oy:n toimitusjohtaja

Martti Kiuru, Suomen Terveystalo
Oyj:n toimitusjohtaja

Jari Kokkonen, Yliopiston Apteekin
apteekkari

Pekka Kopra, Versowood Oy:n toimi-
tusjohtaja

Timo U. Korhonen, vuorineuvos, NCC
Rakennus Oy:n toimitusjohtaja

Terhi Kotkansalo, Servisole Oy
Siivouspalvelun toimitusjohtaja

Päivi Kärkkäinen, Suomen Kansallis-
oopperan säätiön pääjohtaja

Matti Lappalainen, Bonaria Oy:n
toimitusjohtaja

Olli Manner, Elomatic-yhtiöiden toimi-
tusjohtaja

Heikki Marva, Länsi-Suomi-yhtymä
Oy:n toimitusjohtaja

Timo Miettinen, Ensto Oy:n ja EM
Group Oy:n hallituksen puheenjohtaja

Jyrki Mäki, Atoy Oy:n toimitusjohtaja

Seppo Niva, GWS Staff Oy:n toimitus-
johtaja

Jari Ollila, Purso Oy:n hallituksen
puheenjohtaja

Matti Perkonoja, HKScan Oyj:n toimi-
tusjohtaja

Antti Reenpää, Otava-Kuvalehdet
konsernin hallituksen jäsen

Tuomo Rönkkö, Capirec Oy:n toimi-
tusjohtaja

Mauri Saarelainen, Honkarakenne
Oyj:n hallituksen puheenjohtaja

Risto Salo, Hollming Oy:n hallituksen
puheenjohtaja

Pekka Sivonen, Digia Oyj:n hallituk-
sen jäsen

Heikki Takamäki, kauppaneuvos,
Heikki Takamäki Oy/Rauta-Otra Neka-
lan toimitusjohtaja

Petteri Walldén, Nokian Renkaat
Oyj:n hallituksen puheenjohtaja

Kaija Ward, kauppaneuvos, Eurokan-
gas Oy:n hallituksen puheenjohtaja

Jorma Wiitakorpi

Eero Väättäinen, Oulun Diakonissalai-
toksen säätiön johtaja

Pertti Yliniemi, Lapland Hotels
-konsernin hallituksen puheenjohtaja

Yrittäjien neuvottelukunta

Yrittäjien neuvottelukunta tiivis-
tää Varman ja yrittäjien välistä yhteis-
työtä. Näin Varma voi kuunnella parem-
min yrittäjien toiveita. Neuvottelukunta
osallistuu myös yrittäjille suunnattujen
palvelujen kehittämiseen.

Puheenjohtaja **Karri Nieminen**,
Fiscales Oy

Varapuheenjohtaja **Merja Lintervo**,
Linvestia Oy

Pia Backman, Suomen Uusyrityskes-
kukset ry

Leena Harkimo

Petteri Haru, Laattapiste Oy

Markku Heljakka, Nelostuote Oy

Kari Hiltunen, Suomen Yrittäjät ry

Kirsti Hintikka, Siivouspalvelu Kirsti
Hintikka Ky

Pasi Holm, Pellervon taloustutkimus
PTT

Wilma Hurskainen, freelance-kuvaaja

Riitta Hämäläinen-Bister, Deviation
Finland Oy

Rauno Hänninen, Päiväkoti Aurinkoi-
nen Oy

Simo Jaakkola, Koneyrittäjien Liitto ry

Mari Kastarinen, Pikku Kameleontti

Seija Kivimäki, Walkiakosken
Apteekki

Marita Kivinen, Bellafigura Ky

Milli Lahtinen, Maestria Management
Leasing Oy

Harry Luokkamäki, koneyrittäjä

Juha Mäkitalo, Asianajotoimisto
Mäkitalo Rantanen & Co Oy

Terhi Nyman, Tmi Terhi Nyman

Juhani Ojala, Hiihtokeskus Himos-
vuori Oy

Heikki Palin, Palin-Granit Oy

Erkki Rae, Raeventus Oy

Ossi Rautio, Auto-Kilta Oy

Hannu Rinne, K-Kauppiasliitto ry

Niina Stolt, Studio Onni

Riikka Sukula, Bel Mondo Service &
Staff Oy

Tiina Suokorpi, Salon Turkisateljee

Pekka Tsupari, Suomalaisen Työn
Liitto

Kari-Matti Valtari, Sinuhe Ky

Arvostusero

Sijoitusten käyvän arvon ja kirjanpitoarvon välinen ero, joka sisältyy työeläkeyhtiön toimintapääomaan. Arvostuserojen muutos on osa yhtiön sijoitustoiminnan tulosta.

Asiakassiirto, siirtoliikenne

Vakuutusentottaja voi siirtää työeläkevakuutuksiaan yhtiöstä toiseen. Sopimus on sanottava irti viimeistään maaliskesä-, syys- tai joulukuun viimeisenä päivänä, jolloin se siirtyy uuteen yhtiöön kolmen kuukauden päästä. Seuraavan kerran vakuutus voidaan siirtää vasta, kun se on ollut nykyisessä yhtiössä vähintään vuoden.

Hoitokustannustulo

Sisältää vakuutusmaksuun sisältyvän hoitokustannusosan sekä vakuutusmaksun työkyvyttömyyseläkeosasta eläkkeiden ratkaisukuluihin varatun osan. Hoitokustannustulolla katetaan työeläkeyhtiön kokonaisliikekulut lukuun ottamatta työkyvyn ylläpitotoiminnan ja sijoitustoiminnan hoitokuluja sekä lakisääteisiä maksuja.

Hoitokustannustulos

Hoitokustannustulos kertoo, kuinka paljon hoitokustannustulosta jäi käyttämättä yhtiön liikekuluihin. Liikekulujen suhde vakuutusmaksun hoitokustannusosaan kertoo yhtiön tehokkuudesta: mitä pienempi suhde, sitä tehokkaampaa toiminta on.

Johdannainen

Sijoitusinstrumentti, jonka arvo perustuu jonkin toisen kohde-etuutena olevan arvopaperin, indeksin, valuutan, hyödykkeen tai oikeuden tulevaan arvoon.

Katettava vastuuvetka

Vakuutustekninen vastuuvetka, johon on lisätty velat vastuunjakoon ja vakuutusentottajille ja josta on vähennetty yrittäjien eläkevakuutuksen vakuutusmaksuvastuu.

Lakisääteiset maksut

Liikekuluihin sisältyvä osa, jolla katetaan Eläketurvakeskuksen, Finanssivalvonnan sekä Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan kuluja.

Likviditeetti

Mm. arvopaperimarkkinoiden kyky välittää suuria kauppvoja.

Markkinariski

Markkinariskillä tarkoitetaan sijoituskohteiden arvonheilahtelua.

Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu

Työeläkelaitosten yhteinen puskuri, jolla kannetaan osa osaketuottojen heilahtelusta aiheutuvasta riskistä. Lisävakuutusvastuu voi vaihdella paljonkin osakkeiden arvon muuttuessa. Pienimmillään se voi vähentää vastuuvetkaa 10 prosenttia ja suurimmillaan lisätä sitä 5 prosenttia. Jos sen suuruus ylittää 5 prosenttia vastuuvetasta, vahvistetaan ko. rajan ylittäväällä osalla vanhuuseläkkeiden rahoitointia.

Ositettu lisävakuutusvastuu

Vakuutusmaksuvastuun vakuutuskohdittaisesti ositettu osa, johon on työeläkeyhtiön vakavaraisuusarvon perusteella siirretty osa sijoitustoiminnan tuloksesta ja hoitokustannustuloksesta käytettäväksi asiakashyvytyksiin.

Osittamaton lisävakuutusvastuu

Vakuutusmaksuvastuun osa, joka luetaan osaksi työeläkeyhtiön toimintapääomaa eli vakavaraisuutta. Osittamattomaan lisävakuutusvastuuseen siirretään loput (ks. ositettu lisävakuutusvastuu) sijoitustoiminnan tuloksesta ja hoitokustannustuloksesta, ja sen avulla varaudutaan sijoitusten arvojen heilahteluihin.

Perustekorko

Perustekorkoa käytetään mm. vakuutusmaksujen ja eräiden muiden erien korkona. Perustekorko määrätään

puolivuosittain työeläkelaitosten keskimääräisen vakavaraisuuden perusteella. Vuonna 2010 perustekorko oli alkuvuoden 3,5 prosenttia ja loppuvuoden 4,5 prosenttia. Korko on 1.1.2011 lähtien edelleen 4,5 prosenttia.

Sijoitustoiminnan tulos

Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin saadaan, kun sijoitustoiminnan nettotuotoista ja arvostuserojen muutoksesta vähennetään vastuuvetlan tuottovaatimus.

Tasausvastuu

Työeläkelaitosten yhteinen puskuri, jolla varmistetaan yhteisesti kustannettavien eläkkeenosien rahoittaminen myös huonommissa suhdannetilanteissa. Osa tasausvastuusta rinnastetaan toimintapääomaan vuosina 2008–2012.

Tasointivastuu

Korvausvastuuseen sisältyvä, riskiliikkeen tuloksista kertynyt yhtiökohtainen puskuri, jolla varaudutaan vakuutusliikkeen tuloksen heilahteluihin eli mm. niihin vuosiin, jolloin myönnetään maksua määrättäessä arvioitua enemmän uusia eläkkeitä. Tasointivastuu jakaantuu vanhuus-, työkyvyttömyys- ja maksutappio-osiiin.

Toimintapääoma

Työeläkeyhtiön nettovarallisuus, jolla varaudutaan sijoitusten arvojen heilahteluihin. Toimintapääoma saadaan, kun yhtiön käyvin arvoin arvostetuista varoista vähennetään velat. Toimintapääoma koostuu omasta pääomasta, tilinpäätössiirtojen kertymästä, arvostuseroista ja osittamattomasta lisävakuutusvastuusta.

TyEL-takaisinlainaus

Vakuutusentottajalla on oikeus lainata osa TyEL-vakuutuksensa osalta kertyneestä vastuuvetasta (takaisinlainattava rahasto), jos vakuutusehtojen edellytykset täyttyvät. Lainan korko noteerataan päivittäin eri laina-ajolle.

Työeläkeote

Kooste työhistoriasta, josta näkyvät työansiot yksityisen alan työsuhteista ja yrittäjätoiminnasta, eläkkeeseen vaikuttavat sosiaalietuudet sekä tieto edellisen vuoden loppuun mennessä karttuneesta työeläkkeestä. Työeläkeyhtiöiden henkilöasiakkaat saivat otteen ensimmäisen kerran vuonna 2008. Vuosittain lähetettävä ote kannattaa tarkistaa, koska puutteet tai virheet voivat pienentää tulevaa eläkettä.

Vakavaraisuusvaatimukset

Vakavaraisuus- eli toimintapääoma-vaatimukset perustuvat vastuuvelan katteena olevien sijoitusten riskipitoisuuteen, ja ne suhteutetaan yleensä vastuuvelan määrään. Toimintapääoman vähimmäis- ja enimmäismäärä määritellään vakavaraisuusrajan perusteella. Toimintapääoman vähimmäismäärä on kaksi kolmasosaa vakavaraisuusraja ja enimmäismäärä vakavaraisuusrajan nelinkertainen määrä. Toimintapääoman vähimmäismäärä on vuosina 2008–2012 työeläkeyhtiöillä 2 prosenttia ja eläkesäätiöillä ja -kassoilla 1 prosenttia vastuuvelasta.

Vakuutusliikkeen tulos

Vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- ja maksutappioliikkeen osalta vakuutusmaksujen ja maksettujen korvausten erotus. Vakuutusliikkeen positiivinen tulos kasvattaa tasoitusvastuuta ja negatiivinen tulos vähentää sitä.

Vakuutustekninen vastuovelka

Tilinpäätökseen kirjattu arvio yhtiölle tulevaisuudessa aiheutuvista eläkemennoista siltä osin kuin ne on rahastoitu. Vakuutustekninen vastuovelka koostuu vakuutusmaksuvastuusta ja korvausvastuusta. Vakuutusmaksuvastuu koskee tulevista eläketapahtumista yhtiölle aiheutuvaa vastuuta siltä osin kuin eläkettä on karttunut tilikauden loppuun mennessä. Korvausvastuulla tarkoitetaan jo sattuneista eläketapauksista

tulevaisuudessa maksettavien eläkkeiden rahastoituneiden osien pääoma-arvoa.

Value-at-Risk

Luku kuvaa sijoitusten tappioriskin arvoa valitulla todennäköisyydellä ja ajanjaksolla.

Vastuuvelan kate

Vastuuvelan kate koostuu pääasiassa käypään arvoon arvostetuista sijoituksista, joihin kohdistuu riskien rajoittamiseksi joitakin määrällisiä rajoituksia. Ne liittyvät mm. likviditeetti-, valuutta- ja vastapuoliriskisiin sekä riskikeskittymiin yleensä.

Vastuuvelan tuottovaatimus

Vastuuvelan tuottovaatimus koostuu eläkevastuiden laskennassa käytettävästä rahastokorosta, sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamasta eläkevastuun täydennyskertoimesta sekä jälkikäteisen selviävästä osaketuotto-osuudesta. Rahastokorko on 3 prosenttia. Vuonna 2010 täydennyskerroin oli alkuvuoden 0,24 prosenttia ja loppuvuoden 0,98 prosenttia. Täydennyskerroin on 1.1.2011 lähtien 1,10 prosenttia.

Graafinen suunnittelu ja taitto: Miltoon Oy - Kirjapaino: Libris Oy - Paperi: Novatech Satin 250 g / 135 g

441
Painotuote

VARMA

Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma

Puhelin 010 2440

Postiosoite PL 1, 00098 VARMA

Käyntiosoite Salmisaarenranta 11, Helsinki

Kotipaikka Helsinki

Y-tunnus 0533297-9

Internet www.varma.fi